

H91.48 CHO

.

ම ලංකා ජාතික පුස්මාණාලය s. 11918 RARE

.

LETTER OF MR. H. W. GREEN C. C. S.

DIRECTOR OF PUBLIC INSTRUCTION.

TO REVD O CHOUNAVEL

DEAR SIR,

I thank you very much for sending me a copy of your Sinhalese Grammar.

I have been reading and looking over a good deal of it and I am glad to congratulate you upon having supplied a great want.

Your Grammar ought to be most useful to civil servants for passing their examinations in Sinhalese, and to all Europeans who desire to learn Sinhalese, but who frequently find native Sinhalese Grammarians perplexing to their European ideas of Grammar.

I noticed some few points in your book which I thought capable of improvement, and a few typographical defects, concerning which when you prepare a second Edition of your Grammar, I shall be happy to confer with you, should you desire it.

Believe me,

Yours faithfully,

(Sgd.) H. W. GREEN.

A Grammar of the Sinhalese Language for the use of European Students, by C. Chounavel, O. M. I., Miss. Ap. Colombo, 1886.

To write a Grammar of the Sinhalese language, as it is now spoken, is a task of very great difficulty, arising chiefly from the circumstance that the only classical Sinhalese Grammar, the *Sidatsangarava*, deals with the language as it existed some centuries ago, and which now has become almost obsolete.

The patienty too of that class of works which can safely be accepted as illustrating the present usage of the language, contributes not a little to increase this difficulty. Then again, the spelling does not appear to be yet fixed, especially where the sibilants and the dental and cerebral nasals are concerned.

In the face of these difficulties and other discouraging circumstances, too many to be here particularized, the Rev. C. Chounavel has accomplished, with great credit to himself, the task of writing an excellent Grammar of the Sinhalese language, and of thus supplying a want that has really been long felt.

We commend the work to the attention of students as one which, in point of practical importance, is, we think, unsurpassed by any Sinhalese Grammar that has yet been published. The work is especially adapted to Europeans and those who are more acquainted with the European method of treating the subject of "Grammar" than with the Native.

No doubt there are in it, as may be expected in a work of the kind, some inaccuracies and imperfections, but these are so few and unimportant that they do not in any way affect its value or usefulness. Indeed some of them are on points which are quite extraneous to the subject of Sinhalese Grammar and which might therefore have been left out altogether. An instance of these inaccuracies may be here pointed out in elucidation of what we have just stated.

Our author on page 4 says "The letters D and D both in Pali and Sanskrit are articulated sometimes short, sometimes long." The fact, however, is that they are so articulated only in the Pali—in the Sanskrit they are always articulated long, never short. Now it does not at all concern the Sinhalese Grammar whether these letters are articulated long or short in the Sanskrit language and, hence, this inaccuracy does not in any way affect the value of the work as a Grammar of the Sinhalese language.

We may take this opportunity of referring to a subject which we have often thought of noticing. There appears to be a great deal of misapprehension regarding what the generality of Sinhalese call "al." Our author translates it "elision" evidently under the impression that, as the mark of quiescence indicates the elision of the yowel a inherent in a consonant, the name of this mark, which he thinks is "al." means "elision." This, it must be admitted, is a natural error to which any one may easily fall. But the word, in the first place, is not "al;" neither is it, in the second place the name of the mark of quiescence: nor does it, in the third place, mean "elision." The correct word is "hal." It is not a real word of any language, but a name invented by Panini to signify a consonant, and adopted, in their phraseology, by almost all subsequent Grammarians, the author of the Sidatsangarava himself not The origin, or rather the history, of this name excepted. "hal," is of course known to all Sanskrit Scholars, but we

may briefly state it here for the benefit of such of our readers as are unacquainted with the Grammar of that highly elaborated language.

One more observation and we shall have done. Some Sinhalese writers of late have somehow or other fallen into the error of misspelling the word parakrama by omitting the second letter a and thus writing prakrama. Our author, having no reason to doubt the correctness of the spelling of these writers, has adopted the erroneous spelling and has given the incorrect word prakrama on page 130 of his work.

Barring such inaccuracies as these, which, as we have already pointed out, do not detract from the merits of the work or affect its usefulness, we strongly recommend it to learners as a work the study of which will impart to them a sound knowledge of the principles of Sinhalese Grammar.

THE OBIENTALIST EDITOR.

Th. ORIENTALIST. Vol. III. Part I. and II. Page 34.

CONTENTS.

. .

		PAGE,
	Dedication Preface	v xiii
	PART I. LETTERS	
CHAPTER	I. Alphabet	1
	1. Vowels 2. Diphthongs	23
	3. Consonants	ib.
	4. Double letters	4
CHAPTER	II. PRONUNCIATION	
	1. Vowels and Diphthongs	5 '
	2. Consonants	6
	3. Semivowels	8
	4. Sibilants	9
	5. Symbols	10
	6. Combination of letters	13
	PART II. ETYMOLOGY	
CHAPTER	I. NOUNS	
	1. Formation of nouns	15
	2 the feminine	19
	3. ——— the pl. of m. nouns	22
	4. ———— the indefinite	26
	5 the pl. of f. nouns	27
	6 the pl. of neut. nouns	29
CHAPTER	II. CASES	35
	1. Declensions	37
	2. Terminations of the cases	38

,

			PAGE.
	3.	Declensions	39
		1. Masculine gender	ib.
		2. Feminine gender	45
		3. Indefinite animates	47
		4. Neuter nouns	48
		5. Numerals	53
		6. Indefinite of neuter nouns	54
		7. Adverbial nouns	ib.
CHAPTER	III.	ADJECTIVES	55
	2.	Compounds	57
	3.	Negatives	62
	4.	Comparative	63
CHAPTER	IV.	NUMERALS	ib.
CHAPTER	v.	PRONOUNS	66
	1.	Personal pronouns	ib.
	2.	Demonstrative	69
	3,	Indefinite	71
	4 .	Interrogative	72
	5.	Possessive	74
	6.	Relative	ib.
CHAPTER	VI.	VERBS	75
	1.	Formation of the intransitive verbs	76
	2.	causative	77
	3.	passive	79
	4.	Moods and tenses	ib.
	5,	Leading parts	80
	6.	Formation of the second part	ib.
	7.	the tenses and moods	85
	8.	the persons	88
	9.	Paradigms	91

.

		ìx	
			PAGE.
	10.		9 3
		Causative verbs	97
	12.	Second conjugation	100 -
	13.	Third conjugation	102
		Passive verbs	105
		How to supply deficient tenses	108
		Irregular verbs	113
	17.	Defective verbs	121
CHAPTER	VII.	ADVERBS	125
CHAPTER	VIII.	PREPOSITIONS	128
CHAPTER	IX.	CONJUNCTIONS)	129
CHAPTER	х.	PREFIXES	130
CHAPTER	XI,	suffixes	131
CHAPTER	XII. :	INTERJECTIONS	132
	PA	RT III SYNTAX	135
CHAPTER	I.	CHANGE OF LETTERS	ib.
	1.	Change of special letters	138
	2.	Junction of the mute consonants	143
•	3.	Junction of words	144
CHAPTER	11.	USE OF THE CASES	147
		1. Nominative	ib.
		2. Genitive	148
		3. Dative	149
		4. Accusative	151
		5. Ablative	15 2
		6. Vocative	154
		7. Locative	ib.
	2.	Honorifics .	155

	3. Remarks on some nouns	раце. 159
_		
CHAPTER	III. ADJECTIVES	161
CHAPTER	IV. NUMERALS	164
CHAPTER	V. PRONOUNS	
	1. Personal pronouns	1 66
	2. Demonstrative	171
	3. Indefinite	173
	4. Interrogative	175
	5. Relative	176
	6. Possessive	177
CHAPTER .	VI. VEBBS	
	1. Verbal terminations	178
	2 Present and future	179
	3. Past tense	ib.
	4. Imperative	180
	5. Infinitive	181
	6. Relative	ib.
	7. Negative	ib.
	8. Interrogative	183
	9. General remarks	184
	10. Intransitive verbs	186
	11. Causative verbs	187
	2. Auxiliary verbs	,
	1. කරණවා,todo; වෙනවා, to becom	e 187
	2. ඉන්නවා, to be; ඉදිනවා, to sit	191
	3• සිටිනවා, to be	192
	4. තිබෙනවා, to be	ib.
	5. ලබනවා, to obtain	193
	6. යෙදෙනවා, to become	ib.
	7, කනවා, to eat	194

		•
3,	Defective verbs	
		PAGE.
	1. ලද්දේ, accomplished	ib.
	2. සෑතෙනවා, to be proper	195
	3. ඔබ්නවා, to be suitable	ib.
	4. වටිනවා, to be worth	ib.
4.	Verbal particles	
	1. ඇත, is	196
	2. නැත්තේය, නොවේය, is not	198
	3, පුළුවන, හැකි, can or may	199
	4. ඕනෑ, must	200
	5. එපා, must not	2 01
	6. q.C, besides	202
	7. කොට, when	ib.
	8. කියා, බව, that	ib.
5.	Indeclinable particles	
	1. නම්, if	203
	2. නමුත්, මුත්, although	204
	3. මිස, විනා, except	ib.
	4. Dor, at least	[′] 205
	5. අඩු, less; වඩා, more	ib.
	6. මස්ක	206
6.	Remarks on some verbs	207
	1. ගන්නවා to take, දෙනවා, to giv	
	2. දමනවා, to put; තබනවා, to place	
	3. අරිණවා, එවනවා, යවනවා, to send	
	4. ඉල්ලනවා, අහනවා, to ask	209
	5. කඩනවා, බිඳිනවා, to break	ib.
	6. බලනවා, දකිනවා, පෙමණ. to see	
	7. සනවා, to go	210

7. යනවා, to go 8. ගහනවා, to strike ib,

		•	
	7.	Honorific verbs	PAGE.
		1. To eat	211
		2. To drink	212
		3. To sleep	ib.
		4. To go, to come	ib.
		5. To speak	213
		6. To bring forth	214
		7. To die	ib.
		8. To bury	ib.
CHAPTER	VII	ADVERBS	215
CHAPTER	VII	I. PREPOSITIONS	217
CHAPTER	IX.	CONJUNCTIONS	ib.
CHAPTER	X.	Appendix	
	1.	Sinhalese idioms	219
	2.	Use of special words	222
	3.	Words expressing the cries of animals	224
	4.	Relationship	225
	5.	Distinction of castes	227
	6.	Rank	
	7.	Buddhist monks	229
	8.	Time	ib.
	9.	Measures	230
		Money	231
	11.	The cardinal points,	ib.
	12.	The four elements	ib.

•

PREFACE.

THE want of a grammar of the Sinhalese language especially adapted to European students has been long and severely felt in Ceylon; not that there is in reality any lack here of Sinhalese grammars; many such of widely unequal merits, some of real worth, all containing something useful, are in existence from which the compiler of the present work has derived an assistance he freely acknowledges: but no Sinhalese grammarian, so far as the compiler is aware, has ever set before himself the task, or if he did, has successfully accomplished it, of removing from the path of the European student those difficulties which at the outset most impede his progress, and, in not a few cases, discourage him.

One of those difficulties has been aptly set forth by the Rev. B. Clough, in his preface to the Sinhalese English Dictionary published by him in 1830.

"The want," he says, "of an acknowledged standard of spelling has, notwithstanding the perfection of the alphabet, created a degree of orthographical irregularity and confusion which will require much attention effectually to correct. Almost every writer seems to have adopted a system of his own having been solely guided by the manner in which the sound of the word struck his ear. But in a language and alphabet like the *Singhalese*, in which there is so nice a discrimination of sound distinguishing words of totally different meanings, such a

ම් ලංකා ජාතික පුස්තකංලය බා

practice could not fail to prove most fatal to correct spelling; hence, in familiar correspondence especially, scarcely two persons will be found to spell alike."

Praiseworthy, and in some instances, successful efforts have been made of late to reduce Sinhalese spelling to a uniform system. The compiler has availed himself of those labours, and he has embodied in the following pages such of their results as seem to have now met with general acceptance.

But the want of a well fixed standard of spelling is not the only difficulty in the way of the European student; he has to face others of a no less momentous nature as he passes on to the study of the parts of speech or words, and again when he attempts to form words into phrases, and to clothe his own Western conceptions in idiomatic Sinhalese.

With a view to remove those, or where this was not possible, at least to lessen them, several remarks and explanations have been introduced here and there in parts II and III, which, whilst there is no pretension whatever to erect them into fixed rules, will nevertheless prove welcome to the foreign student, save him a deal of time and spare him much fruitless labour. Those in Part II treating of Etymology, refer chiefly to the formation of nouns, adjectives, compound-words, the past tense of verbs, etc. etc., and will be found useful in making less irksome and tedious the task of mastering the declensions and conjugations.

Coming next to the structure of the language, the student enters on a field where helps, such as can be obtained from existing works, are few, and difficulties many. That the latter should be the case, can be a matter of surprise only to those unacquainted with the turn of the Oriental mind and the genius of Oriental tongues; mere word for word rendering into any of them of the simplest sentence in an European language will fail in most cases to convey a correct notion of the text translated, whilst any attempt to transfer any idiom from one tongue to the other will only result in no meaning at all, or one entirely ridiculous.

Special pains have been taken in this work to acquaint and familiarize the student with the peculiar construction of the Sinhalese sentence, the place to be occupied and the variations in accidence to be undergone by each part of speech in it, and with the actual signification of idiomatic forms of expression. Examples with English translation annexed have been multiplied, and nothing, it is believed, has been left unnoticed which could be considered as a difficulty peculiar to the language.

Atthough the rules of the Sidath Sangarawa have been carefully adhered to in this little work, the reader will please to bear in mind that it lays no pretension whatever to be considered a scientific treatise on the Sinhalese tongue, much less a grammar of the high or poetical language. It is simply what it professes to be and no more, an elementary grammar intended to help foreigners to acquire a knowledge of vernacular Sinhalese as used in conversation and in correctly written books. But, if thoroughly mastered, it will no doubt enable the student to read and understand classical works also. It remains only for the compiler to claim the indulgence of the public for any drawbacks and short-comings from which he cannot expect his work to be free; as a foreigner, as a priest in charge of extensive missions with the care of several thousand souls, with no adequate assistance from without, he had to contend with disadvantages neither few nor trifling. Under existing circumstances, he has done the best he could; others after him with more leisure and facilities, may employ their talents in giving the work the perfection which was not to be looked for in a first attempt, or, if God preserves his life, he may perhaps improve it himself in a second edition.

Anyhow, the thought that with its many imperfections, the little work will give his dear brother missionaries a most needed assistance in acquiring the language in which they have to announce the saving truths of the Gospel to the people of this country, and thus, indirectly contribute to the propagation of the Catholic Faith and to the salvation of souls, is a more than sufficient reward for the trouble he underwent in its preparation, and he relies upon the charity of all to whom it may prove of some utility, kindly to remember him before the Giver of all gifts.

Colombo, Modera, 24th May, 1886.

THE COMPILER.

N. B.—Some words and short phrases throughout the grammar will be found prefixed with B or V. Those with the letter B are chiefly used in books and solemn speaking; those with the letter V are in common use.

GRAMMAR

OF THÉ

SINHALESE LANGUAGE.

PART I.

CHAPTER I.

THE ALPHABET.—.....

=000000000=

THE Sinhalese Alphabet, as used now, is composed of 52 letters, of which 12 are vowels, 6 diphthongs, and 34 consonants.

The vowels are called පාණාකරගෙන්, pránáksharayó, or පණකුරු, panakuru from පණ අකුරු, pana-akuru, or life letters; the diphthongs වීමාතාකරගෙන්, dwímátráksharayô or double measure letters; and the consonants, ගාතාකාරගෙන්, gátráksharayó, or හතකුරු, gatakuru from ගත අකුරු, gataakuru, or body letters.

Eight of these vowels and one of the diphthongs are mere prolongations of the sounds of the corresponding short letters.

The short vowels are called නුඟා, hraswa, or ලසු, laghu; the long දීසී, dírgha or ශුරු, guru. When not initial these vowels and diphthongs are represented by other signs called $\bigcirc pili$, except φ , a, short, which has no symbol, being inherent in every consonant not followed by another vowel, or not united to another consonant, or not made mute by the addition of the sign $\restriction al$, elision,

The consonants are divided into Gutturals, Palatals, Cerebrals, Dentals, Labials, Nasals, Semivowels and Sibilants.

Ten of them are called qCB, alpa, simple, and their corresponding long, 333. *mahaprána*, aspirate.

The aspirate letters are pronounced as if h were annexed to them; so in the word pack-horse kh gives somewhat the sound of ϖ ; in log-house, gh gives the sound of ϖ , etc.

The first classes of these consonants are called DG, warga, class, and are respectively denominated from the first letter of each class, which contains five letters, viz: EDG, kawarga; DEG, chawarga, &c.

The other letters are called qES, awarga, miscellaneous.

In reciting the Alphabet, Natives add to each letter යන්න, yanna, or යනු, yanu, which means that is; so අ is called අයන්න, ayanna; ක, කයන්න, kayanna, or kayanu, &c.

	a	í	u	e	o	ę
Short, නුසව	ę	3	Ĉ	ې	۵	ĘZ
Symbols, 88		6	ე or z	6	Q-1	z
	á	í	ú	é	6	é
Long, දීසී	ф	8	Ca	లి	ð	¢7
Symbols, 88	3	0	i or z	g-1	6-j	r

[3]

].	ai	au	ru	a	hh
	ඉළු	@ 7	633	¢o.	¢в
Symbols	GG	@ -v]	a	•	8
Long			6934		
Symbols			aa		

2.—DIPHTHONGS.—විමානාකරයෝ.

ා and ඔහ are rather long.

The letter ϖ_2 , and its corresponding ϖ_{22} , especially q: are seldom used.

	¢CC. Simple.	මඟපාණ, Aspirato.	අලප Simple.	මහපුාණ. Aspirate.	නාසික. Nasals,	අඪසාර. ^{Semi-vowels} .	Cardoc. Sibilitate	'SITTOTION
කණ්ඩජ.	ふり	ລ	ග	8	Q	හ		
Gutturals.	ka	kha	ga	gha	nga	ha		٠ ١
තාලුජ.	Ð	ජ	ජ	ඣ	88Z	6 3	ශ	
Palatals.	cha	chha	ja	jha	ña	ya	sa	
මුඪජ.	ට	ඨ	ඬ	ඪ	Ś	Q	ø	e
Cerebrals.	<u>ta</u>	tha	da	dha	na	ra	sha	la
දනතජ.	ち	۵	ę	a	න	C	8	
Dentals.	ta	tha	da	dha	na	la	sa	
ඔහිජ.	8	٩	ລ	හ	٢	ව [.]		
Labials.	pa	pha	ba	bha	ma	wa		

This Alphabet is the one in use now, and contains letters proper to Sinhalese, Pali and Sanscrit.

Both Sanscrit and Pali Alphabets have the same consonants which in Sanscrit Grammars are disposed according to the order here given: \mathfrak{S} and \mathfrak{B} are not in the Pali Alphabet. There is some difference as regards the vowels—The Pali vowels are: $\mathfrak{P}, \mathfrak{P}, \mathfrak{G}, \mathfrak{C}, \mathfrak{C}^{\mathfrak{g}}, \mathfrak{D}$ and \mathfrak{D} . In the Sanscrit $\mathfrak{P}, \mathfrak{P}, \mathfrak{G}, \mathfrak{S}, \mathfrak{C}, \mathfrak{C}^{\mathfrak{g}}, \mathfrak{B}, \mathfrak{S}, \mathfrak{S}, \mathfrak{G}, \mathfrak{C}^{\mathfrak{g}}, \mathfrak{S}, \mathfrak{S},$

The letters \mathfrak{D} and \mathfrak{D} both in Pali and Sanscrit are articulated sometimes short, sometimes long; on that account in several Sinhalese words introduced from these languages, where these letters occur, they are written in both ways, long or short, as $\mathfrak{O}\mathfrak{Q}\mathfrak{D}$ or $\mathfrak{O}\mathfrak{Z}\mathfrak{D}$, déva, divine; $\mathfrak{O}\mathfrak{D}\mathfrak{M}\mathfrak{D}$ or $\mathfrak{O}\mathfrak{T}\mathfrak{M}\mathfrak{D}$, lokaya, the world.

-00

Some of the consonants when united to other letters take special forms. Ex:

ළු	for	\mathfrak{E} and \mathfrak{O}	lu.	කළු,	kalu,	black.
ඵ	<u> </u>	E and Ca	lú.	තැළු,	telú,	beaten.
ത	<u>) </u>	ංග or ඔග	nga.	തത,	ganga,	river.
ඬ		ණඩ	nda.	හඬ,	handa,	noise.
ଭ		ම්බ	mba,	උ ඹ,	umba,	you.
Ð		ඤච	ncha.	වචාව,	wancháwa,	deceit.
ඬ		ට්ඨ	ttha.	කොඨාසය	,kotthásaya,	share.
ඦ	_	ඤජ	nja.	අඦනය,	anjanaya,	a medicine.
ව		ද්ව	dwa.	ම්පය,	dwîpaya,	isle.
ଜ		ංශ	nsa.	අඟ,	ansa,	side.
බ		ද්ධ	ddha.	බුඩ,	buddha,	intelligent.
ଙ୍କ		ජකි	nña.	පුිඥව,	prañáwa,	wisdom.
ę		ංද	nda.	කඳ,	kanda,	trunk.
æ		න්ද	nda.	මඥ,	manda,	dull.
Ð	_	ක්ව	twa.	තතිය,	tatwaya,	condition.
ජී		ಖ ್ಕೆರೆ	ndri.	ඉණුීයන්,	indríyan,	senses.

[5]

ඣි	—	න්ඩි	ndhi. සඬි,	sandhi,	permutation.
\$	—	ද්ර	dra. ඉදා්හි,	dróhi,	treacherous.
කීම	—	ಮ ಡ	ksha. ඤාමාව,	kshamáwa,	pardon.
නෂ	i	න්ෂ	nsha. කානෂාව,	kánsháwa,	sorrow.

СНАРТЕК II.

PRONUNCIATION.

§ 1.--VOWELS AND DIPHTHONGS.

The correct pronunciation of Sinhalese cannot be represented to the eye by foreign characters, it must be learnt by the ear from a native teacher; however the following rules may be of use to the beginner:

ę — ф

 φ , as an initial, is sounded like the first a in papa, and φ ,as a in father. But at the end of the words the short φ has asound less distinct, almost like u in tut. Ex: $\Im \Im$, mama, I; $\Im \mathcal{O}$, bara, weight. If the last syllable is followed by \Im , φ , inthe dative case, both φ have the same mute sound. Ex: $\Im \Im$ $\Im \Im$, kirimata, to the doing; $\Im \Im \Im$, katata, to the mouth; $\varphi \Im$ $\Im \Im$, árádaná, veneration; $\Im \Im \Im$ pápaya, sin.

- 5

9 is sounded like i in pity, and & like ee in sweet. Ex: 98, iri, lines; 88, iri, sow.

$\mathbf{c} - \mathbf{c}_{a}$

C sounds like u in full, and ඌ like oo in ooze. Ex: උණ, una, fever; ඌගා, úrá, boar.

ಲಿ -- ಲಿ

 \mathfrak{S} is sounded as e in \acute{ete} (french) and \mathfrak{S} as e in clef (french.) Ex: \mathfrak{Sod} , esé, so. @ is sounded as o in hop; @ as o in hope. Ex: @@.soi@cs, bohósé, plentifully.

¢2 — ¢2

 φ_1 sounds somewhat like *a* in dash; φ_2 is the same, long. Ex: $\varphi_1 \otimes$, *epa*, pledge; \bigotimes , *ré*, night.

බෟ

මා is sounded as ow in owl. Ex: ගොරව, gawrawa, honor.

62

වේ is sounded like y in my. Ex: මෛරය, vayraya, hatred.

663 -- 6633

සා and සා sound like r with a somewhat indistinct vowel sound before r, as ur in surtout (french) Ex: සංකු, irtu, season; කෘත, krúra, cruel,

ę۰

 ϕ is sounded as n in king. Ex: $\infty \infty$, ganga, river.

Ę8

es sounds like the German ch. Ex: es, ahh, ha!

_____00_____

§ 2. CONSONANTS.

1st Class.—GUTTURALS. 2003.

a — a

as is sounded like c in cup; \Im is the same, aspirated, as if connected with \Im , h, and sounds almost like kh in back-hall. Ex: $\Im \mathfrak{S}$, kana, ear; $\Im \mathfrak{S} \mathfrak{S}$, mukhaya, mouth.

() — ()

ත is sounded like g in garden; and æ is the same, aspirated, and sounds as gh in ghastly. Ex: ගහ, gaha, tree; කත, ghana, thick. a is sounded like n in king, or in mon (french). Ex:

2nd Class.—PALATAIS. 223.

ම — ජ

ව is sounded like ch in church; & is the same, aspirated, and is sounded like chh in watch-house. Ex: වනු, chakra, wheel; ඡායාව, chháyáwa, shade.

ජ—ක

ජ is sounded as j in jar; and ඣ is the same, aspirated, but seldom used. Ex: ජය, jaya, victory.

42 Z

ඤ is sounded like gn in the French word gagner, or somewhat as ni in maniac. Ex: ඤ 伝の, ñanaya, intellect.

3rd Class,-CEREBRALS. 223.

It is well to remark here that foreigners are apt to make mistakes through not carefully attending to the fact that this class of letters, S excepted, is pronounced by turning the tip of the tongue far back against the palate.

ට---ඨ

ට t, vide supra; එ th is the same, aspirated. Ex: මට, mata, to me; කොටධාසය, kotthàsaya, share.

ඩ---ඪ

D d, vide supra; & dh, is the same, aspirated. Ex: OD, mada, mud; OE, múdha, foolish.

ৰ্জ

ණ is sounded as n in nut, Ex: කණ, kana, ear.

[8]

4th Class.--DENTALS. 2026.

The letters of this class, so excepted, are pronounced by pressing the tip of the tongue against the teeth.

20-2

න is sounded more forcibly than th in thick; and එ is the same, aspirated. Ex: අන, ata, hand; කථා, kathà, speech

q is sounded nearly as th in mother; \Im is the same aspirated. Ex: \Im , dana, knee; \Im , dharmaya, doctrine.

ත

so is sounded like n in not. Ex: SO, nama, name. The sound of \mathcal{F} is practically the same, but is said to be more nasal.

5th Class.-LABIALS. 226.

ଅ----ଡ

ප is sounded like p in papa; එ is the same, aspirated. Ex: පාපත, pápaya, sin; එල, phala, fruit. (not fala.)

බ-ය

 \Im is sounded like b in but; \Im is the same, aspirated, Ex: $\Im \mathcal{O}$, bara, weight; $\Im \mathcal{O}$, bhawa, existence.

ම

@ is sounded like m in mud. Ex: @@, mama,

§ 3. SEMIVOWELS. ¢2.0005.

66

 \square is sounded like *ya* in yard. Ex: \square , *yata*, under. When \square final is annexed to \square as \square , it is sounded *ai*. Ex: මටයි, matai, to me; when යි comes after 9 the ය is not pronounced, but 9 is slightly lengthened. Ex: කැමතියි, kematí, nearly as කැමති, kematee, willing.

6

 σ is sounded like r in run, but more smoothly. Ex: $\sigma \Im$, rata, country.

c – ¢

These two letters have nearly the same sound of l in like, Ex: $\mathfrak{S}_{\mathfrak{S}}$, lanu, cord; $\mathfrak{s}_{\mathfrak{S}}$, kala, done.

ව

ව is sounded, first like r when joined to a vowel other than φ , secondly like w at the beginning of a word, and nearly like වූ when made mute. Ex: දෙව්යෝ, $deviy\delta$, God; වතුර, watura, water; කාලාව, sáláwa, room; කවිද, kawda, who?

හ

හ sounds as h in hair. Ex: හම, hama, skin.

§ 4.-SIBILANTS. evenes

ය -- ෂ -- ස

The first ශ is called කාඩසයන්න, kadasayanna, and its proper sound is produced by applying the tip of the tongue to the fore part of the palate. The second \mathscr{B} is called ගොළුසය න්න, golushayanna, and sounds like sh in shut; and the third ස like s in see. Ex: ශාරීරය, saríraya, body; මනුෂායා, manushayá, man; සමාන, samána, like.

Remark that when two consonants are joined both must be pronounced ; for instance බල්ලා, වනත, must be pronounced ballá, watta ; not balá, wata.

The distinction between the two nasals so and so, and between C and C, which had become almost obsolete, has of late years been revived in writing, though not in pronunciation; for the use of these letters, as well as for \mathfrak{S} and \mathfrak{S} , special rules generally admitted now shall be given hereafter.

ශී ලංකා ජාතික වූල්කඥ**ර**

[10]

§ 5.—SYMBOLS—SC.

ඉස්පිල්ල, ispilla, or head symbol ? for ඉ, and ? for ඊ, is written over any consonant; with the following letters ඛ, ච, ට, බ, බ, ම, ව, ending in a line turned upwards, this symbol is written as if it were a continuation of these letters. Ex: කිරි, kiri, milk; පිට, piti, flour; දුක්ඛිත, dukkhita, sorrowful; සිකිව්ලි, sitivili, thoughts; මිනිබ්රි, minibiri, grand daughter.

र रूच्य य

DBEC, papilla, or foot symbol, ι and ι for \mathcal{C} short, $\overline{\imath}$ and ι_{J} for \mathcal{C}^{n} long; this symbol having two forms, the first is used with the six following consonants, \mathfrak{M} , \mathfrak{M} , \mathfrak{N} , \mathfrak{H} , \mathfrak{K} . The second form with all the other consonants. Ex: \mathfrak{QO}_{ι} , guru, teacher; \mathfrak{MC} , kulu, unruly; \mathfrak{MS} , bhúmi, earth; \mathfrak{MS} , tumu, you; (plural) \mathfrak{QO} , suddha, pure; $\mathfrak{GO}_{\iota}\mathfrak{SO}$, puruduvú, accustomed; $\mathfrak{O}_{\iota}\mathfrak{S}$, rúpa, forms.

කොම්බුව, kombuwa, curve, for එ is put before the consonant, and to make it long, the symbol l or \cong al is put over the consonant to which it belongs. Ex: මෙලෙස්, mehé, here.

60

කොම්බුදෙක, kombudeka, double curve, is used for වේ, ai, and is sometimes written අයි. Ex: මෛවර or වයිර waira, hatred.

6---) and 6-----

කොම්බු සහ ඇලපිල්ල, kombu saha elapilla, curve and side symbol, for @ and @, have the consonant enclosed between them. Ex: බොහෝ, bohô, much. ი

හාය නුනිත්ත, gayanukitta, is used to make උ long and to form the letter ඖ, aw. Ex: ඌරා, úrá, hog; ඖෂධ, aushada, medicine.

කොම්බුව සහ ගහනුකිත්ත, kombuwa saha gayanukitta stands for ඖ. Ex: ගෞරව, gaurawa, honor.

2----7

This symbol ought not to be confounded with pápilla ι and a for \circlearrowright and \circlearrowright^{η} , which are nearly similar in form, and used as above said with the six consonants $\circlearrowright, \varpi, \varpi, \varpi, \varpi, \sigma, \varpi, \sigma, \varpi, be$ $cause <math>\varphi_{\iota} \otimes \varphi_{\iota} \otimes \varphi_{\iota}$ is added to the middle part of these consonants, as $\circlearrowright, ke; \varpi_{\iota}, ge; \varpi_{\iota}, te; \varpi_{\iota}, ge; \varpi_{\iota}, ke;$ but pápilla is affixed to the lower part, as $\varpi, ku; \varpi, gu; \varpi, tu, \varpi, bhu \varpi, su,$ with ς and $\circlearrowright \varphi_{\iota} \otimes \varphi_{\iota} \otimes \varphi_{\iota}$ is written thus: $\varsigma, de; \varsigma_{\iota}, de; \circlearrowright, re; \circlearrowright, ré.$

a—aa

_`**`**}

ඇලපිල්ල සහ ගැටය, elapilla saha getaya, the side symbol with the knot is for සෘ and සෘං. Ex: හෘදය, hrudaya, heart, කෘංර, krúra, cruel.

අල්, al, elision; having two forms, the first ¬ is used with letters ending in a line turned upwards as mentioned with regard to ඉස්පිල්ල; the second form I is used with all the other letters. By means of this symbol the inherent ¢ is dropped. Ex: බත, bata, බත්, bat, rice. මීම්ම, mimma, measure; ඉස්පිල්ල, ispilla; එ, ම, short, become long by this sign. Ex: ඒ, ම, é, ó.

In some words the letters σ , ϖ and \mathfrak{S} are also expressed by other signs of Sanscrit origin. viz : Discuss, mátránsa, symbol of quantity, is used for \mathcal{O} and put below the consonant to which it belongs. Ex: $\mathfrak{G} \mathfrak{S}$, prána, life; $\mathfrak{G}\mathfrak{G}\mathfrak{I}\mathfrak{S}$, kriyáwa, action. With the letter \mathfrak{C} it is written \mathfrak{C} . Ex: $\mathfrak{G}\mathfrak{I}\mathfrak{S}$, dróhi, treacherous. The sound of) for \mathcal{O} is less distinct than the common \mathcal{O} .

Ø

රෙඵ, repha, for ර is put over the following consonant. Ex: සමීයා, sarpayá, serpent; පුව, purwa, ancient.

යංශ, yansa, z is used for ය, and z for යා, following a mute consonant as සනා for සන්ය, satya, truth; මනාභාගම for මන්යාගම, mityágama, false religion.

C

සංකොහා, sanyoga, union; is used for ඞ, ණේ and න්, and when affixed to ග, ඞ, ද or a has a very slight nasal sound of n. Ex: ගහ, for ගවන, ganga, river; හඞ, for හණඩ, handa, sound; ගඞ, for ගන්ඩ, ganda, odor.

Before D and I it has a full sound of I and stands for කැ. Ex: වඩාව, for වඤ්චාව, wancháwa, deceit; අජනම, for අක් ජනම, anjanama, a kind of medicine.

Before the aspirates & and a, it stands for their corresponding simple letter, d and දt. Ex. කොඩාසය, for කොට්ඨාසය, kotthásaya, division; බුබිය, for බුද්ධිය, buddhiya, intelligence.

Before O it stands for c. Ex: Doc, for EDc, dwipaya. island.

තිංසුව, binduwa, drop, is for ඞ. Ex. ලංකාව, for ලඞකාව, Lankáwa, Ceylon,

බිඥ ලදක, *bindudeka*, two drops, is put after a vowel or a consonant, but very seldom used. Ex : අං, ah ! ha ! සං, sah! dear !

[13]

The letter \mathfrak{B} , llu, and its corresponding long $\mathfrak{B}\mathfrak{A}$, llu. are obsolete in Sinhalese, therefore we have omitted them in the Alphabet. Nevertheless these two letters of Sanscrit origin ought to have been put in the enumeration of the Sanscrit vowels, page 4.

COMBINATION

OF THE SYMBOLS WITH THE CONSONANTS.

පු, පෙ, ජේ, පො, පෝ, පැ, පා, පි, පී, Ċ, ø, pa, pá, pi, pí, pu, pú, pe, pé, po, $p \delta$, pe, ප @, ගපෟ, ගලප, **g**, සෘ, සෘ, దం, 0% ඊෑ pai, pra, pr, prr, par, pan, pah. pé, pau,

All the letters, except \mathfrak{S} , \mathfrak{S} , \mathfrak{S} , \mathfrak{S} , \mathfrak{S} , \mathfrak{S} , with the vowels \mathfrak{S} and \mathfrak{S}^n and a few others, are written as the above.

EXCEPTIONAL LETTERS.

PART II.

දෙවෙනි කාණඩය.

ETYMOLOGY.

පදසිබිය.

C H A P T E R 1. පලමුවෙනි පරිචෙඡදය.

§ I. NOUNS.—maile.

ACCORDING to Grammarians there are only two genders in Sinhalese for all sorts of nouns, viz: පුරුෂලිඔහ, the masculine, and සහිලිඔහ, the feminine, so that even inanimate beings belong to one of these two genders, as ඉර, sun; හඳ, moon; etc. But as such nouns properly have no gender, for the sake of clearness, we class them as belonging to the neuter gender, නපුංසකලිබහ.

Nouns of the masculine gender generally end in ආ, as මිනිහා, the man; of the feminine in ඊ or ඉ as සැතු, v. ගැනි, the woman; neuters in ද, as ගහ, the tree. Nevertheless several nouns, specially the neuters, end in some other letter, as රා, toddy; හාල්, rice; වී, paddy; රන්, gold. etc.

Besides the simple nouns for animates or inanimates, substances or qualities, several others are composed in different ways. Yet it is well to remember that the following rules are neither general nor applicable to all sorts of nouns.

1st. Many nouns signifying the performer of an action, a profession or condition, are formed by affixing the word and and and for the masculine gender, and and for the feminine, to the word for the action, condition or profession.

11918

ලි ලංකාදිංකික වුස්තායා යස

1 16]

The word preceding these affixes must be in the adjective Form. Ex:

පව, v. පව් වැඩය, කවිය, බෝරුව, වන්ත, චසතු, හැලවුම,	work. verse. lie. garden. riches. redemption.	පව්කාරයා, වැඩකාරයා, කච්කාරයා, බොරුකාරයා, වතුකාරයා, වසතුකාරයා, ගැලවුම්කාරය	gardner. rich man. 9, redeemer.
	redemption. France.		,
පුංශය, කවේ, තරහ,	France. bazaar. anger.	සුංශකාරයා, කඞකාරි, තරහකාරි,	French man, bazaar keeper. f. angry woman.
නම්බුව,	respect.	නම්බුකාරි,	respectable woman.

The word mor or more is used in the same manner, in the masculine gender only, and with nouns meaning a physical action, as වැඩකරු or වැඩකරුවා, work man; වදකරුවා, executioner, or cruel man. Also Doco is affixed to form a few nouns, as තපස්වරයා, hermit; ශරුවරයා, teacher.

From most verbs nouns of two sorts are formed. 2nd. 1. Nouns denoting the agent, the patient or the instrumental cause are formed by adding to the root of the verb න්නා for the masculine, and න්නී for the feminine. 2. Nouns signifying the mere existence of action or passion denoted by the verb are formed by adding So, geg, Co, que, to the second part of these verbs. Ex:

සාද	– නවා,	to make.	සාදන්නා,	the maker.
කඩ	– නවා,	to break.	කඩන්නා,	the breaker.
මව	– නවා,	to create.	මවන්නා,	the creator.
මති	– නවා,	to measure	මනින්නා,	the measurer.
විදි	– නවා,	to suffer.	විදින්නා,	the sufferer.
මැගෙ	·- ණවා,	to die.	මැරෙන්නා,	the dying.
කාව–අ	නවා,	to pin.	කටින්නී,	the pinner. f.
පිහිට	වේ-නවා,	to assist.	පිහිටවෙන්නී,	the assistant. f.
ලිය–	-නවා,	to write.	ලියන්න්,	the writer. f.

[17]

සාදනවා, to make.	සෑදීම, සෑදිල්ල,	the making.
කනවා, to eat.	කෑම, කැවිල්ල,	the eating, food.
ලිසනවා, to write.	ලිසුම, ලියව්ල්ල,	the writing, letter.
යනවා, to go.	යාම, (irreg.)	the going.
එනවා, to come.	ඊම, (irreg.)	the coming.
මහනවා, to sew.	මැහුම, මැහීම, මැස්ම	, the sewing.
ගහනවා, to strike.	ගැහුම, ගැහීම, ගැස්ම	, the striking. etc.

The affix මන is also used to form a few nouns, as ලියමන letter, from ලියනවා, to write; කියමන, saying, from කියන වා, to say; ගමන, travelling, from යනවා, to go. (irreg.)

The present indefinite ending in නවා, and the past tense in ආ, are also used as verbal nouns specially in the Dative and Ablative cases. Ex: උඹ ආවාට සනුටුවෙම්, I am glad that you came. Literal. I am glad to your coming; or උඹ ආවා සින් සනුටුවෙම්, I am glad by your coming.

3rd. Abstract nouns are formed from adjectives by affiixing mo. Ex:

යහපත්,	good.	යහපත් කම, -	goodness.
දුවෙ,	wicked.	දුළුකම,	wickedness.
කපටි,	hypocritic.	කපටිකම,	hypocrisy.
අලස,	lazy.	අලසකම,	laziness.
ධම්ම්වෙ,	virtuous.	ධම්ම්වෙකම,	virtue.

4th. A few nouns are formed by annexing තාවය. Ex:

සතෳ,	true.	සතෘතාවය,	truth.
ම්ථා,	false.	ම්ථාාතාවය,	falsehood.
දෙව,	divine.	ඉදවතාවය,	divinity.
අඥන,	ignorant.	අඥනතාවය,	ignorance etc.

5th. A few nouns are also formed by adding ගොව්වා or පාලයා. Ex:

ඇතා,	elephant.	ඇත්ගොව්වා,	elephant keeper.
අශ්චයා,	horse.	අස්ගොව්වා, -C	horse keeper.

Γ	18	7

බැටළුවා,	sheep.		බැටඵපාලයා,	shepherd,
ගොනා,	bull.	•	ගොපාලයා,	cowherd, (pastor.)
උදෳාන,	garden.		උදසානපාලයා,	gardener. etc.

6th. Nouns denoting a person of a particular nation or country are formed in different ways; some by adding ආ, with or without ය, කාරයා, වැසියා, නුවා, වරයා, to the noun or adjective designating the nation or country. Ex:

චිනය,	China.	චිතා,	Chinese.
෧෫මල,	Tamil.	ඉ දමලා,	Tamil man.
සිංහල,	Sinhalese.	සිංහලයා,	Sinhalese man.
සුමරාපය,	Europe.	සුරොපකාරයා,	European.
රෝමය,	Rome.	මරා්මවැසියා, ්	Roman.
අපුකාව,	Africa.	අපුකානුවා,	African.
කොරින්තිය,	Corinth.	කොරින්තිවරයා,	Corinthian.etc.

7th. Several compound nouns are formed by joining two nouns of which the first, in the adjective form, is added to the other implying the attribute of the latter. Ex:

හිල,	hole.	කලේ,	pot.	හිල්කලේ,	perforated pot.
ගඩග,	river.	වතුර්,	water.	ගඩගවතුර	, river-water.
මග්,	way.	සඣිය,	junction	. මංසඣිය,	road-conjunction.
අත,	hand.	වැඩ,	work.	අත්වැඩ,	hand-work.
මිනි,	corpse.	වල,	pit.	මිනිවල,	grave.
තොට,	, ferry.	පල,	place.	තොටුපල,	landing place, etc.

8th. A few neuter nouns are formed by adding to them the word කැටය, lump; and to some ගෙසිය, fruit. Ex:

ගඩොල්කැටය,	brick.	පාන්ගෙඩිය,	loaf.
0	tile.	වන්ගෙඩිය,	mortar.
මැටිකැටය,	mudball.	ම්ණිගෙඩිය,	bell.
ගල්කැවය,	stone.	කුළුගෙඩිය,	sledge hammer.
පොල් කැටය,	cocoanut shell.	ගඩුගෙඩිය,	boil.
යතුකැටය,	plane.	වා යුගෙඩිය,	wen.
බොරළුකැටය,	pebble.	කලගෙඞිය,	earthen pot. etc.

F 19]

9. To names of diseases, fruits, trees, grains, towns and countries, generally is annexed the generic name as a mere expletive. Although some are used without this generic name in the singular, yet generally in the plural all require it in all the Cases, except in the Nominative and Accusative which may be used with or without this generic name. Ex:

උදර රෝගය,	dropsy.	තෝක්ක ලී,	teak.
අංශබාග රෝගය,	paralysis.	තල් ලී,	palmyra.
ඤිය රෝගය,	consumption.	· -•	bo tree.
පරඟි රොගය,	syphilis.	කජු ගහ,	cashew tree.
වසුරි රොගය,	small-pox.	පුවක් ගහ,	areka tree,
සන්නි රොගය,	fit.	කිඵුල් ගහ,	kitul.
තොස්ගෙඩිය,	jack fruit.	මෑ ඇට,	bean seeds.
අඹ ගෙඩිය,	mango.	මං ඇට,	do
ජම්බු ගෙඩිය,	malay apple.	වී ඇට,	paddy seeds.
පොල් ගෙඩිය,	cocoanut.	හාල් ඇට,	rice grains.
ගෝවා ගෙඩිය,	cabbage.	පැරිස් නුවර,	Paris.
උන ලී,	bamboo.	පිකින් නුවර,	
කළුවර ලි,	ebony.	ඉතාලි රට, ්	Italy.
බුරුත ලී,	satinwood.	පුංශරට,	•
කොස් ලී,	jackwood.	ඉන්දියා රට,	
	00		· .

FORMATION OF THE FEMININE NOUNS. 2. Ş

සහුලිඩගික නාම ශබද සැදෙන කුමය.

1st. Some nouns of the masculine gender become femimine by changing e or con final into & or g.Ex:

Mase	uline.	Feminine.		
ම්තුරා,	friend.	ම්තුරී,	friend.	
පිස්සා,	madman.	පිස්සී,	madwoman.	
හපනා,	clever man.	හපනී,	clever woman.	
සාදන්නා,	maker.	සාදන්නී,	maker.	
ද,සයා,	slave.	డ్ టి,	slave.	
ස෧හාදරයා,	brother.	සගොදරී,	sister.	

all use a conce		* Criterine s		
ශුදධව නත යා, තාරාවා, ම්ය්රා,	saint. drake. do	ශුආිවනතී, තාරාඞ්, ඉර්රි,	saint. duck. do, etc.	

In many words the feminine gender may be formed from the masculine by changing qp or qp final into \mathcal{F} ; nevertheless this rule is far from being general; in this case the word ess or with is added to the adjective form of the mascaline noun. Ex: Sau, friend; Sa and, friendly woman; calas, wicked man; දුනට ගෑනි, wicked woman.

2. Oftentimes not only the last vowel is changed, but the These changes are: others too.

Ţ.	into	¢z
ආ		ዋ ን
Ċ	~~~ ~	ଡ
\mathbf{C}^{η}		ඊ
•	·	€
ඔ		ඒ

The vowels o, &, &, &, at and or remain unchanged. Ex:

Masculine:

Macauline

Feminine.

Famining

බල්ලා,	dog.	බැල්ලී,	bitch.
	he cat.	බැලුලී,	she cat.
බඥලා, නාම්බා, කුකුලා,	young bull.	නෑම්බී, කිකිළී,	young cow. hen.
ర ారు,	boar.	ජිරී,	sow.
	grand son.	මිනිබ්රී,	grand daughter.
මුහුබුරා, බ්ඟිරා, ඊශාවරයා,	deaf man. chief.	වේශට, බිහිරී, ඊශවරී,	deaf woman.
එවන්නා,	he who sends.	එවන් හී,	she who sends.
ඒකා,	that.	ඒකි,	
ඇත්තා,	he who has.	ඇත්තී,	she who has.
සතුරා,	enemy.	සැතිරී,	enemy. etc.

[21]

3. Some nouns are irregular, viz:

Masculine.		Feminine.		
හොරා,	rogue.	හෙර,	rogue.	
කොරා,	lame man.	කෙර,	lame woman.	
ලදරුවා,	infant.	ල දරී,	infant.	
කොල්ලා,	lad.	කෙල්ල, කෙලී,	lass.	
කාපිරියා,	Caffre.	කාපිරිච්චි,	Caffre woman.	
පරයා,	pariah man.	පරිච්චි,	pariah woman, etc.	

4, Some are quite different according to gender. Ex:

Masculine.		Feminine.		
පියා.	father.	මව්, в. මව,	mother.	
අප්පා,	do	අම්මා,	do	
පුතා,	son.	දූ, දුව,	daughter.	
අයියා,	elder brother.	අක්තා,	elder sister.	
මලයා,	younger brother	. නගා, නඟ්,	younger sister.	
බෑනා,	nephew.	ලේලී,	niece.	
පුරුෂයා,	husband.	භායෳිව,	wife.	
රජා, රජ, 🕔	king.	බිසව, v. බිසෝ,	queen.	
පිරිමියා,	male.	ගැනී,	female.	
ඉලන්ද,රියා,	youth.	ලම්ස්සී,	maiden.	
වැන්දඹුවා,	widower.	වැන්දඹුව, 👘	widow.	
		also වැන්දඹී, ක	නවැන්දුම්.	

5. The names of quadrupeds ending in cos or D, generally form the feminine by dropping cos or D and affixing cqcos or c cqcos to the adjective form of the nouns. Ex:

)

Masculine.			Feminine.	
සිංහයා,	lion .	සිංහදෙන, සිංහ	බෙනුව,	lioness.
කොටියා,	tigor.	කොටිඉදන,		tigress.
දිවියා,	cheta.	දිවිදෙන,		cheta.
අලියා,	elephant.	අලිලදන,		elephant.
එඵවා,	he goat.	එඵලේදන,	—	she goat.
බැටළුවා,	ram.	බැටඵදෙන,		ewe.
කොටඵවා,	ass.	කොටළුදෙන ,	<u> </u>	ass.
ඔටුවා,	camel.	ඔටුදෙන,		camel. etc.
- [22]
- 6. Some nouns of this class are irregular. viz:

	Masculine,	Femini	ne.
භරකා, ගෝණ, ඇතා, මීමා, මුවා, වලහා,	bull. stag. elephant. buffalo. deer, buck. he bear.	එලදෙන, එලහොනා, ගෝණැත්ති, ඇතින්නි, ඇතින්න, මීදෙත, මුවදෙන, මුවැත්ති, වැලභින්නි, වැලභින්න,	cow, hind. elephant, buffalo. doe. she bear,
අශවයා,	horse.	අශවලැඹ, වෙලෙඹ, ලෙඹ,	mare.

§ 4. FORMATION OF THE PLURAL OF MASCULINE NOUNS.

-00-

පුරුෂලිඩහික හාම ශබදයන්ති බුහුබස සැදෙහ කුමය.

1. The nouns of kindred and rank generally form their plural in \mathfrak{S} or $\mathfrak{OG}_{\mathfrak{c}}$. Ex:

එකුබස. Sing	gular.	බහ	ඛස.	Plural.
අපපා,	father.	අප්පාලා,	fathe	rs.
අම්මා,	mother.	අම්මාලා,	mothe	ers.
මාමා,	uncle. (maternal)මාමාලා,	uncles	5.
අයිනා,	elder brother.	අයියාලා	\mathbf{elder}	brothers.
නගා,	younger sister.	නගාලා,	young	er sisters.
බෑනා,	nephew.	බෑනාලා,	nephe	ws.
සඟොදරයා,	brother.	සගොදරවරු	, broth	ers.
පුතුයා,	son,	පුතුවරු,	sons.	
දරුවා, ,	child.	දරුවරු,	childı	en.
කුමාරයා,	prince.	කුමාරවරු,	princ	es.
නිලමේ,	nobleman.	න්ලමේවරු,	noble	men.
මූප්පු්රාල,	church elder.	මුප්පුවරු,	churc	eh elders,
උන්වහන්සේ,	his Reverence,	උන්වහන්සේ	Co, the	eir Reve-
	,			[rences.

[23]

For nouns of kindred the form of the plural in Co is often used for the singular also (honorifically).

2. Nouns ending in æo; those ending in වා, න, නා, ලා, preceeded by g or C, and their corresponding long & or Cⁿ; nouns ending in a double consonant as න'නා, ක'කා, ක'තා; ද්ද, ල්ලා, ස්සා, න්ද; also those ending in ආවා, ඇවා form the plural by changing ϕ into @. Ex:

Singular.

Plural.

මිහුයා,	friend.	ම්හුයෝ,	friends.
වැඩකාරයා,	workman,	වැඩකාරයෝ,	workmen.
වඩුවා,	carpenter.	වඩුවෝ,	carpenters.
පනුවා,	worm,	පනුවෝ,	worms,
වඳුරා,	monkey.	වදුරෝ,	monkeys,
C	boar.	ر لکھر	boars.
බිරා,	deaf man,	බ්රෝ,	deaf men.
මකුණ,	bug.	මකු෧ණා,	bugs.
භූනා,	lizard.	හූනෝ,	lizards.
විවුලා,	bat.	විවුලෝ,	bats.
කොවුලා,	cuckoo.	කොවුලෝ,	cuckoos.
සාදන්නා,	maker.	සාදන්නෝ,	makers.
දුවන්නා,	runner,	දුවන්නෝ,	runners.
කුක්කා,	puppy.	කුක්කෝ,	puppies.
බළුමැක්කා,	flea.	බඵමැක්කෝ,	fleas,
කැරපොත්තා,	cockroach.	කැරපො න්තො	, cockroaches.
ඇත්තා,	possessor.	ඇත්තෝ,	possessors.
වැද්ද,	archer.	වැද්©දෑ,	archers.
බල්ලා,	dog.	බල්ලෝ, 🕐	dogs.
පිස්සා,	madman.	පිස්සෝ,	madmen.
ඉස්සා,	prawn.	ඉස්සෝ,	prawns.
වෙලෙන්ද,	trader.	වෙලෙන්දෙ,	traders.
දිළින්ද,	poor man.	දිළින්දෝ,	poor men.
හාවා,	hare,	හාවෝ,	hares.
ඉත්තෑවා,	porcupine.	ඉත්තෑවෝ,	porcupines. etc,

[24]

EXCEPTIONS. Singular. Plural. cobra. නයි, නය්, cobras. නියා, ලමයා, child. ලමයි, ලමය්, ලමෝ, children, සිපයි, සිපයා, sepoy, sepoys. chaliya. දුරයා, දුරයි, දුරයෝ, chaliyas. රජා, රජ, king. රජවරු, kings. බටගොයා, wild pigeon, බටගොයි, බටගොය, wild pigeons. නලඉගායා, guana. තලගොයි, තලගොය්, guanas. etc.

3. Nouns ending in 300 from their plural, by dropping 300. Ex:

Singula	r.	<u>ز</u>	Plural.
ඇමැතියා,	minister.	ඇමැති,	ministers.
මුලාද නියා,	chief.	මුලාද,නි,	chiefs.
පතික්කියා,	barber.	පනික්කි,	barbers.
ඉලන්දරියා,	lad.	ඉලන්ද,රි,	lads.
පිරිමියා,	male.	පිරිමි,	males.
අලියා,	elephant.	අලි,	elephants.
කොටියා,	tiger.	කොටි,	tigers.
නරියා,	fox.	නරි,	foxes.
මුගවියා,	mongoose.	මුගටි,	mongooses,
රාජලියා,	eagle.	රාජලි,	eagles
කාවාවියා,	oyster.	කාවාටි,	oysters. etc.

EXCEPTIONS.

A ...

Sin	gular.	Pl	lural.
සවාමියා,	lord.	සාම්වරු.	lords.
සියා,	old man.	සීයාලා.	old men.
ගොවිසා,	cultivator.	ඉගාසි, ඉගාවියෝදී	cultivators.
මගියා,	traveller.	මගියෝ,	travellers.
ළගියා,	poor man.	දුගියෝ,	poor men.
හිමියා,	owner.	හිමියෝ,	owners.
වැසියා,	inhabitant•	වැසිගෝ,	inhabitants.
කලාමැදිරියා,	firefly.	කලාමැදිරියෝ.	fireflies. etc.

Sin	gular.	Pli	ıral.
පැවියා,	young of anin	n. පැවිමෙන්, පැටවි,	yo. of anim.
මීයා,	rat,	මීගෝ,	rats.
දිමියා,	red ant.	දිම්යෝ,	red ants.
පරවියා,	pigeon.	පරව්යෝ,	pigeons.
මැඩියා,	frog.	මැඩියෝ,	frogs.
තෙලියා,	a fish.	තෙලියෝ,	fishes.
දුලියා,	do	දුලිගයා,	do
කුරුමිනියා,	beetle.	කුරුමන්යෝ,	beetles.
්පොලහැටියා,	locust.	පොලඟැටියෝ,	locusts etc.

4. Nouns ending in x_2 , x_3 , x_5

S	Singular.	P	lural.
කොකා,	crane.	කොක්කු,	cranes.
ඇතා,	elephant. (tusked).	ඇත්තු,	elephants.
ຸසතා,	living being.	සත්තු,	living beings.
පුතා,	son.	සුත්තු,	sons.
මවද,	doctor.	වේද්දු,	doctors.
ඉලඩා,	sick person.	ලෙඞ්ඩු,	sick persons.
හජනා,	clever man.	හපන්නු,	clever men.
ගොනා,	bull.	ගොන්නු,	bulls.
බලලා,	cat.	බලල්ලු,	cats.
හිවලා,	jackal.		jackals.
මීමා,	buffalo.	39g,	buffaloes.etc.

	•	EXCEPTION.		
හරකා,	-	bullock.	හරක්,	-

bullocks.

ශී ලංකා ජාතික පුස්තකාලය

5. Nouns ending in so have the plural in Eg, the so being changed into so and doubled. Ex:

මිනිහා,	man.	මිනිස්සු,	men.
වලහා,	bear.	වලස්සු,	bears.

D

[26]

EXCEPTION.

Singular.

මකාහා,

a bird.

කොහෝ.

Plural.

birds,

6. Nouns ending in \mathfrak{S} preceded by any vowel, except \mathfrak{S} or \mathfrak{S}^n form their plurals in \mathfrak{S}_i ; nouns ending in \mathfrak{S}_0 have the plural in \mathfrak{S}_0 , those of irrational beings in \mathfrak{S}_0 preceded by a double consonant of which the first is a nasal, in \mathfrak{S}_i . Ex:

§ 4. FORMATION OF THE INDEFINITE.

අනියම් විදි සැලදන නුමය.

The indefinite nouns in the three genders end in st. For the masculine φ final is changed into Ost, from Ost, one; for the feminine \mathcal{F} into φ scatt, sometimes φ stat; for the neuters ending in φ , st is affixed. Ex:

මිනිහා,	man.	මිනිහෙක්,	a man.
මෘගයා,	beast.	මෘගගෙක්,	a beast.
සාරී, කික්ලී,	woman. hen.	සතුයෙක්, සතුයක්, කිකිලියෙක්,	a woman. a hen.

Γ	27	1

ගහ,	tree.	ගහක්,	a tree.
මාග්ය,	way.	මාගීයක්,	a way.
පාර,	road.	පාරක්,	a road. etc.

Some nouns cannot be formed according to the above rule, viz: මාමා, uncle; අසියා, elder brother; නගා, නහි, younger sister; අක්කා, elder sister; මලයා, younger brother; ඕසෝ, queen. etc. to give them the indefinite form, කෙනෙක්, some one, is affixed. Ex: මාමා කෙනෙක්, an uncle; නහි කෙ නෙක්, a younger sister; ඕසෝ කෙනෙක්, a queen; මුදියන් සේ කෙනෙක්, a mudaliyar.

For neuters not used in the singular, the definite form is used for the indefinite or the word විකක්, a little, is annexed. Ex: අපට හාල් විකක් ඕනෑ, we want a little rice; සල්ලි, some money; වතුර විකක්, a little water.

Some other nouns having no plural as DAO, EC, water; BD, health; CS, fever; etc., also mac, the inside; CD, the upper part; CS, the nearness to, etc., cannot take the form of the indefinite.

§ 5. FORMATION OF THE PLURAL -3 OF FEMININE NOUNS.

.සහුලිඩගික නාම ශබදයන්හි බුහුබස සැදෙන නුමය.

1. The plural of nouns of the feminine gender is formed by the addition of B to the nominative singular in G and Fwhich is changed into G. Ex:

Singular.

Plural.

සතුය, සතු,	woman.		සතුමයා්,	women.
B. ලිය,	do '		B, ලිගෝ,	do
ලුමිස්සී,	maid.		ලම්ස්සිගයා්,	maids.
කිකිළි,	hen.	-	කිකිළියෝ,	hens.
ర ొ,	sow.		ඊරිබේ,	sows.
		1 · · · ·		

	Singular.		Plural.
බැල්ලී,	bitch.	බැල්ලියෝ,	bitches.
බැලලී,	she cat.	බැලලියෝ,	she cats.
එ ලිස්සී,	young she goat.	එලිස්සිගෙෝ,	yo. she goats. etc.
Names	of rational beings	nav also have	the plural in Doz.

Ex: සාරාවරු; ලම්ස්සිවරු, etc.

2. Nouns of kindred ending in co have the plural in co or $\mathfrak{OG}_{\mathfrak{l}}$, as in the masculine gender. Ex:

Singular.		Plural.		
අම්මා,	mother,	අම්මාලා, අම්මාවරු,	mothers.	
නගා,	• •	නගාලා, නගාවරු,	yo. sisters.	
නෑනා,	cousin.	නෑනාලා, නෑනාවරු,	cousins.	
නැත්ද,	aunt (paternal.)	නැන්දලා, නැන්දුවරු	, aunts.	
also නත්	, younger sister.	. නගිලා, නගිවර [*] , yo	. sisters, etc.	

Nouns ending in eps have the plural in epsel. 3, Ex: Sinandar Dlamal

Sin	yaiar.		r turat.	
භායෳාව,	wife.	භායෳාවෝ,	wives.	
කානතාව,	woman.	කානතාවෝ,	women.	
අඟනාව,	do	අඟනාවෝ,	do .	
මවශාාව,	harlot.	වේශසාවෝ,	harlots.	
කුමාරිකාව,	princess.	කුමාරිකාවෝ,	princesses.	
මගේසිකාව,	queen.	මහේසිකාවෝ,	queens. etc.	

Some are irregular. 4. viz: v. මව්, в. මව, mother. මව්වරු, B. මව්, mothers. බිසව, බිසෝ, queen. කිසවරු, බිසෝවරු, queens. දුව, daughter. දුවරු, දෙන්ගෝ, daughters. දුවරැ, B. දුලා, දුරු, đo do É, Cç. maid. ලන්දු, maids. ගැනි, woman. ගැන. women. do B. කත, කත්තු, do

For irrational beings the plural of ego or eage is 5. ලෙත්තු. Ex: එලදෙන, cow. එලදෙන්නු, cows. එඵදෙන්නු, එඑදෙන, she goat. she goats.ete.

[29]

§ 6, FORMATION OF THE PLURAL,

OF NEUTER NOUNS. නසුංසක ලිඞයිත නාම ශබදයන්හි බුහුබස සැඉදන කුමය.

As neuter nouns end in various ways in the singular; some by vowels, some by consonants, so the plural also takes several forms.

1. Nouns ending in \Im , \Im , φ , σ , \Im , σ , make the plural by affixing $\Im G$ to the nominative singular. Ex.

Singular.		· Plural.		
කට,	mouth.	කටවල්,	\mathbf{mouths}	
බඩ,	belly.	බඩවල්,	bellies.	
මපාද,	drop.	ෂොදවල්,	drops.	
ලිප,	hearth.	ලිපවල්,	hearths.	
හබ,	dispute.	හබවල්,	disputes.	
පාර,	road.	පාරවල්,	roads. etc.	

EXCEPTIONS.

කඳ, load of a cooly, කත්; මට, fist, මිටි; මුහුද, sea, මුහුදු; පීඩ, lump, පීඩි; වීඩ, deal of betel, වීඩි,; නුඩ, beak, නුඩු; ම්ණ, gem, මණ, and those compounds ending in මට, මිටි.

Monosyllables ending in ය as කය, body; පය, foot; පැය, hour; ලය, breast; නය, debt; ජය, victory, etc. have the plural in වල් as the above.

-	Singular.		Plural.
ගම,	village.	ගම්,	villages.
පාලම,	bridge.	පාලම්,	bridges.
මඩම,	resting place.	මඩම්,	resting places.
ලිසුම,	letter,	ලියුම්,	letters.
බැරිකම,	imposibility.	බැරිකම්,	imposibilities.
මැණික,	gem.	මැණික්,	gems,

[30]

.

Singular.

Plural.

දුක,	sorrow.	දුක්,	sorrows.
අත.	hand.	අත්,	hands.
මපාන,	book.	පොත්,	books.
ගමන,	travelling.	ගමන්,	travellings,
ගණන,	account.	ගණන්,	accounts.
කණ,	ear.	කත්,	ears,
මල,	flower.	මල්,	flowers.
ගල,	stone.	ගල්,	stones.
ଶ୍ଚିତ୍ର.	root.	මුල්,	roots.
නුල,	thread.	නුල්,	threads.
අවුල,	entanglement.	අවුල්,	entanglements.
තෙපුල,	word.	තෙපුල්,	words.
මස,	month.	මස්,	months.
රැස,	ray.	ರ.ಜೆ,	rays.
අල්ලස,	bribe.	අල්ලස්,	bribes.
පව,	sin.	පව්,	sins.
වැව,	tank.	වැව්,	tanks.
නැව,	ship.	නැව්,	ships.
ගහ,	tree.	ගස්,	trees. etc.

To this rule there are some exceptions, specially in dissyllables ending in ∞ and \mathcal{O} , which have the plural in $\mathcal{O}\mathcal{O}$. or \mathcal{O} , viz:

Singular.

.`

Plural.

කැවුත,	liver.	කැවුතු,	livers.
නුල,	torch.	තුලු,	torches.
බණ,	Budh. doctrine	. බණවල්,	Budh. doctrines.
පණ,	life.	පණවල්,	lives.
දන,	knee.	දනවල්,	knees.
¢rO,	canal.	ඇලවල්,	canals.
දල,	flame.	දලු,	flames.
dC,	wave.	රැලවල්,	waves

වල,	pit.	වලවල්,	pits.
ෛපල,	row.	පෙලවල්,	rows.
මද,ල,	brook.	෧෫ලවල්,	brooks.

කොල, leaf, has for the plural කොලවල්; nevertheless used as a compound with ගස් trees, the plural is ගස්කොලං or ගස්කොලන්, tree leaves.

3. Dissyllable neuters ending in \mathfrak{PD} and \mathfrak{CD} drop \mathfrak{D} ; those in \mathfrak{PD} or \mathfrak{PD} drop \mathfrak{D} , those in \mathfrak{DD} have the plural in \mathfrak{D} . Ex:

Singular.

Plural.

ශාලාව,	hall.	ශාලා and ශාලාවල්,	halls.
ආශාව,	desire.	ආශා – ආශාවල්,	desires.
පුතිමාව, '	image.	පුතිමා – පුතිමාවල්,	images.
ඔරුව,	boat.	ඔරු,	boats.
පුටුව,	chair.	<u>2</u> 2,	chairs.
ගඩුව,	boil.	ගඩු,	boils.
පටිය,	belt.	පටි,	belts.
රූපය,	figure.	රූප and රූපවල්,	figures.
ඩම්ය,	doctrine.	ධම් — ධම්වල්,	doctrines.
ඇපය,	security.	ඇප,	securities.
පොරොව,	axe.	පොරෝ,	axes.
ෂසාලොව,	stanza.	සොලෝ,	stanzas. 'etc.

4. The following contracted nouns ending in S instead of make the plural in changing S into p. Ex:

Singular.		Plural.	
පට්ටේ,	bark.	පට්ටා,	barks,
කුවේ,	basket.	කුඩා,	baskets,
මබේ,	metal dish.	මඞා,	metal dishes.
කොබේ,	tuft of hair.	කොඩා,	tufts of hair.
ගිරේ,	aracanut cutter.	ගිරා,	aracanut cutters.
පිනියේ,	knife.	\mathbf{U}	knives,
කිල්ලොවේ,	chunam box.		chunam boxes,
කෙබේ,	calf of the leg.		s of the legs. etc.
0	sum or the leg.	0.0000000000000000000000000000000000000	

[32] -

Note that several of the neuter nouns ending in \mathfrak{S} , in vulgar conversation change \mathfrak{S} into \mathfrak{S} in the singular, but have not the plural in \mathfrak{S} as the above exceptional nouns. Ex:

	Singular.		Plura	l.
කුඬේ,	for කුඩය,	umbrella	.කුඩ, කුඩවල්,	umbrellas.
ක වේ,	— శులిం,	bazar,	කඩ, කඩවල්,	bazars.
ශරීරේ	— ශරීරය,	body.	ශරීර, ශරීරවල්,	bodies.
ළාණේ,	— පුාණය,	life.	පාණ, පුණවල්,	lives.
රෝගේ	, — රෝගස,	disease.	රෝග, රෝගවල්,	, diseases.
භී ේ,	— නීරය,	prison.	හිර, හිරවල්, 👘	prisons.
ලෝඛෝ	,— ලොකය,	world.	ලොක, ලෝකවල්,	worlds.etc.

5. Neuter nouns ending in \mathfrak{GC} change the plural into \mathfrak{GS} ; those in \mathfrak{GC} into $\mathfrak{GC}_{\mathfrak{I}}$; those in \mathfrak{GS} into \mathfrak{GS} . Ex:

Singular,		Plural.		
කැකිර,	cucumber.	කැකිරි,	cucumbers.	
පීර,	file.	88,	files.	
ඉර,	line,	ඉරි,	lines.	
කතුර,	scissors.	කතුරු,	scissors.	
සැදුර,	mat.	සැදුරු,	mats,	
යතුර,	key,	යහුරු,	keys.	
ద్శతా,	dirt.	బ్రాత్త,	dirts.	
ලකුණ,	mark,	ලකුණු,	marks.	
පොකුණ,	tank.	෧පාකුණු,	tanks.	
ఛద్చతా,	lightning.	අ ద్చిత్త,	lightnings.	
මූන,	face.	මුනු,	faces. etc.	

EXCEPTION.

sùn.

ඉරවල්,

suns.

ඉර,

6. Neuter nouns ending in a double consonant with the inherent vowel φ form the plural, 1st by dropping one of the consonants, those in $\Im \varphi$ change it into φ . 2nd if the penultimate vowel be \Im , \mathfrak{D} or $\varphi_{\mathfrak{c}}$, the final φ is changed into \Im ; if preceded by another vowel φ is changed into \mathfrak{G} . Ex:

Singular.			Plural.
මැවිල් ල,	creature.	මැවිලි,	creatures.
මරද්ද,	eloth.	ග රදි,	clothes.
රැල්ල,	wrinkle.	යල,	wrinkles.
පැත්ත,	side.	පැති,	sides.
හැන්ද,	spoon.	හැඳි,	spoons.
තැල්ල,	necklace.	තැලි,	necklaces.
කැත්ත,	bill hook.	කැති,	bill hooks.
වත්ත,	garden.	ව තු,	gardens.
පිතාව්ට,	feather.	පිහාටු,	feathers.
රොඞ්ඩ,	rubbish.	රොඩු,	rubbishes.
දුන්න,	bow.	දුනු,	bows.
කන්ද,	mountain.	කඳු,	mountains, etc.
	EXCE	PTIONS.	
බිජ්ජ,	egg.	තිජු,	eggs.
සඳල්ල,	balcony.	සඳලු,	balconies.
୦ ହଟ୍ ତ ,	hoe.	CCC,	hoes. etc.

7. Nouns ending in ∞ and e have the plural in \mathfrak{S} or \circ some in $\mathfrak{S}\mathfrak{S}$. Ex:

	Singular.		v.	P_{c}	lural.	کو
අග,	horn.	අන්	or æ,		horns.	~
ବୃତ୍ତ,	waist.	ඉන්	<u>@</u> °		waists.	
හුලග,	wind.	හුලන්	— හුලං,		winds.	
ઉ ९,	well.	ලින්	Ĉ•,	-	wells.	
කඳ,	trunk.	කඳන්	— దుళ్లం,		trunks.	
වලඳ,	earthen pan.	වලන්	— වලං		earthen	pans.
කලඳ,	drachm.	කලන්	— කලං,		drachm	s.
ŢţĘ,	bed.	ඇඳවල්,	ඇඳන්,	¢2€°,	beds.	
జ९ ,	moon.	සඳවල්.			moons.	
ඇත,	body.	ඇඟවල්	,		bodies,	etc.
		IRREG	ULAR.			
ගඞන,	river.	ගඞගා, ශ	ගඩගාවල්,		rivers.	
මග,	way.	මන්, ම	۰,		ways.	
		-	B			

[33]

[34]

	Singular.		Plural.
ලිඞග,	gender.	ලිඟු,	genders.
විඵඹ, `	heel.	විඵම්,	heels.
ටැඹ,	pillar.	ටැම,	pillars.
වල්ගේ,	tail.	වල්ගා,	tails.
මුස්න,	broom.	මුසුන්,	brooms.
අස්න,	epistle,	අසුන්,	epistles.
හස්න,	do	හසුන්,	do
වස්න,	cover.	වසුන්,	covers, etc.

8. Nouns of diseases, fruits, plants, trees, grains, form the plural by annexing the generic names which follows the general rule. Ex:

-	Singular.		Plural.
Ċ.55,	fever.	උණි රොග්වල්,	
ද ®,	mango.	අඹ ගෙඩි,	mangoes.
ගෝවා,	cabbage.	ගෝවා ගෙඩි,	cabbages.
කිතුල්,	kitul.	කිතුල් ගස්,	kitul trees.
කුරුඳු, ම්රිස්,	cinnamon. chilli.	කුරුඳු ගස්, මිරිස් ගස්,	cinnamon trees. chilli trees. etc.

9. Several other nouns, specially nouns of substances; or animal, mineral, vegetable productions, have the plural form only; though some of them are used in the singular, generally the inflections of the Cases in the plural form are used; never-theless the Nominative and the Accusative never take \mathfrak{DC} , a form of the plural. Ex:

මස්,	flesh.	හාල්,	rice.
ලේ,	blood.	ð, ⁻	paddy.
කිරි,	milk.	අළු,	ashes.
8දී,	silver.	బ్రాట్రి,	powder.
රත්රන්,	gold.	කපු,	cotton.
තෙල්,	oil.	්මාළු,	v. fish.
මැලියන්,	gum.	ු සිදුරු	straw. etc.

දිය, දියවර, වතුර, water: වාගන්, steel, have no plural.

[35]

10. The most part of the abstract neuter nouns expressing moral qualities, virtues, vices, mode of existence, have no plural. Ex.

උඩඟුව,	pride.	ජී විත ය ,	life.
ගාමහීරය,	$haughtiness_{\bullet}$	නුවන,	intelligence.
කෑදරය,	gluttony.	සීතලය,	cold.
දයාව,	mercy.	සුව,	-enjoyment.
භකතිය,	piety.	සනීපය,	health. etc.

11. In books several of the neuter nouns have the plural in \mathfrak{D} . Ex:

S_{i}	ingular.	· -	Plural.
ධම්ය,	doctrine.	ධම්යෝ,	doctrines.
මාගීය,	way.	මාග්ගෝ,	ways.
භූතයා,	element.	භූතමයා්,	elements.
සතෳතාව,	truth.	සතෳතාවෝ,	truths.
වෘඤය,	tree.	වෘඤගෝ,	trees.
තාරකාව,	star.	තාරකාවෝ,	stars.
ඉඤීය,	sense.	ඉඤීයෝ,	senses.
ගාතුාව,	limb.	ඟාතුාවෝ,	limbs.
පුතාය,	[•] affix.	පුතෑයෝ,	affixes.
ආශාව,	desire.	ආශාවෝ,	desires. etc.

CHAPTER II.

CASES. විඛන්.

There are no Articles in Sinhalese, they are supplied by Cases or inflections called විධන්.

If by Cases we are to understand special meanings of the words, with the best Sinhalese Grammarians we may admit nine; but if we mean special inflections of these words there are only six. viz: the first enumerated below. Without discussing the question, for the sake of clearness, we shall take the Cases in the second meaning as more in conformity with European Grammars. It is also for the same reason that in the classification of the Cases we have not followed the order of the Sinhalese Grammarians but that of the Europeans. These nine Cases are the following. viz:

Nominative,	ි මපර	විබත්.
Genitive.,	සබඳ	
Dative.	සපදන්	
Accusative.	කම	
Ablative,	අවදි	—
Vocative.	අලප්	<u> </u>
Locative,	අදර	
Auxiliary.	කරණ	
Instrumental,	කතු	

According to Sanscrit, Cases are called Denard.

Nom. පුථමා---Gen. සම්බානි---Dative. සම්පුඳන---Acc. කම්---Abl. අවධි----Voc. ආලපන---Loc. ආධාර---Aux. කරණ---Instr. කතිං---

Both forms are used.

The Auxiliary and the Instrumental are rendered by Prepositions with the Accusative, therefore they are not properly Cases, as in Latin, vos and vobis are Cases, but per vos and The Instrumental for animates is rendered vobiscum are not. by the Preposition DES, and sometimes by CD, with the Accusative; for neuters, oftentimes by the Ablative. Ex: ሮኅ මට පිහියකින් ඇන්නේ He stabbed me with a knife. මා විසින්, by me. The Auxiliary is rendered by the word කර ණතොටගෙණ by means of, with the Accusative, or by the Ex: පාපය කරණකොටගෙණ or පාපයෙන් ඔහු Ablative. විනාශවුනේ. He perished through or by sin.

The Locative also for animates is deficient and is expressed by the Accusative with the Preposition කොරෙහි, වෙන and වෙමතහි. Ex: ඉදවයන් කොමරහි විශ්වාසකරම්. I believe in God. For neuters it is rendered by the Genitive with or without දී or නි, there, from එනි, and එනිදී. When නි is used the ඒ long of the Genitive Singular is changed into එ short. Ex: වන්ගත් or වත්තේදී, වන්නෙහි, වත්තෙහිදි, in the garden. In some nouns දී is used with the Nominative, as මහදී, in the way.

§ 1. DECLENSION.

විභාතති පිළිවලින් වරනැග්ම.

According to the best authorities there is but one Declension in Sinhalese; yet as there are some divergencies in the formation of the Cases, others however say that there are two Declensions, the first for animates, the second for inanimates.

The general form of the Nominative singular is \mathfrak{P} for the masculine gender, \mathfrak{F} for the feminine, \mathfrak{S} for the indefinite of the three genders. The plural is generally \mathfrak{D} for animates of both genders, and sometimes $\mathfrak{DG}_{\mathfrak{C}}$ or $\mathfrak{G}_{\mathfrak{D}}$ for rational beings.

In books සු is sometimes affixed to the Adjective form of some nouns to form the Nominative plural, as රජසු, the kings; පුහුසු, the sons; සාහුසු, the women; සාාමිසු, the lords. Sometimes සු is also affixed in the other Cases as රජසුගෝ, රජසුට, රජසුගෙන්, etc.

The Nominative singular of neuters takes several forms; වල්, ල්, ල, න, න, ස් are the most frequent forms of the plural.

The form of the Genitive for animates is so of for the singular, おうい or おうお for the plural; ඒ for the singular of neuter nouns, C for the plural and m for the indefinite.

The form of the Dative is \Im for the three genders in the singular, $\Im\Im$ for the plural of animates, $\Im\Im\Im$ for the plural of neuters.

The form of the Accusative is generally the same as the Nominative in the singular of the three genders and also in the plural of neuters. \mathfrak{S} is the form of the Accusative plural of animates.

The Ablative is ගෙන් for the singular of animates, න්ගෙන් for the plural; ඉන් or එන් for the neuters in the singular, වලින් for the plural.

The Vocative is φ or φ for the singular of rational beings, and \mathfrak{B} for the plural in the two genders. \mathfrak{B} form of the plural is also used in the singular as honorific or affective as $\varphi \sigma_{\tau} \mathfrak{D} \mathfrak{B}$, O child! $\mathfrak{D} \mathfrak{B}$, O mother!

For irrational beings the Nominative is used for the Vocative, Ex: බල්ලා, O dog! බල්ලෝ, O dogs! in books, also බල්ලෙනි, etc.

Properly speaking there is no Vocative for neuters, nevertheless, especially in poetry when used as personifications they have the Vocative, Ex: ජලයෙන්, O waters! ආලෝකමයන්, O light!

As the Auxiliary and the Instrumental Cases are rendered by Prepositions, and the Vocative seldom used for neuters we shall omit them in the Declensions.

Although there is only one Declension, yet on account of some divergency in forming the Cases we shall give severa examples of each form.

§ 2. TERMINATIONS OF THE CASES OF THE DECLENSION.

-00-

වරනැඟිල්ලේ විභකති රූප.

1. ANIMATE. CONTROL

Singular. එකමස.

Masculine. Feminine. Indefinite. **පුරුෂ**ලිඩග, සහුලිඞග. අනියම් ශබද, Nom. ආ, අ, ඒ, උ, හු. ð, g, tp, g, එක්, අක්. Gen. മെ. ගේ. කුගේ. Dat. ට. ට. කුට.

[39]

Masculine.		Feminine. In	definite.
Acc.	ආ, අ, ඒ, හු,	దా, థ, థా, ఢ,	එක්. එකු,
Abl.	ගෙන්.	ගෙන්,	කුගෙන්.
Voc.	ආ, අ, ඒ, ස. කෙරෙහි,	. భ. రా. శ్రా. శ్రా.	caret.
Loc. Aux. Inst.	කෙරෙහි, විසින්, කරණකොටගෙ ද	$ \left. \left. \right\}_{singular and plural} for both genders $	l.

The termination කරණකොටිගෙණ is chiefly used for inanimates and in books only; in common use වසන is used for the Auxiliary and Instrumental Cases.

Plural. ඔහුබස.

Masculine and Feminine.

Nom.	ඹ, රු, උ, ව්, ලා, හු.
Gen.	න්ගේ, න්නේ, ලානේ.
Dat.	න්ට, ලාට.
Acc.	න්, ලා, හු.
Abl.	න්ගෙන්, න්නෙන් , ලාගෙන් ,
Voc.	නි, එනි, ලා, ඕ.

2. INANIMATE. \$5105 AS,

S	ingular.	Plur	al. Indefin	ite.
Nom.	Multiform.	often	වල්.	ක්
Gen.	ඵ.		වල.	ది.
\mathbf{Dat}	ð.		වලට, .	කට,
Acc.	Multiform.	often	වල්.	ක්.
Abl.	එන්, ඉන්.		වලින්.	කි න්.
Loc.	లి,		වල. B. ල්හි, න්හි.	దు.

§ 3. DECLENSION.

		М	asculine	Gender.	
		1.	ම්ආුරා,	FRIEND.	
	Singular.				Plural,
Nom.	ම්තුර්,		í the	friend.	ම්ආරෝ.
Gen.	ම්තුරාගේ,		of t	he friend.	මිතුරන්ගේ,

ශී ලංකා ජාතික පුස්පාකාලය

[40].

	Singular.		Plural.
Dat.	ම්තුරාට,	to the friend.	ම්ආරන්ට.
Acc.	ම්තුරා,	the friend.	ම්තුරන්.
Abl.	ම්තුරාගෙන්,	from the friend.	මිතුරන්ගෙන්.
Voc,	ම්තුර, ම්තුරේ!	0 friend! මිතුරු	ৰ্ঙ্গ, මিফুৰ্ব্য ৰ্জা !

සතුරා, enemy; බිහිරා, deaf man; මුනුබූරා, grand son; දරුවා, child; මකුණ, bug; මැස්සා, fly; බල්ලා, dog; එඵවා, goat; වඩුවා, carpenter; යාඵවා, companion; සදන්නා, maker; etc. are declined as මතුරා, except the Vocative singular which is generally as the Nominative, specially in verbal nouns ending in න්නා, and in nouns of irrational beings.

All honorifies ending in නෝ as පියානෝ, the father; පුතු යානෝ, the son; රජනෝ, the king, etc. are declined as the plural of the above. viz: පියානන්ගෝ, පියානන්ට, පියා නන්ගනෝ, පියානෙනි.

2. පොරා, Thief.

Singular.

Plural.

Nom.	සොරා,	the thief.	සොරු.
Gen.	සොරාගෝ,	of the thief.	සොරුන්ගේ
Dat:	සොරාට,	to the thief.	සොරුන්ට.
Acc.	සොරා,	the thief.	සොරුන්.
Abl.	සොරාගෙන්,	from the thief.	සොරුන්ගෙන්.
Voc.	සොරා, සොරේ!	O thief !	සොරුණි!

කොරා, lame man; එඹේරා, shepherd; පරවරා, Paravan; මොනරා, peacock; තෝරා, salmon; වෙළඳ,, trader; ආඳ, eel; බඹරා, wasp; B. තුරහා, horse; උරහා, a snake, etc. are declined as පොරා.

3. ODC, PHYSICIAN.

Singular.

Plural.

	වෙද,	the physician.	වෙදවරු. බොබර ක්ෂක්
	වෙද යේ, වෙදට,	of the physician. to the physician.	වෙදවරුන්ගේ. වෙදවරුන්ට,
Acc.		the physician.	වෙදවරැන්.

-

[41]-

	Singular.	, ,	Plural.
Åbl.	වෙද,ගෙන්,	from the physician.	වෙදවරුන්ගෙන්.
Voc.	වෙද, වෙදේ!	O physician!	වෙද්වරුණ !

නිලමේ, nobleman; පියා, father; මාමා, uncle; රජ, king. etc. are declined as වෙද. Except in the second form of the Vocative for පියා and රජ, etc.

Note here that several nouns of rational beings masculine and feminine have two forms in the plural as $\zeta \sigma_{\ell}$ \mathfrak{SI} , $\zeta \sigma_{\ell} \mathfrak{SI} \sigma_{\ell}$, children; $\mathfrak{gg}\mathfrak{SO}\mathfrak{SI}$, $\mathfrak{ggg}\mathfrak{SO}\mathfrak{I}$, sons; $\mathfrak{SD}\mathfrak{S}\mathfrak{L}$, $\mathfrak{SO}\mathfrak{S}\mathfrak{I}$, $\mathfrak{SO}\mathfrak{$

	4. Singular.	පුතුයා, Son.	Plural.
Nom.	පුතුයා,	the son.	පුතුයෝ, B. පුතුහු.
Gen.	පුතුයාගේ,	of the son.	පුතුයන්ගේ.
Dat.	පුතුයාට,	to the son.	පුතුයන්ට.
Acc.	පුතුයා, .	the son.	පුතුයන්.
Abl.	පුතුයාගෙන්,	from the son.	පුතුයන්ගෙන්.
Voc.	පුහුය !	O son!	පුතුයෙනි !

In all the Cases of the plural, except in the Nominative, ඉ may be affixed to ය, viz: පුතුසින්ගේ, පුතුසින්ට, පුතුසින්, පුතුසින්ගෙන්, පුතුසිනි.

මිතුයා, friend; මතුෂායා, man; දූතයා, messenger; මෘහයා, beast; යකුයා, devil; දූසයා, slave; සමහාදරයා, brother; අශුවයා, horse; සිංහයා, lion; all nouns ending in කාරයා as කුලිකාරයා, cooly, etc. are declined as පුතුයා.

5. OGCO, TRAVELLER.

Singular.			Plural.
Nom.	මගියා,	the traveller.	මගියෝ.
Gen.	මගියාගේ,	of the traveller.	මගියන්ගේ.
Dat.	මගියාට,	to the traveller.	මගියන්ට,

 \mathbf{F}

[42]

Singular.

Plural.

Acc.	මගියා,	the traveller.	මගියන්.
Abl	මගියාගෙන්,	from the traveller.	මගියන්ගෙන්.
-Voc.	මගියා!	O traveller !	මගියෙනි!

In all the Cases of the plural, except in the Nominative, ϖ may be dropped, ඉ being changed into ඊ, viz: මහින්ගේ, මගීන්ට, මගින්, මගින්ගෙන්, මගිනි.

සාමියා, lord; මහතියා, minister, etc. are declined as \Im \mathfrak{S} \mathfrak{S} , nevertheless, generally the \mathfrak{S} is dropped in all the Cases singular and plural, viz: සවාම්, සවාම්ගේ, සවාම්ට, සවාම්, සාම්; plural. සාමීවරු, සාමීන්ගේ, සාමීන්ට, සාමීන්. සාමන්ගෙන්, සාමිනි. The plural colocat is not used,

Also නෑයා, නෑදයා, relative; මන්වායා, soldier; සපීයා, serpent, etc. are declined as OBm; as well as several other nouns specially those ending in aco which are declined as the above, but in the first form only, ϖ being not dropped. viz: හම්යා, owner; හිනියා, layman; වැසියා, inhabitant; පැට යා, young of an animal; පරවියා, dove; මැඩියා, frog. etc.

6. මාමා, UNCLE.

Singular. මාමාලා, Nom. මාමා, the uncle. of the uncle. මාමාලාගේ, මාමාගේ, Gen. to the uncle. Dat, මාමාට, මාමාලාට, මාමා, the uncle. මාමාලා, Acc. මාමාගෙන්, from the uncle. මාමාලාගෙන්, Abl. O uncle! Voc. මාමා, මාමේ! මාමාලා!

අප්පා, father; අම්මා, mother; අපියා, elder brother; අක්කා, elder sister; නැන්ද, mother in law; මලයා, younger brother; නගා, නංගී, younger sister; බෑතා, nephew, etc. nouns ending in මස්, මහ්, as ගුරුණන්මස්, teacher; උන්තන්මස්, උන්නැනේ, he, (honor.) etc. are declined as මාමා.

In the Genitive, Dative and Ablative singular, and in all

Plural.

the Cases plural the ආ final is often changed into අ. viz: අම් මගේ, අප්පට, මාමලාගෙන්. අක්කලාට, අයියලාගේ, etc.

The Vocative in some nouns takes also different forms, viz: නගා, නංගියේ, O younger sister! මලයා, මල්ලි, මල්ලියේ, O younger brother !

The Vocative of nouns ending in න්මස් is න්ස. Ex: ශුරු ණන්ස, O teacher ! භාමින්වහන්ස, O lord !

7. தைக்கு, Doctor. (native.)

	Singular.		Plural.
Nom.	වෙදරාල,	the doctor.	වෙදරාලවරු.
Gen.	වෙදරාලගේ,	of the doctor.	වෙදරාලවරුන්ගේ.
Dat.	වෙදරාලට,		වෙදරාලවරුන්ට.
	වෙදරාල,		වෙදරාලවරුන්.
Abl.	වෙදරාලගෙන්,	from the doctor,	වෙදරාලවරුන් ගෙන්
Voc.	වෙදරාල !	O doctor !	වෙදරාලවරුණි!

All nouns ending in හල, as ඔප්පුහල, church elder; වඩුහල, carpenter, කපුහල, demon priest; etc. also රදල, a chief, are declined as මවදහල. Sometimes in the plural of these nouns ending in හල, instead of වරු, ලා is used as මවදහල ලා, and are declined as මාමාලා.

8. 8 Ceb, Monkey.

	Singular.		. Plural.		
Nom.	රිලවා,	the monkey.	රිලව්.		
Gen.	රිලවාගේ,	of the monkey,	රිලවුන්ගේ.		
Dat.	රිලවාට,	to the monkey.	රිලවූන්ට.		
Acc.	රිලවා, ්	the monkey.	රිලවුන්.		
Abl.	රිලවාගෙන්,	from the monkey.	රි <u>ල</u> වුන්ගෙන්.		
Voc.	රිලවා!	O monkey!	රිලවුනි!		

වෙළඳ, trader; හිරවා, parrot; පැටවා, young of an animal; රදවා, washerman, etc. are declined as රීලවා.

Also දිළිඳ, poor man, except the Nominative plural දිළින් දේ; දිළිඳුන්ගේ, දීළිඳුන්ට, දිළිඳුන්, දිළිඳුන්ගෙන්, දීළිඳුන්~

[44]

වෙලෙන්ද, trader, for the plural වෙලෙන්දෙ, වෙලෙන් දන්ගේ, වෙලෙන්දන්ට, වෙලෙක්දන්, etc.

9. qCon, ELEPHANT.

Singular.

Plural.

Nom.	අලියා,	the elephant.	m A
		-	අලිං
Gen.	අලියාගෝ,	of the elephant.	අලින්ගේ.
Dat.	අලියාට,	to the elephant.	අලිහ්ට.
Acc.	අලි නා , ්	the elephant.	අලින්.
Abl.	අලි යාගෙන්,	from the elephant.	අලින්ගෙන්.
Voc.	අලියා !	O elephant !	අලකි!

. කඩියා, black ant; කොටියා, tiger; නරියා, jackal; පිරි මියා, male; කුහුබියා, ant; etc. are declined as අලියා.

10. exp., ANIMAL. (living being.)

Singular.

Plural.

Nom,	සතා,	the animal,	සන්තු.
Gen.	සතාගේ,	of the animal.	සත්තුන්ගේ.
Dat.	සතාට,	to the animal.	සත්තුන්ට.
Acc,	සතා,	the animal.	සත්තුන්.
Abl.	සතාගෙන්,	from the animal.	සත්තුන්ගෙන්.
Voc.	සතා, B. සතෝ !	O animal!	සත්තුනි, සත්තුනේ!

In the plural, the first of the double consonants may be dropped in all the Cases, except the Nominative. Ex: සතුන් ගේ, සතුන්ට, සතුන්, සතුන්ගෙන්, සතුන්, සතුනේ. etc.

කිඹුලා, alligator; වෙද, doctor; මල්නා, squirrel; බඩාලා, goldsmith; පුතා, son; උශතා, learned man; දුක්පතා, poor man; කොනා, bull; කොකා, crane; මිනිහා, man; වලහා, bear; ඇතා, elephant; බළලා, cat, etc. are declined as සතා. For the plural the හ is changed into ස. Ex: මිනිස්සුන් කේ, or මිනිසුන්ට, etc. The Vocative singular of පුතා, is generally, v. පුතෝ, O son! උශතා, in the plural has also උශත්තෝ, උශතුන්ගේ, උශතුන්ට, etc,

[45]

FEMININE GENDER,

All nouns of the feminine gender ending in වරු, ලැ, සේ, are declined as the masculine nouns having the same terminations. viz: සතුවරු, women; ලම්ස්සුවරු, maidens; නංගිලා, younger sisters; මැනියන්වහන්සේ, mother. (honor.)

	Sin and an	1. con, Woman.	Plural.
	Singular.		Pturat.
Nom.	జుప్రో,	the woman.	සතුලත්.
Gen.	සාරුගේ,	of the woman,	සාරුන්ගේ.
Dat.	සතුීට,	to the woman.	සතුන්ට.
Acc.	සතු,	the woman,	සාගුන්.
Abl.	සාරුගෙ න්	from the woman.	සාහුන්ගෙන්.
Voc.	සංකු !	O woman!	සතු ණ !

In all Cases singular and plural ය may be affixed; in this form ඊ is changed into ඉ, viz: සනිය, සනියාගේ, සනියාට, සනියා, සනියාගෙන්. plur. සනියන්ගේ, සනියන්ට, සනියන්, සනියන් ගෙන්, සනියන්, සනිගෙන්.

සංකාදඊ, sister; මතුඊ, friend; සැතිඊ, enemy; මිනිචිඊ. grand daughter; මොතඊ, peahen; චැදිඊ, she monkey; දසී, slave; රාජනී. queen; සාදන්නී, maker; වැඩකාඊ, servant; කතාවී, virgin; බැලිලී, she cat; බැල්ලී, bitch; ඊඊ, sow; කිකිළී, hen, etc. are declined in the singular as සැතී, in the first form only; in the plural in both forms, nevertheless for irrational beings a is generally required.

2. в. කානතාව, Woman.

Singular.

Plural.

	v		
Nom.	කානතාව,	the woman.	කානතාවෝ,
Gen	කානතාවගේ,	of the woman.	කා <i>ත</i> තාවන්ගේ.
Dat.	කානතාවට,	to the woman,	කානතාවන්ට.
Acc.	කානතාව,	the woman.	කානතාවන්.
Abl.	කානතාවෝ,	from the woman.	කානතාවන්ගෙන්.
Voc.	කානතා!	O woman!	කාන තා වෙනි!

මනේසිකාව, queen; කුමාරිකාව, princess; භායෳිාව, wife; B. අඹුව, wife; ටැන්දඹුව, widow; වින්නඹුව, midwife, etc. are declined as කානතාව.

Also ອາතາ, mother; B. අඩගතා, woman; in these ව is supplied to form the plural. viz: ອາກາວຍາ, ອາກາຍສາວທີ. etc.

3. co, DAUGHTER.

	Singular,	P	lural.
Nom.	දුව,	the daughter.	දුවරු.
Gen.	දුවගේ,	of the daughter.	දුවරුන්ගේ.
Dat.	දුවට,	to the daughter.	දුවරුන්ට.
Acc.	දුව, ි	the daughter.	දුවරුන්.
Abl.	දුවගෙන්,	from the daughter.	දුවරුන්ගෙන්.
Voc.	දුව ! දුවේ !	O daughter !	දුවරුණි;
e de	in other . Do	v and mother Been an	noan ato ara da-

දු, daughter; මව, v. මව්, mother; නිසව, queen, etc. are declined as දුව.

4. 33, WOMAN.

	Singular.		Plural.
Nom.	ගෑනී.	the woman.	ගෑනු.
Gen.	ගෑනිගේ.	of the woman.	ගෑනුන්ගේ.
Dat.	ගෑනිට,	to the woman.	ගෑනුන්ට.
Acc.	ගෑනී,	the woman.	ගෑතුන්.
Abl.	ගෑනිගෙන්,	from the woman.	ගෑනුන්ගෙන්.
Voc.	ගෑනි! ගෑනියේ!	O woman!	ගෑනුනි !

ලඳ, maid, except the Nominative plural ලන්දු, is declined as ගැනි. viz: ලඳුන්ගේ, ලඳුන්ට, ලඳුන්, etc.

5. කෙල්ල, Lass.

Plural.

Singular.

කෙල්ල, කෙල්ලෝ. Nom. the lass. කෙල්ලගේ, ෙකෙල්ලන්ගේ of the lass. Gen. කෙල්ලට, to the lass, කෙල්ලන්ට. Dat. කෙල්ල, කෙල්ලන්. Acc. the lass.

Singular.

Plural,

Abl. කෙල්ලගෙන්, from the lass. කෙල්ලන්ගෙන්, Voc. කෙල්ල! කෙල්ලේ! 0 lass! කෙල්ලෙනි!

The singular may be also කෙලී or කෙලි and is declined as හැනි.

6. එලදෙන, Cow.

	Singular.		Plural.
Nom.	එලදෙන,	the cow.	එලදෙන්නු.
Gen.	එල්දෙනගේ, `	of the cow.	එලදෙනුන්ගේ. 🗎
Dat.	එලදෙනට,	to the cow.	එලදෙනුන්ට.
Acc.	එලදෙන,	the cow.	එලදෙනුන්.
Abl.	එලලදනගෙන්,	from the cow.	එලදෙනුන්ගෙන්.
Voc.	එලදෙන !	O cow!	එලදෙනුනි !

In all the Cases of the plural, න් may remain as දෙන්නුන් ගේ, දෙන්නුන්ට, etc.

All nouns of irrational beings ending in දෙන, are declined as ඵලදෙන.

INDEFINITE. एजेल् 🗟 एळेल.

පුතුයෙක්, A Son-මවෙක්, A Mother.

Masculine.

Feminine.

Nom.	පුතුගෙක්,	a son.	මවෙක්,	a mother.
Gen.	පුතුෂයකුගේ,	of a son.	මවෙකුනේ,	of a mo.
Dat	පුහුගෙකුට,	to a son.	මවෙකුට,	to a mo.
Acc.	පුතුගෙක්,	a son.	මවෙක්,	a mother.
Abl.	පුතුයෙකුගෙන්,	from a son-	. මවෙකුගෙන්,	from a mo.
Voc.	caret.			

In books the Accusative ends also in කු and හු either in the masculine or in the feminine gender. Ex: ඕනොමෝ පුතුමයකු වැදුවාය; She brought forth a son. රජ සාියක්තු මරන්ට අණකෙළේ. The king gave order to kill a woman. සතෙක්, a living being; සතියෙක් or සතියක්, a woman; චල්ලෙක්, a dog, etc. are declined as පුහුයෙක්.

Although in the Nominative and the Accusative සාියක් be used, in the other Cases the එ is required. viz: සාර්යෝකයක්ගේ සාර්යෝකයකුට, සාර්යෝක, සාර්යෝකානයක්.

NEUTER NOUNS. & Sta ale.

1. do, Country.

	Singu	lar.	Plural.
\mathbf{Nom}	·ơð,	the country.	රටවල්,
Gen.	ර වේ,	of the country.	රටවල, රටවල්වල.
Dat.	රටට,	to the country.	රටවලට, රටවල්වලට.
Acc.	ರರಿ,	the country.	රටවල්.
Abl.	රවින්,	from the country.	රටවලින්, රටවල්වලින්.
Loc.	ර ෙට,	in the country.	රටවල, වටවල්වල.

In the Ablative singular g may be changed into එ. viz: *C* ටෙන්, in the Locative & or ද may be annexed, viz: *C* ටෙනි, *C* ටිදී, according to the meaning; ද means *being in*, & and එහ simply *in*.

In books the Locative plural Cz, ල්හී, න්හී are used. viz: රටවලැ, රටවල්හි; තැන්හි, in the places, etc.

කට, mouth; පාට, colour; පට, silk; කර, arm, shoulder; ගොඩ, land; දෙර, door; නුවර, city; පාර, road; වළ, pit; වැට, fence; බඩ, belly, etc. are declined as රට.

2. CO. VILLAGE.

	Singular.	÷.	Plural.
Nom.	ගම,	the village.	ගම්.
Gen.	ගමේ,	of the village.	ගම්වල.
Dat.	ගමට,	to the village.	ගම්වලට.
Acc.	ගම,	the village.	ගම්,
Abl.	ගමෙන්,	from the village.	. ගම්වලින්.
Loc.	ගමේ,	in the village.	ගම්වල්.

නම, name; පාඩම, lesson; පන්දම, torch; ආගම, religion; ලියමන, ලියුම, letter; නුල, thread; කකුල, leg; කැලල, spot; කුලල, neck; ඉස, head; ගහ, tree; දල, net; පණත, precept; ලිත, calendar; මාවත, path; පවුල, family; පව, sin; නැව, ship, etc. are declined as ගම.

Nouns ending in S, for the plural change S into S, viz:

3. ශාලාව, Hall.

	Singular.	P	lural.
Nom.	ශාලාව,	the hall.	ශාලා.
Gen.	ශාලාවේ,	of the hall.	<u>ශාලාවල,</u>
Dat.	ශාලාව ට,	to the hall.	ශාලාවලට.
Acc.	ශාලාව,	the hall.	ශාලා.
Abl.	ශාලාබවන්,	from the hall.	ශාලාවලින්,
Loc.	ශාලා වේ,	in the hall.	ශාලාවල.

මාලිගාව, palace; නලාව, flute; පනාව, comb; වේලාව, time; කථාව, speech; සභාව, assembly; කමාව, forgiveness; ආශාව, inclination, etc. are declined as ශාලාව.

4. මහඩිය, FRUIT.

Singular.		P_{i}	lural.
Nom.	ගෙඩිය,	the fruit.	ගෙඩි.
Gen.	ගෙඩියේ,	of the fruit.	ංගෙඩිව ල.
Dat.	ගෙඩියට,	to the fruit.	ගෙඩිවලට,
Acc.	් ගහඩිය,	the fruit,	ගෙඩි.
Abl,	ගෙඩියෙන්,	from the fruit.	ගෙඩිවලි න්.
Loc.	ගෙඩියේ,	in the fruit.	ගෙඩිවල.

අවිය, foot; ඉතාඩිය, banner; v. කන්නාඩිය, mirror; කඩදසිය, paper; තරාදිය, scale; නාඩිය, pulse; පෙට්ටිය, box; වෑය, adze; ලීය, wood, timber; ඇතිලිය, shallow pan; තීය, song; මීය, honey comb; වීපිය, street; කුරුණිය, a measure; කුලිය, wages, etc. are declined as ගෙඩිය.

G

[50]

5. ago, Key.

Singular.			Plural.	
Nom.	డ ద్ద ్ ,	the key.	යතුරු.	
Gen.	් යනු ෙර්,	of the key,	ස තුරුවල,	
Dat.	යතුරට,	to the key.	යතුරුවලට,	
Acc.	దద్దిం,	the key.	යතුරු.	
Abl.	යතුරෙන්,	from the key.	යතුරුවලින්.	
Loc.	దిభ్ తర్,	in the key.	ය හුරුවල.	

කතුර, seissors; අකුර, letter; කුඹුර, paddy field; අකුණ, thunderbolt; උවදුර, danger; කඳවුර, fortification; කරුණ, event; පවර, rampart; පඩුර, offering; පඳුර, bush; මුහුද, sea; මුහුණ, face, etc. are declined as කතුර.

6. අත්ත, BRANCH.

Singular.

	<i>v v</i>		
Nom.	අත්ත,	the branch.	අතු.
Gen.	අත්තේ,	of the branch.	අතුවල.
Dat.	අත්තට,	to the branch.	අනුවලට,
Acc.	අත්ත,	the branch.	අතු.
Abl.	අත්තෙන්,	from the branch.	අතුවලින්.
Loc.	අත්තේ,	in the branch.	අතුවල.

පොත්ත, bark; කොක්ක, hook; පිහාටිට, feather; බද්ද, tax; වලල්ල, bracelet; මුල්ල, corner; මල්ල, bag; ඔටුන්න, crown; කඩුල්ල, opening in a fence; පොල්ල, club, etc. are declined as අත්ත.

7. Oreature, CREATION.

Singular.

Plural.

Plural.

	•		
Nom.	මැවිල්ල,	the creature.	මැවිලි.
Gen.	මැව්ල්ලේ,	of the creature.	මැවිලිවල.
Dat.	මැව්ල්ලට,	to the creature.	මැව්ලිවලට,
Acc.	මැව්ල්ල,	the creature.	මැවිලි.
Abl.	මැවිල් ෙලක්,	from the creature.	මැවිලිවලින්,
Loc,	මැව්ල්ලේ,	in the creature.	මැවිලිවල.

ලියවිල්ල, writing; වැකරැල්ල, wrinkle; දවිල්ල, burning; දැහිල්ල, finger; රෙද්ද, cloth; ලෑල්ල, plank; ගින්පෙනෙල් ල, firebrand; මීම්ම, measure, etc. are declined as මැවිල්ල.

CCC, hoe, is declined as the above, with the exception of the final in C which remains in the other Cases of the plural, viz: CCC, CCCC, etc.

8. marc, MOUNTAIN.

	Singular.		Plural.
Nom,	කන්ද,	the mountain.	කඳු.
Gen.	කන්දේ,	of the mountain.	කඳුවල.
Dat.	කන්දට,	to the mountain.	කඳුවලට.
Acc.	කන්ද,	the mountain.	කඳු.
Abl.	කන්දෙන්,	from the mountain,	කඳුවලින්.
Loc.	ක්න් ෙද්,	in the mountain.	කඳුවල.

 $e_{\mathcal{S}}$, club; also nouns ending in a double consonant of which the first being a nasal and having the plural in \mathfrak{S} are declined as the above; viz: $\mathfrak{S}_{\mathcal{S}}\mathfrak{I}_{\mathcal{C}}^{\mathcal{S}}$, spoon, plur. $\mathfrak{S}_{\mathcal{E}}^{\mathcal{E}}$; $\mathfrak{S}\mathfrak{S}\mathfrak{I}_{\mathcal{C}}^{\mathcal{S}}$, fibre; $\mathfrak{S}\mathfrak{S}\mathfrak{I}_{\mathcal{C}}^{\mathcal{S}}$.

9,	ගෝ,	House,

Singular.		Plu	Plural.		
Nom.	මග්, ගෙය,	the house.	ගෙවල්.		
Gen.	ගෙයි,	of the house.	් ගෙවල.		
Dat.	ගෙට,	to the house.	ගෙවලට,		
Acc.	ගේ, ගෙය,	the house.	ගෙවල.		
Abl.	ගෙයින්,	from the house.	ගෙවලින්.		
Loc.	ගෙයි, ගෙහි,	in the house.	ගෙවල.		

The Gen. ගොවල්වල. Dat. ගොවල්වලට, Abl. ගොවල්ව ලින්, Loc. ගොවල්වල, are also used.

දේ, thing; ලේ, blood, are declined as ගෝ, except the Genitive or the Locative which is දෙශයකි, ලෙයෙකි; the Ablative too has only one form. viz: දෙසින්, ලෙසීන්.

[52]

10. STEM OF A TREE.

. •	Singula	r.	Plural.
Nom.	කඳ,	the stem.	කඳන්, කඳං, කඳවල්.
Gen.	කලේ,	of the stem.	කඳ්වල, කඳන්වල.
Dat.	කඳට,	to the stem.	කඳවලට, කඳන්වලට.
Acc.	කඳ,	the stem.	කඳන්, කඳං, කඳවල්.
Abl.	කඳෙන්,	from the stem.	කඳචලින්, කඳන්වලින්.
Loc.	කඳේ,	in the stem.	කඳවල, ක ඳ න්වල.

ere, bed, is declined as me.

Also අත, horn; ලිඳ, well, in the singular; the plural of අත, is අන්, අන්වල, අන්වලට, අන්, අන්වලින්, අන්වල, the plural of ලිඳ is ලින්, ලින්වල, ලින්වලට, ලින්, ලින්වලින්, ලින්වල.

11. SSOC, KNIFE.

Singular.			Plural.	
Nom.	පිහියේ,	the knife.	පිහියා.	
Gen.	පිහියේ,	of the knife.	පිහියාවල.	
Dat.	පිහියේට,	to the knife.	පිනිසාවලට.	
Aco.	පිහියේ,	the knife.	පිහියා,	
Abl.	පිහියෙන්.	from the knife.	පිහියාවලින්.	
Loc.	පිහියේ,	in the knife.	පිහියාවල.	

ඉරමට, rib of a cocoanut leaf; කුඩේ, basket; හිරේ, arekanut cutter; පටමට, bark; etc. are declined as the above, except the ස which is not in these words. viz: පට්ටා, කුඩා, etc.

12. SO, HANDLE, FIST.

Singular			Plural.	
Nom.	මිට,	the handle.	ම්ටි.	
Gen.	ම්වේ,	of the handle.	ම්පිවල.	
Dat.	මටට,	to the handle.	ම්පිවලට.	
Acc.	මට,	the handle.	ම්පි.	

Singular.		- ,	Plural.	
Abl.	ම්ටෙන්,	from the handle.	ම්පිවලින්.	
Loc.	මිවේ,	in the handle.	මිටිවල.	

ඔව්ට, uncultivated land; 8ට, rowing pole; කොව්ට, goad; ඉර, line; පීර, file; වැලම්ට, elbow; බන්ම්ට, handfull of rice, etc. are declined as SO.

Nouns of substances having only the form of the plural as ව, paddy; හාල්, rice; කිරි, milk; රිදී, silver; රන්, gold; etc. are declined as SS.

82, and OS are also used in the Ablative singular. as 88 යෙන්; රණින්.

13. සතະກາව, TRUTH.

Singular.	-	Plural.
සතෘතාව,	the truth.	සතෳතාවෝ.
සතෘතාමව්,	of the truth.	සතෘතාවන්ගේ.
සතෳතාවට,	to the truth.	සතෘතාවන්ට.
සතාංතාව,	the truth.	සතෘතාවන්.
සතෳතාවෙන්,	from the truth.	සතෳතාවන්ගෙ න්
සතෳතාවේ,	in the truth.	සතෳතාවන්හි.
	සතෳතාව, සතෳතාමේ, සතෳතාවට, සතෳතාව, සතෳතාව,	සනະතາව, the truth. ແລະກາງເອງ, of the truth. ແລະກາງເອງ, to the truth. ແລະກາງເອງ, the truth. ແລະລາງອາສາ, from the truth.

Nouns ending in තාව, may take ය in all Cases, viz: සතා ຫາຍພ, ແຫະຫາຍອດສ; plur. ແຫະຫາຍອດສ, ແຫະຫາຍພາຍແຫ່, සතෳතාවයන්ට, etc.

ආඥව, ordinance; යාවකදව, prayer; ගාථාව, stanza; සභාව, assembly; භාෂාව, language, සීමාව, limit, etc. are declined as සතෳතාව.

> NUMERALS, සඞ්බාා ශබද. 14.

-00

ONE, Da-Three, 27.

Nom.	එක,	the one	చితా,	the three.
Gen.	එකේ,	of one.	තුණේ,	of the three.
Dat.	එකට,	to one.	තුණට,	to the three.

[54]

Acc.	එක,	the one.	තුණ,	the three.
Abl.	එක්න්,	from one.	තුණෙන්,	from the three.
Loc.	එකේ,	in one.	තුණෙ,	in the three.

දෙක, two; අට, eight, and all numbers composed from these are declined as එක; the other number, as තුණ.

එක and දෙක, are also used in the Ablative ending in එන් viz: එකෙන්, දෙකෙන්.

15. INDEFINITE, අනියම් ශබද.

The indefinite is formed by affixing st to the Nominative singular, viz:

Nom.	පොතක්,	a book.	ගෙයක්,	a house.
Gen.	පොතක,	of a book.	මගයක,	of a house.
Dat.	පොතකට,	to a book. •	ගෙයකට,	to a house.
Acc.	පොතක්,	a book.	ගෙයක්,	a house.
Abl.	පොතකින්,	from a book.	ගෙයක්න්,	from a house.
Loc,	පොතක,	in a book.	ගෙයක,	in a house.

Note that to prevent the collision of the vowel, c_3 is inserted to form the indefinitive in coast.

As before said nouns of subtances having the form of the plural cannot take that form of the indefinite.

Nouns having the plural in ආ as පිනියා, knives; කුඩා, baskets; change යා or ආ into යක්. Ex: පිහියක්, a knife; කුඩයක්, a basket; හිරයක්, an arekanut cutter. etc.

16. adverbial nouns. කිසා විගශපන කිපාන නාම.

.00

The nouns corresponding to our Adverbs and Prepositions have only the Nominative, the Accusative, the Dative and the Ablative. Ex: [55]

ඇතුල්, ඇතුලේට, ඇතුලේන්, ලහට, ලහට, ලහින්, ඉහලට, ඉහළින්, එතනට, එතනට, එතනට,	inside. to inside. from inside. near. to near. from near. high. to high. from high. there. to there from there. there. (beyond.)	සට්, සට්ට, සට්න්, උඩට, උඩට, උඩන්, දුරට, දුරින්, ටිකට, ටිකින්, පමණ,	under. to under. from under. upon. to upon. from upon. far. to far, from far. little. to little. from or by little. only.
අතන, අතනට, අතනින්,	there. (beyond.) to there. from there.	පමණ, පමණට, පමණින්,	only. to only. by only. etc.

For the Locative, some of these nouns take the particle දී, as ලහදී; එතනදී; පිටදී; ඇතුළ has ඇතුළේ, ඇතුළත and ඇතුළතදී.

The most part of the adverbial nouns and of the monosyllables, also all the nouns indefinite have the Ablative in sol. viz:

ලඟ,	near.	පැය,	hour.	ගද්,	. thing 3
ස ව,	under. ,	පය,	foot.	ලේ,	blood.
උඩ,	upon.	මග,	way.	මස්,	flesh.
වෙත,	towards.	එතන,	there.	රන්,	gold.
දුර, පිටත,	far.	මෙතන,	here	ඇස,	eye,
පිටත,	outside.	අතන,	there.	කණ,	ear.
ඉස්සර,	before.	පහල,	low.	. දන,	knee.
මගද ර ,	home.	ඉහල්,	high.	තව	mouth.etc

CHAPTER III.

-00-----

ADJECTIVES. ගුණවටහ.

Adjectives are indeclinable, and never altered on account of Case, gender or number.

[56]

1. Besides the Adjectives simply composed as oxic, good; soom, bad; as, white; so, black, etc. a great many others are composed of nouns by annexing to them some affixes generally with the dropping or change of some letters according to the rules hereafter given. Some of these affixes are also annexed to Adjectives. The principal are the following, viz:

වූ,	මව්තවු,	marvellous.
වන්තාවූ,	දඎවන්නාවු,	clever.
වැනි,	ගිනිවැනි,	fiery.
වනත,	සැපවනත,	happy.
වත්,	නැණවත්,	intelligent.
ඇති,	සිනිඇති,	mindful.
සාර,	පුඥසාරවූ,	wise.
ධාරි,	බලධාරි,	powerful.
ලත්,	නාමලත්,	named.
C¢,	මවනාලද,	created.
ලද්දවු,	පින්භේතුලද්දුවූ,	meriting
නය,	වාදනියවූ,	venerable.
අනුගත,	ශා යනුංනුගත,	scientific.
ක,	ඇතීක,	significant.
ඉක, ඊක,	ශරිරික,	bodily.
ඉත, ඊත,	නිඤිත,	despicable,
සහිත,	පුතිසනිත,	joyful.
බර,	දයාබර,	merciful.
තර,	කෲරතර,	cruel.
පත්,	ව්යමපත්,	wonderful.
මත්,	ශකතිමත්,	strong.
මය,	සවණ්?මය,	golden.
යුකත,	පෙුමයෙන්යුකත,	affectionate.
ඉහට,	ධම්මිවෙ,	righteous.

Without changing the meaning of the word the suffix 2 for the euphony, is often annexed to these affixes, except to excs. The affix වනත or වනතවූ is affixed only to nouns expressing moral good qualities, as බම්, සැප, ගුණ. Ex: ධම්වනත, righteous; භාගාවනත, blessed; සැපවනත, happy; ගුණවනත, good tempered.

වැනිවූ, means like to; රන්වැනිවූ, gold like; ගිනිවැනිවූ, fiery, fire like ;ඇති, ඇත්තාවූ, ධාරිවූ, ලත්, ලද්දවූ mean he who has.

ලද, ලද්දවූ, are affixed especially to the participle present of verbs, කරණලද, done; මවනලද්දවු, created.

These affixes are not used in vulgar conversation, except ඇති, වනත, ඉත, and ඉළුට.

ු යුතාන or යුතානවූ, requires the Ablative Case. Ex: දයා වෙන් යුතානවූ, merciful.

2. When two or three nouns are to be joined to form a compound the preceding noun or nouns must be in the adjective form, generally by dropping the final and as such are indeclinable, the last only may be declined as if it were used alone. viz: DOCCO, infant, DCCC, age, DOCDCCC, infancy; CCCC, serpent, DCC, infant, DCCC, serpent poison; COCCC, heart, SOCCO, friend, SOCCO, intimate friend; CCCC, heart, SOCCO, agent, CCCC, agent, CCCC, iron workman. etc.

In nouns ending in co., CD, cpD, cpD, czD, cz, the adjective form is obtained by dropping co or D.

	,	සමාස.	Compounds,
මිතුයා,	friend.	ම්තු-්ගුණ,	friendship.
තරුණයා,	youth.	තරුණ-වයස,	youth.
මෘගයා,	beast.	මෘග-ගතිය,	beastly nature.
වඩුවා,	carpenter.	වඩු-වැඩය,	carpentry.
යහළුවා,	companion.	ශහඵ-මිනු කම,	friendship.
ගොළුවා,	dumb man.	ඉගාළු-ලමයා,	dumb child.
කකුළුවා,	crab.	කකුළු-අඬුව,	crab leg.
මකුළුවා,	spider.	මකුළු-දල,	cubweb.
ඔටුවා,	camel.	ඔටු–හම,	camel skin.
හාවා,	hare.	හා~මස,	hare flesh.
ඉත්තෑවා,	porcupine.	ඉත්තෑ-්කූරු,	porcupine spines.
ອວາວາະເວັ້າ,	centipede.	පත්තෑ-හැඩය,	centipede form. etc.
		H	
[58]

3. Nouns ending in G, SO, So, D preceded by C change the ep final into C. Ex:

පිඹුරා,	boa.	පිඹුරු-සැව,	boa cast slough.
ගුරි,	teacher.	ගුරු-කම,	office of a teacher
මිතුරා,	friend.	ම්තුරු–සිත,	friendly will.
සතුරා,	adversary.	ස්තුරු- අභිපුාය,	adversary intention.
වඳුරා,	monkey.	වඳුරු–නාටක,	monkey dance.
උ ෟරා,	boar.	ඌරු-ඉතල්,	hog's lard.
බූරුවා,	ass.	බූරු-කණ,	ass ear.
రచుతా,	louse.	උකුණු–වල,	nape of the neck.
అద్దితా,	bug.	මකුරුණු-ගනි,	bug's stench.
කපුටා,	crow.	කපුටු-පිහාට්ට,	crow feathers. etc.

4. Nouns ending in c_3 , c_3 and those in c_3 not preceded by c_3 as the above change c_3 into c_4 . Ex:

වෙද,	🦯 physician.	වෙද–කම,	medical practice.
ලෙඩා,	sick man.	⊚උඩ-උපද,ුව,	danger of sickness.
හොරා,	thief.	හොරබඩු,	stolen goods.
බඹරා,	wasp.	බඹර-දලය,	wasp sting.
කබුරා,	crocodile.	කබර-ඇට,	crocodile bone. etc.

5. Nouns ending in the double consonant EC, EE, not preceded by 9, 2 or 92 drop one consonant and change \$\$ into C. I remains unchanged. If preceded by 9, 2 or \$\$2, \$\$ is changed into 9. Ex:

බල්ලා,	dog.	බලු-බරුම,	dog's barking.
කොල්ලා,	boy.	කොලු-සෙල්ලම,	boy's sport.
කුරුල්ලා,	bird.	කුරුලු−මල්,	bird's blood.
ගුල්ලා,	rice worm.	භුලු-රාශිය,	worm multitude.
බස්සා,	owl.	බසු-ඇඬීම,	owl's cry.
කටුස්සා,	lizard.	කටුසු-පාට,	lizard colour.
ගෝ නුස්සා,	scorpion.	෧ගා්නුසු−විස,	scorpion poison.
ඉබ්බා,	tortoise.	ඉබි-කබල,	tortoise shell.
ඉස්සා,	prawn.	ඉසි-කෑම,	prawn food.

[59]

බෙල්ලා,	oyster.	බෙලි–පොත්ත,	oyster shell.
මැස්සා,	fly.	මැසි–ිපිහාට්ට,	fly wing
ගැඹා	frog.	ගැඹි–මඝාෂා,	frog noise. etc.

EXCEPTION.

පස්සා, Iunatic. පස්සු-කථාව, insane speech. 6. Nouns ending in කා, තා නා, ලා, හා, not preceded by C drop ආ; හා is changed into ස්. Ex:

හරකා,	bullock.	හරක්–මස්,	beef.
මකාකා,	crane.	කොක්–තුඞ,	crane beak.
උගතා,	learned man.	උගත්–කම,	erudition.
ඇතා,	elephant.	ඇත්-දත්,	ivory.
සකා,	devil,	යක්පුර,	devil city.
ගොනා,	bull.	ගොන්–බාන,	pair of bullocks.
හපනා,	clever man.	හපන්-කම,	cleverness.
තිරිසනා,	brute.	තිරිසන්–වගීය,	brute kind.
බලලා,	cat.	බලල්-පැටවා,	kitten.
හීවලා,	jackal.	තීවල්–ගුතාව,	jackal den.
රැකවලා,	guardian.	රැකවල්-ස්ථානය,	refuge.
මිනිහා,	man.	මිනිස්-කුල,	human race.
වලහා,	bear.	වලස්–දත,	bear tooth. etc.

Some are irregular. viz:

දෙව්යෝ, රජා, රජ, පියා, රදවා, දිළිඳ, ලමයා, බඩාලා, දේනා, බඩා	king. father, washerman. poor man. child. goldsmith. squirrel.	දිළිදු-භාවය, ලාමක-කීම, බඩල්-මෙවලන්, ලේන්-රෝම,	squirrel fur.
	0	ලේන්-රෝම, මුව-අඟ,	0

[60]

7. From neuter nouns, adjectives are formed in different ways; In nouns ending in ∞ or \mathfrak{D} , these letters are dropped; for the others the Nominative plural is generally used as Adjective, except when it requires \mathfrak{DG} ; for such the Nominative singular or the Genitive plural is used. Ex:

ආතාමය,	soul.	ආතම–ගැලවීම,	salvation of souls.
මාසය,	month.	මාස–ගණන,	number of months.
ෂපාලොව,	earth.	පොලෝ-මහත,	greatness of the earth.
කැලෑව,	jungle.	කැලෑ-පඳුර,	jungle bush.
මාණිකා¤ය	, gem.	මාණිකෘ-දීපතිය	, gem fulgency.
අත,	hand.	අත්-දකීම,	experience.
හම,	skin.	හම්-පෙට්රිය,	leather box.
దుతా,	ear.	කත්–සිදුර,	ear hole.
ගහ,	tree.	ගස්-කොලන්,	tree leaves.
හඳ,	moon.	හඳ–එලිය,	moonlight.
තන,	breast.	තන-කිරි,	human milk.
දන,	knee.	ද න–පුටුව,	kneeling desk.
ලිඳ,	well,	U ()	well water.
හුලග,		හුලන්–සෘතුව,	windy season.
කිරි, ු	milk.	කිරි-කෑම,	niilk food.
රිදී,	silver.	රිදි–මුද්ද,	silver ring. etc.
, 0		EXCEPTIONS.	
නිරය, h	ell. S	රා-ගිනි,	hell fire.
ගහ, ri	iver ග	• or ගඟ–ඉවුර,	embankment of a river.
වැස්ස, r	ain. Dr	හි–මපාද,	drizzle.
මග, w	vay. මං	,∽කොල්ලකෑම,	highway robbery.
ල ලාකය, ໌ v	vorld. SC	ෟ්–වැසි යා,	inhabitant of the world.
8. Some	nouns enc	ling in ම, මය, ය,	when joined to කාර

co, agent, to form a compound change their finals into st. Ex:

සෙල්ලම,	sport.	සෙල්ලක්කාරයා,	player.
උරුමය,	inheritance.	උරුමක්කාරයා,	heir.
අරුමය,	wonder.	අරුමක්කාරයා,	wonderful man.
දඩයම,	hunting.	දඩයක්කාරයා,	hunter.
ඕලන්දය,	Holland,	ඕලන්දක්කාරයා,	Dutch. etc.

[61]

9. Although in English and more frequently in French, the Genitive is used to form compounds, in Sinhalese it is not so, the Genitive would give a meaning quite different. Ex:

දෙවපෙුමය.	Divine love.
දෙවියන්ගේ පෙුමය,	love of God.
ලෙඩඋපද,ව,	danger of disease.
ලෙඩේ උපදාව,	danger of the disease.
කූරුලුමස්,	bird flesh-
කුරුල්ලන්ගේ මස්,	flesh of the birds.
වඳුරැහම,	ape skin.
වඳුරාගේ හම,	skin of the ape.
සපීවිස,	venom of serpents.
සපීයාගේ විස,	venom of the serpent. etc.

10. Words denominating a thing made of any particular substance are formed by annexing කාමානක, work. Ex:

ලී කමානත,-	wooden work.
යකඩ කමාන ත,	iron work.
නුල් කමානත,	thread work. etc.

11. Adjectives describing a being from its existing or moving mode are made by annexing සැසිරෙණ, ඇවිදින or වසන to the noun in the Locative Case. Ex:

දිගෙහි හැසිරෙණ, aquatic. Lit. moving in water.

ගොඩ ඇවදින ter restrial. Lit. walking on land.

දිය ගොඩ දෙමක් වසන. amphibious, Lit, living both in water and on land.

Several other Adjectives must be rendered in Sinhalese by the participles of verbs, according to the same rule as above.

I2. Some Adjectives of time meaning periodical recurrence are made by affixing content to the nouns of time in the adjective form. Ex:

දින,	day.	දිනපතා,	daily.
දවස,	do	දවස්පතා,	do

[62]

සතිය,	week.	සතිපතා,	weekly.
v. සුමානය,	do	සුමානපතා,	do
මස,	month.	මස්පතා,	monthly.
අවුරුද්ද,	year.	අවුරුදුපතා,	yearly.
Also නිති,	perpetual.	න්තිපතා,	perpetually.

§ 3. NEGATIVES. බාධාකරණ නිපාන.

00

Negative Adjectives are made by prefixes or affixes annexed to adjectives or participles.

lst. By prefixing the negative particle, නි, නු, නො, නො, නිර්, නෙර්, නිස් or නිශ්, අ, අව, අප. Ex:

වැ රදිවූ,	wrong,	නිවැරදිවූ,	right.
පුළුවන්වූ,	able.	නුපුළුවන්වූ,	unable.
පෙණෙන,	visible.	නෙපෙනෙන	invisible.
හැකිවූ,	possible.	නොහැකිවූ,	impossible.
අළුක,	meaning.	නිරාළුක,	vain.
මද,ෂවූ,	faulty	නෙදේ, ෂවු,	faultless.
ඵලවූ,	fruitful.	නිස්ඵලවූ,	fruitless.
ශබදවූ,	noisy.	නිශ්ශබදවූ,	silent.
කුසල්වූ,	meritorious.	අකුසල්වූ,	demeritorious.
නම්බුවූ,	respectful.	අවනම්බුවූ,	disrespectful.
ක්ඨතිවූ,	famous.	අපකීනීතිවූ, •	infamous.

When the word annexed to these Negatives begins by ඒ or උ, or by a consonant with එ or උ, the Negative in න takes the same vowel. Ex: නෙපෙරෙණන, නුපුළුවන්වූ, etc.

2. Negative Adjectives are also formed by affixing the Negative particles, නැති, නැත්වූ, නැත්තාවූ, රහිත. Ex:

ర ి జి,	high.	උසනැති,	not high.
කරුණව,	mercy.	කරුණ නැත්තාවූ,	merciless.
වචාව,	deceit.	වචා රහිත,	sincere,

[63]

§ 4. COMPARATIVE. @catsica.

The Comparative is rendered by the Dative, with or without DD, more. Ex:

මේක ඊට හොඳයි, මේක ඊට වඩා හොඳයි, } this is better than that.

The Superlative is rendered in the same way with a term of universality or by ඉතා or අති, ඉතාම.

සියල්ලන්ට වඩා හොඳයි, the best of all. ඉතා හොඳයි, very good. ඉතාම නරකයි, very bad. අති උතතම, most excellent.

CHAPTER IV.

-00-

NUMERALS, #20ma 00.

The Numerals take several forms according to their meaning or use. They are used as Cardinal Substantives, Adjectives, Ordinal Adjectives and Ordinal Adverbs.

As Cardinal Substantives they are definite or indefinite, and have Cases as nouns, but only in the singular form. As Adjectives or Adverbs they are indeclinable.

The Ordinal Adjective is formed by affixing වෙනි to the adjective form; the Ordinal Adverb, by affixing වෙනුව; the indefinite by affixing ක්. viz: එක්වෙනි, first; දෙවෙනි, second; නුන්වෙනි, third; etc. සතරවෙනුව, fourthly; පස්වෙ නුව, fifthly; etc. හයක්, six; සතක්, seven. etc.

When combining the numbers, those which precede must be in the adjective form, the last in the substantive form and end in & which means it is, viz: square 253.

When counting numbers, සි is affixed to each single number, viz: එකසි, one; දෙකසි, two ; තුණසි, three, etc.කකාර ජාතික පි^සතකා

[64]

Cardinal.

Adjective. එක, එක්. one. ඉදක, two. ©¢. దృతా, three. තුන්. සතර, හතර, four. සතර. පහ, five. පස්. සය, හය, six. ස, හ. සත, හත, seven සත්, හත්. eight. අට. අට, නවය, v. නමය, නව, නම. nine. ුදශය, දහය, ten. දශ, දහ, එකොලහ, eleven. එකොලොස්. twelve. **ඉද**ලොස්. මදීලහ, දශතුණ, දහතුණ, thirteen. දහතුන්. දහහතර, දශහතර, fourteen. දහහතර. පහමලාහ, fifteen. පහලොස්. දහසය, sixteen. දහස. දහහත, seventeen. දහහත්, දහඅට, දහඅට. eighteen. දහනාමය, nineteen. දහනම. විස්ස, twenty. විසි. තිහ, thirty. තිස්. සත්ළිහ, forty. හතළිස්, පණහ, fifty. පණස්. හැට, හැට. sixty. හැත්තෑව, seventy. හැත්තෑ. අසුව, eighty. අසූ. අනුව, ninety. අනු. සියා, hundred. සිය. ද,ස්. thousand. දහ, දුහ, දශදහ, ten thousands. දශදස්. lack or hundred thousands. Czs. ලාකය, දශලඤය, ten lacks, million. දශලඤ. කෝටිය, ten millions. කෝවි. දශකෝවිය, hundred millions. දශකෝටි.

පුකෝරිය,	
දශපුකෝවීය,	

billion, ten billions,

පුකෝටී• දශපුකෝටි.

From දශපුකෝටිය there are two ways of counting the numbers; the first by tens, viz: පුකෝටිය, දශපුකෝටිය; නහු තය, දශනහුතය; නින්නහුතය, දශනින්නහුතය; අබබය, දශඅබබය; කෙලය, දශකෙලය, etc.

According to the other way, after දශකෝටිය, comes සියක් කෝටිය, පුකෝටිය, දශපුකෝටිය, සියක්පුකෝටිය, and so on.

From twenty the first nine numbers are added to the numeral adjective to compose the following numbers. viz:

විසිඑක, විසිදෙක, විසිතුණ; තිස්එක, තිස්දෙක, etc.

Instead of එක්වෙනි, first, පලමුවෙනි or පුථමවෙනි is used; එක in the substantive form is used instead of එක් before සිය, දහස්, ලකෘ, කෝටි. viz: එකසිය, එකකෝටි. Also සියක් before කෝටිය and පුකෝටිය. viz; සියක් කෝටිය, සියක්පුකෝටිය.

Before the number 100 and above සහර becomes හාර, as හාරසියයි 400. පස් becomes පන්, පන්දහයි 5,000.

The fractional parts are formed by adding පතුවක් or කො ටසක් to the cardinal number in the ablative, as හතරෙන් පතුවක්, a quarter; දෙකෙන් or දෙකින් කොටසක් a half.

The half is also expressed by හමාර or බාගය, as එකහමාර, one and half ; පැයබාගය, half an hour.

When two or more numbers are united, all except the last must be in the adjective form. Ex: තුන්දස් දෙසිය හතළස් අටයි, 3,248.

Numerals which express one less than even tens or hundreds, etc. may be formed by prefixing එකුන්, viz: එකුන්විස්සයි, nineteen; එකුන්තිහයි, twenty nine; එකුන්සියයි, ninety nine. Nevertheless these are used only in books. Instead of putting the decimal number first as විසිපස්වෙනි, the twenty fifth, in books it comes sometimes the last, as පස්විසිවෙනි.

In books the following Sanscrit forms are much used, viz: පුථම, first; වි double; නු, නො, 3; චනුඊ, 4; පව 5; සපන, 7; අඟට, 8; නව, 9; තොලෙස්, 13; තුදුස්, 14; සොලොස් 16; සන ලොස්, 17; අටලොස්, 18.

[66]

CHAPTER V.

PRONOUNS, ස්ථිනාම.

The Pronouns are divided into two classes: Definite, නියම්, and Indefinite, අනියම්. The Definite Pronouns are Personal, පුද්ගලික; Demonstrative, දුක්වීමේ, and Interrogative, පුශකවාවක.

Possessive and Relative Pronouns do not exist in Sinhalese, but their meaning is expressed in special ways as we shall explain hereafter.

🖇 1. PERSONAL PRONOUNS. පුද්ගලික සම්නාම.

Personal Pronouns have declensions as nouns. The second person has a great variety of forms used according to the condition of the person addressed as also of the person addressing, for which use see the Syntax.

1st Person. I, we. @ ශබදකාරක.

-----00-----

Singular,

Plural.

	v			
Nom.	මම,	I.	අපි B. ඇත්,	₩e₊
Gen.	මගේ, මාගේ,	my.	අඉප්, අපගන්,	our.
Dat.	මට,	to me,	අපට,	to us.
Acc.	මා,	me.	අප,	us.
Ahl ·	<u></u>	from mo	man amond	fr ma

Abl. මගෙන්, මාගෙන්, from me. අපෙන්, අපගෙන්, fr. us.

© is the pronominal root of ©©, the second © is added for the Nominative, but omitted in the other Cases. To give more emphasis a third © is sometimes added, as ⊙⊙⊙ or ⊙⊙⊙ which means myself.

[67]

2nd Person. THOU, YOU, or YE. & Carton

Singular.

Plural.

	Masculine	Feminin	e	Both Gender	S.
Nom.	മെച്,	තී.	thou.	තොපි, B. තෙපි,	ye.
Gen.	තගේ,	තිගේ,	of thee.	තොපගේ,	of you.
Dat.	තට, තොට,	තිට,	to thee.	තොපට,	to you.
Acc.	තා,	තී,	thee.	තොප, තොපව,	you.
Abl.	තගෙන්,	තිගෙන්,	from thee.	තොපගෙන්,	fr.you.

In books නිලා, නිලාගේ, etc. are used for the plural feminine; තුමු, තුමුලා for the plural of both genders.

තුමු is also used as a form of the Nominative plural. viz: පාලයෝ තුමු, සනිමයා තුමු.

v. co, you. (familiar.):

-00-

Singular.

Plural.

Nom,	C®, -	you.	උඹලා,	you.
Gen	උඹේ,	of you.	උඹලාගේ,	of you.
Dat.	උඹට,	to you.	උඹලාට,	to you.
Acc.	උ ®,	you.	Č ®ලා, ``	you.
Abl.	උඹෙන්,	from you.	උඹලාගෙන්,	from you,

This form is not generally used in books. There are several other forms for the second person, for which use see the Syntax. viz: නුඹ, නුබ, තමා, තමුයේ, තමුන්නැගේ, තමුන්නාන්තේ, තමන්වහන්සේ, ඔබ, ඔබවහන්සේ, නුබව හන්සේ.

All these forms are declined as CO, except OD which has no plural, also in the Genitive and the Ablative Cases the epor & final remains. viz: DOIGS, DIOCS, DIOCS, etc.

[68]

3rd Person, අනා ගබදකාරක.

	Singular	•		Plu	ıral .
Masculine.		Feminine.		Both genders.	
Nom,	ඔහු,	he.	Ŧ 7,	she.	ඔවුන්.
Gen.	ඔහුගේ,	his.	ඇගෝ,	of her.	ඔවුන්ගේ.
Dat.	ඔහුට,	to him.	අෑට,	to her.	ඔවුන්ට.
Acc.	ඔහු,	he.	¢7,	her.	ඔවුන්.
Abl.	ඔහුගෙන්,	from him.	ඇගෙන්,	from her.	ඔවුන්ගෙන්.

In books this Nominative singular is උත, ගෙනෙම or හෝ තොම and ඒනෙම; the Nominative plural is ඔව්හු and ඔහු.

In all the Cases of the plural instead of වු, හු is often used in vulgar conversation. viz: ඔහුන්, ඔහුන්ගේ.

The Nominative and Accusative $q_3 co$, for the singular, and $q_3 co$, $q_3 co$ od, etc. for the plural, are used in books, specially Denned, she. (honor.)

From ඔහු are formed the honorifics ඔහුන්වහන්සේ, උන් වහන්සේ, උන්නාන්සේ, උන්නැහේ, he. (honor.)

4, IRRATIONAL,

	Singular.		Plu	ıral,	
Masculine.			Both genders.		
Nom.	C ⁴ ,	it.	උන්,	they.	
Gen.	උගේ,	its.	උන්ගේ,	their.	
Dat.	ඌව,	to it.	උන්ට,	to them.	
Acc.	ඌ, ඌව,	it.	උන්, උන්ට,	$ ext{them.}$	
Abl.	උගෙන්,	from it.	උන්ගෙන්,	from them.	

For the feminine gender of animals φ_i , $\varphi_i \otimes \mathscr{A}$, etc. are used. The plural $\mathcal{C}^{\eta}\mathcal{O}_{j}$, $\mathcal{C}^{\eta}\mathcal{O}_{j}\otimes \mathscr{A}$, $\mathcal{C}^{\eta}\mathcal{O}_{j}\odot$, etc. are seldom used.

 \mathfrak{C} ³ and \mathfrak{D} are sometimes used for rational beings, but they are not respectful and are scarcely used, except when speaking of small boys.

[69]

§ 2. DEMONSTRATIVE PRONOUNS.

දැක්වීමේ ස්ථනාම.

From the above personal pronouns are formed two sorts of Demonstrative Pronouns: some are used as adjectives, therefore indeclinable and always followed by a noun, as ඒ, that; මේ, this; අර, that. (distant.) Ex: ඒ කාලයෙකි, in that time; මේ පොතා,this book; අර ගෝ, that house. The other are used as nouns and are declinable like nouns. viz:

1. ANIMATE.

Masculine.	Feminine.	Irration	ıals.	
මොහු, මුන්ද,	۵,	Q, tl	his.	
මෙයා,	මේකී,	මේකා, tl	his.	(next to me.)
ඔයා, ඔයෑ,	ඕකී, ්	ඕකා, tl	hat.	(next to you.)
එයා,	එකී,	එකා, th	nat.	(spoken of.)
අරයා, අරූ, අරයූ.	ఇంది,	අරකා, tl	hat.	(distant .)

Plural.

මොහුන්, මොවුන්,	මෘලා,	මුලා, මුන්,	these.
· මෙයාලා,	මේකීලා, මේකියෝ,	මෙකුන්,	these.
ඔයාලා,	ඔකීලා,	ඔකුන්,	these.
එයාලා,	එකීලා, ඒකියෝ,	లిකු න් ,	these.
අරයාලා,	අරකීලා,	අරකුන්,	these.

All these are vulgar forms.

In books මූ, මෙතෙම, or මේතෙම, for the masculine singular, මෝකොමෝ for the feminine singular; මොව්හු, for the plural of both genders are used.

From these are formed also several nouns, which are used as Prepositions or Adverbs. viz:

මෙතන,			in this place.	
අතත,		•	there.	
එතන,			in that place	
ඔතත,	•		in that place.	(nearer.)

එහේ, එහි, ඔහේ, මෙහා, මෙහාට, මෙහේ, , එහා, එහාට, අදත, මෑත, ඔබමොබ, එමස්, මෙසේ. එලෙස්. මෙලෙස, } එහෙම, ඔහොම, }

[70]

there. in this side. here. in that side. far. near. here and there. so. thus. in that way.

2. INANIMATE.

Singular.

Plural.

Nom.	ඒ, එය,	that.	ඒවා,	these.
Gen,	එහි,	of that.	ඒවායේ,	of these
Dat.	එයට, ඊට,	to that.	ඒවාට,	to these.
Acc.	ඒ, එය,	that.	ඒවා,	these.
Abl.	එයින්, ඉන්,	from that.	ඒවායින්,	from these.
Loc.	එකි,	in that.	ඒවාගෙකි,	in these.

EXPRESSING PROXIMITY.

Singular.

Plural.

Nom.	මේ, මෙය	, මේක,	this.	මේවා,	these.
Gen.	මෙහි,	මේකේ,	of this.	මේවා0ේ,	of these,
Dat.	මට,	මේකට,	to this.	මේවාට,	to these.
Acc.	මේ, මෙය,	මේක,	this.	මේවා,	these.
Abl.	මෙයින්,	මේකෙත්,	from this,	මේවායින්	from these.
Loc.	මෙහි,	මේකෙහි,	in this.	මේවාමයහි	, in these.

මේක, this; අරක, that thing; (distant.) are declined like ඒක; the plural of අරක is අරවා; the adjective forms ඒ, ඔය, මේ, are also used with a noun. Ex: ඔය ගහ, this tree; මේ ගොනා, this bullock.

ඔස, that thing, is declined as මෙස, except the Dative which is ඔසිට; ඔසා is declined as මේක, the plural of both is ඔවා, these things.

§ 3. INDEFINITE PRONOUNS. අනිශ්ම සව්නාම.

These Pronouns are numerous and have special forms; some are adjectives, and therefore are indeclinable; the others are substantives and have cases more or less.

The Pronouns ending in ක් are declined like පුතුයෙක්; when they are followed by an indeclinable particle as ම, වත්, ත්, නුමුත්, these particles come after the inflections of the cases. Ex: එකඑකාටම, to each one; කෙනෙකුගේවත්, at least of one of them; කාටවත්, කාටත්, කව්රුන්ටවත්, කව් රුන්ටත්, to whomsoever.

The Pronouns composed from එක repeated, are declined only in the last part. Ex: එකඑකා, each one; එකඑකාට to each one; nevertheless the first part may be used in the Ablative Case, according to the meaning of the sentence. Ex: එකිමනකා, one another; එකිමනකාට, to one another. (reciprocally.)

එක්කෙනෙක්, එකෙක්, එකක්, කෙනෙක්, යමක්, යම්කෙනෙක්, කිසිවෙක්, කච්රුවත්, කච්රු නුමුත්,	one. one. some one. some one. something. any one. whosoever.	(person). (irrational being.) (thing.) (person.)
සමහරු, එකඑකා or එකෙකා, එකිනෙකා, එකිනෙකා, සෑම අය,	some. each one, one another, do every one.	(persons.) (animate.) (person.) (inanimate.)

[72]

සෑම දෙනම, සෑමදේම, සියල්ලම, සේරම, සැවෝම, ඉක්කොම.

all.	(persons.)
do	(things.)
do	do
do	(persons.)
do	(animates and inanimates.)

INDEFINITE PRONOMINAL ADJECTIVES.

ංගුණශබදික අනිසම් සම්නාම.

යම්, කිසි,	any.	කිප,	several.		
සමහර,	some.	සාලප,	few.		
මෙබඳු, එබඳු,	such.	නානාපුකාර,	various.		
වෙන,	another.	වික	little.		
අනික්,	the other,	මෙම,	this.		
අනිත්,	the rest.	මෙවන්,	such.		
කීප, බොසෝ, නොයෙක්, many.					
සෑම, සියලු, ස්මසත, සව්, සේරම, all.					

From සමහර, සියලු, සමසත, are also composed some nouns which are thus declined. viz: සමහරු, සමහරුන්ගේ, සමහරුන්ට, සමහරුන්; සියල්ලෝ, සියල්ලන්ගේ, සියල් ලන්ට, etc. සමසතයෝ, සමසතයන්ගේ, සමසතයන්ට, etc.

§ 4. INTERROGATIVE PRONOUNS.

ජුශනවාචක ස්ථිනාම.

To each of the interrogative Pronouns the letter \boldsymbol{q} , form of interrogation, is affixed.

1. ANIMATE,

Singular.

Plural.

Nom.	කවුද ?	who?	කවුරුද?
Gen.	කාගේද ?	of whom?	කවුරුන්ගේද ?

E PRONOMINAL A

[78]

Plaral

Plural.

Singular.

Dat. කාටද? to whom? කවුරුන්ටද? Acc. කවුද? කාවද? whom? කවුරුන්ද? Abl. කාගෙන්ද? from whom? කවුරුන්ගෙන්ද?

The Indefinite is කවරෙක්ද?

Singular.

Nom. which? (of these) කෝකලාද? කෝකාද? Gen. മ്പെബാത്രെ?? whose ? කෝකලාගේද? කෝකලාටද ? Dat. කෝකාටද? to which ? කෝකලාද ? කෝකාද? which ? Acc. කෝකාගෙන්ද? කෝකලාගෙන්ද? Abl. from which?

2. INANIMATE.

Nom.	මොකද ?	what?	මොනවාද?
Gen.	මො෧ක්ද?	of what?	මොනවාම්ය්ද ?
Dat.	මොක්ටද් ?	to what?	මොනවාටද ?
Acc.	මොකද?	what ?	මොනවාද ?
Abl.	මොකින්ද?	from what?	මොනවායින්ද?
Nom,	තෝකද?	which? (of these	e) කෝවාද ?
a	P- b D	a 1 · 1 o	P P P

2,0111	0.0000.000.000.000.000.000.000.000.0000.0000		o, o.a. o.q.
Gen.	තෝකේද ?	of which?	කෝවායේද ?
Dat.	කෝකටද ?	to which?	කෝවාටද ?
Acc.	කෝකද ?	which?	කෝවාද ?
Abl.	කෝකෙන්ද?	from which?	කෝවාම්යන්ද ?

3. INDEFINITE.

කිමෙක්ද? මොකක්ද? \cdot what? Nom. කුමක්ද ? කිමෙකද ? කුමකද ? of what? මොකකද ? Gen. to what? Dat. ක්මෙකටද? කුමකාටද? මොකකටද? කිමෙක්ද ? what? කුමක්ද? මොකක්ද ? Acc. කුමකින්ද? මොකකින්ද ? fr. what ? Abl, කිමෙකින්ද?

From these are composed some other forms, viz:

මොන, කො, කොයි, කවර, කෙ,කී, කීය, which are used as K adjectives and මක් which is a neuter indeclinable meaning: what? Ex: මොත අන්දමකින්ටත්. By any means. කොපම ණද? කොවිචරද? howmuch? කොයි කාලයෙහිද? In what time? කෙතරමද? What condition? කීදෙනෙක්ද? How many persons? කීයක්ද? How many? මක්වේද? What will happen?

§ 5. POSSESSIVE PRONOUNS.

There are no Possessive Pronouns in Sinhalese as in English, mine, your, his, theirs, etc.; they are rendered by the Genitive Case of the Pronouns. Ex:

Masculine	and Feminine.	Mascul	ine.	Femi	nine.
මගේ,	my, mine.	තගේ,	thy.	තිගේ,	thy.
තුඹේ,	your, yours.	ඔහුගේ,	his.	ඇගේ,	her.
අපේ,	our, ours.	Irrational	8.	Inanimat	es.
තොපගේ,	your, yours.	උගේ,	its.	ඒකේ,	its.
ඔවුන්ගේ,	their, theirs.	උන්ගේ,	their.	ඒවායේ,	their.

Own and self are expressed by ම affixed to the noun or pronoun, in all cases and genders, singular and plural. Ex: මමම or මම්ම, myself; මටම, to myself; අපේම, අපයෝම, of ourselves; ඇගෝම, of herself; ඒකෝම, of itself.

\S 6. RELATIVE PRONOUNS.

The Relative Pronouns, who, what, which, are also deficient in Sinhalese, they may be rendered in five ways, viz:

1. By the Verbal adjectives. Ex: මා කරණ වැඩය, the work that I make; Lit. by me doing the work. v. මම කරණ වැඩය. Lit. I doing the work; එන මිනිනා, the man who comes, Lit. the coming man. මා දුටු ගේ, the house which I saw. Lit, the house seen by me. v. මම දුටු ගෝ. 2. By using the relative form of the verb. Ex: මේක සිදුවුගෝ මගේ වැරැද්දෙන්ය, it is through my fault that this bappened. Lit. this happened through the fault of me.

3. By the verbal noun ending in න්නා. Ex: වැඩකරන් නා, the man who does the work. Lit. the worker.

4. By using the interrogative form. Ex: යම් පාපයක අපි පිලිසිදුනෙමුද ඒ පාපය, the sin in which we have been conceived. Lit. have we been conceived in a sin it is that sin.

5. By turning the verb transitive into a passive. Ex: දෙවියන් විසින් පෙමකරණු ලබන තැනැත්තා වාසනාවනත සී, he whom God loves is fortunate. Lit. the (man) loved by God is fortunate.

CHAPTER VL.

.00

 $\mathbf{V} \mathbf{E} \mathbf{R} \mathbf{B} \mathbf{S}$ and \mathbf{G}

The Verbs may be divided into different Classes according to their form, nature and use.

1. They are divided into three Classes according to the vowel preceding the final SD, common to all verbs; so we may admit three Conjugations. viz:

1st.	Verbs ending in අනවා as සාදනවා,	to fabricate.
2nd.	——— ඉනවා – මනිනවා,	to measure.
3rd.	එනවා – වැටෙනවා	to fall.

To the first Class may be joined a few monosyllables ending in ආනවා, as නානවා, to bathe; ගානවා, to smear, etc. and one ending in ඔනවා, viz: බොනවා, to drink.

2. The Verbs may be also divided into Transitive, සකම්ක; Intransitive, අකම්ක; Causative, පුරොජා; Passive, කම්කා රත. The most part of the Verbs of the 1st Conjugation and some of the 2nd become Intransitive or Causative by the change or addition of some letters. Ex:

කඩනවා, to break; කැමෙනවා, to break by itself; කඩව නවා, to cause to break.

The causative Verbs belong to the 1st Conjugation.

§ 1. FORMATION OF THE

'nл

INTRANSITIVE VERBS.

අකම්ක කුපාපද සැදෙන නුමය.

Intransitive Verbs are formed for the most part from Verbs of the 1st and 2nd Conjugations by the change of the final \mathfrak{P} or \mathfrak{S} into \mathfrak{S} and the preceding vowels according to the general rule given below, as for the formation of the feminine nouns from the masculine gender. These Verbs so turned into intransitive express simply a fact without expressing a cause or the act of an agent and have a peculiar meaning which cannot be confounded with the passive Verbs, although the English translation look so; in French it corresponds to the form *se faire, se détruire* etc. they express a natural or accidental effect. Ex:

සාදනවා,	to make.	සෑ ෙදනවා,	to be made,
කඩණවා,	to break.	කැඩෙනවා,	to break (by itse!f.)
සනසනවා,	to console.	සැනමසනවා,	to be consoled.
අදිනවා,	to drag.	ඇදෙනවා,	to be dragged.
බදිනවා,	to bind,	බැඳෙනවා,	to be bound.
රකිණවා,	to guard.	රැකෙණවා,	to be guarded.

Some intransitive Verbs of the 2nd Conjugation having the past tense in C^{∞} may also take the general form of the intransitive. Ex:

[77]

පුදිනවා,	to blossom.	පීදෙනවා,	to blossom.
උපදිනවා,	to be born.	ඉපදෙනවා,	to be born.
වරදිනවා,	to err.	වැරදෙනවා,	to err.
වදිනවා,	to hit against.	චැදෙනවා <u>,</u>	to hit against.

§ 2. FORMATION OF THE CAUSATIVE.

-00-

පුගසාජා කුසා සැදෙන කුමය.

The Causative is formed in different ways, viz:

1. From Verbs of the 1st Conjugation, the Causative is formed simply by annexing \Im to the root. Ex:

ලිය-නවා,	to write.	ලියවනවා,	to cause to write.
කර-ණවා,	to do	කරවනවා,	do.
සාද–නවා,	to make.	සාදවනවා,	make.
තල-ණවා,	to flog.	තලවනවා,	flog.
ක–නවා,	to eat.	කවනවා,	eat.
බා-නවා,	to unload.	බාවනවා,	unload.
වපුර-ණවා,	to sow.	වපුරවනවා,	sow.
ගන්–නවා,	to get.	ගන්වනවා,	get.
දන්–නවා,	to know.	දන්වනවා,	know.

Some are irregular.

කප-නවා,	to cut.	කප්පවනවා.
වලක-නවා,	to hinder.	වලක්කනවා, වලක්වනවා.
බො-නවා,	to drink.	පොවනවා.

When the last letter of the root is & or æ, the form of the Causative is generally සට or ස්සට. Ex:

ගහ–නවා,	to strike,	ගස්වනවා,	ගස්සවනවා,
මහ-නවා,	to sew.	මස්වනවා,	මස්සවනවා.
සල-සනවා,	to manage.	සලස්වනවා.	
නස-නවා,	to destroy, kill.	නස්වනවා,	

2. In Verbs of the 2nd Conjugation, the Causative is formed by changing final \mathfrak{g} into \mathfrak{F} and doubling the last consonant when it is simple, except \mathfrak{G} which is never doubled, and annexing \mathfrak{O} as above said.

If the last consonant be a double letter e or \hat{a} , e is changed into xie; \hat{a} remains so. Ex:

අදිනවා,	to drag.	අද්දවනවා.
මනිනවා,	to measure.	මන්නවනවා.
බහිනවා,	to descend.	බස්වනවා, බස්සවනවා.
වහිනවා,	to rain.	වස්වනවා. වස්සවනවා-
වදිනවා,	to touch.	වද්දවනවා.
ශිලිනවා,	to swallow.	ගිල්ලවනවා.
ක්ම්දිනවා,	to dive.	කිම්ද්දවනාවා.
නගිනවා,	to ascend.	නග්ගවනවා.
අරිණවා,	to leave	අරවනවා.
බඳිනවා,	to bind.	බන්දවනවා.
තිඳිනවා,	to break.	බින්දවනවා.
අඳිනවා,	to dress.	අන්දවනවා.
සිඹ්නවා, 👘	to kiss.	සිඹවනවා.
පිඹිනවා,	to blow.	පිඹවනවා

Some are irregular.

අනිනවා.	to stab.	අන්වනවා
දකිනවා,	to see.	දක්වනවා.
නැගිටිනවා,	to rise up.	නැගුටුවනවා.
සිටිනවා,	to stand.	සිටුවනවා.
ඉඳිනවා,	to sit.	ඉන්දවනවා.

3. The Verbs of the 3rd Conjugation generally cannot beturned into Causative; nevertheless there are some exceptions. viz:

එනවා,	to come.	ඵවනවා,	to send.
පෙණෙනවා,	to appear.	පෙන්වනවා,	to show.
පැම්෧ණනවා,	to befall.	පමුණුවනවා,	to cause.
හැසිරෙණවා,	to behave.	හසුරුවනවා,	to regulate.

[79]

§ 3. FORMATION OF THE PASSIVE.

කම්කාරක කිහා සැඉදහ කුමය.

The passive is formed 1st. By annexing the active Verb ලබනවා, to obtain, or the intransitive Verb ලැබෙනවා, to the Verbal noun ending in නු.

The irregular Verb ලද්දේ, may also be used in the same way with the Verbal adjective present. Ex: සාදනුලබනවා, සාදනු ලැබෙනවා; සාදන ලද්දේ, be made; මවනු ලැබුවේ, has been created; මවන ලද්දෙම්, I have been created.

2. By annexing යෙදෙනවා, to become, to the infinitive of the Verb. Ex: සාදන්ට යෙදුනේ, has been made.

3. By using the Verbal in උම with the Verb කනවා, to eat. Ex: මම තැළුම්කෑවෙම්, I have been beaten. Lit. I have eaten a flogging.

§ 4. MOODS AND TENSES.

කියා සහ කාල විබි.

The three Tenses are called, වයීමානකාලය, the Present; අතිතකාලය, the Past; අනාගතකාලය, the Future. The other tenses as Imperfect, Pluperfect, etc. do not exist in Sinhalese, they are supplied by auxiliary Verbs.

Besides the general Moods as Indicative, Imperative, Subjunctive, Conditional and Infinitive, there are some others which affect special forms, viz: Optative, which expresses a desire, a prayer, a permission. Ex: ඔහු සාදුවා, let him make; ඔවුන් එන්වා, let them come.

The Benedictive which expresses desire. Ex: ඔහුට සැප ලැබේවා, may he obtain happiness.

The Potential which expresses possibility moral or physical. Ex: අපට වැඩකරන්ට පුළුවන, we can work ; මට කියහැකි, I can say. The Relative which expresses a relation between the Verb and the subject. Ex: ඒවා අරන්හිමය් අපිය, it is we who took them away.

The Reflective which expresses the doing of an act which takes effect on the agent. Ex: ඔහු තමාම සුවකරගත්තේය, he cured himself.

There are also some other forms, for which see the Conjugations.

§ 5. LEADING PARTS.

BOOTS. අඩග පුකෘති.

Verbs have two principal parts; the first called වනීමානා ඩගය, Present, the second අනිතාඩගය, Past.

The first is the root to which are affixed special terminations to form the Tenses Present and Future.

The second is formed from the first by the change of some vowels to form the Past Tense, which is composed from this second part with the general affix $\mathfrak{D}_{\mathfrak{I}}$ for the 1st Conjugation; \mathfrak{P} for the 2nd; and $\mathfrak{D}_{\mathfrak{I}}$ for the 3rd.

§ 6. FORMATION OF THE 2ND PART or

-00-

THE PAST TENSE. අතිබාඩගය සැගදන කුමය.

The Past Tense is formed 1st. By the change of some vowels of the root. These changes are generally from

ф.	into	ę۲.
ආ		ዋ ን·
C		ଡୁ.
Ċ٩		ð.
¢)		ð.
ඔ		లి.

[81]

8, 8, 9, 8, 4, and 9; generally remain unchanged.

2. In the 1st Conjugation the final quies is changed into OD. Ex:

Present.		Past.
ගහනවා,	to strike.	ගැහුවා.
පාගනවා,	to trample.	් පැගුවා.
උරණවා,	to suck.	ඉ රුවා.
සූරණවා,	to grate.	සිරුවා.
කොටනවා,	to pound.	කෙටුවා,
සෝදනවා,	to wash.	යේදුවා.

The monosyllables ending in අනවා or ආනවා change the final into ඇවා. Ex:

කනවා,	to eat.	කෑවා.
දනවා,	to burn.	ද වා.
ලනවා,	to place.	ලෑවා,
ගානවා,	to rub.	ගෑවා,
භානවා,	to plough.	හැවා.
නානවා,	to bathe.	නෑවා.
බානවා,	to unload.	බෑවා.
පානවා,	to show.	පැවා.
යානවා,	to anchor.	යෑවා.

The monosyllable (D) 2D), to drink, makes BD) or BDD. 3. In Verbs when the C final is preceded by g or C the past tense is gDD) or FD. Ex:

ලියනවා,	to write,	ලිව්වා, or	ලීවා.
කියනවා,	to say.	කිව්වා, —	ක්වා,
ව්යනවා,	to weave.	විව්වා, —	චීවා.
උයනවා,	to cook.	ඉව්වා, —	ඊවා.

4. In the Causative Verbs the last part Darb is changed into DD, the first syllable according to the rule given above, and D is annexed to the last consonant of the root.

 \mathbf{L}

[82]

Past.

Present.

කඩවනවා,	to cause to break.	කැඩේව්වා.
මුදවනවා,	release.	ම්දෙව්වා,
උලවනවා,	rub.	ඉලෙව්වා.
සූරවනවා,	scrape.	සීරෙව්වා.
ඔතවනවා,	wrap round.	එතෙව්වා.
ඔබවනවා,	press down.	එබෙව්වා.
කොටවනවා,	pound.	කෙටේච්චා.
පුපුරවනවා,	burst.	පිපිරෙව්වා,
උදුරවනවා,	pluck up.	ඉදිරෙව්වා.
පුලුස්සවනවා,	burn.	පිලිස් සේවිවා.
කොඳුරවනවා,	murmur.	කේදිරෙව්වා.
උපදවනවා,	——— produce.	ඉපලදව්වා.
පලන්දවනවා,	dress.	පැලන්දෙව්වා.
විසුරුවනවා,	scatter.	ච්සිරේව්වා,

EXCEPTIONS.

පහදවනවා,	to cause to enlighten.	- පැහැඉදව්වා.
කරවනවා,	do.	කෙරෙව්වා.
පෙන්වනවා,	to show.	පෙත්නුවා.
දන්වනවා,	to inform.	දන්නුවා.

5. In the trisyllables of the 1st and 2nd Conjugations, except in the Causative verbs, the first and the third syllables are changed but the middle one is not, except it be ep long. Ex:

සරසනවා, සනසනවා, කොඳුරණුවා, බහර කබං	to decorate. 	සැරසුවා. සැනසුවා. කෙඳුරුවා.
වගුරණවා,	shed.	වැගුරුවා.
රවටනවා,	deceive.	රැවටුවා.
බබලනවා,	shine.	බැබලුවා,
පුපුරණවා,	— split.	පිපුරුවා.
පවතිනවා,	— last.	පැවතුනා.
වරදිනවා,	— err.	වැරදුනා.

[83]

EXCEPTIONS.

D' e

Present.		Past.
පහදනවා,	to clear.	පැහැදුවා.
පහරණවා,	- evacuate.	පැහැරුවා.

6. In the trisyllables in \mathcal{O} the second vowel \mathfrak{P} is changed into \mathfrak{P}_{2} . Ex:

වදරණවා,	to speak.	වැදැරුවා.
වමාරණවා,	ruminate.	වැමෑරුවා,
විචාරණවා,	— inquire.	විචෑරුවා.
කකාරණවා,	decoct.	කැකෑරුවා.

7. In some Verbs the consonant σ final is changed into \mathfrak{G} and the past tense has two forms. Ex:

කරණවා,	to do.	කලා,	v. කෙරුවා,	irreg.
විචාරණවා,	— inquire.	විචාලා,	в. විචෑරුවා.	
වද,රණවා,	— say.	වද,ලා,	в. වැද,රැවා.	
මැරෙණවා,	— die.	මලා,	v. මැරුණ.	•
වපුරණවා,	— sow.	в. වපුලා,	- වැපුරුවා.	
අතුරණවා,	spread.	B. අතුලා,	ඇතුරුවා.	
දිඵුරණවා,	— swear.	в. දිවුලා,	දිවූරුවා.	•
වගුරණවා,	- shed.	в. වගුලා,	වැගුරුවා.	

SECOND CONJUGATION,

1. To form the past tense of the 2nd Conjugation ending in \Im in \Im solution, besides the change of the vowels as above the last \Im is dropped and the consonants, σ and \Im excepted, are doubled and φ affixed. Ex:

අදිනවා,	to draw.	ඈ ෭෫ඁඁඁඁඁ෬
බදිනවා,	fry.	බැද්ද.
මනිනවා,	— measure.	මැන්නා.
බනිනවා,	abuse.	බැන්නා.
මදිනවා,	rub.	මැද්ද.
පදිනවා,	row.	පැද්දු.

[84]

Present.	`	Past.
අනිනවා,	— stab.	ඇන්නා.
යදිනවා,	curse.	ගැද්ද,
කිලිනවා,	— swallow.	කිල්ලා.
ගණිනවා,	— reckon.	ගැන්නා.
නගිනවා,	- ascend.	නැග්ගා.
රකිනවා,	preserve.	රැක්කා.
පනිනවා,	jump.	පැන්නා.
	EXCEPTIONS.	

දක්නවා, to see. දුටුවා. නවතිනවා, — stop. නැවදානා. පවතිනවා, — last. පැවතුනා.

2. If the last consonant be the double letter 2, without change ep is affixed to it. Ex:

පිඹිනවා,	to blow.	පිඹා.
සිඹිනවා,	— kiss.	සිඹා.

3. If the double consonant be e it is changed into x_{e} or better into x_{e} , and e affixed. Ex:

බඳිනවා,	to bind.	බැස,	බැත්ද,
වඳිනවා,	- worship.	වැන,	වැන්ද,
බිඳිනවා,	— break.	බිඥ,	බින්ද,
අඳිනවා,	— dress.	фıZ,	ඇත්ද,
සිඳිනවා,	- cut, to pluck off.	සිංකු,	සින්ද.
විදිනවා,	— suffer.	లేజ్,	වින්ද.

4. If the final be \mathfrak{S} it is changed into \mathfrak{S} doubled and \mathfrak{P} affixed. Ex:

ඉහිනවා,	to sprinkle.	ඉස්සා.
කහිනවා,	- cough.	ລາເສີສາ.
බසිනවා,	— descend.	බැස්සා.
වකිනවා,	— rain.	වැස්සා,

[85]

Present.	-	Past.
පිහිනවා,	— sweep.	පිස්සා.
ක්ඹීතිනවා,	sneeze.	කිඹිස්සා.

EXCEPTION.

නහිනවා	۶,
--------	----

to die.

නැසුනා.

5. Some of the intransitive verbs form the past tense by affixing ∞ to the root. Ex:

කෙළිනවා,	to play.	තෙළියා.
සිටිනවා,	— stand.	සිටියා.
වඩිනවා,	— come.	වැඩියා.
අරිණවා,	— leave.	ඇරියා.

6. Some neuter Verbs change the final ඉනවා, into උනා. Ex:

වදිනවා,	to hit against.	වැදුනා.
උපදිනවා,	— be born,	ඉපදුනා.
වරදිනවා,	— err.	චැරදුනා.

THIRD CONJUGATION.

The formation of the past tense in the 3rd Conjugation is regular, the final එනවා is changed into උනා. Ex:

ලැබෙනවා,	to obtain.	ලැබුනා.
තේරෙණවා,	— understand.	හේරුණ.
පෙණෙනවා,	- appear.	පෙතුනා.
ඉදෙනවා,	- ripen.	ඉදුනා.
ඉදිෂෙනවා,	- swell.	ඉදිමුනා.
ඉරෙණවා,	- be torn.	ඉරුණ.

§ 7. FORMATION OF THE TENSES AND MOODS.

The Present indefinite, v. is formed from the root with the general termination in නවා, as කඩනවා, අදිනවා, ලැබෙනවා.

The past tense is formed from the second part according to the rules given above.

The Future, v. is formed by affixing ඇති, to the present indefinite, as කඩනවා ඇති.

The Imperative has several forms according to the persons for which see the paragraph 8.

The Optative is formed by affixing to the root in the 1st Conjugation ආවා; in the 2nd ඊවා; in the 3rd ඒවා; as සාද, වා, let make; මනීවා, let measure; ලැබෙවා, let obtain.

The Subjunctive present is composed as the above, by affixing තත් to the first part of the Verb, also තුමුත් or නමුත් to the Verbal adjective, present tense, as සාදතත්, මනිතත්, වැ ටේතත් or සාදන නුමුත්, මනින නුමුත්, වැටෙන නුමුත්,

The Subjunctive past is made by affixing to the 2nd part වත් for the 1st Conjugation; අත් for the 2nd and නත් for the 3rd or by affixing නමුත් or නුමුත් to the Verbal adjective, past tense, as සෑදුවත්, මැන්නත්, වැටුනත් or සෑදු නමුත්, මැනපු නුමුත්, වැටුනු නුමුත්.

The Conditional present is formed by affixing තොත් to the 1st part of the Verb, as සාදතොත්, මන්තොත්, වැටෙ තොත්,

The Conditional past is composed by affixing වොත් for the 1st Conjugation; ඔත්, for the 2nd and the 3rd to the second part as සෑදුවොත්, මැන්තොත්, ලැබුතොත්.

Another form is obtained by affixing නම් to the present tense or to the past as සාදනවානම්, සැදුවානම්.

In the past tense the ආ final may be changed into ඒ, ය සෑදුවේනම්, මැන්නේනම්, වැටුනේනම්.

The Infinitive is formed by affixing to the root おつ, න්නට or おむ. This last form is used in colloquial language by people living in the maritime parts of the Island. Ex: සා දන්ට, මනින්ට, වැමටන්ට or සාදන්නට, මනින්නට.

The Verbal adjective present is formed by dropping වා of the present or by annexing න to the 1st part of the Verb. Ex: සාදන, මනින, වැමෙන. The Verbal adjective past is formed by affixing ආප for the 1st Conjugation to the first part; ප for the 2nd Conjugation, and න for the 3rd to the 2nd part of the Verb, as සාදපු, මැනපු, වැටුනු, or by affixing වූ to the past tense in the three Conjugations, as සැදුවාවූ, මැන්නාවූ, වැටුනාවූ.

The Participle present is made by affixing මන් to the 1st part of the Verb, as සාදමන්, making; මනිමන්, measuring; වැටෙමන්, falling.

The Participle perfect is formed by changing φ final of the root in the first Conjugation into φ ; in the 2nd Conjugation, the 2nd part itself without any change; in the 3rd by changing the \mathcal{C} final of the 2nd part into \mathcal{F} , as \mathfrak{soc} , having made; $\mathfrak{O}_{\mathcal{I}}\mathfrak{S}$, having measured; $\mathfrak{O}_{\mathcal{I}}\mathfrak{S}$, having fallen. To these three forms \mathfrak{S} may be affixed to express more emphatically the accomplishment of the action, as $\mathfrak{soc}_{\mathcal{O}}$, $\mathfrak{O}_{\mathcal{I}}\mathfrak{S}\mathfrak{O}_{\mathcal{I}}$. When $\mathfrak{O}_{\mathcal{I}}$ is affixed the φ or \mathcal{F} long is sometimes made short, as $\mathfrak{Coc}_{\mathcal{I}}$, $\mathfrak{O}_{\mathcal{I}}\mathfrak{S}\mathfrak{O}_{\mathcal{I}}$, except especially in monosyllabic Verbs, as $\mathfrak{soc}_{\mathcal{O}}$, having eaten; $\mathfrak{S}\mathfrak{O}_{\mathcal{I}}$, having drunk.

To express that the action is continuing the Verb is repeated and the last syllable long of the first Verb is made short as excesse, DrSDrS. Lit. making making; falling falling.

The Supine is composed by annexing $\xi\xi$ to the root of the Verb, as $\exp \xi\xi$, when making; $\Im \mathfrak{S} \xi\xi$, when measuring; $\Im \mathfrak{S} \mathfrak{S} \xi\xi$, when falling.

The Verbal nouns in the three Conjugations are made by affixing න to the root, or ඊම, උම, ඉල්ල to the 2nd part after dropping අ or උ. Ex: සාදනු, මනිනු, චැටෙනු; සෑදීම, සෑදිල්ල; මැනීම, මැනිල්ල; චැටීම, චැටිල්ල.

The Relative is formed by changing the final නවා into න්ගන් for the present; and the ආ final of the past tense into ඒ for the past, as සාදන්ගන්; සෑදුලව්.

To express the future relative ුමතු, මින්මතු, afterwards; කෙට to morrow, or any other expression indicating a future contingency must be used with the form of the present. Ex: මින්මතු මේ වැඩ කරන්නේ අපි නොවේය, it is not we who will do this work in future.

§ 8. FORMATION OF THE PERSONS.

In common or vulgar Sinhalese the same forms are used for the three persons, singular and plural in the present, past and future tenses. Ex: මම සාදනවා, I make; අපි සාදනවා, we make; ඔවුන් සෑදුවා, they made; උම සෑදුවා, you made; ඔහු සාදනවා ඇති, he will make; අපි සාදනවා ඇති, we will make; for the first person singular ඤඤ, for the plural ඤඤා in the future are also used. Ex: v. සාදඤඤා, I shall fabricate.

In these three tenses there are special terminations for each person singular or plural used by well educated people and in public speeches, some in books or writing only.

The termination of the first person singular in the three Conjugations is ම for the present, එම for the past, න්නෙම for the future. Ex: සාදම්,I make; මැන්නෙම්, I measure; වැටෙන්නෙම්, I shall fall; කඩන්නෙම්, I will break.

For the plural ම is changed into මු. Ex: සාදමු, we make; මැන්නෙමු, we will measure; වැටෙනනෙමු, we shall fall. In the plural වැටෙඤඤමු; note that the ආ final is changed into q and @ affixed.

The plural form ම is often changed into මහ sometimes into මෙර, as සාදමහ, සාදමෝ; these last forms are used in books.

In the past tense the එ is often changed into ඊ and one of the consonants dropped. Ex: සැදුවෙම්,සෑදීම් and සෑදුයෙම්; මැන්නෙම්, මැනීම්, I measured; ඇද්දෙම්, ඇදීම්, I dragged. In the 3rd Conjugation එ may also be changed into ඉ. Ex: වැටුනෙම් or වැටුනීම්, I fell; ලැබුනෙම් or ලැබුනීම්, I obtained.

The second person singular in the present tense is හි or යි, the plural හූ or වූ; in the past tense වෙහි for the 1st Conjugation; එහි for the 2nd; නෙහි for the 3rd; හු for the plural. In the future න්නෙහි for the singular; න්නහු for the plural. Ex: සාදහි or සාදයි; this form හි for the second person in the present is seldom used. Ex: සෑදුවෙහි, මැන්නෙහි, වැටු නෙහි; සාදන්නෙහි, මනින්නෙහි, වැටෙන්නහු, etc. The 3rd person singular in the present tense is සී, in the first Conjugation; ඊ, in the second; ඒ in the third; for the plural, න් or නි in the three Conjugations. Ex: සාදයි, සාදන්, සාදනි; මන්, මන්ත්, මන්ත්; වැටේ, වැටෙත්, වැටෙති.

The Verbal noun ending in න්නා, is also used for the third person and expresses that the action is still continuing as, දනට ගොවියා වසුරන්නා, the cultivator is now sowing.

In the past tense the 3rd person singular for the 1st Conjugation is වේ, the plural වෝ; in the 3rd Conjugation ඒ, the plural ම with the double consonant; in the 3rd නේ, the plural නෝ. Ex: සෑදුවේ, සෑදුවෝ; මැන්නේ, මැන්නෝ; වැටුනේ, වැටුනෝ.

A particular form is also formed by adding පී for the 3rd person singular and පු for the plural to the Participle present ending in ආ or අ. Ex: කාඩායි, has broken; ඇනපු, have stabbed; the first person singular ම, the plural ම are also used as කඩාපිම්, කඩාපිමු.

In books the ව of the past tense is often changed into a, except in the 3rd person singular ending in වා, and in the 2nd and 3rd plural in වනු, වෝ. Ex: සැදුගෙම්, සැදුගෙනි, සැදු රේය, සැදුගෙමු.

Another form of the 3rd person used only in thocks, is formed by adding \mathscr{F} for the singular and \mathfrak{S}^n for the plural to the root of the second part in some verbs. Ex: $\mathfrak{m}_{\mathfrak{T}}\mathfrak{S}, \mathfrak{m}_{\mathfrak{T}}\mathfrak{G}; \mathscr{F}$ final is generally followed by the letter \mathfrak{m} , and \mathfrak{S}^n by \mathfrak{m} or \mathfrak{M} Ex: $\mathfrak{m}_{\mathfrak{T}}\mathfrak{S}\mathfrak{m}$, he made; $\mathfrak{m}_{\mathfrak{T}}\mathfrak{S}\mathfrak{m}$, they made; $\mathfrak{m}\mathfrak{M}$, he or she said; $\mathfrak{m}\mathfrak{M}\mathfrak{M}$, they said; \mathfrak{S} , $\mathfrak{S}\mathfrak{m}$, $\mathfrak{M}\mathfrak{M}$, $\mathfrak{M}\mathfrak{M}$, became; here \mathscr{F} is changed into \mathfrak{P} .

The third person in the future is v. ආවි for the singular; v. ආවිත් for the plural in the 1st Conjugation; ඊවි and ඊවිත් for the 2nd; ඒවි and ඒවිත් for the 3rd. Ex: සාදව්, සාදවිත්; මනීව්, මනීවිත්; වැටේව්, වැටේවිත්.

In books the 3rd person singular is න්ගන්, the plural න්නෝ, as සාදන්ගන්, සාදන්නෝ. This form සාදන්නේ is also used for the relative present, and න්ගෝ for the plural of the Verbal nouns, as ඔහු දලක් සාදන්ගේ මොකටද? for what does he make a net? සාදන්නා, the maker, සාදන්නෝ, the makers.

To form the imperative when addressing inferiors, ව for the singular, ව for the plural, are affixed to the first part of the Verb in the 1st and 2nd Conjugations, as සාදව, සාදව, make; or පිය for the singular and පියව for the plural are annexed to the participle perfect. Ex: සාදුපිය, සාදුපියව්.

Also පත්, පත්ත, for the singular; පල්ලා, for the plural are affixed. Ex: සාදපන්, සාදපන්න, සාදපල්ලා; මැනපත්, මැනපත්න, මැනපල්ලා.

In some Verbs of the 1st Conjugation, ආ is changed into අ except in monosyllabic Verbs ending in අනවා or ආනවා, in Causatives and in Verbs ending in යනවා. Ex: අහපන්, hear; කාපන්, eat; කියාපන්, say.

In the 3rd Conjugation එ final is changed into ඉ and ය affixed for the singular, or යන්, යන්න; for the plural යව්, යල්ලා. Ex: චෑටිය, චෑටියන්, වැටියන්න, වැටියල්ලා.

The imperative honorific is rendered in two ways. 1st by annexing සොඳේ or යහපති, good, to the present indefinitive as සාදනවා සොඳේ, සාදනවා යහපති. 2nd by annexing මැනව or මැනව to the past tense after the change of ආ into q or -ොත්. Ex: සෑදුවමැනව, මැන්නමැනව, B. සෑදුවොත් මැනව.

The Optative in the 1st Conjugation is formed by annexing to the root for the present tense ආපුචාවේ, and for the plural ආපුචාවෙන් or චාවේ and චාවෙන් to the 2nd part of the past tense. Ex: සාදපුචාවේ, සැදුචාවේ.

In the second Conjugation the affixes පුවාවේ and පුවා වෙන් are annexed to the 2nd part, and one of the two consonants is dropped. Ex: මැනපුවාවේ.

For the past tense වේ and වෙත් are affixed to the past tense. Ex: මැන්නාවෙත්. etc.

In the 3rd Conjugation the final එ is changed into g and විචාවේ, විචාවෙත් are affixed to the root. Ex: වැටිච්චාවේ, වැටිච්චාවෙත්. For the past tense නාවේ and නාවෙත් are affixed to the 2nd part. Ex: වැටුනාවේ, වැටුනාවෙත්.

[91]

§ 9. PARADIGMS OF THE CONJUGATIONS.

කුසාපදයන්ගේ වරනැගිලි පුනාශෙන්.

PRESENT. 2803.

v. 1st 2nd 3rd persons singular and plural.-- 2020.

	Singular.		Plural.
1.	(මම,)-ම්, Bම්.	×	1. අපි,-මු, Bමහ, Bමේ.
2.	මතා්, Bහි,-යි.	•	2. නොපි, Bහු, Bවු.
3.	ඔහු,-සි,-ඒ.	č	3. ඔවුන්,-ත්,-ති.

PAST. @2323.

1එම්,-ඉම්,-ඊම්, Bම්.	1එමු,-ඉමු,-ඊමු, Bමහ, Bමෝ.
2. в.–එහි.	2. в
3థ,-లి,-ర,-శ్ర,-శ్ర,-8.	3ඕ, Bආහ, ෪ආහු,-උෟ,-උහ,-පූ·

FUTURE. ¢3033.

v. 1st 2nd 3rd persons singular and plural.--නවා ඇති.

1. vඤඤ,-න්නෙම්, Bම්,	1. vඤඤමූ,-න්නෙමු, Bම්හ	
2. Bන්නෙහි.	2. вන්නාහු. [вමෝ,	
3ව්,-න්නෝ.	3,-චත්,-න්නෝ, Bනාහු.	

Imperative. 2000.

 Singular.
 Plural.

 -අ,-ව,-පිය,-පන්,-පන්න.
 -ව්,-පියව්,-පල්ලා.

 -ග,-යන්,-යන්න.
 -ගල්ලා,-නු,-1st-pl.-මුව.

OPTATIVE. ආශිංසන කියා.

Singular.

1. в.-මවා. 2.-в.-කිවා,-යිවා. 3. -ඒවා,-යිවා. Plural. B.-මෝවා, B.-මුවා. B.-නුවා, -ත්වා. 3.-වා,-ආපුවාවේ,-නාවේ. -ඉච්චාවේ,-දෙන්. -වා,-ආපුවාවෙත්,-නාවෙත්. -ඉච්චාවෙත්,-දෙල්ලා.

SUBJUNCTIVE. @

අසමහාවන කිළා.

Present.-තත්,-ත්,-තනුමුත් or-තනමුත්. Past. -වත්,-අත්,-තත්,-උෟනමුත්,-උනමුත්.

Conditional, අසුමාාවන කියා.

[92]

v.

Present.-ඉතාත්,-නවානම්, B.-හොත්. Past. -වොත්,-ඔත්,-නොත්,-නම.

INFINITIVE. (19)22

-න්ට,-න්නට,-න්ඩ.

VERBAL ADJECTIVES. @ 2020

Present.-අන,-ඉන,-එන,-න්නාවූ. Past, -උ,-ඌ,-ආපු,-අපු,-වූ,-ආවූ,-ච්ච,-නු.

PARTICIPLE PRESENT. SGASS.

-අමින්,-ඉමින්,-එම්න්.

PARTICIPLE PAST. 22033.

-æ,-¢,-č;-æ,,-q,,-g,,-

SUPINE. කාලාළුශයගි අසමහාවන කුතා.

-අද්දී,-ඉද්දී,-එද්දී.

VERBALS. අනිකිතාපද.

-න්නා,-න්නී.

VERBAL NOUNS. භාවකියා භාම.

-ඊම,-ඉල්ල,-උම,-නු,-ණු.

[93]

§ 10. FIRST CONJUGATION. පුථම කිසා වරනැගි ල්ල.

අ න වා.

ACTIVE or TRANSITIVE. Canon San.

PRESENT.

V.

1.	මම	සාද කවා,	සාදම්,	I make.
2.	තෝ	සාදනවා,	B. සාදහි,	thou makest.
3.	ඔහු	සාදනවා, .	සාදයි,	he makes.
1.	අපි	සාදනවා,	සාද්මු,	we make,
2.	තොපි	සාදනවා,	B. සාදහු,	you make.
3.	ඔවුන්	. සාදනවා,	සාදත්,	they make.
				-

In classical Sinhalese the final ම in the three tenses and in the three Conjugations, is generally contracted into ම viz: සාදම් for සාදම්; සෑදුවෙම් for සෑදුවෙම්; සාදන්නෙම් for සා දන්නෙම්; especially when followed by ද form of the interrogation or නම් form of the conditional, viz: සාදම්ද, do I make? සෑදුවෙම්නම්, if I made.

Although the proper form of the second person be S for the singular and S for the plural, several modern writers do not use them; instead of SACS they write SACS, form of the third person, and for SACS they write SACS; nevertheless as these forms S and S which were anciently used occur frequently in our classical books and in sacred writings of modern times, in order to avoid confusion they ought rather to be admitted.

සාදශමා, especially සාදමහ for සාදම, are much used in books, and සාදනි for සාදන් even in colloquial language.

When the special terminations to the first person singular and plural are used, the personal pronouns are often omitted as in Latin *facio*, I make; *facimus*, we make, etc.
[94],

PAST.

V.

1. 2.	මම තෝ	සෑදුවා, සෑදුවා,	සෑදුවෙමි, в. සෑදුවෙහි,	I made. thou made.
	මනු	සැදුවා, සැදුවා,	සෑදුවේය, සෑදුමව්,	he made.
1,	අපි	සෑදුවා,	සෑදුවෙමු,	we made.
2.	නොපි	සෑදුවා,	в. සෑදුවනු,	you made.
3,	ඔවුන්	සෑදුවා,	සෑදුවෝ,	they made.

In the Grammatical form ව may be changed into ය, except in the 2nd and 3rd persons plural, or dropped, and උ changed into ඉ or ඊ, viz: 1st සෑදුයොත්, සෑදිම්; 2nd සෑදුයොති; 3rd සෑදු යේය, and සෑදී; 1st person plural සෑදුමයම, සෑදීමු; 3rd සෑදු වානු, සෑදුවාහ, සෑදුහ, සෑදු; the vulgar form සෑදුවා is used in books also for the third person feminine singular.

FUTURE.

V,

1,	(මම)	සාදඤඤ,		සාදන්නෙම්,	I will make.
2.	තෝ	සාදනවා ඇති,	B.	සාද්ත්නෙහි,	thou will make.
3.	ඔහු	සාද,වි,		සාද්න්නේ,	he will make.
1.	(අපි)	සාදඤඤුමු,		සාදන්නෙමු,	we will make.
2.	තොපි	සාදනවා ඇති,	B.	සාදන් නහු,	you will make.
3.	ඔවුන්	සාද,විත්.		සාදන්නෝ,	they will make.

සාදඤඤම් and සාදඤඤම් are used in colloquial language; සාදනවා ඇති may be used in vulgar conversation for the three persons singular and plural; nevertheless the special forms for the first and third persons are more usual. සාදන් නමෝ for the first person plural and සාදන්නානු or සාදන් නාන for the third person plural are used in books.

IMPERATIVE.

Singular.

{ සාද, සාදව, සාදපිය, [සාදුපන්, සාදුපන්න,

make (thou.) make (you.) Plural.

∫ි සාදව්, සාදපියව්, { සාදපල්ලා, සාදනු, සාදමුව,

make (ye.) make (you,) make. let us make.

According to Grammarians සාදම, not සාදමව, is given for the Imperative, first person plural; nevertheless several good writers use සාදමව, which ought rather to be admitted by all to avoid the confusion with සාදම, first person of the present.

NEGATIVE.

Singular. Plural. Sing. and Pl. නොසාදන්, නොසාදල්ලා, සාදන්ට එපා, do not make. do do

HONORIFIC.

සාදනවා, සාදන්ට.

make.

PRECATIVE.

සෑදුවමැනව, සාදනවාසොඳේ. සාදනවා යහපති, B. සෑදුවොත් මැනව, } please make.

OPTATIVE.

	Singular	•	Plural.
1,	සාදම්වා,	may I make.	සාදමුවා, B. සාදමෝවා,
2.	^B . සාදහිවා,	may thou make.	в. සාදනුවා,
8.	සාදයිවා,	may he make.	සාදත්වා,

3. Singular. සාදවා, සාදපුවාවේ, සැදුවාවේ, let him make.

2. Plural. සාදපුවාවෙත්, සෑදුවාවෙත්, let them make.

Sing. සැදුලදන්. Pl. සැදුලදල්ලා, සාදුපුලදල්ලා are used in very vulgar conversation.

SUBJUNCTIVE.

Present. සාදතත්, සාදනනමුත්, though I, thou, etc. make. Past. සෑදුවත්, සෑදුනමුත්, though I, thou, etc. have made.

[96]

CONDITIONAL.

 $P_{resent.}$ සාදතෝත්, සාදනවානම් $P_{ast.}$ සැදුවොත්, සැදුවානම්, also සැදුවේනම්, සැදුවේවීනම්, if I etc. make. if I etc. have made.

These forms for the Subjunctive and the Conditional are used for the three persons singular and plural.

This affix නම්, *if*, form of the Conditional may be affixed ' to the special forms of the three persons singular and plural and in the three Tenses. viz: සාදමනම්, සාදසිනම්, සාදමුනම්, සාදමෝනම්, සාදවුනම්, සාදන්නම්; සැදුමෙස්මනම්, සැදුමෙය නම්, සැදුමෙසමුනම්, සැදුවෝනම්, සැදුවාහුනම්; සාදන්නෙම නම්, සාදන්නෙහිනම්, සාදන්නෙම්, සාදන්නෙමුනම්, සා දන්නාහුනම්, etc.

These remarks are applicable to the three Conjugations.

INFINITIVE.

සාදන්ට, සාදන්නට, සාදන්ඩ, to make.

PARTICIPLÉ PRESENT.

සාදමන්, making. සාදසාද, do Lit. making making.

Continual.

PARTICIPLE PERFECT.

සාඳ, සාඳලා,

having made,

VERBAL ADJECTIVES.

Present. සාදන, සාදන්නාවූ. making. Past. / සාදපූ, සෑදුන, සෑදුන, සෑදුන, සෑදුවාවූ, සෑදුනාවූ, made.

VERBAL NOUNS.

සෑදීම, සෑදුම, සෑදිල්ල, සාදනු, the making.

[97]

VERBALS.

Singular.

Masculine. සාදන්නා, the maker. සාදන්නෝ, the makers. Feminine. සාදන්නී, do සාදන්නියෝ, do

SUPINE.

Present. සාදදද්දී, whilst making. සාදනකොට, සාදනකල, B. සාදනකලැ, when making. Past. සෑදුකොට, සැදුනකොට, B. සෑදුකලැ, when made. සැදුවාම, v. සාදපුවාම, after having made.

RELATIVE.

Present.	සාදන්නේ, в. සාදනුයේ,	· .	makes.
Past.	සැදුමව්, B. සැදුමය්,		made,

Verbs Causative and monosyllables ending in ආනවා or අනවා, are Conjugated as සාදනවා.

nn

§ 11. CAUSATIVE VERB. පුරා නියා.

වනවා.

Causative Verbs belong to the first Conjugation.

PRESENT.

v. 1st 2nd 3rd persons sing. and pl. කඩවනවා, I etc. cause [to break.

Sing.	1.	කඩවම්,	-		I)
-	2. в.	. කඩවත්,	කඩවයි,		thou	
	3.	කඩවයි,			he	caus. to
Plur.	1.	කඩවමු,	B. කඩවම්හ,	කඩවමෝ,	we	break.
	2, в,	කඩවනු,	в. කඩවවු, ්	-	you	
	З.	කඩවත්,	, කඩවති,		they)	
			NT NT			

PAST.

v. 1st 2nd 3rd persons sing. and pl. කැමඩව්වා, I etc. caused [to break.

Sing.	1. කැඩේව්වෙම්, 2. B. කැඩේව්වෙහි,	I thou	,
Plur.	3. කැඩෙව්වේ,	he we	caused to break,
	2. B. කැඩේව්වහු,	 you they	

FUTURE.

v. 1st 2nd 3rd persons sing. and pl. කඩවනවා ඇති, I etc, [will cause to break,

V.

1. කඩවඤඤ, කඩවන්නෙම්, Τ Sing. B. කඩවන්නෙහි, thou 2. 3. කඩවාව්, කඩවන්නේ, he w. cause to 1. කඩවඤඤමු, Plur. කඩවන්නෙමු, break, we B. කඩවන්නහ, 2, you 3. කඩවාවිත්,කඩවන්නෝ, B.-නාහ, they

IMPERATIVE.

Sing, කඩවව, කඩවාපිය, කඩවාපන්, කඩවාපන්න, c. to br. Plur. කඩවව්, කඩවාපියව්, කඩවාපල්ලා, cause to br. Ist pers, Pl. කඩවමුව, let us cause to break. කැඩෙව්වමැනව, cause to break.

OPTATIVE.

В.

	3. කඩවයිවා, — 1. කඩවමුවා, කඩවමෝවා, — 2. කඩවහුවා, —	thou he we you they
--	--	---------------------------------

[99]

Sing. කඩවාවා, කඩවාපුවාවේ, කැඩෙව්වාවේ, v. කඩවාපුදෙන්. Plur. කඩවාපුවාවෙත්, කැඩෙව්වාවෙත්, v. කඩවාපුදෙල්ලා.

SUBJUNCTIVE.

Present. කඩවතත්, කඩවනනමුත්, though, Ietc. c. to br. Past. කැඩෙව්වත්, කැඩෙවුනමුත්, though I etc. have c.

CONDITIONAL.

Present.	කඬවනවානම්,	if I etc. cause to break.
Past.	කැඩේව්වානම්,	if I etc. caused to break.
Present.	කඩවතොත්,	should I etc. cause to break.
Past.	කැඩේව්වොත්,	had I etc. caused to break-

INFINITIVE.

කඩවන්ට, කඩවන්නට, කඩවන්ඩ, to cause to break.

PARTICIPLES.

Present.	කඩවමින්,	causing to break.
Past.	කඩවා, කඩවාලා,	having caused to break.
Continual.	කඩවකඩවා,	causing to break.

VERBAL ADJECTIVES.

Present.	කඩවත, කඩවන්නාවූ,	causing to break.
Past.	කඩවාපු, කැඩෙවු, කැඩෙව්වාවු,	caused to break.

VERBAL NOUNS,

කැඩවීම, කැඩවිල්ල, කඩවනු, the causing to break. කඩවන්නා, කඩවන්නි, who cause to break.

SUPINE.

කඩවද්දී, whilst causing to break. කඩවනකොට,කඩවනකල, B. කඩවනකලැ, wh. c-g. to br. කැඩෙවූකොට,කැඩෙවූකල, B. කැඩෙවූකලැ, wh. c-d. to br. කැඩෙව්වාම, v. කඩවාපුවාම, after having caused to br.

[100]

RELATIVE.

Present. කඩවත්තේ, B. කඩවනුයේ, Past. කැඩෙව්වේ,

causes to break.

§ 12. SECOND CONJUGATION.

-00

v. 1st 2nd 3rd pers. sing. and pl. මනිනවා, 1 etc. measure.

Sing.	1. මනිමි, 2. в. මනිසි, මනිසී, 3. මනී,	I measure. thou measurest. he measures.
Plur.	1. මනිමු, B. මනිම්හ, ම නිමෝ, 2. B. මනිහු, මනිවු, 3. මනිත්, මනිත්,	we measure. you measure. they measure.

PAST.

v. 1st 2nd 3rd pers.sing. and pl. Ortoto, I etc. measured.

Sing.	1.	මැන්නෙම්, මැනිම්,	I	£
	2. в	මැන්නෙහි,	\mathbf{thou}	
	3.	මැත්තේ, මැති, මැත්තාක,	he	maarmad
Plur.	1.	මැන්නෙම්, මැන්නෙම්හ, ්	we	> measured.
	2. в.	මැන්නහු,	you]
	3.	මැන්නෝ, B. මැන්නානු,	they	ز

FUTURE.

v. 1st 2nd 3rd pers. sing. and pl. මනිනවා ඇති, I etc. will [measure,

Sing.	1.		මනින්නෙමි, මනින්නෙහි,	I thou	
	3.		මනින්ගේ,	he	w.
Plur.	1.	මනිඤඤමු, ම		we	meas.
x	2.	B. Ó	මනින්නහු.	you	
	3.	මනීවිත්, මනින්	්නෝ, Β. මිනින්නාපු	, they J	-

V.

[101]

IMPERATIVE.

Sing.	මැන; මැනපිය, මැනප	න්, මැනපන්න,	measure.
Plur.	මනිව්; මැනපියව්, මැන	ාපල්ලා,	measure.
1. pers. pl.	මනිමුව,	let us	measure.
	මැන්නමැනව,	•	measure.

OPTATIVE.

Sing. මනීවා, මැන්නාවේ, මැනපුවාවේ, v. මැනපුදෙන්, let m. Plur. මනිත්වා, මැන්නාවෙත්, මැනපුවාවෙත්, do

B.

	ානිම්වා,	ma	y I È	1
2. в. ©)නියිවා,		thou	
3. e)නීවා, ්		\mathbf{he}	
1, @)නිම්වා, B. ම	නිමෝවා, —	we	≻measure.
2, в. 🕲	ානිහුවා,	·	you	ł
3. @	ාතිත්වා,	-	they	j .
	•			•

SUBJUNCTIVE.

Present. මනිතත්, මනින නුමුත්, though I etc. measure. Past. මැන්නත්, මැන්න නුමුත්, though I etc. have measured.

CONDITIONAL.

Present.	මනිනවානම්,	if I etc. measure.
Past.	මැන්නානම්,	· if I etc. have measured.
Present.	මනිකොත්,	should I etc. measure.
Past.	මැන්නොත්,	had I etc. measured.

INFINITIVE.

මනින්ට, මනින්නට, මනින්ඩ,

to measure.

PARTICIPLE.

Present.	මනිමින්, 💈	measuring	• •
Past.	මැන, මැනලා,	having me	asured.
Continual.	මැනමැත,	measuring	•

[102]

VERBAL ADJECTIVES.

Present. මනින, මනින්නාවූ, measuring. Past. මැන්න, මැනපු, මැන්නාවූ, measured.

VERBAL NOUNS.

මැනීම, මැනුම, මැනිල්ල, මනිනු, the measuring. මනින්නා, මනින්නී, the measurer.

SUPINES.

මතිද්දී, whilst measuring. මනිතකොට, මනිතකල, ෦, මනිතකලැ, when measuring. මැන්තකොට, මැන්තකල, ෦. මැන්තකලැ, when measured. මැන්තාම, v. මැනපුවාම, after having measured.

RELATIVE-

Present.	මනින්නේ,
Past.	මැත්නේ,

measures.

§ 13. THIRD CONJUGATION.

එ න වා.

PRESENT.

v. 1st 2nd 3rd persons sing. and pl. Drodzie. I etc. fall.

Sing.	1. වැටෙමි.	I fall,
v	2. в. වැටෙහි, වැටෙයි,	thou fallest,
	3. වැවේ.	he falls.
Plur.	1. වැටෙමු, B. වැටෙම්හ, වැටෙමේ,	we fall.
	2. в. වැමටහ, වැමටවු,	you fall.
	3. වැටෙත්, වැටෙති,	they fall.

[103]

PAST.

v. 1	st 2nd 3rd persons sing: and pl. වැටුනා,	I etc. fell.
Sing.		ΙŢ
	2. в. වැටුනෙහි,	thou
	3. වැටුනේ, B. වැටී, වැටුනාහ, v. වැටිච්චි	, he fell.
Plur.	1. වැටුනෙමු, වැටුනිමු,	we (
	2. в. වැටුනහ,	you
	3. වැටුනෝ, B. වැටුනාහු, v. වැටිච්චෝ,	they \int_{-1}^{1}

In books for some Verbs of the 3rd Conjugation, න is changed into ය, as D in the 1st Conjugation, viz: ලැබුයෙම්, ලැබුයෙහි, ලැබුයේ, ලැබුයෙමු. or ලැබුනෙම්, etc.

FUTURE.

v. 1st 2nd 3rd persons sing. and pl. වැමෙනවා ඇති, I etc. [shall fall. V.

Sing.	1. 2.	වැටෙඤඤ, වැටෙන 8. වැටෙන		1 - thou)
	3.	වැටේවි, වැටෙන්		h _	
Plur.		වැටෙකුඤුමු, වැටෙන		he we	sha. fall.
	2.	. B. වැටෙන්		vou	· ′
	3.	වැටේවීත්, වැටෙන්නෝ	, Bනාහු,	they	

IMPERATIVE.

Sings	වැටිය, වැටියන්, වැටියන්න,	fall.
Plur.	වැටියඞ්, වැටියල්ලා,	fall.
1st Pers. Pl.	වැටෙමුව,	let us fall.

OPTATIVE.

Sing.	වැටේවා, වැටුනාවේ, v. වැටිච්චාවේ,	let fall.
Plur.	වැටෙත්වා, වැටුනාවෙත්, v. වැරිවිචාවෙත්,	do

D .	

වැ ටෙම්වා ,			,		may I]	
වැටෙහිවා,					— thou	
වැටේවා, ්					- he Len	1
වැටෙමෝවා,	•				- we (lai	4
වැබෙසුවා, ්					— you	
වැටෙත්වා,	•			·	— they J	
	වැටේම්වා, වැටේහිවා, වැටේවා, වැටෙමෝවා, වැටෙනුවා, වැටෙන්වා,	වැටෙහිවා, වැටේවා, වැටෙමෝවා, වැටෙකුවා,	වැටෙහිවා, වැටේවා, වැටෙමෝවා, වැටෙහුවා,	වැටෙසිවා, වැටේවා, වැටෙමෝවා, වැටෙසුවා,	වැටෙයිවා, වැටේවා, වැටෙමෝවා, වැටෙසුවා,	වැටෙයිවා, — thou වැටේවා, — he වැටෙමෝවා, — we වැටෙසුවා, — you

ලී ලංකා ජාතික පිස්තුකාලය

[104]

SUBJUNCTIVE.

Present.	වැටේතත්, වැටෙන නමුද	హి, though I etc. fall.
Past.	වැටුනත්, වැටුනු නමුත්,	though I etc. have fallen.

CONDITIONAL.

Present.	චැටෙනවානම්,	if I etc. fall.
Past.	වැටුනානම්,	if l etc. fell.
Present.	වැටෙතොත්,	should I etc. fall.
Past.	වැටුනොත්,	had I etc. fallen.

INFINITIVE.

වැවෙන්ට, වැටේන්නට, වැටෙන්ඩ,

PARTICIPLES.

to fall.

Present.	වෑවෙමින්,	falling.
Past.	වැටී, වැටිලා,	having fallen.
Continual.	වැටිවැටී,	falling.

VERBAL ADJECTIVES.

Present.	වැටෙන්, වැටෙන්නාවූ,	falling.
Past.	වැටුනු, වැටුන, වැටුනාවූ, v. වැටිච්ච,	fallen,

VERBAL NOUNS.

වැරීම, වැටුම, වැරිල්ල, වැටෙනු, the falling. වැටෙන්නා, වැටෙන්නී, he or she who falls.

SUPINES.

වැටෙද්දී, whilst falling. වැටෙනකොට, වැටෙනකල, B. වැටෙනකලැ, when falling. වැටුනුකොට, වැටුනුකල, B. වැටුනුකලැ, when fallon,

RELATIVE.

Present.	වැටෙන්නේ,	,	falls.
Past.	වැටුනේ,	a	fell.

[105]

§ 14. PASSIVE VERB. adamsa.

දකිනුලබනවා, to be seen, from දකිනවා, to see.

PRESENT.

v. 1st 2nd 3rd persons sing. and pl. දක්නුලබනවා, I am [etc. seen.

Sing.	1. දකිනුලබම්,	I am]
	2. в. —— ලබනි, –ලබයි,	thou art
-	3. ––– ලබයි,	he is {
Plar.	1. ––– ලබමු, в.–ලබම්හ,	we are seen.
	2. 8. —— ලබනු, 8.–ලබවු,	you are
	3. ––– ලබත්, –ලබත්,	they are

PAST.

v. 1st 2nd 3rd persons. sing. and pl. දකිනුලැබූවා, I was

Sing.	1. දකිනුලැබුවෙම්	ඁ෦.–ලැබූයෙමි,–ලැබිමි,	I was]
	2. B.—— ලැබුවෙහි,	B.−ලැබුරෙහි,	thou w.
Plur.	ා ලැබුගව 1 ලැබුවෙම.	B.−ලැබුගේ,−ලැබුවාහ −ලැබුගෙමු,−ලැබිමු,	he w.
	2. B ලැබවහ.		vou w.
i	3 ලැබුවෝ,	s.–ලැබුවාහු,–ලැබූහු,	they w.∫

FUTURE.

v. 1st 2nd 3rd persons sing. and pl. දක්නුලබනවා ඇති, [I etc. shall be seen.]

Sing. 1. v. දකිනුලබණැණ -ලබන්නෙම්, I B,-ලබන්නෙහි, 2. thou w. or — ලබාවි, — ලබඤඤමු, 3. -ලබන්නේ, sh. V. he Plur. 1. -ලබන්නෙමු, we be 8.–ලිබන්නහූ, 2. you seen. 3. - ලබාවිත්, -ලබන්නෝ, etc. they 0

[106]

IMPERATIVE.

Sing.	දකිහුලබව,–ලබාගණින්,	be seen.
Plur.	—— ලබව්,–ලබාගණිල්ලා,	do
1	<i>st. pers. pl.</i> —— ලබමුව,	let us be seen.
	 ලැබුවමැනව,	be seen.

OPTATIVE.

Sing. දකිනු ලබාවා,-ලැබුවාවේ,-ලබාපුවාවේ, let. be seen. Plur. ---- ලබන්වා,-ලැබුවාවෙන්,-ලබාපුවාවෙන්, do

SUBJUNCTIVE.

Present.	දකිනු ලබතත්,-ලබන නුමුත්,	though I etc. b. s.
Past.	—— ලැබුවත්,–ලැබු නුමුත්,	-I etc. have b. s.

CONDITIONAL.

Present.	දකිනු ලබනවානම්,	if I am etc. seen.
Past.	—— ලැබුවානම්,	if I etc. have been seen.
Present.	—— ලබාතත්,	should I etc, be seen.
Past.	ලැබුවොත්,	had I etc. been seen,

INFINITIVE.

දකිනු ලබන්ට,-ලබන්නට, to be seen.

PARTICIPLES.

Present.	දකිනු ලබමින්,	being seen.
Past.	ලබා,ලබාලා,	having been seen.
Contin.	ලබලබා,	being seen,

VERBAL ADJECTIVES.

Present.	දකිනු ලබන,-ලබන්නාවූ,	being seen.
Past.	ලැබූ,-ලබාපු,-ලැබුවාවූ,	having been seen.

VERBAL NOUNS,

දකිනු ලැබීම,-ලැබිල්ල,-ලබනු, the being seen. ---- ලබන්නා,-ලබන්නී, he or she who is seen-

[107]

SUPINE.

දකිනු ලබද්දී, whilst been seen. —— ලබනකොට,–ලබනකල, B.–කලැ, when being seen. —— ලැබූකොට,–ලැබූකල, B.–කලැ, when having b. s.

RELATIVE.

Present.	දකිනු ලබන්නේ,	. •	is seen.
Past.	ලැබුවේ,		was seen.

The passive voice is formed in the same way with the intransitive Verb ලැබෙනවා; and with the defective Verb ලද් ලේ in the following forms only.

PAST.

Sing. 1.	දකිනලද්දෙමි,–ලදිමි,	I hav	ve been seen.
2.	, ලද්දෙනි,	thou	hast
3.	ලද්ඉද්,-ලදී,	he	has
P lur. 1.	ලද්ඉදමු,-ලදිමු,	we	have
2.	—— ලද්දහු,	you	
3,	ලද්දෙහු,	they	
		-	

OPTATIVE.

දකිනලද්දේවා,

let he... have been seen.

VERBAL ADJECTIVES.

been seen.

VERBAL NOUNS.

දකිනලද්ද, දකිනලද්දී, he or she who was seen.

RELATIVE.

දකිනලද්දේ,

was seen.

All these forms of the passive voice, especially the last $\mathfrak{G}\mathfrak{C}$, are not used in colloquial language.

[108]

§ 15. HOW TO SUPPLY THE TENSES.

DEFICIENT IN THE CONJUGATION.

Besides the moods and tenses as above given there are some others composed with the auxiliary Verbs සිටිනවා, ඉන් නවා, තිබෙනවා and වෙනවා. The Verb ඉන්නවා is defective, තිබෙනවා is impersonal; සිටිනවා has all the moods and tenses, සිටිනවා and ඉන්නවා are used for animates, තිබෙ නවා and වෙනවා for inanimates or neuter,

Some of these compound tenses have been of late designated differently from before. To help the student especially in translating English into Sinhalese we give here both appellations.

1. PRESENT DEFINITE.

(Present imperfect tense.)

වළුමාන අසමපුණ් කාලය.

I am writing.

The present definite is rendered by the participle present with the auxiliary in the present tense. Ex:

මම ලියමින් සිටිම්; ලියමින් ඉන්නෙමි.

To express the continuation of the act the participle ending in φ , φ , \mathcal{S} , is repeated and the long vowel of the first is shortened. Ex:

මම ලියලියා සිට්මි, Lit. I am writing writing.

2. PRETERIT INDEFINITE.

(Present perfect tense.)

වළුමාන සම්පුණ් කාලය.

I have written.

The perfect indefinite is rendered by the preterit or past tense, or by the participle ending in φ , φ , \mathcal{F} with or without

Co and the auxiliary in the present tense or with තිබේ නවා. Ex:

මම ලීවෙම්; මම ලියා සිටිම්; මම ලියාලා සිටිම්, මම ලියා තිබේ, v. මම ලියාලා තිබෙනවාය.

The present perfect of continued action: I have been writing, මම ලියමින් සිටියෙම් or ලියලියා සිටියෙම්.

3. IMPERFECT,

(Past imperfect tense.)

අතින අසම්පුණ් කාලය.

I was writing.

The Imperfect is rendered as the above with the auxiliary in the past tense. Ex:

ලියමින් සිටියෙම්, ලියා උන්නෙම්, ලියමින් උනිම්.

4. PLUPERFECT.

(Past perfect tense.)

අතින සම්පුණ් කාලය.

I had written.

The pluperfect is rendered by the participle past in \bigcirc with the auxiliary in the past tense. Ex:

මම ලියාලා සිටියෙම් or ලියාලා තිබුනේ.

The past perfect of continued action, *I had been writing* is rendøred as the imperfect. Ex: ළියමන් සිටියෙම් or ලියලියා සිටියෙම්.

5. FUTURE ANTERIOR.

(Future perfect tense.)

අනාගත සම්පූණ් කාලය.

I shall have written.

The future anterior is rendered by the participle past with

[110]

the auxiliary in the future tense, or by the past tense with the affix 3 and a Verb in the future tense ending the sentence. Ex:

මම ලියාලා සිටින්නෙම්, v. සිටිඤඤ, ලියාලා තිබෙනවා ඇති. මම ලීවාම එන්නෙම්. මම ලීවාම or v. ලියාපුවාම එඤඤ, when I shall have written I will come.

The future imperfect tense, *I shall be writing*, is rendered by the participle with the auxiliary in the future tense.

මම ලියමින් or ලියලියා සිටින්නෙම්. v. සිටිඤඤ or සිටින වා ඇති.

The future perfect of continued action, I shall have been writing, is rendered by the participle followed by the auxiliary in the participle past in \mathfrak{S} with \mathfrak{Pass} . Ex:

මම ලියලියා or ලියමින් සිටලා ඇති.

6. SUBJUNCTIVE ANTERIOR.

අසමහාවන පුළු කුෂා.

Although I have written.

The subjunctive anterior is rendered by the participle past with the auxiliary in the subjunctive. Ex:

මම ලියාලා සිටිතත්–සිටින නමුත්–තිබෙතත්–තිබෙන න මුත් or මම ලියුනමුත්.

The subjunctive imperfect: though I should have written: is rendered by the subjunctive with the auxiliary in the subjunctive mood past. Ex:

මම ලියන්ට තිබුන නමුත් or තිබුනේ නමුත්,

That I should have written, is rendered by the past tense ending in ආ used as a verbal noun in the dative or ablative case, or by a verbal adjective followed by the conjunction, නිසා, බැවින් or ලසසීන්, because. Ex:

මම ලීවාට, ලීවායින්, ලිවු or ලියු නිසා, ලියු බැවින්, ලිවු සෙයින්, etc.

[111]

7. SUBJUNCTIVE FUTURE.

අනාගත අසමහාවන කුයා.

Although I should write.

The subjunctive future is rendered by the infinitive with the auxiliary in the subjunctive past or with මවනවා in the same mood. Ex:

මම ලියන්ට තිබෙතත්-තිබෙන නමුත් ග මම ලියන්ට වෙ තත්-වෙන නමුත්.

In Sinhalese the conditional belongs to the same mood as the subjunctive; both are called අසමනාවන සුසා.

The conditional future, if $I \dots will write$, is rendered simply by the future or by the infinitive with the auxiliary \mathfrak{So}

If I have time I will write many things, මට අවකාශය තිබෙනවානම or ඇත්නම බොහෝ දේපල් ලියන්නෙම්, v. ලියඤඤ, or ලියන්ට තිබේ, ලියන්ට සිට්මි.

The conditional anterior is rendered in the same way with the auxiliary in the past tense. Ex:

If I had had time I would have written many things, මට අව කාශය තිබුනානම් බොහෝ දේවල් ලියන්ට තිබුගන් or ලියන්ට උනිම්, ලියන්ට සිටියෙම්.

If I have written, is rendered by the past tense with නම්. Ex; මම ලිව්වානම් or ලීවානම්, ලියා තිබෙනවානම්.

If I had written, is rendered by the participle past with තිබෙනාවා in the past tense. Ex: මම ලියාතිබුනානම්.

8. POTENTIAL.

සුථවන්කලේ අළුගයහි අසමහාවන කියා.

Can or may.

The potential is rendered in different ways, viz:

Ist By the infinitive with පුළුවන or පිළිවන, may or can. Ex: ලියන්ට මට පුළුවන, I can write; උඹට යන්ට පුළුවන, you may go. 2nd By 85283 affixed to the second part of the Verb, with some modifications. viz:

Ist When the second part of the Verb is ending in උ as in the Verbs of the 1st and of the 3rd Conjugations the උ is changed into ඉය. ÆEx: කෑඩ, කැඩියහැකි, can break; සෑදු, සෑදියහැකි, can fabricate; ලැබූ, ලැබියහැකි, can obtain; තෝ රු, ඉන්රියහැකි, can understand; කැඩෙව්, කැඩවියහැකි, can cause to break; වූ, ව්යහැකි, may happen.

2nd If the 1st or the 2nd part is ending in ඉත as ලිය කිය, සිටිය, ඇරිය, etc. හැකි is affixed to these forms without change. Ex: ලියහැකි, can write; කියහැකි, can say; හිය, හැකි, can go; සිටියහැකි, can stand; ඇරියහැකි, can open.

3rd In the Verbs of the 2nd Conjugation of which the 2nd part is ending in a double consonant නැකි, is affixed without change, as well as in monosyllables; in Verbs in රණවා, having two forms, නැකි is annexed to the form in ල. Ex: මැන්නනැකි, can measure; සිම්බහැකි, can kiss; වන්ද හැකි, can suffer; කෑහැකි, can eat; කලහැකි, can do; මල හැකි, can die; වදලහැකි, can say, etc.

Instead of හැකි, ඈකි is often used with the past tense after the dropping of ආ final. Ex: දුන්නෑකි, can give; කැවැකි, can eat; ගියැකි, can go; කලෑකි, can do; කීවැකි, can say.

With ඈකි the Verb annexed may also take another form as කරතැකි, can do; යතැකි, can go; ලියතැකි, can write; ගතෑ කි, can get.

In some places ඈකි is used with the infinitive. Ex: සාද න්ටඈකි, can fabricate; යන්ටඈකි, can go; නුඹට සිටින්ට ඈකිනම්, if you can stand.

That I may or can, is rendered by the infinitive with හැකි or පුළුවන් annexed to the participle present of වෙනවා, to become, followed by පිණිස or සැටියට. Ex: සිංහල කථාක රන්ට හැකිවෙන පිණිස මට උගන්වාපන්, teach me so that I may speak Sinhalese.

[113]

§ 16. IRREGULAR VERBS.

A few Verbs are irregular, especially in forming the second part or the past tense; nevertheless all moods and tenses deriving from that second part are generally regular. The principal are the following which shall be given here especially in moods and tenses in which they are irregular.

1. ගන්නවා, to take.

ගණිම්, 3rd per. ගණි, ගණිත්, Present. I etc. take, v. ගත්තා,ගත්තෙම්,ගතිම්, 3 pl. в. ගත්හු, I etc. took. · Past. Future. v. ගඤඤ, ගන්නෙම්, 3rd ගණීව්, etc. I will take. Imper. { Sing. ගණුව, ගන්, ගණින්, ගණින්න, take (thou.) Plur. ගණිව්, ගණිල්ලා, take (ye.) ගතමැනව, 8. ගත්තොත්මැනව්, take. ගණිවා, plur. ගණින්වා, let him take, etc. Optative. Subjunct. { Pres. ගණිතත්, ගන්නනුමුත්, though I etc.take. Past. ගත්තත්, ගත්නමුත්, though I etc. took though I etc. took. Conditional. Present. ගන්නවානම්, Past. ගත්තානම්. Present. ගණ්තොත්, Infinitive. Past. ගත්තොත්, Infinitive. Past. ගණ්තොත්, Past. ගන්තාන්, Past. ගන්තොත්, Past. ගන්තොත්, if I etc. take. if I etc. have taken. should I etc. take. had I etc. taken. to take. taking. having taken. Verb. Adject. { Present. ගන්න, taking Past. ගත්, ගත්න, v. ගෙණිව්ව, taken. taking. Verb. nouns. തുട്ടി,തുക്കി,തുത്തി,തുക്കിന്റ, the taking. Supines. ගණිද්දී, whilst taking. ගන්නකොට, ගන්නකල, B. ගන්නකලැ, when taking. ගත්කොට, ගත්කල, B. ගත්කලැ, when taken. ගත්තාම, after having taken.

2. දමනවා, to put, to throw.

Past.

දම්මෙමී, දුමුවෙමි, දුම්ම්, v. දූම්මා, දූමුවා, P

I put.

[114]

3. තබනවා, to place.

4. විකුණනවා, to sell. විකුණිම්, වික්කෙම්, v. වික්කා, විකුණුවා, I sold. Past. selling. having sold. වික්කාම, විකුණාම, after having sold. { විකුණ, { වික්ක, විකුණපු, selling. Verb. Adject. sold. වික්ණිම, විකුණිම, Verb, noun. the selling. whilst selling. විකුණද්දී, Supines. යනවා, to go. 5. යම්, 3rd pers. යයි, යත්, I etc. go. Present. ් ගියෙම්, B. යෙම්, v. ගියා, Past. I went. I will go. Future. යන්නෙම්, v. යඤඤ, Imper. { Sing. පල, පලයන්, පලයන්න, B. යව, go (thou.) Plur. පලයවි, පලයල්ලා, B. යව්, go (ye.) 3rd pers. plur. යමුව, let us go. ගියාවේ, ගියාවෙන්, let him go. etc. Optat. ් යනත්, යනතමත්, though I etc. go. හියත්, හියනමුත්, though 1 etc. went. $Subj. \left\{ egin{array}{c} Pres. \\ Past. \end{array}
ight.$ Conditional. { Pres. යනවානම්, if I etc. go. Past. ගියානම්, if I etc. went. Pres. යතොත්, should I etc. go. Past. ගියොන්, had I etc. gond should I etc.go. had I etc. gone. යන්ට, යන්නට්, Infinitive. to go. Particip. { Pres. යමන්, ගොසන්,ගොහින්, v. හිහින්, h. gone. Verb, adj, { Pres. යන, going. Past. හිය, gone.

Verb. noun. යාම, යෑම, the going. Supines. යද්දී, whilst going. ගනකොට, ගනකල, B. යනකලැ, when going. ගියකොට, ගියකල, B. හියකලැ, when gone. හියාම, after having gone.

Past. හැබුවෙම්, තැබිම්, තිබ්බෙම්, v. තිබ්බා, තැබුවා, I placed.

[115]

6. කරණවා, to do.

PRESENT.

v. 1st 2nd 3rd persons sing. and pl. and show, I etc. do.

Singular.			Plural.	
1.	කරම්,	I do.	1. කරමු, we do.	
2. в	. කෙරෙහි,	thou doest.	2. в. කරනු, ye do.	
3.	කරයි.	he does.	3. කරත්, they do.	r.

Note that the intransitive form of this Verb, කෙශරණවා is sometimes used for the above, viz: කෙශරම් for කරම්; කෙ රෙමු for කරමු; කෙරේ for කරයි; කෙශරත් for කරත්. Also කරවු for කරනු; කරම් for කරම්; කරමහ, කරමෝ for කරමු, etc. as in the Verb සාදනවා.

PAST.

v. 1st 2nd 3rd persons sing, and pl. ane, v. and 201.

1.	කෙලෙමි,	I did.	1.	කෙලෙමු,	we did.
2. в.	කෙලෙනි,	thou didst.	2. в.	කලහු,	ye did.
З,	කෙලේ,	he did.	3. ක	ලෝ,කිලාහු,	they did.

කෙලෙම් is often changed into කාලෙම්; කෙලෙමු into ක ලෙමු; කලෝ into කොලෝ; කෙළේ into කළේ; nevertheless the first form is more used.

$Part. \begin{cases} Pres. \\ Past. \end{cases}$	කරමින්, කර, කරලා, කොට,	doing. having done.
Contin.	කරකර,	doing.
Went al SPres.	කරණ,	doing.
Vero. aaj. { Past.	කරණ, කල, කලාවූ, v. කරපු,	done.
Verb. nouns.	කෙරීම, ක්රීම, කෙරිල	
Supines.	කරද්දී,	whilst doing.
කරණකො	ට, කරණකල, B. කරණ	කලැ, when doing.
කලකොට,		when done.
කලාම, v. 8	තරපුවාම,	after having done.

[116]

7. බොනවා, to drink.

PRESENT.

1., බොම්,	I drink.	බොමු,	we drink.
2. බොයි,	thou drinkest.	ා B. බොහු, බොවු,	ye drink.
3. බොයි,	he drinks.	. බොත්, බොති,	they drink.

PAST.

.1.	v. බිව්වා, හිවා, බිව්ඉවම්, හීඉවම්,	I etc. drank.
2.	B. බීවෙහි,	thou drankest.
3.	බිව්වේ, බීවේ,	he drank.
-1.	තිව්වෙමු, හිටෙමු,	we
2,	в. නිවහු,	ye
3.	බිව්වෝ, බීවෝ, B. බීවාහු, B. බීවාහ,	they ——

FUTURE.

V,

1. 2.	බොඤඤ,	в.	බොන්නෙමී, බොන්නෙහි,	· I thou	
3.	බෝවි,		බොන්නේ,	he	w. dr.
1.	බොඤ්ඤුමු,		බොන්නෙමු,	we	W. U.
2.		в.	බොන්නකු,	ye	
3.	බෝවිත්,		බොන්නෝ,බොන්නාහු,	they J	

IMPERATIVE.

Sing.	බොව,	බ්පිය, බීපන්, බීපන්න,	•	drink (thou.)
Plur.	බොව්,	බීපියව්, බීපල්ලා,		drink (ye.)
3rd	pers. pl.	බොමුව,		let us drink.

OPTATIVE.

 Sing.
 බීවාවේ, බීපුවාවේ, v. බීපුදෙත්,
 let him drink.

 Plur.
 බීවාවෙත්, බීපුවාවෙත්, v. බීපුදෙල්ලා, let them drink.

SUBJUNCTIVE.

Pres.	බොතත්, බොනනමුත්,	though I etc. drink.
Past.	බිච්චත්, බීවත්, බිවූනමුත්,	though I etc. drank.

[117]

CONDITIONAL.

Pres.	බොනවානම්,
Past,	බීවානම්,
Pres.	බොතොත්,
Past.	බ්ව්වොත්, බ්වොත්,

if I etc. drink. if I have drunk. should I etc. drinkhad I etc. drunk.

INFINITIVE.

බොන්ට or better බොන්නට,

to drink.

PARTICIPLE.-

drinking. Pres. බොමින්. having drunk. Past. බී, බීලා, drinking. Contin. බිබී, ∫ Pres. බොන, බොන්තාවූ, { Past. බිවු, බිවූ, බීපු, drinking. Verb. adj. drunk. the drinking. Verb. noun. බීම. when drinking. බොද්දී or better බොනකොට, Supines. after having drunk. තිවාම, බීපුවාම,

8. උගන්වනවා, to teach.

Past. v. ඉගැන්නුවා, ඉගැන්නුවෙම්, ඉගැන්විම්, I etc. taught.

පෙන්වනවා, to show, past. පෙන්නුවා; දන්වනවා, to inform, past. දන්නුවා; ගෙන්වනවා, to cause to bring, past, ගෙන්නුවා, are conjugated as the above.

2. CONJUGATION.

දකිනවා, to see.

PRESENT.

1.	දකිමි,	I see.	දකිමු,	B. දකිම්හ, ද#	හිමමා්, we see.
2, в.	දකිහි,	thou seest.	в, දකිහු,	දකිවු,	you see.
3.	දකී,	he sees.	දකිත්,	දකිති,	they see.

[118]

PAST,

v. 1st 2nd 3rd persons sing. and pl. දුටුවා, v. දක්කා.

1.	දුටුවෙමි,	දුරිම්, B.	දිපිම්,	I saw.	දුටුමේ	වමු, ඉ	දුවීමු, 1	ve :	saw.
2. в.	දුටුවෙහි,		thou	sawest	. в. ςĝ	ුවනු,	у	ou	saw.
3.	දුටු මේ, B.	දි లె,	he sa	.w. 5	ටුවෝ,	දුටුව)ානු, tl	hey	saw,

FUTURE.

IUTURE.	
V. .	-
1. දකිඤඤ, දකින්නෙම්,	ΙΊ
2. в. දකින්නෙහි.	thou
3. දකීවි, දක්න්නේ, (he $\langle w, see \rangle$
1, දකිඤඤුමු, දකින්නෙමු,	we (w. see.
2. B. දක්න්නහ,	you
3. දකීවිත්, දකින්නෝ, в. දකින්නාසු	, they
Sing. B. දකු, දකපිය, දකපන්, දකපන්න,	see (thou.)
Plur. B. දකිව්, දකපියව්, දකපල්ලා,	see (ye.)
Verb. adj. { Pres. දකින. Past. දුටු, B. දිටු, v. දකපු,	seeing.
Past. දුටු, B. දිටු, v. දකපු,	seen.
Verb. noun. දකීම,	the seeing.
Supines. දකිද්දී,	whilst seeing.
දක්නකොට, දක්නකල, B. දකිනකල	z, when seeing.
දුටුකොට, දුටුකල, B. දු ටුකලැ,	when seen.
දුටුවාම, v. දකපුවාම, at	fter having seen.

3. CONJUGATION.

1. එනවා, to come.

Pres.	එම්, එයි, එයි, එමු, එවු, එ	ox, I etc. come.
Past. v.	ආවා, ආඉවම්, ආශයම්, et	c. I etc. came.
$1mp. \begin{cases} Sing. \\ Plur. \end{cases}$	වර, වරෙන්, වරෙන්න, වරෙව්, වරෙල්ලා,	come (thou.) come (ye.)
	අවමැනව, B. ආවොත්මැ	නව්, come,
Partic. $\begin{cases} Pres. \\ Plur. \end{cases}$	එමින්, ඇවිත්,විත්, B. අවුත්, v.ඇද්	coming. විදින්, having come.
Verb. adj. $\begin{cases} Pres. \\ Past. \end{cases}$	లవ, అ,	coming. come.
Verb. noun.	ඒම, ඊ ම,	the coming.

[119]

Supines.

එද්දී, එනකොට, එනකල, ආකොට, ආකල, ආවාම, whilst coming. when coming. when come. after having come.

2. ගෙනෙනවා, to bring.

This Verb is formed from ගෙණ participle past of ගන්න වා to get and එනවා to come.

ගෙණෙමි, ගෙණෙයි, ගෙණේ, etc I etc. bring. Pres. Past. v. ගෙණවා, ගෙණවෙම්, ගෙණ්සෙම්, I brought etc. Inf. { Sing. ගෙනේව, ගෙනේන්, Plur. ගෙනේව, ගෙනේත්, Part. { Pres. ගෙනේමින්, Past. ගෙණැවිත්, B. ගෙණිවුත්, bring (thou.) bring (ye.) bringing. having brought. Verb. adj. { Pres. ගෙනෙන, Past. ගෙනෙ, bringing. having brought. ගෙණ්ම. Verb. noun. the bringing. whilst bringing. Supines. ගෙණෙද්දී, ගෙණෙනකොට, ගෙණෙනකල, w. brin. ගෙණකොට, ගෙණකල, when brought. ගෙණවාම. after having brought.

3. දෙනවා, to give.

Special attention must be paid in the use of the imperative mood of this Verb.

. Pres. දෙම්, etc. I give. Past. v. දුන්නා, දුන්නෙම්, දුනිම්, etc. I gave.

IMPERATIVE.

Sing.B. දෙව, දිපිය, දීපන්, දීපන්න,
Plur.give to another.Sing.B. දෙව, දීපියව, දීපල්ලා,give to self.Plur.දියල්ලා,give to self.Plur.දීයල්ලා,giving.Partic.Pres.දීලෝ,Past.දී, දීලා,having given.

[120]

Contin. දිදී, Verb. adj. { Pres. දෙන, Past. දුන්, දුන්න, දීපු, Verb. nowns. දීම, Supines. දෙද්දී, දෙනකොට, දෙනකල, දුන්කොට, දුන්කල, දුන්නාම, giving. given. the giving. whilst giving. when giving. when given. after having given.

4. v. のくあきっ, evacuate, is conjugated as the above.

Past. රුන්නා.

5. 200 550, to die.

Past. මැරුණ, මලා,

died.

6. වෙනවා, to become.

This Verb is of a very frequent use and generally always preceded by and adjective, and nearly regular in all moods, tenses and persons.

Past. v. 230), 2 3rd pers.	නිම්, වුෙම්, ₿. , වී, විය, වූවෝ, වූහ,	I became he etc. became.
Part. $\begin{cases} Pres. & \in \mathbb{E}\\ Past. & \mathfrak{D}, \end{cases}$	මින, ව, වෙලා,	becoming. having become.
Contin. වෙ	ව්,	becoming.
Verb. adj. { Pres. Past	වෙන, වන, වන්නාවූ, වූ, වුනාවූ, v. වෙච්ච,	becoming, became.
Verb. noun.	වීම,	the becoming.
් වෙනකොට,	කොට වූක ල,	whilst becoming. when becoming. when became. fter having become.

00

[121]

§ 17. DEFECTIVE VERBS.

Some Verbs are défective moré or less in moods, tenses and persons. viz:

1. දන්නවා, to know.

This Verb in the active form is not much used, except in the following tenses and moods; the intransitive form දූගන නවා with the dative case or දූනගන්නවා is generally used in all moods and tenses.

දන්නෙමි, දනිම්, දනී; දනිත්, etc. Present. I know, etc. දත්තා, දත්තෙම්, etc. (seldom used.) I knew, etc. Past. Subjunct. දනිතත්, දන්න නමුත්, though I etc. know. Condit. { දන්නවානම්, දනිතොත්, if I etc. know. should I etc. know. $Particip. \begin{cases} Pres. & q D B S, \\ Past. & q D, q S, \\ Contin. & q D, q S, \end{cases}$ knowing. having known. knowing. knowing. known. the knowing. Verb. noun. දුන්ම, දනුම, දනිල්ල, Verbal. දන්නා, දන්න්, he or she who knows. Supines. දකිද්දී, etc. whilst knowing. Relative. දන්නේ. know.

2. ඉන්නවා, to be.

This Verb is not much used in this form but is supplied in another way as we shall explain in the Syntax. ູອະລັດສາອົ form of the future is used for the present which is deficient. The imperative, the subjunctive present in ສາສັ, the optative present, the verbal nouns, and the 1st supine are deficient; nevertheless they are supplied from the Verb ອຸຊົສາວິ also deficient in those moods and tenses which are in the Verb ອຸສາລວ.

Pres. v. ඉන්නවා; ඉදිම්, ඉඳි, ඉදිම්, ඉදීත්, I am, etc. Q

[122]

PAST.

v. උන්නා;උන්නෙම්,උනිම්, B. උන්නෙහි, උන්නේ, උනි, etc.

FUTURE.

v. ඉඤඤ; ඉන්නෙම්, B. ඉන්නෙහි, ඉන්නන්, etc. I etc. will be. Also 3rd pers sing. ඉදිවි, plur ඉඳිවින්, he or they will be.

IMPERATIVE.

Sing.	в. ඉඳු; ඉදින්, ඉදපිය, ඉදපන්, ඉදපන්න,	be (thou.)
Plur.	B. ඉදිව්; ඉදිල්ලා, ඉදපියව්, ඉදපල්ලා,	be (you.)
Usual.	v. ඉදගණින්, ඉදගණිල්ලා,	be (you.)

All the other forms of the imperative may be formed with the participle past ඉද and the Verb ගන්නවා as given above.

$Subj. \begin{cases} Pres. ඉඳිතත්, ඉන්න නමුත්, \\ Past. උන්නත්, උන්නමුත්, \\ Past. උන්නත්, උන්නමුත්, \\ Pres. ඉන්නවානම්, \\ Pres. ඉත්නාතම, \\ Pres. ඉදීතොත්, \\ Past. උන්නොත්, \\ Past. උන්නොත්, \end{cases}$	though I etc. be. though I etc. were. if I etc. be. if I etc. were. should I etc. be. had I etc. been.
Optat. Sing. ඉදින්වා, Sing. උන්නාවේ, Plur. උන්නාවෙත්,	let him be. let them be. let him have been. let them have been.
Infinit. ඉන්ට, ඉන්නට, ඉන්ඩ,	to be.
Contin. ඉදඉද,	to be. being. having been. being. being.
Verb. Adject. { Pres. ඉන්න, ඉදින, Past. උන්, උන්නු,	been,
Verb. noun. ඉදීම, ඉදිල්ල,	the being.
Sup. { ඉන්දදි, ඉඳිනදී, v. ඉදිද්දී, ඉන්දද්දී, ඉන්නකොට, ඉන්නකල, B. ඉන්න උන්කොට, උන්කල, B. උන්කලැ, උන්නාම,	whilst being. SCI, when being. when been. after having been.
$Relat. \ \left\{ egin{array}{cccccccccccccccccccccccccccccccccccc$	is. was.

3. උගන්නවා, to learn.

This Verb is not used alone, but generally with ගන්නවා annexed to the participle past ඉගණ as ඉගණගන්නෙම්, ඉග ණගත්තෙම්, ඉගණගන්ට, etc.

4. අදුනනවා, to know.

This Verb means, to be acquainted with persons, to know them, and is used generally with ගන්නවා, viz: ඇදිනගන්න වා, alone it is not much used except in the following moods and tenses.

PRESENT.

v. අදුනනවා; අදුනම්, අදුනයි, අදුනමු, අදුනති, I etc. know. v. ඇදින්නා, (scarcely used.) I knew. Subj. අදුනතුත්, අදුනන නමුත්, though I etc. know. Condit. {අදුනනවානම, අදුනතොත්, if I etc. know. should I etc. know. Partic. { Pres. අදනමන්, Past. ඇදින, knowing. having known. Verb. adj. Pres. අදුනන, knowing. Verbals. අදුනන්නා, අදුනන්නි, he or she who knows. Optat. අඳුනද්දී, whilst knowing.

5. තියනවා. to put.

තියනවා, to put, and තියෙනවා, to be, vulgar forms of තිබනවා or තබනවා and of තිබෙනවා, have no past tense; තබනවා and තිබෙනවා are regular. තියනවා and තියෙන වා are very vulgar, the last is impersonal and used only for things without life.

6. ම්යනවා, to die.

This Verb is seldom used ; the past tense is මසුනා or මවුනා.

This Verb is scarcely used.

[124]

The past tense is v. බ්දුවා; බ්දුවෙම්, බ්දුයෙම්, etc.

This Verb ought not to be confounded with the vulgar Verb බුදියනවා, to sleep.

8. Gee, done, accomplished.

This Verb is used only to form the passive voice with the verbal adjective present or the verbal ending in \mathfrak{A} or \mathfrak{A} as seen before, page 107.

9. කැමැත්තෙම්, I wish.

The verbal finals එම්, එහි, එමු, ආහු, may be affixed to the noun කැමන්ත, wish, to form the 1st and 2nd persons singular and plural of the present tense only.

කැමෙත්තෙම්. I wish; කැමෙත්තෙමු, we wish; කැමැත් තෙ.ති, thou wishest; කැමෙත්තානු, you wish.

10. The following impersonal Verbs have only the indicative, subjunctive, conditional and infinitive moods, and the verbal adjective present. The 2nd part is deficient.

සෑලහනවා,	to suffice, to be competent, proper.
ඔබ්නවා, හොබ්නවා,	to be proper, to behave.
වටිනවා,	to be worth, to merit.

11. Several Verbs cannot be turned into the causative, some into the involitive voice, some neither into causative nor involitive, as:

තකනවා,	to aim at.	වලදිනවා,	to eat.
නිදනවා,	to sleep.	සදිනවා,	to curse.
දරණවා,	to forbear.	විඳිනුවා,	to suffer.
වදරණවා,	to say.	කෙළිනවා,	to play. etc.

12. The following particles are much used as Verbs, viz:

ళ్లాపు, శాభ్ర	is.
නැත, නැති,	is not.
හැකි, ඈකි, හැක්කේ ය, පුළුවන, පුළුවනි, පිළිව න. }	can or may.

බෑ, බැහැ, බැ**රි,** ඕනෑ, එපා, මදි, ඇද්ද, නැද්ද, cannot. must. must not. it is not enough. is it? is it enough? is it not?

For the use of these see the syntax.

CHAPTER. VII.

ADVERBS.

කිසා විශශෂණ.

The Adverbs and Prepositions in English are indeclinable; in Sinhalese, some of them are used as nouns, and admit Cases more or less, especially the Dative and the Ablative.

By affixing D, D, කොට, ලෙස, මෙන්, මස්, සැට්, ආකාර, පුකාර, to adjectives they become Adverbs.

Adjectives.		Adverbs.	
යහපත්,	good.	යහපතුව,	well.
ඉහාඳ,	(do)	තොඳට,	(do)
ලකෘණ,	nice.	ලකෘණකොට,	nicely.
සිදුසු,	proper.	සුදුසුලෙස,	properly.
සුතු,	right.	යුතු®ස්,	rightly.
ඇද,	crooked.	ඇදමෙන්,	crookedly.
లరతా,	old.	පර ණසැවි,	as of old.
නිසි,	proper.	නිසිආකා ් ,	properly.
සිරිත්වූ,	customary.	සිරිත්පුකාර,	customarily.

The Adverbs may be divided into those of time, place, mode or circumstance; the more usual are:

TIME.

Now, දූන්, දූනට. දුන්ම, දනටම, B. දුනුදු. Just now, එවිට, එවේලේ, එවෙලාවට, එවේ Then, අද, අදදින, [ලෙහි. v. එතකොට, To day, හෙට. To morrow, Yesterday, ඊයේ. Day before yesterday, පෙරේද. Day after to morrow, අනිද්ද, Three days ago, පලමුද. Three days hence, ඉන්අනිද්ද. Morning, උලේ, උදය. Evening, සවස, හවස, සැන්දූවේ. වේලාපහ, වේලාසන. Early, නිතරම, තොරනැතුව, තොකඩව, Constantly, Every day, සෑමද,ම, නිහිපතා, දවස්පතා. Always. නිරනතරයෙන්, සෑමවේලෙම. සෑමකල්, සදුකල්, නිනාකල්. Eternally, ඉස්සර, පුථමයෙන්, පලමුකොට, පුථම. Before, After, පසු, පස්සේ, පන්සට, B. ඉක්ඩිනි. [කොට. එගව්ලෙන්, එවෙලාවෙකි. At that time. <mark>ය</mark>ම්කලක, සම්වේලාවක, කොයිතලක At any time, [දීවත්, කොයිවේලෙභිවත්. කවදද? කොයි කාලයේදීද? කොයි වෙ When? ි ලාවෙනිද ? විටින්විට, නොයෙක්විට, කීපදිට. Oftentimes, සමහරවිට, බාගවෙලාවට, Some times, කලින්කලට, දුරින්දුරට. From time to time, කලාතුරකින්, B. දුලීහ, v. ඉඳලාහිටලා. Seldom, Soon සඬනමින්,ඉක්මන්න්,ඉක්මන්, විගහට. Since. පටන්, හිටන්. During, අතර, අතරතුරදී. Till, තුරු, තෙක්, දක්වා, කල්. කනිසමට, වාගේ, වගේ. About; nearly, පසු, පස්මස්; ඉස්සර, are also used as prepositions.

[127]

PLACE.

<u>2 +</u> /	
Ĥeře,	මෙතත, මෙහි, මෙහේ.
There,	. එහි, එහේ, ඔහේ, එතත්, අත්ත්, ඔත්න්,
	[එතනට, එතනින්.
Where?	කෝ? කොතතද ? තොතැන් යිද ?
Near,	ලඟ, ලඟට, කිට්ටුයි, කිට්ටුව, කරා, ගාවා,
	ිවෙත.
Far,	දුර, දුරට, දුරින්, දුරයි, ඈත, එපිටි.
Before,	ඉදිරිපිට, ඉදිරියෙහි, ඉස්සරහපිට.
Aside,	ද් හ <i>ක.</i>
High,	ඉහල, උස, උඩ.
Down,	බිම, පහල, පාත.
Whence?	කෝයින්ද්? කොහෙන්ද? කොතනින්ද?
`	,
	MEASURE

MEASURE.

Only,	පමණක්, පමණයි, විතරක්, විප	ාරයි,
Much,	බොහෝ, බොහෝසේ, බෝ.	
Little,	විකක්, විකයි, යන්තම්, මදක්,	v. පොඩි
Enough,	ඇති.	[යක්•
Yet,	තවම.	
Exceedingly,	අනි, ඉතා, අධික.	
More,	වඩා, වැඩියෙන්, වැඩි, වැඩියේ.	
More and more,	වැඩිවැඩියේ, වැඩිවැඩියෙන්.	
Too much,	වැඩි.	
Too little,	මදි.	
So much,	එවිචරයි, මෙවිචරයි.	
At all,	කොහෙත්ම, කිසිසේත්.	
Little by little,	විකින්වික,	
Not only,	එපමණකුත්නොව.	

MODE.

So,	එසේ, එලෙස, එහෙම.
Thus,	මෙසේ, මෙලෙස.
As,	ඒවාගේ, එවගේම, එපරිද්දෙන්.

['128]

Well, මහාදේව, ගෝදීන්. ඉකුලස්ද? කෙලෙසද? කොහොමද? How? ම්ගහට, කඩිනමට. Quickly, හෙමින්, හිමින්, හෙමිහිට, v. හීන්සැ**ේ.** Slowly, කෙළින්, Straight, Lenghtwise, දිගට. කරතට. Across, ු මාරුවෙන්මාරෑවට. By turns, කොව්චරද? කොපමණිද? How much? So much, එව්චරයි, එපමණයි. සුමකුමගෙන්. By degrees, පඩියෙන්පඩිය, පඩියෙන්පඩියට්. By steps, මුළුවශයෙන්, මුළුමනිඹ්ම, එහෙමසිටින්ම. Entirely,

CHAPTER VIII.

PREPOSITIONS.

උපස්,

The Prepositions would be better called postpositions than prepositions, because they follow always the nouns to which thy are affixed and generally in the accusative case. Some of the Prepositions admit cases, especially the dative and the ablative according to the meaning of the sentence. The principal are the following. viz:

By, through.	විසින්, ලවා.
On account of,	නිසා, සඳහා.
In favour of,	උඉදසා,
By means of,	කරණකොටගේ ණ.
By the fault of,	තන්ද, හින්දුණ 🗤 👘 👘
With,	සමග, එක්ක, B. කැටුව, හා,
About,	ගැණ, අවට.
In,	කෙරෙහි, වෙත්, වෙතට්. වෙතෙහි, එහී, කී
Towards,	දෙස්, දෙසට, දිහාව, දීසාව, දිසාවට.

[129]

Before, Behind, For, Except, Besides, Upon, over, Beneath, Within, Above, Below, From, To, ඉදිරිපිට, ඉදිරියෙහි, B. අභිමුඛයෙහි. පස්සේ, පසු, පස්සට. නිසා, වෙනුවෙන්. විනා, මිස, මිසක්, මිසක. ඇර, හැර, ඇරත්. උඩ, උඩින්, මතුපිට. යට, යටට, යටින්. ඇතුළ, තුළ, අස්සේ, ඉහළ. පහළ. ලහින්, කොරෙන්,---එන්,---ඉන්. ---ට.

CHAPTER JX.

AY.

CONJUNCTIONS.

ස ඣ නි පා ත.

Some of the conjunctions follow, some precede the words to which they refer; for which rules see the syntax.

And,	සහ, හා, තවද, තවත්,—ත්,—ද.
Either, or,	වත්,ත්.
But,	එහෙන්, නමුත්, නුමුත්.
Because,	බැවින්, බැව්, මක්නිසාද, මක්නිසාදයත්.
Then,	ඉත්රා, එයේනම්.
Or,	ඉතාහොත්, එක්කෝ, වත්, හෝ, හෙවත්,
Therefore,	ඉන්නීසා, ඒනිසා, එබැවින්, එෂේහෙයින්.
Notwithstanding,	එසේ නමුත්, B, එසේමුත්, එසේවුවත්.
Moreover,	ඇරත්, තවද.
[130]

CHAPTER X.

PREFIXES.

C = # Ø,

The following indeclinable particles are prefixed to nouns or adjectives and give them special meaning, viz:

9 , 9,	Conveys idea of excellency. Ex: පුධාන, chief,
	පුංකුමය, power.
පරා,	Loss, destruction. Ex: පරාජය, defeat; පරා
	මුබ, absent, turned away.
අ, අව, අප,	Negation, privation. Ex: අයුතු, unright; අව
නි, නීඊ,	නම්බුව, dishonor; අපකීතීත්ය, defamation.
නිශ්, නිස්, වි,	නිවැරදි, guiltless; නිරාමක, vain; නිදේෂ,
	spotless; නිශාල, unmoveable; නිස්සාර,
	barren; විපනතිය, misfortune.
දු, දුෂ්, දුශ්,	Deterioration, bad. Ex: දුජන, wicked ; දුෂක
දුස්, දුඊ,	ර, hard ; දුශාවරිතය, bad conduct ; දුස්සිල, ir-
	religious; දුළුල, weak ; දුඊමුඛ, sorrowful.
සරි,	Completion, termination. Ex: 282,08, com-
	plete; පරිතානය, sacrifice.
සම්, සං,	Augmentation, Ex: සමපුණි, perfect; සං
	ඉයාගය, union.
ಜ್ರ, ಜಬ್,	Moral quality, good. Ex: සුගුණ, good temper
,	සුගඳ, perfume; සත්පුරුෂයා, virtuous man.
පුති,	Reprocity. Ex: පුන්තුතතරය, answer; පුනි
	උපකාරය, service for a service.
අති,	Excellence, direction. Ex: #828c, excellent
	doctrine; අභිමත, desire; අභිමුඛය, presence.
අති, ඉතා, අධි,	Excess, surpassing. Ex: අතිඋතුම්, most ex-
	cellent; ඉතා දුෂකර, very hard; අධිපතියා,
	chief ruler.
ళచి,	Adhesion, secondary, Ex: qaac, reinforce-

ment; අනුසාරය, observance; අනුරජ, secondary king.

·Excess, over, fraud. Ex: උපකරණ, provisions; උපකුමය, stratagem; උපමාරු, disguise.

CHAPTER XI.

SUFFIXES.

පු නා සෝ.

ඉ, සි, ම,

ය,

c,

ę,

Co,

Affirmation, Ex: 30 gras, it is enough to me;. මටයි, it is to me; මටම, to myself.

Recitation, to end a sentence. Ex: පස්දෙ ඉතුක් ආමවා්ය, five persons came.

Said. Ex: geoste peog, he said that John came.

Adverbial. Ex: Cosson, nicely; 2882, con-Ð, trarily.

> Interrogation, conjunction. Ex: 222? who? ඌ ආවාද ? did he come? වලලනවූද යහපත් gç, powerful and good.

Ex: නුඹ කීවෙහිදෝ? did your දෝ, දෝතෝ, Dubitation. say? (I do not know.) සපීයෙක්දෝනෝ, is it a serpent? (I do not know.)

> This is used as affirmation and ought not to be confounded with the same form ending an interrogative sentence. Ex: @@ qB C@qB දුක් වින්ද, on have certainly suffered for us; එසේ සිදුවුවේද? shall it happen so?

> Interrogation and affirmation. Ex: 20 00 ගැසුවේ ඇයි? for what did you strike me? සොරකම්කරන්ට මට පුළුවනැයි, can l steal? The meaning is not interrogative but affirma-

වේද,

ඇයි,

tive. Can I steal? you know well that I cannot.

ත්,	Conjunction. Ex: නුඹත් මමත් වැටුනෙමු, you and I fell.
ಲದೆ,	At least, even. Ex: රුපියලක්වත් මට දියන්, give me at least a rupee.
ರಿವೆಲಿವೆ,	Either, or. Ex: නුඹවත් මමවත් යන්ට ඕ නෑය, you or I must go.
තමයි,	Strong affirmation. Ex: ඔහු තමයි මිනිහා, he is the man.
ඉතම,	Personality, used only in books. Ex: ආතාමය තෙම, the soul.
තැන, වනාහි,	Honorific; ගුරුපුසාදිතැන, his Reverence. Emphatic; ඔව්හු වනාහි, they.
,	

INTERJECTIONS.

වි සමාපි නි පා න.

Approbation,	හොඳයි, යසයි, v. ඔන්න. well, excellent!
Assent,	එහෙයි, එහෙමයි, v. හං, v. ඔව්, v. එහෙ
Attention,	හහං, උහු. halloo ! [නම්. yes.
Calling,	හූ, ඕයි, ඉන්, hey! в. එමබා. oh!
Contempt,	අලෝමහි, අගධා්. shame!
Deliberation,	C1, &. hum !
Disappointment,	æs, tut !
Dislike,	ව, ව, ව, විව, වෑ, в. සෑ; එපා, pshaw! pugh!
Distress,	අප්ෂපාච්චිමය්, අම්මන්ඩියේ, අම්මේ. O fa-
Exultation,	අතා, තුරා, well! hurrah! [ther! O mother!
Felicitation,	හා, තාභා, welcome!
Horror,	gGQQD. death !
Joy,	අහ, ඔමහෝ, සාධු, හුරේ, hs ! hurrah !
Laughter,	eses, ges, ha! ha!
Pain,	අනේ, අපොසි, ඌ, ah! alas! oh!
Praise,	කදීමයි, යසයි, නොඳයි, excellent, well!

[133]

Prevention,	හාහා, එපා, hold! do not!
Recollection,	ඔහෝ, ඕ, හොහෝ, ho!
Salute,	ආයුබෝවන්, farewell!
Scoff,	යසයි, අපුරුයි, nice indeed!
Silence,	චුප්, චප්. hush!
Sorrow,	අගේ, අහෝ, අෂපායි, අයිමයා්, alas!
Surprise,	අනිව්චන්, ah!
Wonder,	අතෝ, අරුමයක්, පුදුම, අපුරුයි, oh! won-
•	derful !

20

PART III.

S Y N T A X.

-00-

කියාකාරක පද සමබනිය.

It is not enough to know the words of a language to speak it well; it is also necessary to know how to dispose these words in the sentence so as to express one's thoughts according to the idiom or the rules of the language. For want of this knowledge, a foreigner under the garb of a new tongue speaks his own language and is oftentimes misunderstood, as happened to a new preacher who after having delivered a sermon was addressed thus by an old woman: "Father, please, tell us in our language all the good things you have said so well in your own."

In this third part of the Grammar we will follow the same order as was followed in the first and second parts.

CHAPTER I.

-00-

ORTHOGRAPHY.

අ කර ර බ නි හ ශ.

§ 1. CHANGE OF LETTERS.

To understand the value or the meaning of the words it is necessary to know some changes or modifications which take place in writing them. viz:

1. When a noun ending in φ is followed by another noun beginning in φ , φ_2 , φ_3 , oftentimes the first φ is dropped; or if the first noun end in φ_2 , and the following begin in φ or φ_3 one of these two letters is dropped. Ex:

ශී ලංකා ජාතික සි^{ස්යාකාලය}

[136]

for	පණි අකුරු,	vowels.
<u> </u>	දකුණු අත,	right hand.
	වම අත,	left hand.
—	අනතත අනඤ,	infinite joy.
<u></u>	නම්ඇති,	named.
. كەلىدى	නානා අප,	various meanings.
	පූජා ආසනය,	altar.
<u> </u>	දෙව ආගම,	divine religion.
<u> </u>	සතාෳ ආගම	true religion.
	ම්ථාා ආගම,	false religion.
		 නම්ඇති, නාකා අපී, පුජා ආසනය, ඉදව ආගම, සතාෳ ආගම

2. According to the same rule the short vowels φ , ϑ , \mathcal{C} are sometimes changed into their corresponding long letters. Ex:

කුසලාකුසල	for	කුසල අකුසල,	merit and demerit,
ଡ଼ଌ୕୶ଡ଼୶	—	ర్మతా අගුతా,	virtue and vice.
කලා තු රකින්		කල අතුරකින්,	seldom.
හෝ න	<u> </u>	නෙ එන,	not coming.
නූගත්		නු උගත්,	not learned.
නූපන්	—	නු උපන්,	not born.
නෑවත්		නො ඇවිත්,	having not come.

Note here that such junction of two words with the change or omission of vowels, especially used in forming compounds, is not a general rule and ought not to take place with adjectives, especially the verbal. Ex:

කරණ වැඩ,	the works (he) does.
කල අපරාධය,	crime committed.
කරපු උපාය,	stratagem made.
භයානක අනතරාය,	dreadful danger.
කළු ඌරා.	black boar.
සුදු අලියා,	white elephant.
පරණ අගුණ, 👘 🗸	old vice.
කොභන අන්දම,	nice mode.

3. Sometimes a consonant is annexed between the two vowels, especially \square and \square . Ex:

[137]

හිරිගාකාර	for තරි ආකාර,	right way.
ඉමයාකාර	— මේ ආකාර,	this way.
ඉ නායෙක්	— නො එක්,	many. (lit. not one.)
අනාදර	- द (privat.) कट्ठ,	despise (lit. not love.)
අනුුමක	— අ—අඑක,	vain, (lit. not meaning.)
අනාචාර	— අ—ආචාර,	uncivil, (lit. not reverential.)

4. In a few words the two vowels are changed into another. Ex:

මහොතතම	for	මහා උතතම,	excellent.
නරේඥයා		නර ඉඥයා,	human king.
පු තැතත රය	·	පුති උතතර්ය,	answer.
ප ඬෙඤීය		පච ිඉණිය,	five senses.
ඳවුරුද්දක්		ලද අවුරුද්දක්,	two years.
අන ෧භානා		අනා අනා,	mutual. etc.

77

	- ' .	
for	සතර,	four.
	ສ ັງ,	skin.
	ෂෝර්කම,	theft.
	සරසනවා,	to decorate.
	සිටිනවා,	to be.
·	මසායනවා,	to search,
	සවස,	evening.
	සිත,	will.
	සදකවා,	to make.
	නවය,	nine.
	නිවේනවා,	to extinguish.
	ලියුම,	letter.
	· S	
	for 	 සම, සම, මසාරකම, සරසනවා, සිටිනවා, මසායනවා, සවස, සිත, සදකවා, නවය,

[138]

ද්වුනු දුවීල ඔවුන් ඔවුන් එකින්එකා පල	-	or 	දිසුණු, දුඵීල, ඔවුනොවු න්, එකිනෙකා, ඵල,	progress. weak. they and they. each other. fruit. etc.
	words a	ire ab	reviated. Ex:	
٧.		-	_	
මූණ	for	ම්නි	ණ,	face.
ଥିକ	. 	මුහු	7 ,	sea.
බිරා		බිනි		deaf man.
80		පිහි	•	file.
ඉබා්මස්	تقس <u>ف</u> ن		නෝ මස්,	plentifully.
යාළුවා		සහ	එවා,	companion. etc.
		~	00	

§ 2. CHANGE OF SPECIAL LETTERS.

About the use or change of some of the consonants divergency of opinion has created much confusion, nevertheless the following rules are accepted now by the best writers.

1. ණ--න.

1. Odd St followed by any vowel comes after C. Ex:

සරණය,	protection.	මරණය,	death.
టరత్క	ancient.	තේ රැගේන්,	understood.
කාරණාව,	cause.	ම්ආරුණි,	O friends!
කරුණු,	events.	අරු ෙණිද ය,	dawn.
තරැණි,	maiden.	කරණවා,	to do etc.

2. St is not used at the beginning nor at the end of a word as a mute. Ex:

නරයා, man.	නුවරින්,	from the town.
------------	----------	----------------

[139]

නාඞ්ය,	pulse.	අරන්,	taking.
නිගාව,	scorn.	සහුරන්,	enemies.
బుతా,	intellect.	රත්රන්,	gold (melted.)

3. When SS is to be made mute it is changed into SJ, except before the Dental D. Ex:

කරන්ට,	to do.	කාණඩය,	part.
කරන්නා,	doer.	ආණඩුව,	government.
කර ාන්නී,	doer. f.	මුරණඩුවූ,	unruly.
මර න්නෝ,	murderers.	පරමණඩලය,	the other world.

4. After the corresponding symbols of C, viz:); ", aj and after æ, s is used, except if C or its symbols were followed by the Palatal E and by the Dentals あ, Ċ, Ç, a and by s or s.

Such words being for the most part of Sanscrit origin;, they are written in Sinhalese as in their primitive language.

	පුාණ,	life.	දුජීන,	wicked.
	කණි,	ear.	් ගජිනය,	loud sound.
B,	තාණ,	grass.	වතීන,	stable.
	යාෂු ණ,	instant.	මයානුනය,	council
	ලයාෂණ,	nice.	පාමනාව,	prayer, desire
	තිඤණ,	keen.	මදීනය,	subduing.
в.	භඤ ණ,	eating.	වඞ්නය,	increasing.
	දය:මණ,	south.	ඳශීනය,	vision.
	තජීනය,	rebuke.	පුශනය,	question.

5. Compound words keep their own orthography. Ex:

පුරානඥ,	for	ద్రం థివుజ్,	full happiness.
සම්නායකයා,		සම් නායකයා,	supreme Lord.
⊿ ₿. පුනාම,	 ,	පු නාම,	salutation.

[140]

6. Many other words also deriving from Sanscrit or Pali, although not keeping their original form in Sinhalese, are written with S as in these languages. viz:

Sanscrit.	Pali.	Sinhalese	
లయాత్,	ලකඛණ,	ලකුණ, ්	mark.
<i>දය</i> ෂිණ,	ද దావితా,	ද කුණ,	south.
කුණප,	ద్దాతాల,	ద్రతా,	decayed substance.
ආවඤ,	എക്,	¢&,	precept.
ලමණ,	සමණ,	මහණ,	Buddhist monk.
කාණ,	කාණ,	කණ,	one eyed man.
దితితో,	ඛණ,	6 2.95,	instant,
ගොකණි,	ගොකණණ,	യെ!ഞ്,	stag.
Ð.•?,	ల్రితాతా,	ස ∕%,	powder.
පාණ.	පාණ,	లతా,	life.
මතකුණ,	මඞකුණ,	అద్భితా,	bug.
මාණිකා,	මාණිකක,	මැණික්,	gem.
පුමාණ, 🍃	පමාණ,	පමණ,	measure.
ලවණ,	C లిళా,	C~~,	salt. etc.

7. To avoid confusion of meaning, the distinction between -55 and ∞ must be observed in words alike, viz:

මිණි,	gem.	. මිනි,	corpse.
C.,	fever.	උන,	bamboo.
¢ S,	command.	අන,	a negative particle.
ගණ, සණ,	multitude.	ගන,	gross, thick.
කණ,	ear.	කන,	eating.
කණු,	column.	කනු,	(do)
වණ,	wound.	වන,	desert.
තණ,	grass.	තන,	breast.
මහණ,	Buddhist monk.	මහන,	sewing.

2. @ and C.

1. G is not used at the beginning nor as a mute at the end of a word. Ex: [141]

<u>ି</u> ଫ୍ଟେଟ୍	plank,	ගෙවල්,	houses.
ලොකය,	world.	මල්,	flowers.
දුණු, `	salt.	 කරල්,	ear of corn
ලනු,	cord.	රුපියල්,	rupees.

2. \mathfrak{S} comes as a substitude of \mathfrak{S} in the past tense and its derivatives in Verbs ending in \mathfrak{SSE} . Ex:

		Past tense.	Verb. adj.
කරණවා,	to do.	කලා,	කල.
වදරණවා,	to say.	වද,ලා,	වදල.
විචාරණවා,	to inquire.	විචාලා,	ව්චාල.
මැරෙණවා,	to die.	මලා,	මල. etc.

3. In numbers and words deriving from Sanscrit or Pali, © comes as a substitude of a Dental. Ex.

Sanscrit.	Sinhalese.	
පුථම,	පලමු,	first.
එකාදශම,	එකො ලොස් ,	eleventh.
මාදශ,	ඉ ද,ලොස්,	twelfth.
තුදශ,	· B.	thirteenth.
පඤචදශ,	පහලොස්,	fifteenth,
මෂාඞශ,	B. මසාලේපාස්,	sixteenth.
සපතදශ,	B. සතලොස්,	seventeenth.
අභටදශ,	. B. අටලොස්,	eighteenth.
චනිාරිංශ,	සතුළිස්,	fortieth.
කුකකුට,	ක්ක් ලා	cock.
කිරීට,	කිරුළු,	crown.
කවාට,	කවුළු,	window.
පුළුවී,	පොළව,	earth.
කිුඩ,	මකළිය,	play.
කොපී,	මකල ,	period.
දුවිඩ,	දෙ මල,	Tamil. etc.

4. The distinction between G and G ought especially to

be observed when the alike words have different meanings according to their orthography. Ex:

කල,	done.	කල,	time.
୭୯,	dead.	මල,	flower.
කෙල,	period.	කෙල,	spit.
දල,	tusk.	දල,	flame.
ద్నిలి,	wild.	කුලු,	fans.
අළු,	ashes.	¢C,	palms of the hands.
මුළු,	the whole.	මුලු,	corners.
සළු,	dresses.	සල,	darts.
කළු,	black.	කලු,	clays.
සුඑ,	nature.	සුලු,	little.
මළු,	sheds.	øg,	sacks.

3. a, a, a, a.

1. The letter \mathfrak{S} and \mathfrak{S} ought not to be used before \mathfrak{O} and \mathfrak{S} , and oftentimes before \mathfrak{O} . Ex:

විනිශුවය,	judgment.	විශවාසය,	faith.
නි වෙල,	firm.	අශවයා,	horse.
ආශ්චායසී,	wonder.	දුශශීලය,	immoral.

2. The letter \otimes comes generally after \boxtimes , \mathcal{E} , $\stackrel{\circ}{\to}$, and when annexed as a mute to \bigcirc or \bigotimes and sometimes before \boxdot and \mathfrak{s} . Ex:

අඤ,	letter.	.ಭಿಆದ್ರಿ	leprosy.
ර කාව,	livelihood.	දෂට,	biting, (of serpents.)
೮ನ್,	, party.	පුෂප,	flower.
කෂය,	decay.	මදාුෂෳ,	human.
වෂිාව,	rain.	යිෂෳ,	pupil.
අෂට,	eight.	ඊෂීතාව,	envy.

3. Go is often used instead of \mathfrak{S} initial when \mathfrak{F}_2 or \mathfrak{F}_3 is annexed to it; so that many words which were written \mathfrak{S}_2 or \mathfrak{S}_3 are written now \mathfrak{S} or \mathfrak{S}_3 , especially in words deriving from Sanscrit. Ex:

[142]

`ශබ්දය,	noise.	ශතය,	cent.
ශකතිය,	strength.	ශාසනය,	ruling.
ශර්රය,	body.	ශාසතුය,	science. etc.

4. NASALS.

The nasal letters a, and, so, followed by a consonant of the class to which they belong ought not to be written with *I*, al, but joined to the following consonant. Ex:

ලඞකාව,	Ceylon.	B. විඤඤත, intellect.
සාඞකාව,	doubt.	පණඩනයා, (Pundit.) learned man.
శురజాదా,	I will do.	භාණ්ඩාගාරය, treasury.

§ JUNCTION OF THE MUTE CONSONANTS.

nn

In old Sinhalese called pure or unmixed Sinhalese, mute consonants are not joined as in Sanscrit or Pali but are known by the sign i affixed to them; therefore in words taken from Sanscrit or Pali, mute consonants are joined as in their primitive language, and in pure Sinhalese words, according to their original form. Ex:

Sanscrit.	۰.	Pure Sinhalese,	,
අනතරා,	danger.	අත්ත,	branch.
උතතම,	excellent.	වත්ත,	garden.
උතතර,	answer.	දුක්පත්,	poor.
ගාමහිර,	haughty,	පන්සිය,	five hundred.
තියාත,	pungent.	අල්ලනවා,	to seize.
නිම්තත,	prognostic.	සියල්ල,	all.
පුසබන,	pleasant.	මැවිල්ල,	creature.
පුසිංධ,	public.	මුලුල්ල,	the whole.
බාහුන,	bound.	ඉගැන්වීම,	instruction.
යුකත,	right.	ඉල්දුම,	asking.

[144]

ස්වපත,	dream.	ඇත්ත,	the fact.
වසහු,	dress.	කොල්ලා,	lad.
වසතු,	riches.	කම්මැලි,	idle.
රශම්,	rays.	පටන්ගැම්ම,	beginning.
භ කති,	piety.	ඒත්තුහන්නවා	, to accept.
ිවි ප ාති,	distress.	තල්ලුකරණවා,	to push.
විභ තති,	case.	පුලුස්සන්වා,	to burn.
නමසකාර,	worship.	ඉස්සර,	before.
මන්සතාය,	contrition.	ඉක්බිති,	after.
වඤ්න,	yeneration.	ඔටුන්න,	crown.
පුසතා,	occasion.	භැත්ත,	side.
ආකම,	soul.	වලල්ල,	bracelet.
ලජජා,	shame.	ගින්න,	fire.
අයතීම,	end.	ලැඵ්ජා,	shame.
නිඥ,	despise.	මන්ද,	why?
గ్ర జర్,	heat.	බැන්නේය,	he abused.
මසනක,	head.	දුන්නෙහි,	thou gavest.
සමසත,	all.	ගන්නෝය,	they got.
ම නසෳයා,	fish.	සිටිද් දී,	whilst standing.
කාල හන්නි,	unfortunate.	ඉයාමනින්,	soon.
සානිතාෂ,	joy.	වරද්දනවා,	to fail. etc.
		• - •	

§ 4. JUNCTION OF WORDS.

-00

1. Oftentimes the same word is repeated to express continuation or repetition of an action or progress, intensity, reciprocity, etc. When the word repeated ends in a long vowel the first alike is changed into its corresponding short one. Some Adverbs so repeated take the Ablative case. Ex:

ලියලියා,	writing.
කකා,	eating.
බිබී,	drinking.
දිදී,	giving.
දද,	burning.

[145]

කීයකිසා, තමතමා,	saving. oneself.
තමතමන්,	themselves.
වඩවඩා,	more and more.
චැඩිවැඩියෙන්, කුමතුමයෙන්,	(do) by degrees.
ධිමේධ්මයේවා, විකින්ටික,	little by little.
පඩියෙන්පඩියට,	by steps.
කලින්කලට,	from time to time.
ගියගිය ඊටවලට,	to all the countries (he) went.
සිතුසිතු දේ, කැමතිකැමති ලෙස,	the things thought of. according to the wish.
කැතෝකැතේ ලෙස, නිතරනීතරම,	incessantly. etc.

2. It is a very common use to join two words with a single meaning and without conjunction. Ex:

ගෙදර,	house and firewood,	for home.
ගේදෙර,	house and door,	— (do)
ගින්දර,	fire and firewood,	— fire.
අළුදුව්ලි,	ashes and dust,	— dust.
ඇටකටු,	bones and thorns,	— bones.
දේපල,	things and fruits,	- properties.
හැලිවලන්,	pots and pans,	vessels.
විහාල්,	paddy and rice,	grains.
වතුපිටි,	gardens and fields,	— gardens.
ලෙඩදුක්,	sicknesses and sorrows,	— sickness.
ලේමස්,	blood and flesh,	— flesh.
කාසිපනම්,	money and fanams,	money.
ගණුදෙනු,	getting and giving,	- trade. etc.

3. Words having some relation of likeness or opposition are often joined in the same way without conjunction. When such words in opposition are used, the word expressing in any way inferiority or negation is generally put the last; nevertheless feminine nouns precede the masculine ones. Ex:

T

අගමුල, ලොකුකුඩා, හොඳනරක, පින්පව්. සැබෑබොරු, කනුමොන. යනඑන, උගත්නුගත්, කණකොර, ඒකමේක, ඔබමොබ, අතපය, උසමහත, ඉහලපහල, ඉරසඳ, සුයෳිචඥ, මව්පිගෙෝ. සතිපුරුෂගෝ, ගැණුපිරිම්, ගුණඅගුණ, ගුණාගුණ, සින් අසින්, රැදුවල්, දුක්සැප,

[146]

the end and the begnining. big and small. good and bad. merits and sins. truth and falsehood. eating and drinking. going and coming. learned and ignorant. blind and cripple. this and that. here and there. hands and feet. tall and large. high and low. sun and moon. (do) mothers and fathers. wives and husbands. females and males. good and vice. right and wrong. night and day. sorrow and happiness. etc.

4. In the colloquial language the Sinhalese are accustomed to add at the end of a word a mere expletive of a similar sound. Ex:

අවුල් <i>ප</i> වුල්, අතපත,	entanglement. hands.
පොත්පත්,	books.
ඉතාරතුරු,	affairs.
ගම්බිම්,	lands.
ඕපාදුප,	detraction.
තරාකිරම,	rank, condition.
දහපහ, දහතුහ,	mischief, trick.

[147]

දනපත, ඇඟපත, අදහස්උදහස්, උහුළුවහිළු, වගපල, කුලමල, teeth. body. intention. masquerades. scolding. abuse. etc.

CHAPTER II.

USE OF THE CASES.

1. NOMINATIVE.

The Nominative case declares the simple sense of a word as, මිනිහා, man or the man; මද,ර, door or the door; මදරක්, a door.

The Nominative has no inflection, save those which result from the formations of words from roots, nevertheless there are some affixes which are peculiar to the Nominative. viz: තෙම, තොමේ, for the masculine, තොමෝ, for the feminine, singular; තුමු and හු for both genders plural. Ex:

ලදරුවා අඩඅඩා සිටියේ, the child was crying. සුනකයා බුරසි සමහරවිට උඩුබුරලයි, the dog barks, sometimes howls. හුලන් සැරේට හමයි, the wind blows strongly. මනුෂායෝ සොකීය ඒවිතය ආරකාකිරීමට උතසාහතරති, men make effort to preserve their lives: පක්ෂයෝ පියාසරකරත්, birds fly. මතසායා ජීනයි, the fish swims.

පුරුෂතෙම or පුරුෂයාතෙම සිටි, the man stands. සාහු තොමෝ කථාකරයි, the woman speaks. පුරුෂයෝතුමු වැ ඩකරත්, the men work. සාහුයෝතුමු ගමට ගියෝය, the women went to the village. සාහුනු දුම්ලයි, women are weak. තෙම is also used with some neuter nouns taken as personi-

fications. Ex: ආයාමයකෙතම, the soul; සුයඞාතෙම, the sun.etc...

These affixes are not used in vulgar conversation.

The Nominative is used as the subject of the verb and generally must precede it, except sometimes when the verb is taken in the relative form. Ex:

මගේ ගෝලයා මට ගොඳට ඇහුම්කන්දෙයි, my pupil listens well to me. පෙදරේරුවෝ ගෙයක් බදින්නෝ or බදිති, the masons build a house. එය සෑදුවේ මමයි, it is I who made it. නුඹ මේ කලගොඩිය බින්දේ මන්ද ? why did you break this earthen pot ? එන්නේ කවුද ? who is coming ? භූමිකමපාවක් වුනේ කොයි ඉදශායෙහිද ? in what country did the earthquake happen ? කොළඹ යන්ට ඕනෑවෙන්නේ නුඹද මමද ? who must go to Colombo, you or I ?

A neuter noun generally cannot be used as subject of a verb transitive; therefore if there is an accusative, the verb is turned into passive, and the English accusative becomes nominative; if there is no accusative as the object of the verb, the intransitive form is used. Ex:

The rain has destroyed our harvest, is rendered: අපේ ගොයම් විෂිාවෙන් විනාශවුනේය, our harvest has been destroyed by rain. This knife does not cut, cannot be rendered: මේ පිහිමය් කපන්නේ නැත, but: මේ පිහිමය් කැපෙන්නේ නැත.

Oftentimes the English Nominative cannot be used, especially with intransitive verbs, such as පෙරොනවා, to see (appear); දනවා, to burn; තෝරෙණවා, to understand; රිදෙ තවා, to pain. Ex:

l see, මට පෙනෙනෙනවා; it pained me, මට රිදුනා; I understand, මට නේරෙයි, v. තේරෙණවා; I burn, මා දනවා.

2. GENITIVE.

The Genitive expresses a relation of possession, dependency or annexion, and is always put before the noun annexed to it. Ex: ලමයාගෝ පොත පෙන්වාපන්, show the book of the boy. මුනුදේ ගැඹුරදන්නේ කවුද? who knows the deepness of the sea? මේ ගමන් කොල වලාකුසි, the leaves of this tree are large.

Sometimes the English Genitive cannot be rendered by the Genitive in Sinhalese, for instance: This man has not the fear of God, translated literally would mean: This man has not the fear that God hath; therefore must say: මේ මනුෂායාට දෙව හය නැන or මේ මනුෂායා දෙවියන්වහන්සේට භයනැත. The love of money, must be rendered by, මුදලට තන්නාව.

In the neuter nouns the Genitive corresponds to the Locative. Ex:

ගෙයි බිත්තිය, the wall of the house; පාරවල මඩ, the mud of the roads; පාලමේ උස, the height of the bridge; ලිලේ ගැඹුර, the deepness of the well.

The oblique or adjective form is used for the Genitive, in nouns of country, town, person, etc. when the idea of possession is not included. Ex:

රෝම නුවර, the city of Rome. ශුදඩවූ අන්තෝනි සාරූ පස, the statue of St. Antony.

In books නැමති, named, is used for the English Genitive as a conjunction of two nouns of which one is a term of comparison. Ex:

The sickness of pride, උඩගුව නැමති රෝගය. The hook (bait) of corporal enjoyment, ශරීරික සැප නැමති බිලිකටුව.

3. DATIVE.

The Dative case is used to express the object or the person, to which or to whom a thing is done or given.

The nouns, a djectives, verbs and adverbs indicating proximity, distance, motion, direction, opposition, intention, similitude, union, fitness, help, love, pity, hatred and alike passions or sensations, require generally the Dative case which often takes the place of a preposition. Ex:

[150]

මට පොතක් එවාපන්, send me a book. ගොනාට ගහන් ට එපා, do not strike the bullock. අපේ ගේ මුහුදට කිට්ටුයි, our house is near the sea. ජාපනෝ කොලඹට දුරයි. Jaffna is far from Colombo. කුඹුරට ගිලේ කවුද? who went to the field ? ඔහු මට නිසැකොලේය, he has despised me. නුඹ ගමට යන්නෝ කවදද? when do you go to the village? නෝ ආවේ මොකටද? what didst thou come for? ක්ෂයාට සමානයි, like to the devil. දුළුයින්ට එකතුවෙ න්ට එපා, do not join the wicked. මගේ දෙමව්පියෝ මට ආදරේවෙති, my parents love me. අපට උදව්වෙන්ට කිසි වෙක් නොමැත්තේය, there is no one to help us. එසේ සිංධ වුනාට මම සතුටුවෙම් or සතුටුයි, I am glad that it happened so. පාපයට මෛර වෙයන්, hate sin. v. ඔහු මට බැ න්නා, he abused me. අපට කරුණවෙයල්ලා, have mercy on us, මට බොහොම රිදුනා, it pained me much. මේක කැ ඩනානම් මටයි, had it been broken, it was for me.

Nevertheless several nouns of town, village, after verbs expressing motion are put in the Accusative, as in Latin eo Romam; especially nouns ending in σ , $\tilde{\omega}$, $\sigma\tilde{\omega}$, $\tilde{\omega}$, $\tilde{\sigma}$. Ex:

අපි කොල්ඹ යමු, we go to Colombo. මහනුවර සන්ට මට ලැබේලෝ නොදනීම්, I am at a loss to know whether I shall have the chance to go to Kandy. ගෙදර පලයන්, go home.

Many verbs, especially in the intransitive form, require the Dative. Ex:

ඔහු පාපයකට පත්වුනේ, he fell into a sin. මගේ පඩි මට ලැබුනේ නැත, I did not get my salary. සතුරෝ අපට ගහන්ට ආවෝය, enemies came to attack us. මීයෙක් උශු ලට අසුවෙනු ලබන්ගේ, a rat will be caught in the trap. ජූවන් අප්ජුතාම් විදන නිලේට පත්කරණු ලැබුවේය, Juan Appuhamy has been appointed to the office of Vidane. විද නරාල මට තලන්ට ආවේ, the Vidane came to strike me.

Several adverbs, few prepositions and nouns, used as adverbs require the Dative. Ex:

නුඹ මට වඩා පොහොසන්ය, you are richer than I.

ඔහු මට විරුඩව පැමිණිල්ලක් කෙළේය, he has brought a case against me. B. මට පස්සේ නුඹ ආවෙහිද? did you come after me? මේ ආරචි අපට මහත් සමනතාෂයක්ව තිබේ, these news are very pleasant to us.

The Dative case is also used to express comparison, time, mode, etc. Ex:

මේක ඊට හොඳයි, this is better than that. මේ චතුර ඒ චතුරට සීතලයි, this water is cooler than that. තුණට ව රෙන්, come at three o'clock. හොඳට ලියන්ට මට බැහැ, I cannot write well. මට වයස නීතකට ඇති, I may be thirty years old.

Sometimes the Dative is used for the Auxiliary and Genitive. Ex:

මුදලට ගත් ගොණ, the bullock taken for money. රජුන්ට රජ, King of kings. මුළු ලොවට අධිපතියා, chief of the whole world.

4. ACCUSATIVE.

The noun which receives the action of a verb active is generally put in the Accusative and precedes it. Ex:

අපි බත් කෑවෙමු, we have eaten rice. පෙදරේරුවා කුලි කාරයන් එව්වේ, the mason sent the coolies. මගේ මාමා තමාගේ හරකා රුපියල් අවකට වික්කේස, my uncle has sold his bullock for eight rupees.

For the sake of euphony or to avoid amphibology the particle is sometimes affixed to the Accusative. Ex:

නුඹලාව මරණ සියලු දෙනම, all those who kill you. අපව අභාක්කරන්ගන් මන්ද ? why do you dismiss us ?

When the verb is used in the relative or interrogative form the Accusative comes often after it, Ex:

මම කීවේ ඇත්තයි, what I said is the truth. හෙතෙව තෙළේ කිමෙක්ද? what has he done?

[152]

Most prepositions govern the Accusative. Ex:

මා නිසා ඔහු නතරවුනේ, he remained for my sake. අප උදෙසා පුතුවන දෙවියෝ වද වින්දේ, the Son of God has suffered for us. නපුරන් සමග ගැළළයන්ට එපා, do not join bad company. ඉදවියන් කොගරහි විශ්වාසකරම්, I believe in God. B. මා විසින් තෝ ගැලවුයෙහි, thou hast escaped through me.

Instead of the Genitive case of the pronouns, South, 405, 500, 500, the Accusative is sometimes used. Ex:

මේ පනාව මා අතින් බිඳුනේ, this comb was broken by me. මා අත වරදක් නැත, I am not guilty.

The Accusative is oftentimes used for the Instrumental, without the preposition විසින්, which is understood. Ex: රජුන් කළ අනඩු, the injustices done by the kings. B. සතීන් කී බස්, words spoken by women. අප භාගාවනතා ගැලවුම් කාරකාමන් අප නිසා උකුත්වුමන්, our blessed Saviour died for us. දරුවෝ තමන් මව්පියන්ට කීකරුවියයුතුයි, children ought to obey their parents.

The nouns of animates take oftentimes C in the Accusative indefinite. Ex:

ඔහු බල්ලෙකු මැරුවේ, he has killed a dog. යම් කෝ නෙකු විසින් ඔව්හු රවටනු ලැබුවෝය, they have been deceived by some body.

5. ABLATIVE.

The Ablative expresses a relation of principle, cause, dependency, place, means, etc. Ex:

සියලු මනුෂායෝ ආදම්ගෙන් පැම්ණෙති, all men come from Adam. වෙච්ච සියල්ල ඇසින් දුටිම්, I have seen with my eyes all what happened. එයා මට දණඩකින් ගැසුවේ, he struck me with a club. හෝතෙම or ඔහු පාපයෙන් විනා ශවුනේ, he has been ruined by sin. මහත්මයා ගෙදරින් පිට

[153]

ත්වූනාද ? did the nobleman come out of the house? අපේ වතුකාරයා අද ශහකින් වැටී මලේය, our gardener, having fallen to day from a tree, died. නුඹ ගොඩින් අාවාද මුහු දෙන් ආවාද? did you come by land or by sea? මම ගො ඩින් පසින්ම ආවෙම්, I came by land and on foot. තුන්දව සකින් එන්නෙම්, v. එඤඤැ, I shall come in three days. ඔහුගෙන් අහපන්, ask him.

The Ablative may be used to express the superlative. Ex: මේ එඵවන්ගෙන් මූ හොඳයි, this is the best of these goats. සියල්ලන්ගෙන් මොහු සමර්යි, this is the most clever of all. නිරමයෙන් නිරටයි, vanity of vanity.

Some adjectives and adverbs require the Ablative. Ex; සමසාහයන් වෙත දයාවෙන් යුකතව පවතින්ට ඕනෑ, we must behave mercifully towards all men. ඔහු වසනුවෙන් පොමනාසක් නුමුත් ධම්යෙන් ඉතා දිළිඳුයි, though he abounds with riches he is very poor in virtue, දුට මනුෂා යන්මතන් අභක්ව සිටින්න, avoid wicked men.

The Ablative is also used to designate the agent of some verbs, the matter from which a thing is made, or the means by which it is fabricated. Ex;

දෙව කරුණාවෙන් අපි හැලවුනිමු, we have escaped through the Divine mercy. ඒව යාකයාමහන් රැවටුනීය, Eve was deceived by the devil. දුජිනසින්ගෙන් අහක්වෙයන්, keep away from wicked people. ලීවලින්වත් ගල්වලින්වත් රිදී රත්රන්වලින්වත් රූප සාදන්ට අපට පුළුවන, we can make statues in wood, stone, silver or gold. තරහාවෙන් සිටීම හොඳ නැත, it is not good to be in passion. අපි සියල් ලෝම මහන්සියෙන් රාකාවෙන්නෙමු, we all maintain our lives by exertion. අපි හොඳින් පවතිමුනම් සවනීක විපාකය ලබන්නෙමු. if we behave well we shall obtain heavenly reward. වචනවලින් බැරිනම් ලකුණුවලින් මෙය තෝරුම කරදියන්, explain this by signs if you cannot by words.

U

[154]

6. VOCATIVE.

The Vocative is used to call or to pray. The singular ending in φ as $\Im \Im \Im$, O friend; $\varphi \circ \vartheta \Im$, O child, is not much used, except in books. The final \mathfrak{S} , though form of the plural, is generally used for the singular too, except in case of anger or of familiarity; the \Im or φ is sometimes changed into \mathfrak{S} . Ex:

මගේ පියානෙනි, O my father; මවිනි, මව්නෙ, O mother; දෙවිසාමිනි, O Divine Lord; මගේ ජේසුනි, my Jesus; මෑනි යෙනි, මාතාවෙනි, මරියෙනි, මරියනුමනී, O mother, O Mary; දරුවෙනි, O child; දරුවරුණි, O children; v. පුතේ මෙහේ වරෙන්, son, come here; අම්මේ බත් දීයන්, mother, give me rice.

Ş

;

The Nominative is also used for the Vocative, especially with personal names or in anger and with irrational beings. Ex: ජුවම් අහසන්; John, hear; නසුරා මෙමන්චර, bad fellow, come here; මල්ලා සල, dog, go away.

7. LOCATIVE.

The Locative for animates is rendered by the Accusative with the prepositions, කොරෙහි, වෙත, වෙතෙන්, වෙතට්. Ex:

දෙවයන් කොරෙහි බලාපොරොත්තුවෙයව්, hope in God එකම දෙවියන් වෙත විශ්වාසකරමුව, let us believe in one God,

The Locative for inanimates is the same as the Genitive, or is expressed by the adjective form of the noun annexed to it or by a preposition. Ex:

පාරේ සිටියෙම්, I was on the road. v. මගේ පොතේ අකු රු මැකී ගියා, the letters of my book are effaced. මගේ අයි යා පාරේ මැද වැටුනෝ, my eldest brother fell in the middle of the road.

The affixes 3, 23, 232 may be also used for the Locative. Ex:

ඒ කාලයෙහි, in that time. මගේ පුතා කුඹුරෙහි වැඩකර

[155]

සි, my son is working in the field. **මෙගනම එහිදී ම**ලේය, he died there. දී cannot be used with the verb ඉන්නවා, to be, because it has the same meaning; so we cannot say; එහිදී උනිවූ, but say: එහි උනිවූ or එහිදී සිටියෙමු, we were there.

The Instrumental by or through and the Auxiliary are rendered by a preposition or by the Ablative. Ex:

දෙවියන් විසින් ලෝකය මවනු ලැබුවේය, the world has been created by God. වෙද දුන් ඖෂධ බලයෙන් මගේ මල යා සුවවුනේය, my younger brother was cured by the effect of the médicine which the physician gave. සීතලය කරණකො ටගෙණ නොල් මිදෙන්නෙන්ය, through cold oil becomes coagulated.

§ 2. HONORIFICS.

 α

1. When the name of God is used, the final වහන්සේ is generally annexed to the word දෙවයන්, adjective form of දෙවයෝ, God. Ex:

දෙවියන්වහන්සේට සතුතිකරව්, praise God. දෙවියන්ව හන්සේ is more honorific than දෙවියෝ, and ought to be used especially on account of the practice of the Buddhists to call දෙවියෝ many false divinities whom they consider inferior to Buddha as බහා, විෂණු, කතරගා, චකු, ලකෘම්, පතතිනි, සතතිනි, etc. Nevertheless in books and prayers, දෙවියෙනි, දෙවිකාමිනි are much used in the Vocative. කොම්දරුවෝ, Lord, is often added to the holy name of Jesus. Ex:

ජේසු සාම්දරුවෝ අප ගලවාගත්මස්ක, our Lord Jesus redeemed us.

2. The final නෝ is oftentimes added to nouns of the masculine gender as honorific. Ex: සොනිනික පියානෝ, the heavenly Father; දිවා පුනුයානෝ,

the Divine son; ගොපාලයානෝ, the pastor; කුමාරයානෝ, the prince; ගැලවුම්කාරයානෝ, the Redeemer; තුමානෝ, the eminent person. 3. When speaking of our Lord Jesus Christ or of any part or member of His body some special prefixes and affixes are generally used, viz: දිවා, යු, මණාඩලය, පෝක. Ex:

ජුදෙව්වරු උන්වහන්සේගේ ශී හසන පාද ඇනවලින් සිදු රැකළෝය, උන්වහන්සේගේ දිවා වනමණඩලයට පහරදුන් තෝය, උන්වහන්සේ අප උදෙසා තමන්වහන්සේගේ ශී රැ ධිරය වගුරමින් නානාකාර වද ඉවසූසේක, the Jews pierced with nails His hands and feet, they gave blows to His holy face, and having shed His blood, He suffered several sorts of torments for our sake.

4. Divine Mother is rendered by දෙවමෑනියෝ, දෙවමෑ නියන්වහන්සේ, දේවමාතාවෝ. The adjective දිවෳ, Divine is used only for God, as දිවෳ පුනුයානන්වහන්සේ, දිවෳ කුමා රයාමන්, දිවෳ පුනුයාමන්, the Son of God. දිවෳ බිලිඳ, the Divine Babe. දිවෳ සත්පුසාදය, or දීවෳ සත්පුසාදවහන්සේ, the Divine Eucharist; but දීවෳ is not to be used for the Mother of God or any other Saint.

For the Divine attributes දෙව is generally used, as දෙව කරුණට, the Divine mercy. දෙව අභිපාය, the will of God.

5. The name of a Saint is never used by Catholics without prefixing to it ශුදාවූ or සාන්තවූ saint; භාගාවනත, blessed; oftentimes මුනිඥයා, මුනි, මුනිදු, මුනිවරයා, මුනිඥ සානන්වහන්සේ, which comes after the noun. Ex:

ශුද්ධවූ ජුවම් මූනිඥයානන්වහන්සේ or ශුද්ධවූ ජුවම් අපො සතුලුවරයා දශීන කීපයක් දුටුසේක, St. John, or St. John the Apostle saw several visions.

For the feminine gender, මූනිශාවරී may be affixed. Ex: ශුදාවූ ආනා මුනිශාවරී, St Anna. ශුදාවූ ලුසිය මුනිශාවරීණ්! O St. Lucy!

6. තුමා, which is an abreviation of උතුමා, person of eminence, for the feminine නොමෝ. are used as honorific after nouns, especially the demonstrative pronouns. The feminine ම්තොමෝ, *she*, is much used in writings. The plural of both genders is තුමු, තුමුලා, තුමන්, තුමන්ලා, තුමානන්වහන්සේ ලා. The plural forms, තුමු and තුමන්, තුමන්ගේ, තුමන්ට, තුමනි, etc. are also used for the singular as honorifics in both genders. Ex:

අප සොමිතුමා අද දෙශනා වදළේය, our priest preached to day. මේ තුමා සියලුදෙනාටම උපකාරකරයි, he gives assistance to every one. සතුතොමෝ අඩඅඩා උන්නීය, the woman was crying. කනාමරියතොමෝ සුරදූතයා දක බියපත් ව සිටියා, ඕනොමෝ දෙවානුභාවයෙන් ගැසීනම්සිවුනාය, the Virgin Mary seeing the Angel got fear, she conceived by the power of God. තුමු දෙවපුහුයානම මේ ගල් පූප වෙන්ට අ ණකළ මැනව, if thou art the Son of God, change these stones into bread. දෙවිතුමන්ට නමසකාරකරන්ටත් කතා මව්තුමන්ට වඤනාකරන්ටත් සුතුසි, it is right or proper to adore God and honour the Virgin Mother. සුරදූතතුමන්ලා අපට පිහිටවෙනවා සොළේ. Angels, help us.

7. To names of priests the honorific උන්නාන්ෂේ is always affixed. උන්නාන්ෂේ alone, and for the plural උන් නාන්සේලා, are also used for priests in general and great superiors, and මහණුනතාන්සේ for the Buddhist monks. Ex: ගෞරවනියවූ N. උන්නාන්සේ තවත් උන්නාන්සේලා දෙ නමක් කැටුව මහා පූජාව සිද්ධකෙළේය. the Reverend N. with two other priests celebrated the high mass. මහණුන් නාන්සේලා තුන් නමක් බණ දෙශනා වදරන්ට ආවෝය, three Buddhist monks came to preach the Buddhist doctrines.

The proper term corresponding to Reverend is ගෞරවති සවූ, and to Very Reverend අති ගෞරවනිසවූ. The parish priest is usually called කටටමල් උන්නාන්සේ. කට්ටලේ is a Tamil word meaning order, command, in Sinhalese, appointed. For a Catholic priest, පූජාපුසාදින්වහන්සේ or ශුරු පුසාදින්වහන්සේ is used. A Bishop, රාජශුරුපුසාදින්වහන් සේ, v. බිස්පුන්නාන්සේ and බිස්පු සාාමින්වහන්සේ. The Pope, ශුබොතතම පාප්වහන්සේ or ශුබොතතම පියානෝ. The Governor, උතුමානන්වහන්සේ. 8. The term $\mathfrak{W} \mathfrak{Q} \mathfrak{G}_{\mathfrak{I}}$ or $\mathfrak{W} \mathfrak{Q} \mathfrak{G}_{\mathfrak{I}} \mathfrak{O} \mathfrak{I}$, although translated in English by the word *lord*, has not always the same honorific meaning conveyed by the English word; nevertheless it is of a very frequent use amongst Sinhalese people when speaking of, or to God, superiors, priests, agents, mudaliyars, advocates, proctors or rich and respectable people. Ex:

හාමුදුරුවන් අපට පිහිටවෙනවා සොලඳ්, O Lord, help us. හාමුදුරුවන් තමුන්නාන්ෂේ මට සිලිමක්වත් දුන්නොත් ලොකු කුසලක්වේ, Lord, if you give me at least a shilling it will be a great merit.

9. Church officers as muppus, annavis, native doctors, inferior officers, even renters and carpenters, have for honorific GG. Ex:

මුහුප්පුරාල, අන්නවිරාල, වෙදරාල, ගමරාල, රේන්දරාල, වඩුරාල සැවෝම ඊට සතුටුවුනෝය, the muppu, the annavi; the doctor, the village headman, the renter, the carpenter, were all pleased at it.

For the other dignitaries see the appendix.

10. රාලනාම and අප්පුහාම are generally annexed to the names of respectable men, භාම්නෝ for their wives and භාම් to the names of women of the same class. අප්පුහාම alone, without name, is also used. Ex:

අප්පුහාම් කැමතිනම් පුළුවති, if master likes, he can. මරි භාම් කියන්ගෝ මොකද? what does Mary say? මහත්මයා ගෝ හාම්නේට අසනීපයි, the wife of the nobleman is sick-

For the sake of respect, the following nouns are generally used in the plural form for the singular. viz: අප්පා, අම්මා, ආච්චි, අයියා, මල්ලි, අක්කා, නංගි, මාමා, බෑතා, නැනා, and some others composed from these. Ex:

ආච්චිලාගෝ වනු, the gardens of the grand-mother. මල් ලිලාටත් අක්කලාටත් නංගිලාටත් මගේ අයියාලා කාසි දුන් තේ, my elder brother gave money to my younger brother, to my elder sister, and to my younger sister. මගේ කුඩය් පාලා තවම ආවේ නැත, my uncle is not yet come.

[159]

Should that form of the plural happen to seem ambiguous, instead of ලා, වරු may be used for the plural. Ex: අපේ බෑ නාවරුන්ගෙන් ඉල්ලාගණින්, ask from our nephews.

§ 3. REMARKS ON SOME NOUNS.

1. After a noun of town or country, the words 200, 00, SQSS are often affixed; nevertheless if the town or country is well known, these affixes are better omitted. Ex:

පරිස් නුවර දුට්මි, I have seen Paris. එයා උපන්නේ ඉතා ලි රටෙහි or ඉතාලියෙහි, he is born in Italy. කොළඹ යන් නේ කවදද? when do you go to Colombo? ජාපනෙන් ආ වේ කොහොමද? how did you come from Jaffna? ජපන් දෙශය වැඩිදියුණුවේගණ එයි, Japan prospers.

2. Personal nouns and names of country, city, village, etc. are declined as nouns, unless they are followed by another generic appellative as above. Ex:

සීමොන්ගෙන් යතුර ඉල්ලාගණින්, ask the key from Simon. ඔහු සපාඤ්ඤ රටෙහි උපන්නාද? was he born in Spain?

3. When speaking of parts of the body of which there are two or more than one, as eyes, ears, teeth, knees, hands, feet, etc. the singular is used for the plural. Ex:

ඇට කණ ඇගෙන්නේ නෑ, she is deaf. ඔහුට ඇහැ පෙ ණෙන්නේ නැහැ, he is blind. මට ඇතැ පෙනේ, I see. ඒක දතින් කඩන්ට මට බැහැ, I cannot break it with my teeth. මේ ලියමන මා අතට බාරදියන්, hand over this letter to me. දනින් ඉදින්, kneel down. පසින් ආවාද? did you come on foot ?

4. Words expressing substance in general, as gold, silver, wood, rice, oil, etc. are generally put in the plural. Ex:

අපට තිරිගුවලිනුත් හාල්වලිනුත් සනීප කෑම සෑදියහැකිද?

can we make wholesome food with corn and with rice ? කො ස් ලීවලින් සාදන පුටු හොඳමදි, chairs made of jack wood are not yery good. සපීයෝ කිරීවලට කැමති, serpents like milk. පිටිවලට තොල් මුසුකලහැකි, oil can be mixed with flour. රිදීවලින් or රිදිශයන් සාදපු මුදු මට පුසනක නැහැ, I do not like rings made of silver.

ÉXCEPTIONS.

වතුර and its synonyms දිය, දියවර, water, කරදිය, salt or brackish water; මිරිදිය, good water; සුලුදිය, urine; also රහ දිය, quick silver, are used only in the singular. Ex:

ඇල්වනුරෙන් මගේ මුහුණ සේදුවෙම්, I have washed my face with cold water.

5. Several neuter nouns having the plural in De or in D, are better used in books with the second form. Ex:

අපි අප කොලශයන් මඞ්නාකරන්ට ඕනෑ, we must subdue our passions. ශැලවීමට නිසි මාන්යන් සෙවියයුතුයි, we must search the proper ways to salvation. දෙව්යන්වතන්සේ යම් දෙයක්න් නොව තමන්වහන්සේගේ දෙවානුභාවයෙන් ම තාරකාවන්ද වෘකෘයන්ද මහා චතුර්භූතයන්ද මැවූසේක, God has created the stars, the plants and the four elements, not from any thing, but by His Divine power.

6. Collective nouns as සමුදව, multitude, සමූහය, assembly, eltc. require the singular in the verb. Ex:

මහත් ජනසමූහයක් එතනදී රැස්වුනේය, a great assembly of people met there.

-00-

[161]

CHAPTER' III.

ADJECTIVES.

1. As before said, Adjectives are indeclinable and never altered on account of gender, number or case. Ex:

හොඳ ලමයා, good child. හොඳ බල්ලා, good dog. හොඳ රෙද්ද, good cloth. අපි හොඳ වැඩට හොඳ කුලිය දෙන්ට ඕනෑ, we must pay well for good work.

2. The adjectives precede the noun which they qualify; nevertheless if the Adjective is annexed to the verb to be, as ending the sentence, it comes after the noun with the affix \mathfrak{B} which means is. Ex:

අලුත් කඩදසි ගෙණාවෙම්, I brought new paper. උස් පොල් ගහක් වැටුනේ, a tall cocoanut tree fell. මේ රටේ මිනිස්සු බොහොම හොඳයි, the people of this country are very good. මේ කන්ද උසයි, this hill is high.

3. In colloquial language, when several adjectives precede a noun, they are used without conjunction and without affixes; in writings they are often followed by some of the affixes and generally united by conjunctions. Ex:

අපේ වත්තේ ඉතා ලසාණ පුම කුරුල්ලෙක් දුටුවෙම් or දුට්ම්, I have seen a very nice and small bird in our garden. මූරණඩුවූ ආඩම්බරවූ මෝඩවූ or මූරණඩුවූද ආඩම්බරවූද මෝ ඩවූද ජනයන්ගෙන් වැලකී සිටිය යුතුයි, we must avoid stubborn, proud and foolish people. ලසාණ මිලවටින සව්ඇති පටරෙද්දක් තෑග්ගකොට මට සමහවුනා, or in writings: ලසාෂ ණවූ මිලවටින්නාවූ සහ සව්වන්නාවූ පටරෙද්දක් තෑග්ගකො ට මට සමහවුනේය, I got for present a silk cloth nice, valuable and strong.

4. If the sentence ends by a negative with an Adjective, the negative $\mathfrak{D}_{\overline{i}}, \mathfrak{D}_{\overline{i}}\mathfrak{D}_{\overline{i}}, \mathfrak{D}_{\overline{i}}\mathfrak{D}_{\overline{i}}$ follow the Adjective and supply the verb. Ex: මේ වැඩ හොඳ නැත, this work is not good. මේ බක් රස නැහැ, this rice is not tasty.

5. The Adjective may often be rendered by substantives. Ex:

This man is pious and charitable, මේ මනුෂායා භයාතිව නතයා සහ තාහතිවනතාසාත්ය, or මේ මනුෂායා භයාතියත් තාහතිවනතායාමත් ඇති යොනෙකි, or මේ මනුෂායා භයාතිව නත හා තාහතිවනතයි, or මේ මනුෂායා භයාතිවු සහ තාහතිව නතවූ යොනෙක්ය.

§ 2. COMPARATIVE.

00-

1. The comparative of superiority is expressed by the dative with or without වඩා, වැඩි, වැඩිගෙන්, more. Ex:

නුඹ මට ලොකුය, or නුඹ මට වඩා ලෝකුය, you are bigger than I. කිසනිසානි ධම්යට වඩා හොඳ එකක් නැත, there is no better doctrine than the Christian. මූ නරකයි ඔහුගේ මලයා ඊටත් වැඩි, or වැඩියෙන් නරකයි, this one is bad, his brother is worse. පමණට වැඩි වියදම්කිරීම අනතරා සහිතය, it is a dangerous thing to spend beyond measure. ඉංගුසි භාෂාවට වඩා සිංහල භාෂාව ඉගණගන්ට පහසුයි, it is easier to learn Sinhalese than English.

Better is generally rendered by	වඩා හොඳ.
The best	සියල්ලට වඩා හො ඳ.
Worse	වඩා නරක.
The worse	සියල්ලට වඩා නරක.

2. The Comparative of inferiority is rendered by the dative with අඩු or අඩුතරම; often by interverting the terms of the comparison. Ex:

මේක රත්තලකට අඩුයි, this is less than one pound. ඔහුගේ නගා ඔහුට වඩා සම්පයි, he is less clever than his younger sister. Lit, his, younger sister is cleverer than he. හෙත්රි නුඹට අඩුතරම් නොවේ, Henry is not inferior to you.

3. To express the comparative of equality, words expressing quantity, measure, similitude are used, as වාගෝ, වගෝ, සමාන, පමණ, විචර, විතර. Ex:

මේ ලමයා ඔහුගේ සහෝදරයා වගේ භතතිවනතයි,, this child is as pious as his brother. අර මිනිහා කොවිචර උසද එ විචර දුළුයි, that man is as wicked as he is tall. මොහු පම ණට නුඹ පණඩිතයෙක් නොවෙයි, you are not as learned as he.

4. The Superlative is rendered by a term of universality in the dative case to which I may be affixed, or by the ablative and also by the accusative followed by the preposition q m = 0 of m = 0. Ex:

සියල්ලන්ට or සියල්ලන්ටම වඩා මේ ලමයා කීකරුයි, this child is the most obedient of all. සියලු මනුෂා කුල වනී යන් අතුරෙන් අපුකානුවෝ කළුයි, the Africans are the blackest race of men. සෑම භාෂාවන් අතුරෙන් සංසකෘත භා ෂාව සමපුණියි කියා එක්තරා පණඩිතුගයක් කීවේය, a certain pundit said that the Sanscrit is the most perfect of all languages.

5. When the superlative is used without comparison the word gail, gailed, gailed, or gails prefixed. Ex:

ඉතා නොඳසි, very good. ඉතාමත් අසීරුයි, very difficult. අති ශුදධ අභිපාය, the purest intention. අති උතුම්, excellent, supreme,

[164]

CHAPTER IV.

NUMERALS.

Ordinal adjectives precede always the nouns which they affect. The cardinal adjective requires the following substantive to be in the singular. When a number refers to animates, rational or not, the word දෙනෙක් or දෙන follows that number; for two only, instead of දෙලදනෙක්, දෙන් ඉතක් or දෙන්න is used. Ex:

ජූලි මස පහලොස්වෙනි දින මඩහලායක් වේ, there will be a festival on the 15th of July. ලබන මාමස් දෙවෙ නිද වරෙන්, come on the 2nd of the next month. පුළුම කොට, or පුථමයෙන් තමාගේ ආතම ගැලවීම, දෙවෙනුව තමා මග් ශරීරික රාෂාව මසවිය යනය, we must first seek our salvation, in the second place our living. දෙතුන් වරක් නුඹ ට මෙය කීවෙම්, I told you this two or three times. මේ මා මස් දෙලොස්වෙනිද මිනිස්සු එකසිය පණස්හත් දෙනෙක් සිය රටෙන් පිටත්ව ගියෝය, on the twelfth of this month-157 people emigrated. මේ ගම් දෙකෝම කෝලාහලවිය, in these two villages there were disturbances. Scope Sco න් විසින් මවන ලද්දේය, the two worlds have been created by God. මේවා සිදධාවලා අවුරුද හුණයි, or මේවා සිදුවු ෙන් තුන්අවුරුද්දක්ය, these (things) happened three years මේ චඩාලයා අවුරුදු හතරක් මාස් දෙකක් දවස් විස් ago. සක් හිමර් උන්නේය, or අවුරුදු හතරයි මාස දෙකයි දවස් විස්සයි නිරේ උන්නෝය, this mischievous fellow has been in jail four years, two months and twenty days. @@ @@ 80 ේද්ද රුපියල් අටකට මිලයට ගන්ට පුළුවන්ද? can I purchase this silk cloth for eight rupees ? පන්සිය දෙනෙක් පම ක එහි සිටියෝය, there were about five hundred people there. අපේ බැටඵ පැවියන්ගෙන් කීදෙනෙක් මැරුණිද? දෙන් නයි, how many of our lambs died? two. ගොන් දෙන්නම or දෙදෙනම රුපියල් පණහකට වික්කෙම්, I have sold the two bullocks for fifty rupees. ලමය් දෙන්නයි සතියෝ පස්

[165]

දෙනයි බල්ලෙකුත් ගබෙන් වැටී මලෝය, two children, five women and a dog having fallen into the river, died. පරනු වෝ අටදෙනෙකු මැරු වෙම්, I killed eight worms.

Dates are generally put at the end of letters, deeds, etc. in a special way; first the year, afterwards the month, the day and lastly the place. For the year the word \mathfrak{O} , for the month, \mathfrak{O} , and for the day \mathfrak{F} , \mathfrak{S} , for the day of the moon \mathfrak{O} , are affixed. Ex:

වෂී 1884 ක්වූ ජූනි මස 12 වෙනි දින කොලඹදීය, Colombo, 12th June 1884. ජෝන් මේ මාසේ අටවෙනිද මලේ ය, John died on the eight of this month. අද අටවක දින, to day is the eight day of the moon.

When a determinated time or an epoch is given, the locative, the dative or the ablative is required; and for year agoing is generally used; for days, coes. Ex:

අවුරුදු පහනට පුථමයෙන්, or අවුරුදු පහනන් මන්නෙකි මේ ලමයා ඉපදුනේ, this child was born five years ago. පහ ලොක් දවසක්න් පුත්තලමට v. මට යන්ට වේ, I shall have to go to Puttalam this fortnight. මහමන්තෙමේ කිසානු වෂීයෙ න් පන්සිය නවයේදී, or පන්සිය නමවෙනි අවුරුද්දේදී අරාබි දෙශයෙහිවූ මැකා නම් නුවර උපන්නේය, Mahomet was born 569 years after Christ, in Mecca, city of Arabia. කිසානු වෂීයෙන් යට අවුරුදු පන්සියකින් පුළුයෙහි, five hundred years before Christ.

The Sanscrit forms වී, two; තො, ති and තො, three; සිව්, චතුර් and චතුස්, four; පඤව or පව, five, etc. are used especially in a concret meaning, viz: twofold, threefold or double, triple, quadruple, quintuple, etc. Ex:

වීපාද, biped; නෙසරණ, the threefold help; තුකොණ, triangle; නෛතුලොකය, the three worlds; චතුස්පාද,සිවිපා වෝ, quadrupeds; චතුර්කාලය, emberdays; Lit. the four times; පාවෙනුියන්, the five senses.

The formulas for operating on numbers are the following: For addition, එකතුක්රීම: තුණ සතර සතයි, 3 and 4 (make)

[166]

7. For subtraction, අඩුකිරීම: පහෙන් තුණ අඩුකලාම දෙක සි, from 5 taking 3 (remains) 2. For multiplication, වැඩි කිරීම: සහර පහෙන් වැඩිකලාම විස්සයි, 4 multiplied by 5 (give) 20. For division, බෙදීම: අට දෙකෙන් බෙදුවාම or බෙදුනාම සතරයි, 8 divided by 2 (give) 4. etc.

The Indefinite form may be also used in the first numbers, viz: තුණක් සතරක් සතයි, three and four (make) 7. etc.

CHAPTER V.

nn

PRONOUNS.

§ 1. PERSONAL PRONOUNS.

The personal pronouns are used for nominatives of verbs as the nouns, but are often omitted when the meaning of the sentence is clear without them, especially when the final termination of the verb is special to any particular person as, $\overline{\mathfrak{D}}$, $\overline{\mathfrak{D}}$, $\overline{\mathfrak{D}}_{\mathfrak{D}}$, etc. Ex:

නුඹට උප්කාරකොලෙම්, I helped you. v. හෙට එඤඤ, I shall come to morrow.

When the verbal general forms ending in නවා, වා, නා, නවා ඇති, තත්, තොත්, ආනම්, ආනුමුන්, etc. are used, oftentimes the pronoun is required. Ex:

v. මම සන්මපන් ඉන්නවා, I am well. v. ඔවුන් පස් දවස කින් එනවා ඇති, they will come in five days. v. ඔවුන් එතත් නේතත් මට කාරියක් නැහැ, I do not care if they come or not.

The personal pronouns are used for both genders masculine and feminine, except තෝ, ති, ඇ, and those composed from them.

The pronouns of the second person have several forms ac-
[167]

cording to the rank of the person addressing or addressed. These must be carefully observed in talking and writing.

තෝ, Thou.

තෝ is often used. 1. By parents to their young children, 2. තෝ, තී, තොපී, by high caste people, when speaking to low or very inferior persons. 3. By persons in passion, to their equals or to respectable people; when used so they are disrespectful. Ex:

තෝ මෙහේ වර, come here. තොපි මගේ වත්තට ගොස් වැඩකරපියව්, go to my garden and work. තෝ ගෙදර පල, go home. තිට මම කීවේ නැද්ද? did I not tell thee?

තට is more disrespectul than තොට.

තොපි or තෙපි even තෝ are much used in old Bana books as honorifics, and තොපි may be used in public speeches, especially when relating texts of scriptures, or speaking in general; nevertheless this form can be seldom used with prudence. The same form is sometimes used in books for the singular, when addressing princes, kings and even God in some sentences as the following. Ex:

තොපගේ දෙමව්පියන්ට සංගුතකරව්, honour your parents. පව්කාරවූ තොපි පැම්ණෙන්නේ කොතැන්තිදයි බ ලව්, ye sinners, see where you are going. B. මහා රජානනි, අපි තොපට බියපත්ව සිටිමු, great king, we are afraid of thy majesty. දෙවියනි මම වනාහි තොපට යටහත්තොවෙමියයි ලුසිපෙර් කීය. O God, I do not submit to thee, said Lucifer.

අඩෝ, බොල, බොලන්, are used in very vulgar use to menials or very inferior classes. Ex:

අඩෝ මෙසේ වර, come thou here,

Co is not used in books, but generally in familiar colloquial language, between parents, brothers, sisters, friends, children and by superiors speaking to inferiors. Ex:

ලී ලංකා ජාතික සිස්නාබංලය

ĊÔ.

මල්ලි උඹ සොකා්ලේට නොහියේ මන්ද? younger brother, why did you not go to school? උඹලාට මේවා කමක්නැහැ. you do not require these.

නුඹ, නුබ.

නුඹ and sometimes නුබ are more polite and generally used in books and public speeches. Ex:

මම නුඹලාට කීප වරක් කියාදුන් පුකාර හැසිරෙන්ට එ පාද? should not behave as I have often told you? මගෝ. දරුවනි, නුඹ කීකරුවයන්න, my child, be obedient,

තමුමස්.

හමුමස් is used between respectable people nearly equals, such as muppus, annavis, aratchies, native doctors, village headmen, etc. Ex:

තමුසේට ආරච්චි නිලය ලැබුනා නොවේද ? have you not got the office of aratchy ? තමුසේලා අපේ විවාහ මඩාගලාය ට එන්ට ඔනෑ, you must attend our wedding feast.

තමුන්නැගේ.

තමුන්තැනේ is used for the last degree of a superior condition and for gentlemen such as native proctors, rich common people between themselves and especially by inferiors addressing them. Ex:

මගේ නඩුවේ තොරතුරු තමුන්නැහේට කියාදෙන්ට ආ වෙම්, I came to give you the particulars of my case. මට අ සනීප නිසා තමුන්නැහේ මට හොඳ බෙහෙතක් දෙනවා යහ පති, as I am not well, please, give me a good medicine.

තමුන්නාන්සේ.

, තමුන්තාන්මස් is used 1. by inferiors addressing their great superiors, and respectable people. 2. in writing, viz: to editors, proctors or to the public, in a general invitation to a festival, a meeting, etc. 3. by priests and respectable people addressing each other. Ex: තමුන්තාන්සේ අපේ ගමට එන්නේ කොයි දිනේද? what day will you come to our village? තමුන්තාන්සේලා කරු ණකර අපේ කිඩාව බලන්ට එනමෙන් ඉල්ලාසිටිමු, please, come to see our drama. තමුන්තාන්සේලාගෙන් මුදල් ටිකක් ඉල්ලන්ට ආවෙම්, I came to ask some money from your Reverence.

නුඹවහන්සේ.

නුඹවහන්තේ or නුබවහන්තේ is used in addressing great superiors, such as priests, bishops, Governors, etc. and also in addressing the saints, the Angels, the Divine Mother; නුබවහන්තේ is less honorific than ඔබවහන්තේ, but rather more affectionate. Ex:

නුඹවහන්සේ මට උපකාරකලාට බොහෝසේ සතුනිකරමි, many thanks to your Reverence for having assisted me. දෙව දූනවරුණි නුබවහන්සේලාගේ යාචඤපීහිටඅපට ලැබුනමැ නව, Divine Angels, help us with your prayers.

ඔබවහන්සේ.

මාවහන්සේ, the highest honorific pronoun, is used as above but chiefly in addressing God. ඔබ is also used for ඔබවහන්සේ in books, prayers and poetry. Ex: අහෝ සාමින්, ඔබවහන්සේට නමසකාරකරම්, O Lord, I adore thee. සඳකල්සීම ඔබට සතුතිවේටා, mayest thou be praised eternally. සාමින් or හාමුදුරුවන් ඔබවහන්සේ අණ කල පරිද්දෙන් මගේ ලමයා සෙකා්ලයට ඇරියොම්, Father, as ordered by your Reverence, I have sent my child to school.

In addressing men of rank, superiors cannot properly use any of the above, but they may use the third person. Ex:

මහත්මයා මේ ගමට ආචාට මම බොහෝ සනෙතාෂයි, 1 am very glad that you, (Lit. the gentleman) came to this village. මුදියන්සේ සනීපද ? How are you? (Lit. is the Mudaliyar enjoying good health?) තොතාරිස් මහත්මයා නොයි ගමේ පදි මිද? where do you live? (Lit. where does the Notary lives?) කෝරලේ මහත්මයා, or කෝරාල නීතරම අප නිසා වෙතෙ සෙන බැව පෙනේ, you (Lit. the Korale) seems to take great pain always for us.

The same form is used when addressing English ladies, or Sinhalese rich and respectable women. Ex:

නොනා මහත්මයා හෙදර උන්නාද? were you at home? (Lit. was the lady at home?) නෝනා මහත්මයාගෝ දරු වා දන් සනීපද? is your child well now?

Women speaking of their husbands, especially in their presence avoid saying: my husband; they use also a third person as above. Ex:

රාලසාම්, the master, ලමයාගේ පියා, v. තාන්තා, the father of the child. etc.

තමා, තමතමා, one's self; තමා, thou.

mon has two meanings, viz: one's self and thou. In the first meaning often with repetition; in the second it is disrespectful among equals, and much more when addressing superiors. Ex:

තමාට බැරි දේ බාරගන්ට යුතුනොවේ, it is not proper to undertake things impossible to one's self. තමතමාහට ඇති දයාවසේ අනාසයින්ට දයාවෙන්ට ඕනැය, we must love others as ourselves. මම තමාගෙන් මොකවත් ඉල්ලුවේ නෑ, I did not ask any thing from you.

ඌ, හෙතෙම; v. ඔහු; (honor.) උන්වහන්සේ, he.

For the third person singular he, C7, SUSDO, SUSD, SUSDO, SUSDO, SUSDO, SUSDO, SUSD, SUSDO, SUSDO, SUSDO, SUSDO, S

හෙතෙම අපුරු පොත් කීපයක් සාදම්න් මුළු ලොවෙහි පුසි දොවුනේය, he made himself known in the whole world by publishing rare books. මම ඔහුට පිනට සිලිමක් දුනිම්, for the sake of charity, I gave him a shilling. ඌ තැබෑරු මට ගොස් අරක්කු බීලා වෙරිමත්වුනේය, he went to the tavern and having drunk arrack, got intoxicated.

[171],

`ඇ, ඕනොමෝ, she.

Although much used in colloquial language ඈ is not very respectful; therefore මේ සහී, or a more honorific term is used; in books ඔතොමෝ is generally used for the nominative singular, ඔතුමන්ගේ, ඕතුමන්ට, etc. forms of the plural, are used for the singular likewise as honorific; for the nominative plural ඔතුම and ඔතුමන්ලා. Ex:

v. ඈ අද මැරුණ, B. ඕනොමෝ අද මළා, she died to day. නොනා මහත්මයා ඊයේ මට කම්බායක් දුන්නා or දුනීය. she, (Lit. the lady) gave me yesterday a coloured cloth.. ඕ නොමෝ පුහුයෙකු පුසුතකලාය, she gave birth to a son.

§ 2. DEMONSTRATIVE PRONOUNS.

These pronouns are of two sorts, some are used as nouns, some as adjectives; the first are declinable as nouns, the second indeclinable. Ex:

මෙයා පොහොසන්ය, or පොහොසනාය, this (man) is rich. මේ තරුණයාට නුවන ඇත, this young man is intelligent. අර ගෑනී කළුයි, that woman is black. අර වැට පරණයි, that fence is old.

මේ, මෙය, මේක, මෙයා, etc. are used for objects present or distant. Ex:

මේවා දුටුමේ කවුද ? who saw these ?

අර, අරයා, අරකී, etc. are used for distant objects in view. Ex:

අර ගැනුලමයා සෙක්ලෙන් එනවා or එන්නී, that girl is coming from school. අරකී මෝඩසි, that (woman) is stupid.

ඒ, එය, එයා, ඒක, ඒකී, ඒකා, etc. are used for objects spoken of before. Ex:

නුඹ ඒවා වැඩියෙන් විසඳ**ුන්නොත් හොඳ**යි, it would be good to explain these more. මයා, ඔයා, ඔකී, ඕකා, ඔක, are used for objects near the person addressed. Ex:

මේ ගහ නෙවේ, ඔක කපාපන්, cut that tree, not this.

එයා, ඔයා, මෙයා, අරයා, මූ, මෑ, මේකී, ඒකී, ඕකී, අරකී. used for persons are not respectful; the adjective form, ඒ, මේ, අර, with a noun are better used; so instead of මෙයා, say මේ මනුෂායා, instead of මේකී, say මේ සනී, මේ ගෑනි.

The indeclinables, ど, @, ゅつ, as adjectives, are used for the three genders. Ex:

ඒ ලමයා, that child. මේ ලම්ස්සි, this girl. අර ලිඳ, that well.

These and those for the masculine and feminine genders are rendered by ඔවුනොවූන්; for neuters, by ඒවා මේවා. Ex:

මම ඔවුනොවුන්ට සෑහෙන වැඩ නිස්මකෙලෙම්, I have fixed proper work for these and those, (to do.) ඒවා මේවා අපට කමක්නැත, we want neither these nor those.

This one and that one are rendered respectively: ඔහු, මොහු or එයා, මෙයා. Ex:

v. ඔහු නොඳයි, v. මොහු නරකයි, this (one) is good, but that (one) is bad. එයාත් මෙයාත් මගේ වැඩකාරයෝය, this and that (persons) are my servants. For the neuter, this and that are rendered by ඒක මේක, or ඒත් මේත්. Ex:

ඒක් මේත් බලාපන්, see to this and to that. ඒවාටත් මේවා ටත් ආසාවෙන්ට එපා, desire neither these nor those.

 C^{η} , generally used for irrational beings are also used for men, but are not respectful. Ex:

මේ කොල්ලා කොඳයි, නුමුත් මූ කීකරු නෑ, this lad is good, but this (one) is not obedient.

Instead of the pronoun in English, it is often necessary to repeat the noun in Sinhalese. Ex:

මල්වල ලකෂණය කඩිනමින් මැකෙන්නාසේම සාහුලකෂණ ය මැකීයයි, as the beauty of flowers fades fast so does that of women. දුෂටයෝ මනුෂාසින්ගේ විනිශාවයට භයසි දෙවියන් ගේ විනිශාවයටනම් භයනැත. the wicked dread the judgment of men, but not that of God.

§ 3. INDEFINITE PRONOUNS.

These various pronouns being rendered in different ways according to the meaning of the sentence, some examples will perhaps be more useful than rules. Ex:

සමහරු නුඹ ගැණ නරක කියත්, some speak ill of you. කෙනෙක් නුඹ ගැණ බලාපොරොත්තව සිටී, some body is waiting for you. මේ අඹගෙඩිවලින් සමහරක් මට දියන්, give me some of these mangoes. සතුටුවූ යම් ආරච් අද නැද් ද? is there no good news to day? කවුරුත් කියයි, whosoever will say. කොයි මාශ්යකින්වත් ඔවුන්ගෙන් අපි ගැලවෙන් ට ඕනෑ, we must in any way get rid of them. නුඹේ මෛධ යා මකාපමණ වෙතුත් ජයගත්ට බැරිය, whatever may be your courage you cannot gain victory. තුඹේ වසතු කොපමණ වෙතත් ඒවායින් තඹ කාසියක්වත් එලොවට ගෙණයන්නේ ම නැත, how great soever your riches may be, you will not take with you to the next world even so much as a copperchally. මේ කාරණවලින් එකක්වත් බේරාපන්, settle at least one of these matters. එක්තරා පණඩිතයෙක් එසේ කීය, a certain pundit said so. කවුරුවත් or කිසිවෙක් or කිසි කෙ නෙක් මෙතනට ආවේ නැත, no body came here. මෙයා මොකවත් දන්නේ නැත, this(man) does not know anything. මේ නපුරා එන එකෙකාට බනී, this bad fellow abuses every දෙවියන් කැටුව සිටින කෙනෙකුට විනා one that comes. අන් කිසිවෙකට මෙබඳ පාතිහායෳ සිහිකල නොහැකි, none but he with whom God is can work such miracles.

එකඑක ගහකට වලක් බැගින් කොටාපන්, dig a hole for each tree. එකෙකාට රුපියලක් බැගින් දීපන්, give a rupee to each. එකිනෙකාට ආදරේවෙන්ට ඕනෑ, we must love each other. වෙන පිහියක් මට දියන්, give me another knife. අනිත් පුටුව ගෙනෙණින්, bring the other chair. අනිත් පො ල්පැල නැතිවුනේය, the other cocoanut plants are lost.

අර ගෑනි මදක් කළයි, ඔක් මෝසිය, that woman is somewhat black, this one is folish. නුඹ කපන්ට ඕනෑ අත්ත මේක නොව එකමයි, the branch you should cut off, is not this but that.

ඔවුනුත් මොවුනුත් පමණ දත් ලෙස කියාකලෝය, these and those have acted in some measure intelligently. අර ගෝ බොහෝ පරණයි, ඔය අලුත් එකයි, that house is very old,. this one is new. මක්කරමුද ? what are we doing? කීප සැර යක් මට වැරදුනේ, I failed many times.

බොබහා් දෙමනක් ඇවිත් සිටියෝය, many people were present. සෑමදම ඉදව්යන්ට යාවඤවිය යුතුයි, we must every day pray to God. මේ රෙද්ද නොවේ අනික අරක්වරෙ ත්, bring the other cloth not this. මනුෂායන්ගේ කලපනා වෙනයි දෙවියන්ගේ කලපනා වෙනයි, others are the thoughts of men, other the thoughts of God. අහවල් මිනිසා සිටියේ, such man was. අහවලා කීවේ, such man said. අහවල් අහවල් දේ සෑමහන්නේ නෑ, such and such things are not proper. එක්කෙනා එක්කෙනාට සිලිම සිලිම බැහින් දිපන්, give eachone a shilling.

කුමන ඖෂධයක්ත්වත් මේ ලෙඩා සුවකලනොහැකි, this patient cannot be cured by any remedy. අපි කවර කලකදී වත් මෙබදු දු්ෂාකම හුදුරිමු, we have never seen such wickedness. හරක් ඔක්කොම හොද ගණනාට විකුණන්ට අපට ලැබුනේය, we have succeeded to sell all the bullocks at a good price. කීප දෙනෙක් විත් සිටියෝය ටික දෙනෙක් යන්ට හි කෝය, many having come were there, few went away.

_____00--____

[175]

§ 4. INTERROGATIVE PRONOUNS.

Who? is rendered by $\mathfrak{SQ}\mathfrak{L}$, and generally put after a verb in the relative form. Ex:

අඬන්ගෝ කවුද? who is crying?

What is rendered by මොකද or මොකක්ද? the plural by මොනවාද? මොන, adjective precedes the noun and the particle ද comes after that noun. Ex:

නුඹ බලන්ට ආවේ මොනවාද? what things are you come to see? තෝ කීවේ මොන කථාවක්ද? what story have you related? නුඹලා දුවන්නේ කුමක් බලන්ටද? what do you run to see? නුමඹ මාමා එන්නේ කවදද? when does your uncle come? මන්ද? why? නුඹ කොළඹ යන්නේ කව දුද? when do you go to Colombo? කොසි දිනද? what day? මක්නිසාද? what for? මොන අන්දමින්ද? in what way?

If the verb ending the sentence means asking, inquiring, knowing, the interrogative pronouns may be also used. Ex:

සිබවෙච්ච දේ මොකද කියා අහපන්, ask what happened ආවේ කවුද කියා අපි දන්නේ නැත, we do not know who came.

After the interrogative කී, which is adjective, the word දෙ නෙක් for animates is required - Ex:

මේ අවුරුද්දේ මිනිස්සු කී දෙනෙක් මැරුණද ? how many people died this year ? නුඹෝ බෑනා හරක් කී දෙනෙක් වික්කාද ? how many bullocks did your nephew sell ?

For neuter nouns ascar is used as a substantive. Ex;

රුපියල් කීයක්ද ? how many rupees ? මේ වත්තේ ගස් කීයක් තිබේද ? how many trees are in this garden ?

කොයි, කී, කො, මක් are also used as adjectives, except මක් which means what? or what thing ? and is followed by a verb. Ex:

කොයි පුකාරයෙන් උඹට මේවා සම්භවූනාද? how did you get these? කීවරක්ද? how many times? කෙතරම්ද?

[176]

what condition? මන්වේද? what will happen? `මක්කරන් ටිද? or මක්කරමුද? මක්කරම්ද? what to do?

The same interrogatives may be used when Dot, any, is following the noun annexed to that pronoun. Ex:

කොයි පුකාරයෙන්වත් මේ වැඩ ඉතිකරපන්, perform in any way this work.

කෝකා, කෝකී, which? are not respectful, so කවුද may be used instead of these. Ex;

මේ ලමයින්ගෙන් වැරදුණෙ කෝකාටද or කාටද? which of these children has failed.

§ 5. RELATIVE PRONOUNS,

.00-

There are no relative pronouns in Sinhalese, they are rendered in four different ways.

1. By the verbal adjectives. Ex:

මා කැන්දෙවූ ඇත්තෝ හමට හියෝය, they who have called me went to the village. ඔවුන් යන පාරේ මට යන්ට බැහැ, I cannot go in the way they go. ජුවානිස් අස්පු සාද පු ගේ වැටුනේය, the house which Juanis appu has built fell down. නුඹ මුදල දීපු මිනිහා මළේය, the man to whom you gave money died. නුමෙන් මුදල් ගත් මිනිහා දුවාපී, the man who got money from you ran away.

2. By the verbal noun ending in නතා. Ex:

පව කරන්නාට දුක්වේ, the man who commits sin shall suffer. අනුන්ට අයුතුකම් කරන්නන්ට අව්වුදිය යුතුයි, it is right to punish them who do improper things to others. කුසල් කරන්නවුන්ට විපාක ලැබෙන්ගන්ය, they who do virtuous actions shall obtain reward. දේවපණන රාකාක රන්නා සැඩකීයට පැමිමණනවා ඇත, he who observes the commandments of God will reach heaven.

[177]

B. By the relative form of the verb. Ex:

සුරලොවට යන්නේ වික දෙනයි, they are few who go to heaven. මට මේ වැරැද්ද සිදාවුනේ තෝරුම් නැතිකමිනි, the fault which I have committed was through ignorance.

4. By the interrogative form with repetition of the noun to which the relative pronoun refers. Ex:

යම් ඉහසක මම උපන්නොමද ඒ ගේ, the house in which I was born, Lit, is there a house in which I was born? it is that house.

The local adverb *where* is rendered in the same way. Ex: අපි තිස දේවසානක ලකෘණයි, the church where we went is nice. නුඹ පදිවි ගම දුරයි, the village where you live is far. මමආ ගෙදර ලහයි, the house I came from is near.

The difficulty of rendering a sentence with two or more relative pronouns, is avoided by dividing it into two or more sentences. Ex:

"God of whom we admire the bounty and who is all powerful," may be translated so: දෙවියන්වතන්සේගේ දයායහ පත්කම දක අපි විසමපත්වෙමු, උන්වහන්සේ සම්වලලභව වැඩසිටිනතේක, or අපි විසමපත්වෙන්නාවූ දයායහයක්කම් ඇත්තාවූ දෙවියන්වහන්සේ සම් වලලහයි.

§ 6. POSSESSIVE PRONOUNS.

- -00-----

As there are no possessive pronouns in Sinhalese, these are simply expressed by the Genitive, sometimes by the Dative of the pronoun. Ex:

මයෙක් මගේ කුඩේ කපාපි, a rat has nibbled my umbrella. මේ පොත නුඹේ නොවේය, ඒක මගේය, this book is not yours, but mine. නේරෝ නම්ලක් රජ තමාගේම මව් මරා දුම, the king Nero killed his own mother. අර ගහෝ කොල ලකෘණයි ඒකෝ ගෙඩිනම් හොඳ නෑ, the leaves of that tree are nice, but its fruits are not good. අපට එලදෙන් නු විසිපස් දෙනෙක් සිටිති උන්ගේ කිරිවලින් වෙඩරැත් හි තෙලුත් අපි සංදමු, we have twenty five cows, with their milk we make butter and ghee. තමතමාට උවමනාවූ දේ ගැණ තමතමාම උතසාහකරන්ට ඕනෑ, every one must exert himself to supply his own wants.

CHAPTER VI.

nn

VERBS.

1. VERBAL TERMINATIONS,

The general form of the verbal terminations for the three tenses, present, past and future, the subjunctive and the conditional, for all persons singular and plural, as සාදනවා, සෑදුවා, සාදනවා ඇති, සාදනත්, සාදන නුමුත්, සාදනොත්, සාදනවානම්, requires the pronoun. Ex:

මම සාදනවා, නුඹ සෑදුවා, අපි සාදනවානම්, etc.

This form is much used in common conversation, also the future සාදඤඤා, සාදඤඤම, සාදඤඤාම, සාදඤ.

සාදම්, සාදමු, සෑදුවෙම්, සෑදුවෙමු, සාදත්, සාදතී, are used in conversation by well educated people.

සාදක්නෙහි, සාදන්නහු, සාදන්නාහ or සාදන්නාහු, සාද ත්නෝ, සාදම්හ, සාදමෝ, සෑදුවෙහි, සෑදුවහු, සෑදූවාහ, etc, are used only in books and in public speaking. Ex:

නුඹ මට දුන් අනයි පොත මහත් පීතියකින් කියෙව්වෙමි. l read with great pleasure the book you gave me. තමුන්නා න්සේ කැමතිවූ කොයියම් සථානයක නුමුත් නවතින්නෙමි. I will remain wherever you like. ඈ වෙහෙසවූවාක්මෙන් ඇවිදී, she walks as if she were tired. කිසිවෙකුටවත් කියවි යනොහැකි අන්දමට ඔහු ලියයි. he writes so that no one can read. මේ සතී සහ ඇගේ දරුවෝ බොහෝවිට නිරහාරව ඉදිතී, this woman and her children are often fasting. ඔවුන් කථාකලෝය, they spoke. හෝවාගයා තමන් සියලුම අවිඅවු දවලින් සැරසී යුද්ධභූමියට පිටත්වුනෝය, or B. පිටත්වුනා නු, the troops armed with all their weapons started to the battle field. B. ඔව්හු සමාදනකලාහු, or කලෝය, they made peace. B. ඉතපි මක්කීවනුද? what did you say?

2. PRESENT AND FUTURE.

There is some confusion in the use of the tenses present and future, especially for the third person singular and plural; the future is frequently used for the present and the present for the future, especially in the colloquial language; the third person plural is sometimes used for the second. Nevertheless the proper forms ought rather to be used, especially in writing and in public speaking Ex:

හොඳලෙස හැසිරෙන්ට සහතිකවෙන්නෙම්, v, වෙඤඤ for වෙම්, I make the resolution of behaving well. මක්කරම් e for මක්කරන්නෙමද, what shall I do? කම්මැලිකම දිළි ඳුකමට මාගීය වන්නේය for මාගීවෙයි, laziness is the road to poverty. මගේ පියා නිතරම එසේම කිශන්නේය for කියයි, my father says always so. වහිනවානම් තනකොල වැබේ for වැවෙන්නේය, if it rains the grass will grow. හෙට වහී. it will rain to morrow, අපේ ආච්චිත් සියාත් අද නාවොත් තෙට එත්, if our grand-mother and grand-father do not come to day, they will come to morrow. ඔහුගෙන් ලේලවොත් දෙයි, if you ask him he will give. මක්වේද කිසා මම නොද නිම්, I do not know what will happen. මෙතන පාලමක් දම නවානම් ගම්වැසියෝ සතුටුවෙති, if a bridge be put here the villagers will be pleased. නුඹලා අපේ සාස්ෂිය නොග SES, John iii. 12. you receive not our testimony.

3. PAST TENSE.

When there is a particularity of fraud, luck, cleverness, irony, etc. in a deed, the past tense is sometimes rendered by affixing to the participle past the particle \mathfrak{B} for the singular and \mathfrak{G} for the plural, \mathfrak{SS} for the 1st person singular and \mathfrak{SS} for the plural. Ex: තොරු හිරගෙයි දෙර කඩාපු, the thieves broke the prison door. කොට්ටෙක් අපේ හරකා කාපි, a cheta devoured our bullock. අපි සසට ඒක කාරපිමු, we did that nicely indeed !

4. IMPERATIVE.

The various forms of the imperative correspond to the condition of the person addressed or addressing, as we have seen above for the pronouns in the second person. සාද is used in books only; සාදව and v. සාදපිය correspond to කෝ and තී; සාදව and v. සාදපියව to කොපි or කෙපි; සාදපත්, also සා දන්, to උඹ; සාදපන්න and සාදන්න, to නුඹ; සාදපල්ලා and සාදල්ලා to උඹලා and නුඹලා; සාදනවා and සාදන්ට to නමුසේ, නමුන්නැගේ and තමුන්නාන්සේ.

To සාදපන්, සාදනවා and සාදන්ට, කෝ may be affixed. කෝ is familiar but not disrespectful. තමුසේ මා බලන්ට එ නවාකෝ, come to see me. වරෙන්කෝ, come.

සාදනවා යහපති is used as a polite expression of desire; සාදනවා සොඳේ, සෑදුවමැනව, and in books සෑදුවොත් මැන ව, or මැනවි correspond to ඔබවහන්සේ and express prayer; සාදනු is used for the imperative, nevertheless means rather direction than command; සාදන්ට එපා expresses strictly prohibition and is more imperative than නොසාදල්ලා. Ex:

තෝ පල, go away. වැට කඩාපිය, break the fence. තොපි වැඩ කරව්, v. කරපියව්, ye work. තෙපි මට උතතරදී කථා කරව්, speak ye, and answer me. උඹ මේ තරද්ද මැනප න්, measure this cloth. මගේ දරුවනි නුඹේ හෘදය මට දිය න්න, my child, give me thy heart. නුඹලා සේරම ලහට ව තරල්ලා, come all near. පාපයෙන් වැලකියල්ලා, or වලකා පල්ලා, avoid sin. තමුසේ or තමුන්නැමෙන්, තමුන්නාන්සේ අප ගෙදරට එනවා or එන්ට, come home. තමුන්නාන්සේ මේ පොතෝ ශුණිදෙෂ විකක් බලනවා යහපති, let your Reverence revise a little this book. සොමිනි අපට දයාවෙනවා සොකද මැනව, O Lord, have mercy on us. දෙව්සාමිනි අපට කා මාකල මැනව, O Divine Lord, forgive us. පස්වෙනි පිට බ ලනු, see 5th page. යාචකැකරණ, pray.

[181]

5. INFINITIVE

The infinitive is often rendered by the verbal noun. Ex: ජාපගෝට ගොඩින් යාම අසීරුය, it is difficult to go to Jaffna by land. යම්කිසි ආරච්යක් එවීමට දනට මට අවකාශ නැත, or යම්කිසි ආරච්යක් එවන්ට මට අවකාශ තැත, I have no opportunity now to send any news.

The infinitive is often used in interrogative sentences. Ex: මම එන්ටද එපාද ? must I come or not ?

The form あう is generally used in colloquial language and in writings; おのつ, sometimes in writing; stD, in colloquial language by people living in the maritime parts of the Island.

6. RELATIVE.

The relative form is of a very frequent use and has two forms, the first for the present and the future tenses, the second for the past. Ex:

දවසකට මට ලැබෙන්නේ පනම් තුණක් පමණයි, I get only three fanams a day. මම ලියලියා උන්නේ ඉල්ලුම් පතු යක් නොවේ, what I was writing was not a petition.

7. NEGATIVES.

The same form of the relative is often used in negative, dubitative and interrogative sentences. Ex:

මගේ ලමයා බොරු කියන්නේ නෑ, my child does not speak lies. අද මහනුවර යන්ට ලැබෙන්නේ කොහොමද? how can I manage to go to Kandy to day? චත්තට වැටක් ද මීමේ මොකටද? for what purpose did you put a fence to the garden?

When the verb is used in the relative form, the negative particles නෑ, නැහැ, නැත follow the verb; otherwise නො, නො, නා precede it. Ex:

මම ගමට යන්නේ නෑ, I do not go to the village. මම කොලඹ නොයනවානම නුඹ යන්ටවේ, if I do not go to Colombo yourself must go. මේ කුඩය මට ඕනෑවෙන්නේ නැත, I shall not require this umbrella. මම නුඹ දුටුවේ නැහැ, I did not see you. නුඹ නාදුනම්, I do not know you.

If the verb is composed with a noun, an adjective, an auxiliary verb or an indeclinable particle, the negative precedes the last constituant. Ex:

මේ වැඩ කලාට සෑහෙන පඩි ඉල්ලානොගත්තේ මන්ද? why did not you ask a fair salary for having done this work? කථානොකර ඉන්නෙහිද? are you silent? මම සිතාගෙණ උන් සැටියට සිද්ධනොවේ, or සිද්ධවෙන්නේ නැත, it will not happen as I thought.

In the recitative form z₁, z₁z₂, become z₁z₃; z₁, z₂z₃ become z₂S, z₂S₂. Ex:

මේවා නොද නැහැ, these are not good. මේවා නොද නැත කීවේ කවුද ? who said that these are not good? මට යන්ට බෑ, I cannot go. ඔහුට යන්ට බැරිද ? can he not go? යන්ට බැරිය ඔහු කියයි, he says that he cannot go.

The negative particle is assimilated to the first vowel of the verbs beginning in එ or උ, with or without a consonant. Ex: මෙයා නෙපෙනී හිමය්ය, this one disappeared. නුඹ මට මේ ලියමන නෙදී හිමය් මක්නිසාද? why did you go without giving me this letter? දෙමලෙන් කථාකරන්ට පුළුව න්ද? can you speak Tamil? නුපුළුවන or බැරිය, බැහැ, I cannot. නුඹ මට පුත්හතාර නුදුන්නිසා කණිශාටුයි, I am sorry that you did not answer me. වරදට අසුනෙවෙන්ට පුවේසම්වුනිම්, I took care not to be found guilty. නුඹට නෙකෝරෙණ ඉද් ශැණ කථාකරන්ට එපා, do not speak about things which you do not understand.

In the verbs beginning by φ , \mathcal{O} , \mathcal{O} , the negative particle merges into the vowel and lengthens it. Ex:

වැඩකාරයෝ ආවාද නාවාද අපි නොදනිමු, we do not know if the workmen came or not. මේ මිනිසුන් නාඳුනමු, we do not know these men. ඒ මනුෂායා නුපන්නානම් ඔහුට Der cours, it had been better for that man if he had not been born.

In the past tense of the auxiliary verb වෙනවා, to become, viz: වූනා, and in all the tenses formed from it as, වූනත්, වූනොත්, වූනාවූ, ට is dropped and C changed into ඌ in negative sentences. Ex:

නුඹ පාපයට අසුනූනොත් මෝඤ සුගති ලැබීමට බාධාවක් නැත, if you do not fall into sin, there will be no hindrance to your obtaining heavenly happiness.

8. INTERROGATIVE.

Interrogative sentences are formed by annexing $\boldsymbol{\varsigma}$ to the word designating the object of the question, be it a noun, an adjective, a pronoun, a verb or an adverb; in such sentences, the verb is often used in the relative form, especially when followed by an interrogative pronoun as $\operatorname{mel}_{\boldsymbol{\varsigma}}$, $\operatorname{mod}_{\mathrm{mod}}$, etc. or by an interrogative adverb such as $\operatorname{mel}_{\boldsymbol{\varsigma}}$, $\operatorname{mod}_{\mathrm{mod}}$, $\operatorname{mod}_{\boldsymbol{\varsigma}}$, $\operatorname{mod}_{\mathrm{mod}}$, $\operatorname{mod}_{\boldsymbol{\varsigma}}$, $\operatorname{mod}_{\mathrm{such}}$, $\operatorname{mod}_{\mathrm{$

මේ පලිතු භාජනය බින්දේ කවුද ? who broke this crystal vase ? අර පෙට්ටියේ තිබෙන්නේ රත්රන්ද රිදීද ? what is in that box ? gold or silver ? මේ ගෙඩි රසද තිකතද ? are these fruits sweet or bitter ? නුඹ අද මහනුවර යනවාද ? do you go to Kandy to day ? එන්නේ ඔහුද වෙන කෙනෙක්ද ? is it he or another who is coming ? නුඹ මේ ගමට ආවේ කො සි දිනේදීද ? on what day did you come to this village ? මේ වාසින් නුඹ තෝරාගන්ට කැමතිවෙ**න්නේ කෝකද** ? which of these do you like to choose ?

When answering a question, the answer must be made by the repetition of the verb. Ex:

ගිනිකූරක් මට දෙන්ට පුළුවන්ද? පුළුවන්, can you give me a match? yes. නුඹ හෙට එනවාද? එඤඤ, will you come to morrow? yes. අලුත් කෝච්චිය කැඩුනාද? කැඩු නේ නෑ, is the new coach broken? no.

[184]

In the verbs of the first and second conjugation the form of the interrogation is sometimes obtained by annexing $\xi \xi$ to the first part of the verb. Ex:

වැඩකරුවන්ට නිසි කුලි නුදුන්නොත් ඔවුන් වැඩකරද්ද? or කරන්ද, if you do not give a fair salary to the workmen will they work? අපේ ලිසුම්වලට ඔවුන් පුතුනතර එවද්ද? will they answer our letters? ඔව්හු මුහුළේ ගැඹුර මනිද්ද? will they measure the depth of the sea?

When the meaning of the sentence is dubitative oct and octors are used. Ex:

තෙට වන්දෙ, will it rain to morrow? මේ මුද්ද රත්රන් දෙදෙතෝ මම දන්ගන් නෑ, is this ring gold? I do not know.

 $q_{\ell} \mathfrak{B}$, is used for interrogation, yet expressing an impossibility of doing something which had been said or thought possible, or the absurdity of the affirmation. Ex:

සොරකම්කරන්ට හොඳසැයි, is it good to steal? ඉංගීසි කථාකරන්ට මට පුළුවනැයි, can I speak English? (you know that I cannot.)

ඇයි is often used also as conjunction. අපේ වත්තට ඔහු එනවා ඇතැයි කීවෙම්, I said that he would come to our garden. මේවා සිදුවුනේ කෙසේදයි ඔව්හු දන්ත්, they know how these happened. කොතැන්සි වැරදුනිම්දයි නොදනිම්, I do not know where I missed. මගේ පියා එන්නේයැයි සිත ම්, or, මගෝ පියා ඒවියැයි සිතම්, I think that my father will come.

9. GENERAL REMARKS.

The verb is almost invariably last in the clause; the nominative precedes the objective; dependent and relative clauses come before the principal. Ex:

මට වතුර ටිකක් දියන්, give me some water. අර ලිඳ බොහෝ ගැඹුරයි, that well is very deep. නුඹ මේ පොල් සොරම්කර ඉදිද්දී මම බලබලා සිටියෙම්, I was looking when you were stealing these cocoanuts. All verbs do not govern the same cases in Sinhalese as in English; some require the dative for animates and the accusative for inanimates. Ex:

නුඹලා මට ගහන්ට එපා, do not strike me. තමුසේ මගෙන් පොතක් ඉල්ලුවේ කවදද? when did you ask me for a book? ආචාරියා කිනිරේ තිසා යකඩ තලත්නාසේ තමුන්නාන්සේ මට තලන්ට සෑනේද? is it right for you to beat me as the smith beats iron on the anvil? නුඹ මේ යහපත් මිනිසුන්ට මෙබඳු නපුරුකම් කෙළේ මක්නිසාද? why did you do such mischief to these good people?

The parenthesis so frequent in European languages, is not admitted in Sinhalese; therefore when it occurs it is expressed as an incident clause, or by a separate phrase. Ex:

The sun is far greater than the earth, everyone knows it, nevertheless it appears very much smaller, පොලවට වඩා සූයතිා බොහොම ලොකු බව කවුරු නමුත් දනී එහෙත් ඉතාම පුමී කොට පෙණේය, or පොලව සූයතිාට වඩා පුම්කොට පෙණ තත් ඊට බොහොම ලොකුය කියා කවුරු නමුත් දනී.

Except in interrogative sentences ending with a negative particle, the letter ϖ is often annexed to the last word ending in \mathscr{F} , \mathfrak{P} , \mathfrak{D} , \mathscr{E} and \mathfrak{O} ; when the last word ends in \mathfrak{S} , \mathfrak{S} , \mathfrak{S} , the letter ϖ or \mathfrak{P} may be affixed. Ex:

මහත් සෝෂාවක් ඇසුවිට මේ කිමෙක්දයි ඇසිය, hearing a great noise he asked: what is that? ඕතොමෝ හදිස්සියෙන් මලාය, she died suddenly. ජපන් මිනිස්සු සතාභාගමට විරු බව සිටියෝය, the Japanese were against the true religion. ඔහු සියල්ලන්ටම එසේ කියන්නේය, he says so to everyone. සිංහල මිනිස්සු බොහෝ දෙනෙක් ඉංගීසියෙන් කථාක රත්, or කරති, many Sinhalese men speak English. මේ රට වැසියෝ අප නොසලකන්නේ අපි දිළිඳු බැවිනි, or බැවින්ය, the people of this country do not consider us because we are poor. අපි බොහෝ දුක්පත්වුනේ අපේම වරදිනි, or වරයද න්ය, it is through our own fault that we become very poor.

Note here that the word Doc is in the ablative case Do

දෙන්; nevertheless for the sake of euphony එ is changed here into ඉ.

සමාදන මදවීම මහත් අවාසනාවනතකමකි, or අවාසනාව නතකමක්ය, lack of peace is a great misfortune. මොහු ඉ තාම දුක්පත් කෙනෙකි, or කෙනෙක්ය, he is a very poor man.

In assertions ending in \mathfrak{P} , and followed by \mathfrak{BG} , that, \mathfrak{P} is often changed into \mathfrak{P} ; if followed by \mathfrak{P} i. e. he said (which is used in quoting assertions just made) \mathfrak{P} final remains. Ex:

අපට ඕනෑ පරිද්දෙන් වැඩකරන්ට ඔවුන් කැමතිලු, he said that they were willing to work as we require. මට පුළු වනි, I can. මට පුළුවන කියා සිතම්, I think that I can. ඉතින් ඇති, then it is enough. ඉතින් ඇත කියා කලපනා කරම්, I think that it is enough now.

10. INTRANSITIVE VERBS.

Intransitive verbs express an action or a state that is limited to the agent as @@ qzDZD, I walk. @DSI S@CIC, they went to the village. $\zeta J Z D S Z S S$, the child sleeps. Nevertheless the intransitive verbs formed from the transitives, which are also called involitive, and by some grammarians, passive, have a special meaning and a form which differ from the verbs properly called intransitive, and likewise from the passive verbs, as we have explained above, page 76. Several verbs in the passive voice in English are rendered by these intransitive verbs which are of a very frequent use in Sinhalese. Ex:

පාලම කැඩුනේය, the bridge broke. ඊයේ ඉතාම අලඬකා ර මාලිගාවක් දකින්ට මට ලැබුනේය, I chanced yesterday to see a very nice palace. මම සැනසෙන්නේ කෙසේද? how shall I be consoled? ගංවතුර ගැලීමෙන් ගෙවල් බො හෝමයක් කැඩුනෝය, or කඩාවැටුනෝය, many houses were thrown down by the flood. මොවූන් විසින් සෝකසනිත මේ අපහසු පැමිණිකෝය, through them these painful difficulties have come.

[187]

11. CAUSATIVE VERBS.

The meaning of the causative verb is rather the procuring of the thing to be done than the compelling of some person to do it; this latter meaning is better expressed by a transitive verb with සාලස්වනවා or බලකරණවා. Most part of these causative verbs are formed from the transitives, and a few from involitives or intransitives; the former have their full causative meaning: the latter become volitives and transitives, without expressing the causing of any person to do the thing. Several verbs although having the causative form i. e. in වනවා are merely transitive. Ex;

ශකතිමත් මේ මිනිසුන් ලවා අර ලොකු කණුව අපි කඩව න්ට ඕනෑ, we must get this large pillar broken by these strong men. අනිත් පැත්තට මේ කරත්තේ හරවාපන්, turn the cart to the other side. අද අපේ බඩු මරුවෙන් බස්වන්ට or බස්සන්ට පුළුවන්ද ? can we get our things unloaded from the boat to day? මේ කඩදසිකෝල හොඳට අලවාපත්, paste well these sheets of paper.

§ 2. AUXILIARY VERBS.

-00-

කරණවා, To do; වෙනවා, To become.

By prefixing to these two verbs some special particles, nouns, adjectives, adverbs, even the defective verbs ඇති, නැති, ඔතෑ, එපා, etc. several new verbs are formed; with කරණවා, they are transitive, with මෙනවා, intransitive. Ex:

සුව, health. සුවකරණවා, to cure. සුවවෙනවා, to be cured. නොඳ, good. නොඳකරණවා, to make good. නොඳ වෙනවා, to become good. එපා, must not. එපාකරණවා. to prohibit. එපාවෙනවා, to be refused. ඇතුල්, the inside. ඇ තුල්කරණවා, to put inside. ඇතුල්වෙනවා, to get inside, etc.

The most usual particles prefixed to these two verbs are the following, viz:

[188]

අය	කරණවා, to levy.	අය වෙනවා, to be levied.
අසු	to catch.	caught.
කඩ	to break.	broken.
පත්	to appoint	appointed.
සිංඬ, ඉෂට	to accomp	lish. — accompl.
සමහ	to gain.	gained.
හා	to join.	joined.
මාරු	to change.	changed.
විසි	to throw.	thrown.
පත්තු	to alight.	alighted.
තල්ලු	to push.	pushed.
මට්ටු	to subdue.	subdued.

Ex: නිරවීමයන් වේලා පසුකරන්ට එපා, do not waste time. මනසායෝ දලට අසුවුනෝය, fishes have been caught in the net. මට ඉදිකටුවක් ඕනෑකරයි, or ඕනෑ, I want a needle. ඕනෑවෙනවා, or simply ඕනෑ, has the same meaning as ඕනෑකරණවා. ගුරුන්නාත්සේ මට සැරකෙළේය, the schoolmaster scolded me. ඈ කථාකරකර උන්නාය, she was talking. මේ තරැණයෝ නපුරු පොත් කියවීමෙන් නර ක්වුතෝය, these youngmen have been corrupted by reading bad books.

නරක, bad, when affixed to කරණවා or වෙනවා, is generally written නරක්; however නරක්කරණවා does not properly mean to do bad, in a moral sense but to spoil; නරක් වෙනවා also means to become spoiled, rotten, bad, out of use, etc, Ex:

මේ හතුරෙද්ද නරක්වුනේය, this linen cloth is worn out. අර ගමන් ගෙඩ් සියල්ලම නරක්වුනෝය, all the fruits on that tree are rotten.

Foreigners often misuse the verb mossion for the English verb to make; but it cannot be used when the verb means to fabricate, or when there are special words to express any particular action. Ex:

වඩුවා පෙට්ටියක් සෑදුවේය, the carpenter made a box. ආ

චාරීයා ඇත සියක් තනන්ට පොරොන්දුවුනේය, the blacksmith promised to make one hundred nails. මට වැරදුනෙය, I made a mistake.

වෙනවා is used to turn into intransitive a few verbs, such as ගානවා, to rub. ගෑවෙනවා, to be or become rubbed. කි ගතවා, to say; කියවෙනවා, to become said. උයනවා, to write; උයවෙනවා, to become written, etc. Ex:

`සිංහල වචනයක් කියන්ට සෑදුවිට දෙමල වචනයක් මගේ කටින් කියවුනේය, whilst attempting to say a Sinhalese word, a Tamil word escaped my lips: I unintentionally said a Tamil word.

2, verbal adjective of වෙනවා is often affixed to adjectives, nouns and verbals ending in p or නතා. Affixed to adjectives, 2 is used only for the sake of euphony without changing the meaning; when it is affixed to verbal nouns, these become adjectives, and in the plural are used as nouns. Ex:

අලධකාරවූ මාලිගාවක් දලාහියේය, a nice palace has been burned. ලකෂණවූ හා මිලවටින්නාවූ මැණික්වලින් මේ ඔටු න්ත සාද නිමේ. This crown is made with nice and precious stones. දෙව පණත් කඩකරන්නාවූ පව්කාරයාට අච්චුලැබේ න්නේය, the sinner who breaks the commandments of God shall be punished. අපට නිසැකලාවූ අයට අපි නිසැනොකල යුතුයි, we must not despise those who despise us. අපට වෙ රවෙන්නාවුන්ට අපි වෛරවුනොමුනම් මහත් වැරැද්දකි, it is a great fault to hate those who hate us. හලිලයෙහිවූ කානා නුවරෙහි විවාහ මඩහලයක් විය, there was a marriage feast in Cana city of Galilee. සොරු ඇතුල්වූවට ගෙයි සිටිය වූන් මරාදම්මෝය, the thieves having entered the house murdered the inmates.

When $\underline{\Im}$ is affixed to verbs to form a noun, the $\underline{\varphi}$ final is often changed into $\underline{\varphi}$. Ex:

මුහුදට බැස සිටියවුන්ට අනතුර පැමිණුගන්ය, misfortune happened to them who went to the sea. D adverbial form of the verbal adjective Q is frequently used after nouns and especially after adjectives. Instead of D sometimes D is used to form a noun, which takes sometimes the dative. Ex:

මේ පටරෙද්ද ඉතා ලකාණව තිබුනේය, this silk cloth was very nice. මූ සතුරෙක්ව සිටියේ, this one stood as an enemy. මේ මනුෂාසයා නපුරෙක්වා නුඹ දන්නේ නැද්ද? do you not know that this man is mischievous? මොහු මට බැනබැන උන්නේ එත් මදිවාසේ තවත් මට තැළුවේය, he was abusing me and as though that were not enough he beat me also. අනාසයක් ගැණ ඕනෑවාට වඩා පාරට්ටුකිරීමත් තමාට පුළුවන් වාට වඩා වියාසිකර මහන්සිවීමත් යුතුනැත, it is not proper to praise too much other people, and to make exertions beyond one's strength. මේ ලමයාට හොඳට කියවන්ට පුළුවන්වා පමණකුත් නොව ලියන්ටත් පුළුවනි, this boy not only can read well he can write also.

E, participle past of ODDD, for the sake of euphony may be affixed to the relative form of the verb without changing its meaning. Ex:

මම එහි සිටියේවීනම්, or සිටියේනම්, if I would have been there.

කරයි, v.කරණවාය, or කරන්නේය; වේ, වෙනවාය, or වෙන්නේය, at the end of a sentence, come often after ඕනෑ, එපා, and after some other adjectives as mere euphonic terminations. Ex:

මට මේ බඩු ඕනෑ, or ඕනෑකරයි, I want these things. ඉතින් ඒවා එපාද, or එපාකරණවාද? then do you refuse them.

Instead of DEAD, DEAD, Ex:

යහපත්ලෙස හැසිරෙන්ට යුතුවන්නේය, it is proper to behave well. යුතුවන දෙවියෝ for 'පුනුයාවූ දෙව්යෝ, God the Son.

[191]

2. ඉන්නවා, to be; ඉදිනවා, to sit.

The verb \mathfrak{gat} \mathfrak{sat} \mathfrak{sat} , to be, is not so much used as our verb to be, nevertheless it is often annexed to the past participle of verbs either active, passive, causative or neuter, to supply the tenses wanting in Sinhalese, and then it takes the meaning of those verbs with the proper modification of tenses and persons. Ex:

v. ඔහු ඇවිත් ඉන්නවා, he has come. නුඹ වැඩකරකර උන්නෙෂිද? were you working? තමුසේ කථානොකර ඉන් තේ මත්ද? why do you not speak? මම කෙලකෙල උන් නෙම්, I was playing. ඔහු හොඳට උන්නේ දන් නරක්වු නේය, he was good, now he has become bad. එහි කී දෙනෙක් ඉන්නවාද? how many persons are there?

The verb \mathfrak{SSSS} is generally omitted after an adjective ending a sentence and is then sufficiently expressed by the particles \mathfrak{a} , \mathfrak{B} , \mathfrak{g} . Ex:

මේ තීන්ත හොඳය, this ink is good. මේ ගෙඩි බොහොම රසයි, these fruits are very delicious. මම ගමට යන්ට කැම තියි, I like to go to the village. මේ ගමේ වාසියෝ බො හෝ දුක්පති, the residents of this village are very poor. රෝසමල් ලකාණයි, සුවඳයි, roses are nice and sweet-scented.

The verb ඉන්නවා is also omitted in conditional sentences expressed by නම්, after an adjective, in interrogative sentences, and in phrases expressing dependent clauses ending by the conjunctions නිසා, බැවින්, නුමුත්, etc. Ex:

නුඹ හොඳනම් කීකරුවෙන්ට එපාද? if you are good ought you not to obey? මේවා සැබෑද බොරුද? are these true or false? මෙයා කවුද? who is this man? වචාව නොයෙක් අනතුරුවලටත් පාපවලටත් මාගී නිසා එයින් වැලකියයුතුය, where as fraud is the way to many misfortunes and sins it must be avoided,

ඉත්නවා is sometimes used for to have when speaking of animates. Ex:

නුඹට ලමයි ඉන්නවාද ? have you children? පස්දෙනෙක්

ඉන්නවාය, I have five. පස්දෙනෙක් උත්නු දෙන්නෙක් මලෝය, I had five, two died.

When ඉන්නවා means a mode of being, the noun annexed to it takes the ablative. Ex:

අපි සියලු දෙනම නුඹ දකින්ට සමෝතාෂයෙන් උනිමු, we were all very glad to see you. මම මාස හයක් පමණ අසනීප යෙන් උනිම්, or උන්නෙම්, I have been sick for six months.

3. සිටිනවා, to be, to stand.

සිටිනවා or v. හිටිනවා, to be, is used as ඉන්නවා for an auxiliary to verbs in the present and past tenses, but only for animates. සිටිනවා is also used to express a mode of being, in that case the noun annexed takes the adverbial form. Ex:

තුන්දෙනෙක් ඇවත් සිටියෝය, three persons were present. හමාසයක් සිට අසනීපව සිටිම්, or හමාසයක් සිට මම අසනීපයි, I am sick from six months. This last form is generally used and preferable to the above forms with ඉන්නවා and සිටිනවා.

From \mathfrak{SSD} comes the idiomatic term \mathfrak{SS} , which is frequently used and means *is*, affirmative, but with some uncertainty. Ex:

මගෝ වයස විස්සකට හිටී, my age must be twenty. දන් කීයට හිටීද ? what o'clock now ? තුණට හිටී, is is three.

4. තිබෙනවා, or v. තියෙනවා, to be.

ත්බෙනවා, or v. තියෙනවා, to be, form intransitive of තබ නවා, to place, is used as ඉන්නවා and සිටිනවා, but only for inanimates. Ex:

නැමේ තිබූන බඩු සියල්ලම නැතිවුනී, all the goods on board the ship were lost. මට හොඳට ඉගණගන්ට තිබූනේ, I could have learned well. ගමන් ගෙඩි පණහක් තිබුනේ, there were fifty fruits on the tree. ගෙදර පුටු කීයක් තිබේද? or තිබෙනවාද? how many chairs are in the house ? මේ

f 193]

මුදල තබාගණින්, v. තියාගණින්, keep this money. ඔර් ලෝසිය අරන් තිබ්බාද? did you remove the clock? අරන් තිබ්බෙම්, or තැබුවෙම්, yes.

The use of the above three auxiliary verbs ඉන්නවා, සිටින වා and තිබෙනවා is not arbitrary: ඉන්නවා expresses the state of the subject of the verb; 88あシン, the continuation of that state or of the act performed; තිබෙනවා with a participle past expresses that the action has been or would have been performed. Ex:

v. ඔහු ගිහින් ඉන්නවා, he is gone. මම ඉල්ලා සිටිම්, I am asking. මම ඔහුගෙන් ඉල්ලලා තිබුනේ, I had asked ගැලවෙන්ට මාගියක් තිබුනේ නැත, there was no way him. of escape.

5. ලබනවා, to obtain.

This verb is much used alone or with ගන්නවා, especially to form the passive verb; the intransitive form ලැබෙනවා is used with the same meaning as the transitive, but it requires the dative case. Ex:

අද මගේ පඩලැබුවෙමි, or ලබාගත්තෙම්, or මගේ පඩ අද මට ලැබුනේය, I got my salary to day. අපි දෙවියන්ව හන්සේ විසින් මවනු ලැබූ බැවින් උන්වහන්සේ විසින් පේම කරණු ලබමුය, as we are created by God we are loved by Him.

6, ෙදෙනවා, to become

කෙදෙනවා is used alone, but especially with other verbs, as ලබනවා, to form the passive voice; the verb annexed must be in the infinitive. ලබනවා is used generally for animates and coccoch, for inanimates. Ex:

ටික දවස් හිට බොහෝ බරපතල කාරණවල යෙදී සිටියෙ 5, for the last few days I have been engaged in very serious affairs. වතීමානකාලයේදී යෙදෙන නපුරුකම් බොහෝමය. in the present time many evils happen. මතු යෙදෙන්ට ති මෙන දේ දන්නෝ කවුද? who knows the things which are to happen ? පසුගිය අවුරුදුවල මීගොමුවේ ගෙවල් කීපයක් Z

[194]

ගොඩනගන්ට යෙදුනේය, in the past years many houses have been build in Negombo.

7. කනවා, to eat.

කනවා, besides its first natural meaning, is also used to express the passive voice with the verbal ending in \mathcal{C} ම, in the adjective form \mathcal{C} ම. Ex:

තමා කුල වැරද්දට මේ තක්කඩි කොල්ලා තැළුම්කැවේ, this mischievous boy was beaten for the fault he committed. අපේ පව නිසා ජේසුස් කුසතුස්වහන්සේ කුරුසියෙහි ඇනගැසු ම්කා උකුත්වූසේක, or නැසුනුසේක, Jesus Christ having been nailed to the cross, died for our sins.

§ 3. DEFECTIVE VERBS.

1. Ctot, made, accomplished.

This verb is most defective: when annexed to the present verbal adjective it forms the passive voice; it can be also annexed to nouns expressing qualities or modes of being such as ආයිචාදය, blessing; පින්ගන්නුව, merit; වාසනාව, good luck; අවාසනාව, bad luck; සාපය, curse, etc. Ex:

මේ ලෝකය යම් දවායෙකින් නොව, දෙවියන්වහන්සේගේ සම් බලසමපනනකම පමණකින් මවනලද්දේය, this world has been created not from any substance, but by the omnipotence of God only. නුඹ විසින් සාදනලද මේ සිතියම මට දියන්න, give me this drawing drawn by you. මේ පොත කොලඹදී අච්චුගස්වනලදී, this book was printed in Colombo. තමුන්නාන්සේට පුසනන කියාවන් සිදුකරන්ට හැකිවෙන ලෙස අපි වාසනා ලද්දෙමු, we have had the good fortune of being able to perform deeds pleasing to you. නෙනෙම පින් නෙතු ලද්දෙකි, he is deserving.

The verbal noun of this verb may be also annexed to the verb වෙනවා, to become, Ex:

B. ඔව්හු අවාසනාලද්දෝ වුනෝය, they were unlucky. උ සාපලද්දෙක් වුනේය, he become accursed.

This verb is not used in conversation.

The following impersonal verbs have no past tense, no future, no imperative nor the first supine.

2. සෑහෙනවා, to be proper.

සෑමහනවා means to be proper, to be sufficient, to be fit. Ex: ඒසේම හැසිරෙන්ට සෑමන්ද? is it proper to behave so? මෙබඳු කාරණ අපට සෑමහන්මන්ම නැත, such things are certainly not proper to us.

සෑකෙන පමණ or පමණට means *enough*; the infinitive with a negation means *exceedingly*. Ex:

මගේ මාමා සැතෙන පමණ මට මුදල දුන්නේ, my uncle gave me money enough. මේ පුචි ලමයාගේ මව් නොසෑතෙ න්ට ඔහුට තැළුවා, the mother of this small child smote him exceedingly.

3. ඔබිනවා, to be suitable, proper.

මතිනවා or හොතිනවා is used in the present moods only, either indicative or conditional. For the past tense the phrase is turned in a different way. .Ex:

ඉවසිල්ල අපට නිතරම ඔබී, patience is always suitable to us. දුළු කියාවල් කාටත් ඔබින්නේ නැත, or නොහොබී, wicked deeds are not suitable to anyone. ඔබින හැසිරීමෙන් දෙවියන්ට හා මනුෂ¤යන්ටත් පුසනනවෙමු, we please God and men by proper behaviour. නුඹ කළාවූ දෙය මෙබඳු සථා නයකදී ඔබින්නාවූ එකක් නොවේ, what you did was not proper in such a place.

4. වරිනවා, to be worth.

වටිනවා, is likewise used only in the present indicative or conditional. Ex:

මේ මුතු දෙපට රුපියල් පණහක් වටීද? වටී, are these

two strings of pearls worth fifty rupees ? yes. වටින ගණන ට අර මෙමස් මට මිලයට ගන්ට පුළුවන්ද ? can I purchase that table at its proper worth ? මේ වැඩ වටින්මන් නැත, this work is of no worth. මොනු අනුකම්පාකරණු ලැබීමට වටින්මන්ත, or වටී, he deserves to be pitied.

§ 4. VERBAL PARTICLES.

The following particles are used as verbs, viz:

1. ඇත, is.

ඇත is used 1st as affirmation: 2nd to form the future of verbs. Ex:

විකිණ්මට මොවුන් ලහ හොඳ පොත් ඇත, they have good books to sell. අපි නොට එනවා ඇත, we shall come to morrow. අනිද්ද නුඹලාට පඩි ලැබෙනවා ඇත, the day after to morrow you will get your pay.

From this is formed $q_2 \mathfrak{B}$ which is used as $q_2 \mathfrak{B}$ either for affirmation or to form the future, but generally showing some uncertainty, especially after the infinitive, the past tense and the participle past. Ex:

වහිනවා ඇති, it will rain. ඔහු ලහ මුදල් ඇති, he has money. (most probably) මේ වේලාවෙහි ගුරුන්නාන්සේ එන්ට ඇති, the school master must have come by this time. ඔහුගේ ගෝලයා වරද කලා ඇති, or කරලා ඇති, his pupil has committed a fault. (I suppose)

ඇති means also enough. Ex:

නුඹට ඇත දෙකක් ඕනෑද? එකක් ඇති, do you require two nails? no, one is enough. මම පුටු විස්සක් ගෙණවොත් මදිද? ඇති, if I bring twenty chairs will it be enough? yes.

ඇති, annexed to a noun means having or possessing. Ex: වසාතු ඇති මිනිස්සු, people who have wealth. යහපත් ගුණ ඇති ලමයෙක්, a child of good temper. අපේ චත්තේ ඉතා ලකාණ ඇති මල් පිපුගන්ය, very nice flowers blossomed in our garden.

The relative is ඇත්තේ. Ex: ඇත්තේ එකම දෙව්යෝය, there is but one God.

From ඇත are formed the verbal nouns ඇත්තා, which means the possessor, the feminine ඇත්තී; the plural ඇත්තෝ, feminine ඇත්තියෝ; තැනැත්තා, person, plural තැනැත්තෝ, feminine තැනැත්තියෝ and the neuter ඇත්ත, the fact, the truth, it is so. Ex:

මේ හරකා ඇත්තා or ඇති අය යන්ටයිමය්, the owner of this bullock went away. මේ ඇත්තෝ කවුද? who are these people? අර ගෝ ඇත්තී මලා, the owner of that house died. මේ තැනැත්තා කිසිත් කන්නේ නෑ, this person does not eat any thing. ලොකැත්තෝ ලෞකික දේවල් සලකති, the wordlings look about worldly things. මම කීවේ ඇත්තයි, what I said is the truth.

The negative of this particle is නැත, නැති, නැත්තේ, නැත්තා, නැත්තී, නෑ, නැහැ, B, නොමැති, නොමැත්තේ. Ex:

ඉර තව උදවුනේ නෑ, or නැහැ, or නැත, the sun did not yet rise. මා ලඟ බොහොම මුදල් තිබුනේ දක් නෑ, or නැත, or නැත්තේය, I had much money, now I have none. මේ ල මයි දෙමව්පියන් නැති දරුවෝ, these children are orphans. Lit. without father and mother. කිසි දෙයක්වත් නැත්තා ගෙන් යමක් ඉල්ලන්ට කමක්නෑ, there is no need asking anything from him who has nothing. මේ තරුණයාට මුදල් නොමැත්තේය, this young man has no money.

From ඇත is formed the abstract noun නැතිකම, nothingness, deficiency. Ex:

අපේ නැතිකමින් ඔවුන්ට උදව්වෙන්ට අපොහොසත්වුනිමු, through our deficiency we have been unable to help them. දයානැතිකමින් මේ සතුී තමාගේ සාාම්පුරුෂයා අත්ඇරියාය, her want of affection made this woman abandon her husband. The interrogative form of $q_2 \infty$, is $q_2 d_2$ for $q_2 \delta d_2$; and of $\sigma_1 \sigma_2$, is $\sigma_2 d_2$ for $\sigma_2 \delta d_2$. Ex:

ගෙයක් සෑදීමට ගඬොල් පණස්දහක් ඇද්ද? will fifty thousand bricks be enough to build a house? පුචි ගෙයකට ඇති, or ඇතිවේ, ලොකු ගෙයකට මදි, or මදිවේ, to build a small house, yes; to build a large one, no. මම නුඹට එය කීමේ නැද්ද? did I not tell you this?

The conditional *if* is rendered by ඇත්නම්, the subjunctive by ඇතත්: the conditional negative by නැත්නම්, and the subjunctive negative by නැතත්. Ex:

නුඹලා ලහ මුදල් නැත්නම් මේ වන්ත මිලේට ගන්ට කථා කරන්නේ මන්ද? If you have no money why do you speak of purchasing this garden? ධම් කියාවන් කරව් නැත්නම් තොපට ආනාම ගැලවීම ලබන්ට නුපුළුවන, make acts of virtue otherwise you will not obtain the salvation of your soul. මා ලහ මුදල් ඇතත් නැතත් මේ මුද්ද මට එපා, whether I have money or not I do not want this ring.

The adverbial form of this verb is ඇතුව, with; and for the negative නැතුව. Ex:

මා නැතුව නුඹලාට කිසින් කරන්ට නුපුළුවන, without me you can do nothing.

From ඇතුව and නැතුව are formed the two words ඇතුවා and නැතුවා, which are used as nouns, having the dative and ablative. Ex:

මට බොහෝ වසතු ඇතුවාට නුඹ ඊෂිභාවිය නොයුතුයි, you ought not to feel jealous because I have much riches. තමුසේට මුදල නැතුවායින් මේ රන් වලලු මිලයට ගන්ට බැරිය, as you have no money you cannot purchase these gold bracelets.

2. නැත්තේය, නොවේය, is not.

නැත්තේය and නොවේය are often misused by foreigners; although both expressions seem to have the same meaning, they cannot be used one for the other. නැත්තේය denies the existence or the presence of the thing spoken of; SDSD denies the quality or the mode. Ex:

ගෙසි හාල් තිබේද? නැත්තේය, is there rice in the house? no. මේවා හාල්ද? හාල් නොවේය, is this rice? no. මේ ගමේ වඩුවෝ නැත්තේමයි, certainly there are no carpenters in this village. මම වඩුවෙක් නොවේය, or නොවෙම්, I am not a carpenter. මේ රෙද්ද පටද? පට නොවේය, or නෙ වේය, is that cloth silk? no.

3. පුළුවන, B. පිළිවන, හැකි, can or may.

පුළුවන, expresses possibility physical or moral and permission; this defective verb is generally preceded by a verb in the infinitive. Ex:

මා බලන්ට එන්නට නුඹට පුළුවන්ද ? පුළුවන, or පුළුවනි. can you come to see me ? yes. මේ පමණ ලොකු ගලක් උසු ලනට නුඹට පුළුවන්ද ? can you bear so large a stone ? ඉති න් නුඹට යන්ට පුළුවනි, then you may go.

From පුළුවන is formed the adjective පුළුවන්, possible, able. Ex:

පුළුවන් වෙලාවට වරෙන්, come when you are able. මේ වා අලුත්වැඩියාකරන්ට පුළුවන් අයවල් ඇත, there are persons who can repair these. ලිවීම මට පුළුවන් දෙයක් නො නේ, writing is not a thing possible to me.

The negative of පුළුවන is නුපුළුවන or බැරි, බැහැ, බෑ, Ex: පව් පිටින් සවගීයට පැමිණෙන්ට අපට බැරිය, or නුපුළු වන, with sin we cannot go to Heaven. ඉංගුීසි භාෂාවෙන් කථාකරන්ට නුඹට බැරිද ? හොඳට බැහැ, can you not speak English ? not well.

From පුළුවන් is formed the abstract noun පුළුවන්කම, possibility; and from බැරි, බැරිකම, impossibility, physical or moral and also sickness. Ex:

ඔවුන්ට උදව්වෙන්ට මට පුළුවන්කමක් තිබුලත් නැත, it was not in my power to assist them. දෛරඅරින්ට බැරිකමක්

ශී ලංකා ජාකික සිස්යායාලය

[200]

නැහැ, there is no impossibility to open the door. අවුරැද්අක් පමණ මම බැරිකම්න් උනිම්, I was sick for one year.

 $\Im_{\mathcal{C}}$, adverbial form of $\Im_{\mathcal{C}}$ is much used in colloquial language for sickness. Ex:

මගේ පුතා බැරුව, මමත් බැරුව සිටියා, my son is sick, I also was sick.

තැකි has the same meaning as පුළුවන and පුළුවන්, but as explained before, (see page 111.) it requires another form for the preceding verb. Ex:

කුසල් නොකර ගැලවිය නොහැකි, we cannot be saved without doing acts of virtue. හැකි දේ මිස බැරි දේ මම නු ශොන් ඉල්ලන්නේ නැත, I do not ask from you impossible things, but possible ones only. හැකි පමණට උතසාහකර පන්න, try your best.

ඇති is used with the same meaning as හැකි. Ex:

ගතෑකි or ගතහැකි, can get. ගියෑකි or ගියහැකි, can go. කරතෑකි or කලහැකි, can do. කෑවෑකි, can eat; also කලෑකි, can do. ආඈති, can come.

නෙන්නේ, සී are used only in books with the negative නො. Ex:

ඉවසියනොහී, being unable to bear.

4. ඕනෑ, must.

මනෑ expresses want, desire, command, duty, prayer. Ex: මේ ලිදඬු ගෙණයන්ට පස්දෙනෙක් ඔනෑ, to remove these timbers five persons are required. මුදල නුඹලාට අද ඔනෑ නම් වරෙල්ලා, if you want money to day come. සාමුදුරු වෙනි මට පොතක් ඔනෑ, Lord, give me a book. පිසානන් මට පනමක් දෙන්ට ඔනෑ, father, give me a fanam. අද නුඹ ශමට සන්ට ඔනෑ, to day you must go the village. දෙව ප ණත් ලෙස අපි පවතින්ට ඔනෑ, we must observe the commandments of God.

[201]

Sometimes ඔනෑ means future with a probability. Ex: මේ කුඹුරෙහි වී වැපුරුවොත් හොඳට පැලවෙන්ට ඕනෑ, if you sow paddy in this field it will grow well.

ඕනෑ is also used as adjective. Ex:

නුඹට ඕනෑ මුදල දෙන්නෝම්, v. දෙඤඤ, I will give you ' the money which you require. එය ඕනෑ කෙනෙක් ඇත්නම් ඔහුට දීපන්, if any one requires it, give him.

ඕනෑකම means necessity or willingness. මේවා මම ඉල් ලන්නේ මට ඕනෑකම නිසා, I ask these because I want them. ඕනෑකම ඇත්නම් නුඹට පුළුවන, if you will you can.

මතෑකරණවා and ඔනෑවෙනවා are much used in the same sense; with කරණවා it expresses a greater urgency. Ex: නුඹට වී ඔනෑනම් or ඔනෑවෙනවානම, or ඔනෑකරණවා නම් or ඔනෑකම්නම් or ඔනෑකම ඇත්නම් වරෙන්, if you want paddy come. නුඹලාට ඔනෑකම් තිබුනානම් මට නොකි යා උන්නේ මන්ද? if you wanted why did you not tell me? මේ ලමයා ඉගණගන්ට ඔනෑකම්කරන්නේනෑ, this child does not care to learn.

5. එපා, must not.

The negative or oppositive of ඔහැ is එපා which means refuse or prohibition. Ex:

මේ පුචි පොත මට එපා, I do not want this small book. අභවල අභවලාගෝ කාරණාවල් ගැණ නුඹ කථාකරන්ට එපා, do not speak about the business of such and such people. සන්ට එපා, do not go. ඔහු එන්ට එපාය කීවේ, he said not to come.

From this is formed the abstract noun එපාකම used for refuse or neglect. Ex:

මේ කොළුවා ඉගණනොගත්තේ එපාකම්න්ය, (if) this lad did not learn, it is through carelessness.

[202]

6. qro, besides.

 $q_z o$ or $s_z o$ participle of q S SSDs or s S SSDs, to leave, to open, joined to a noun, a pronoun, a sentence means besides, except, especially after a verbal noun ending in q to which s is affixed for the sake of euphony; q is often changed into q. Ex:

මේවා හැර තවත් කීපයක් ඕනෑවේ, besides these (things) many more are required. ඒ ඇර, besides that. ධාම්මාධයන් හැර අන් කිසිවෙක් සාහ්රාජාසට ඇතුල්නොවේ, none but the just enter into heaven, සාාම්දරැවෝ අප උදෙසා වදවන් දත් ඇර කුරුසියෙහි උකුත්වූසේක, our Lord not only suffered for us but He died also on the cross.

7. කොට, when,

කොට participle past of කරණවා, to do, has several uses and meanings. After the verbal adjectives it means when; affixed to an adjective or a noun it makes it an adverb; and after කරණ and followed by ගෙණ, participle past of ගන්න වා, to get, it composes a word which means through or by means of. Ex:

මේ සඉතතාෂකොට ගිනිකාවක් කීවෙම්, I sang a song joyfully. මෙයා දුළුවයෙක්කොට හැසිරෙන්නේ මක්නිසාද? for what motives does this (one) behave wickedly? මම ජාප නෙන් එනකොට හොඳට සනීපයෙන් උනිම්, when I came from Jaffna I was very well. සීතල කරණකොටගෙණ වතුර මිදෙයි, water freezes by cold. පාපය කරණකොටගෙණ දෙව වරපුසාදය අපත්වේ, the Divine grace is lost by sin.

කල, time, in books කලැ, after the verbal adjectives is generally used insted of කොට. Ex:

විපතතිය පැමිණෙනකල, when misfortune happens.

8. කියා, බව, that.

කියා, participle past of කියනවා, to say, is used for the conjunction that. Instead of කියා the word බව existence, mode, is often used after a noun or an adjective. Ex:
[203]

ජයේ නොතාරිස් මහත්මයා නැසුනාය කියා ආරචිය නුඹට ලැබූනාද? did you receive the news that the notary died yesterday? හෙට එන්ට පුළුවන කියා සිතම්, I think that I can come to morrow. මේ වෙද සමර් බව අපි දන්මු, we know that this doctor is clever. රෝසමල් ඉතා ලකාණ බව සෑ වෝම කියති, all people say that the roses are very nice. මම ආ බව ඔහුට කියාපන්, tell him that I came.

In books after a related sentence, යනු or යන්න is used instead of කියා. Ex:

"ඇසට ඇස දතට දත" යනු මෝසෙස්ගේ ධම්යය, නුමුත් "දකුණු කම්මුලට ගැසුවොත් වම් කම්මුලත් හරවාපන්න" යනු කිස්තුස්වහන්සේගේ ධම්යය, the doctrine of Moses is: an eye for an eye, and a tooth for a tooth; but the doctrine of Christ is: if one strike thee on thy right cheek, turn to him the other.

§ 5. INDECLINABLE PARTICLES.

-00-

There are some other particles much used; as they convey various meanings, some explanations will not be here out of place.

1. නම්, if.

නම after a verb, an adjective or a pronoun means generally the conditional *if*. Ex:

ඊයේ අපේ කුඹුර හැවේවීනම්, හොඳයි, it had been well, had we ploughed our field yesterday. මේ වැඩ කරන්ට නු ඹට බැරිනම නිකන් ඉඳින්, if you cannot do this work remain quiet. අපි ඉගණගන්ට කැමතිනම් සහ උතසාහකරණ වානම් අපට ඵලලැබේ, if we wish to learn and we endeavour to do it we will succeed.

Sometimes නම means for, but or as to. Ex:

ජුවානිස් හොඳයි ලුවස් නම් නරකයි, John is good, but Louis is bad. When asking a question නම් is often placed after the noun which is the object of the question. Ex:

පාපයනම් මොකද ? what is sin ? `ඔහු නම් කවුද ? who is he ? දෙවියෝනම් කවුද ? who is God ?

When ලන් is affixed to නම් after a proper noun it means whose name is. Ex:

පීතර් නම්ලත් අපොසතුළුවරයා රෝම නුවරෙහි කුරුසියේ ඇතගසනු ලැබුවේය, the apostle called Peter was nailed to a cross in Rome.

නමැති for තමඇති is also used with the same meaning. Ex: මහ අලෙක්සන්දර් නමැති රජෙක් සිටියේය, there was a king called Alexander the Great.

These forms නමැති and නම්ලත් are not used in conversation.

2. නමුත් or නුමුත්, B. මුත්, although, though.

නමුත් after an adjective, a verb or an adverb means although; at the beginning of the second part of a sentence it means nevertheless, yet, but. Ex:

මේ පොරොව හොඳ නමුත් එය මට එපා, although this axe is good, I do not want it. නුඹලා අද ආවාට මම සතුටු නමුත් නුඹලා ඉල්ලන දේ දෙන්ට මාශීයක් නැත, although I am glad that you came to day, there is no means to give what you ask for. මේ කොලුවා හොඳ නමුත් ඔහු ටිකක් අලසයි, although this lad is good, he is a little lazy, or මේ කොලුවා හොඳයි නුමුත් ඔහු ටිකක් අලසයි, this lad is good, nevertheless he is a little lazy.

3. මිස, විනා, besides, except.

මස, මසක, මසක්, වනා, have the same meaning as ඇර, nevertheless they suppose another part of the sentence with a negative. Ex:

අපේ රාලභාම් දුක්පතුන්ට කන්ට දෙනවා ම්සක් අඳින්ට දෙන්නේ නැහැ, our master gives food to the poor, but not clothes. මගේ මව්පිගෝ වනා මා බලන්ට කිසි ගතනෙක් නැහැ, besides my parents I have nobody to look after me. පුසාද සනානාශයන් විනා අන් කිසි මාන්යක්න් ජම්ම පව දෙෂ ස නොමැතෙස, besides baptism, there is no other means to efface original sin.

4. වත්, at least.

This particle has different meanings; if used after numbers or nouns expressing quantity or measure, it means at least. Ex:

පෑන්තල ආණක්වත් මට අරන් වරෙන්, bring me at least three nibs, මට රත්රන් ටිකක්වත් ඇත්නම් එයින් මුද්දක් සාදාදෙන්නෙම්, v. දෙඥකා, if I had at least a little gold 1 would make a ring out of it.

When Dot is repeated it means either, or. Ex:

උඹවත් මෙවත් මේ ලියමන ගෙණයන්ට ඕනෑ, either you or I must bring this letter.

වන් followed by a negative means neither, nor. Ex: ඔහුවන් මමවත් ඒවා දුටුවේ නැහැ, neither he nor I have seen these (things.)

After some nouns it makes them adjectives. Ex: පින්වත්, charitable. නැණවත් මිනිස්සු සම්බවෙන්නේ ක ලාතුරකිනි, wise men are seldom found.

After a relative verb or a noun followed by a negative it means not even. Ex:

අපි කට ඇරියේවත් නැත, we did not even open the mouth. මහත්මයා සල්ලියක්වත් මට දුන්නේ නැත, the gentleman did not give me even a chally. මම වචනමානු යක්වත් කීමේ නැත, I did not say even a single word.

5. අඩු, less; වඩා, more; වැඩි, වැඩිපුර, too much.

 $q_{\mathfrak{Q}}$ is used with numerals and adjectives implying quantity. Ex:

පොත් සියල්ල විකුණ තිබේ, එකක් අඩුයි, all the books are

sold, except one. ඔහුට වයස අවුරුදුතුණක් අඩු සියක්ය, he is three less than one hundred years old. එපමණ අඩුය, so much less.

DED is used as $q\in$ with numerals or for the comparative. Ex:

තුන්සියකට වඩා මට ඕනෑමේ, I shall require more than three hundred. මේ කඩදසිය ඊට වඩා බොහොම හොඳයි, this paper is far better than that.

De means also, rather than. Ex:

අපායේ වැටෙනවාට වඩා මොසෘ රාජසයට යාම හොඳ නැද්ද? is it not better to go to heaven rather than to fall into hell ?

If followed by a negative DD means not many, not much. Ex:

මා ලහ පොත් වඩා නෑ, I have not many books with me. මේ පිහිය වඩා හොඳ නෑ, this knife is not very good. නුඹ කළ වැඩය වඩා නරක්වුනේ නෑ, the work you have done did not turn out so bad. මඩානලායට ආ මිනිස්සු වඩා නැත, not many people came to the festival. ඕනෑවාට වැඩි කථා කු මකටද? what for too much talking?

වැඩි; වැඩිපුර means surplus, too much. Ex:

ඔහු වැඩිපුර මට රුපියලක් දුන්නේය, he gave me a rupee more. පිසන්මනා ් වැඩිවුන තැන මහාද්ද නරක්මව්, too many cooks spoil the soup.

6. සේක.

සේක is a particle honorific used only in books after the participle of verbs. Ex:

සවාම්දරුවෝ වද,ලසේක, the Lord said. දෙවිසවාම්න්ව හන්සේ පුශංසාකරණු ලබනසේක්වා, may the Divine Lord be praised.

[207]

§ 6. REMARKS ON SOME VERBS.

1. ගන්නවා, to take; දෙනවා, to give.

These two verbs are much used in composition with the participle past of verbs; ගන්නවා gives a reflective meaning showing that the action regards the agent or his advantage; දෙනවා means that the benefit of the action passes to another. Ex:

ගෙයක් සාදගත්තෙම්, I have built a house (for myself.) පෙට්ටියක් සාද දුනිම්, I have made a box (for another.) ඔහුට බොහෝ දේවල් කියාදෙන්ට මට නිබේ, I have many things to tell him. මේ රිදී දන්වැල නියාගණින්, keep this silver chain with you.

When used alone, the verb ගන්නවා takes usually the prefix අර or අරන්, as අරගන්නවා which has the same meaning; අරන් is also used with යනවා, to go; එනවා, to come. Ex:

අරගණින්, take. (imper.) වැඩකාරී එය අරන්ගියා, the maid took it away. Lit. having taken went. අරන් පලය ත්, take away. Lit. taking go. ගුරුන්නාන්මස්ට ගල්ලෑලි පතක් අරන් වරෙන්, bring five slates to the schoolmaster තොරු දෙන්ඉනක් ඇවිත් අපේ බූරුවා අරන් දුවපු, two thieves having taken our ass, ran away.

The participle past කෙණ and කණ are seldom used alone but frequently in connection with other verbs, especially in the participle past and also preceding කනවා, to go, and එනවා, to come; with දර, it takes another form, viz: class; with the participle past the second form කණ is much used. Ex:

මේ කුරුඳු පට්ටා රැගෙණ වරෙන්, bring this cinnamon bark. අද කුලිකාරයෙක් වැඩකරගණ සිටිද්දී හදිස්සියෙන් වැටී මලේය, to day a cooly whilst working, on a sudden fell and died. මේ කොල්ලා හොඳට ඉගණගණ කොඳවේගණ ඒව්, this lad having learned well, will become good.

[208]

2. දමනවා, to put; තබනවා, to place.

These two verbs are frequently misused by foreigners, දම නවා is often annexed to the participle past of verbs importing sometimes the meaning of the adverbs, out, off, away, or the doing of a thing expediously; used alone දමනවා has somewhat the meaning of putting carelessly or throwing; තබනවා or තිබනවා of placing with intention or precaution, and is also used in a moral sense. Ex:

මේ රොඩු අරන්දමාපන්, remove these dregs. මේ අකීක රු ලමයින් පන්නාදමාපල්ලා, put out these disobedient children. අර ගහේ අතු සිඳදමාපන්, cut off the branches of that tree. මම කොට්යෙකු මරාදම්මෙම්, or දමාපීම්, I have killed a tiger. ඔහු ලියුම් ලියාදමයි, he writes off letters. මගේ කබාය පෙට්ටියේ දම්මෙම්, I have put my coat in the box. නුඹේ පොත මේසේ උඩ තැබුවෙම්, I have put your book on the table. ඈ කටට බුලත් දමදමා උන්නාය, she was continually chewing betel. දෙවියන් කෙරෙහි ඒකානත විශ්වාස කොතබන්නා ගැලවෙනු නොලබයි, he who does not place in God a sincere faith will not obtain salvation.

3. අරිණවා, එවනවා, යවනවා, to send.

The verb to send is rendered in three ways which cannot be taken indifferently one for another.

අරිණවා and එවනවා are used for animates and for inanimates; සවනවා for animates only.

අරිණවා means to send to; එවනවා means to send from; සවනවා, to cause to go. Ex:

මම පහුගිය මාසේ නුඹට ඇරපූ ලියමනකට අදවෙනකල් නුඹ මට උනතර වශයෙන් වචනයක්වත් එව්වේ නැති නිසා කුලිකාරයන් කෝපිවත්තට යවන්ට බැරිවුනිම්, as you have not sent me till now a single word in answer to a letter which I sent you last month, I have been unable to send the coolies to the coffee estate. උතුරු පලාතේ ඒජන්ත මහතා නමට තැපැලෙන් ඇරිය බඩුම්ටිය නැතිවී තිබේ, the parcel sent by mail to the address of the Agent of the N. Province is missing. මම නුඹට පට රෙද්දක් ඇරියෙහි, එකේ මීලය පමානොකර මට එවාපන්, I sent you a silk cloth, send me the price of it without delay. නොකඩව තමන් දරුවන් පා ඨශාලාවට යවන්ට අතපසුකරණ දෙමව්පියන්ට මත්තට අඹ න්ට සිබවෙනවාට සාංකානොවේ, there is no doubt that parents who neglect to send their children to school, in future will have to weep.

4. ඉල්ලනවා, අහනවා, to ask.

The verb to ask, in English conveys two meanings which in Sinhalese must be rendered by special words: when the meaning is to require it is rendered by ඉල්ලනවා; when, to inquire or to put a question, by අනනවා. Ex:

ඔහු මගෙන් කළුනින්ත ඉල්ලුවේ, he asked of me black ink. ඒක සැබෑද බොරුද ඔහුගෙන් අහජන්, ask him if this is true or false.

5. කඩනවා, බිදිනවා, to break.

These two verbs generally rendered in English by to break, have special meanings; කඩනවා expresses separation, නිදින වා, destruction; thus, to break a cord, a stick, a leg, a command, a rule, a friendship, etc. is rendered by කඩනවා; to break a glass, a plate, one's pride, the will, the heart, etc. is rendered by නිදිනවා. Ex:

මේ ලනුව කඩන්ට අසීරුයි නුමුත් කන්නාසිය බිඳින්ට ලේ සිය, it is difficult to break this cord but easy to break the looking glass. දෙව පණත් කඩමින්ම දෙව මිනුකම කඩනු ලබයි, by breaking the Divine commandments the Divine friendship is broken. අනසී පලිතු භාජනයක් මින්දෙම්, I have broken a valuable crystal vessel. මගෝ හාදය දුකින් බීදුගේ, my heart has been broken through sorrow.

6. බලනවා, දක්නවා, පෙණෙනවා, to see.

These three verbs are rendered in English by to see, nevertheless each of them has a special meaning. viz:

[210]

බලනවා, expresses the wilful act of seing or looking at; දක්නවා, the mere act of seing, wilfully or not; and පෙරෙන වා, to appear, to be visible. Ex:

කුඩා බලන්ට ශියතැන දකින්ට අපුසනන සමහර දේවල් මට පෙණුනෝය, when I went to see the drama, I saw some things which were unpleasant to see.

7. යනවා, to go.

The verb යනවා is much used, especially after the participle past of verbs, giving them a meaning more absolute. Ex:

ගේ දලාශියේ, the house is burned down. ඉර උදමෙන විට තාරකාවෝ නෙපෙණියත්, when the sun rises the stars disappear. මේ ලී දිරාලාභියේය, this wood is quite rotten. මගේ පියාට වයස්හියේය, my father is old. ඔහුට හිනාය නවාට තරහමෙන්ට එපා, do not get angry because he laughs. හිය අවුරුද්ද, last year.

යනවා in vulgar use is also used with two tenses, viz: the infinitive and some other. Ex:

v. ඔවුන් යන්ට නියාය, මමත් යන්ට යනවාය, they have gone, I am also ready to go.

8. ගහනවා or ගසනවා, to strike.

Besides its natural meaning, this verb is much used in composition, and takes various meanings according to the words annexed to it. Ex:

නුඹ මට ගහන්නේ මන්ද? why do you strike me? ඔවුන් ට දඩගහපන්න, fine them. සීනුව ගහන්ට පලයන්, go and ring the bell. මේ පොත අව්වුගහන්ට නුඹට පුළුවන්ද? can you print this book? මු මට කෙලගැසුවේය, he spat at me. ඇනයක් ගහපන්, put a nail. මේ යාවකයා කොරගසගසා යයි, this beggar is limping නුඹ මට අඩගැසුවේ මක්නිසාද? what did you called me for? මොරගසන්ට කමක්නැත, there is no reason to complain. ඔහු කුරුසියේ ඇනගැසුවෝ ය, they crucified him. කෑගහන්ට කමක්නෑ, no use to cry. මේ සතා හමගහපන්, strip off this animal. මහාරූන් හන හැසිය යුතුසි, it is right to brand thieves. තුලන් ගහන්නේ ය, or better හමන්නේය, the wind blows. දුග්ඳශහයි, it stinks. නොපි ඉක්ගහන්නේ මොකටද ? why do you sob. මේ කුලිකාරයෝ වැඩ ගහාදමති, these coolies execute the work badly. පරදර පාපය කල දුවෙයා ගල්ගසනු ලැබීමට වටී, he who has committed adultery deserves to be lapidated. මේ ගෝ අසුරා කටුගහන්ට හොඳයි, it is good to enclose this house with thorns.

§ 7. HONORIFIC VERBS.

00-

There are in Sinhalese some verbs more or less honorific, which ought to be used according to the condition of the persons; we mention here the more usual.

1. To eat.

කනවා, to eat, is used for animates, rational or not, and to express in vulgar form the passive voice. Nevertheless this verb is very vulgar when applied to rational beings and is not much used in books. අනුහවකරණවා, to enjoy, is more respectful; generally කෑම, ආහාර, මහාජන or හොජුන්, food, precede this verb; බුදිනවා and සජනායන්වෙනවා are used for respectable people. When speaking of priests වලඳනවා is used. For the holy communion සන්පුසාද අනුහවකරණවා or සන්පුසාද ලබනවා, to enjoy or to receive the grace. Ex:

නුඹලා අද බත් කෑවාද ? did you eat rice to day ? අපි කෑවෙමු අපේ මාමාලා කෑවේ නැත, we have eaten, our uncle not. අපේ කට්ටලේ උන්නාන්සේ දන් වලඳයි, our parish priest takes his meals now. මහත්මයා සප්පායන්වුනාද ? did the gentleman take his meals? නුඹ සත්පුසාද ලැබුවාද or ලබාගත්තාද ? did you receive the holy communion?

For breakfast, උදය කෑම or උදේ කෑම; for day food, දව ල් කෑම; for night food, රෑ කෑම; for the Lord supper, රෑ බොජුන්; for festival meal, v. මගුල් කෑම, මඞහලා කෑම or better මඞහලා බොජුන්.

[212]

2. To drink.

බොනවා is used in vulgar conversation for all animates, yet the infinitive බොන්ඩ or බොන්ට and the supine බොද්දී ought not to be used on account of an obcene expression having nearly the same sound; therefore instead of බොන්ට, බොන්නට, and instead of බොද්දී; බොනකොට or බිහී ඉඳදී, may be used.

පානයකරණවා is more polite and generally used in writing. Ex:

කරදිය නොහොත් බොර වතුර බොන්නට හොඳ නැත, it is not good to drink brackish or turbid water. මාගේ මාං ස අනුහවකර මාගෝ රුධිර පානයකරණ තැනැත්තාට සඳ කල් ඒවිතය ඇත, he that eateth my flesh and drinketh my blood hath everlasting life. John, vi. 54.

3. To sleep.

බුදියාගන්නවා, to sleep, is the vulgar expression used for all animates. නිදනවා and especially නිදගන්නවා is more used and more polite. In books, සයනයකරණවා is used. When speaking of superiors or respectable people සැතලෙන වා, to rest, is used. Ex:

v. බලලා බුදියාඉන්නවා or simply බලලා බුදී, the cat is sleeping. නිදශන්ට යනවිට දෙවියන් මතක්කල යුතුයි, it is right to think of God when going to sleep. මුදියන්සේ ග ලභාම දක් සැතපෙනවා, the mudaliyar is now sleeping, Lit. taking rest.

4. To go. To come.

යනවා, to go; එනවා, to come, are used for animates rational or not. The honorific term for to go and to come applied to priests, to bishops and to God is වඩිනවා or වැඩමකරණවා, to procede; for men of rank, යහපත්වෙනවා, (Lit. become good) is used. Ex:

අපි කරුණෑගලට යන්ට අභිපානකලෙමු, we had the in-

tention to go to Kurunegala. නුඹ ගෙදර සිට එනවාද? B. එන්නෙහිද? do you come from home? පූජාපුසාදින්වහන් ශේලා දෙනමක් දෙව මන්දිරයට වැඩියෝය, or වැඩමකලෝ c, two priests went to the church. අප සාාම්දරුවෝ මේ නී සරු ලෝකයට වැඩියේය, or වැඩමකොළේය, or වැඩියමෙස්ක, our Lord came to this miserable world. හාමුදුරුවනි යහපත් වෙන්ට, my lord, come. තමුන්නාන්සේ අපේ හමට යහපත් වෙන්නේ කවදුද? when will you come to our village?

As an honorific the word වැඩ is often prefixed to සිටිනවා and ඉදිනවා, especially when speaking of God. Ex:

දෙව්යන්වහන්සේ සෑමතැනම වැඩසිටින්නේය, or වැඩසි ටිනසේක, God is present every where. රජ එතන වැඩඋන් නේය, the king was there. පරමණඩලවල වැඩඉදින අප ගේ පිතාවෙනි, our Father who art in heaven.

5. To speak.

කථාකරණවා, is used for all sorts of persons; සැලකරණ වා, to inform, by inferiors addressing superiors; වදරණවා, for God and priests, nevertheless not used in colloquial language. Ex:

මේ ගැණ කථාකරන්ට එපා, do not speak about this. තමු න්නාන්සේට මගේ අපහසු ගැණ සැළකරන්ට ආවෙමි, I came to speak about my difficulties with your Reverence. අප කට්ටලේ උන්තාන්සේ අද දෙශතා වද,ලේය, our parish priest preached to day. සුවිශෙෂක ජුවම් වද, ලී වාකස සැටියට, according to St. John the Evangelist. මගේ පීයා නහවහන්සේ මා එච්චාක්මෙන් මම නුඹලා යවම්යැයි අප සොම්දරුවෝ තමන් ගෝලයින්ට වද, ලසේක, our Lord said to his disciples: as my father sent me I send you.

වදරණවා is also used as a mere honorific after a verb and adds nothing to the meaning. Ex:

ේසුනි අපට කරුණකර විදරණවා සොඳේ, O Jesus, have mercy on us. පව්කාර සියල්ලන්ට යාමාදී විදලමැනව, ^forgive all sinners. උන්වහන්සේ නැවත පරලෝකයට වැඩ මකර විදලසේක, He went up again to Heaven.

[214]

9. To bring forth.

වදනවා, is used in vulgar language either applied to reasonable beings or to animals. උසුනකරණවා is more respectful and always used in books or in public speaking. බිහි වෙනවා, to be born, or to be brought forth, is also much used in colloquial language and in writings. Ex:

බැලලී පැටවුන් පස්දෙනෙක් වැදුවේය, the she-cat brought forth five kittens. ඕනොමෝ පුනුයෙක් පුසුනකලාය, she gave birth to a son. දරුවා සුචමස් බිහිවුනේය, the child has been born safely.

7. To die.

මැරෙණවා, to die, is used for animates rational or not and for plants; නහිනවා, for rational beings only; කළුරියකරණ වා and පරලොකපාපතමෙනවා, to enter into the other world are used especially in writings. අපත්වෙනවා, to lose, for affectionate persons; උකුත්වෙනවා from ඉකුත්වෙනවා, to finish, for priests and noblemen, also for the death of our Saviour. Buddhists when speaking of the death of Buddha, say: පිරිනිවන්පානවා, Lit. to show the annihilation completed. Ex:

අර අඹගත මැරුණේය, that mango tree died. මලලා මැරේද? shall the cat die? මගේ සහළුවා ඊයේ නැසුනෝ ය, my companion died yesterday. මගේ අසිසා තුන්දව සකට පුථමයෙන් කොලඹදී කළුරියකොළේය, my elder brother died three days ago in Colombo. මගේ පුරුෂයාත් දරු වෙකුත් අපත්වුනෝය, my husband and a child died. අප කට්ටලේ උන්නාන්සේ උකුත්වුනේය, or අපත්වුනේය, our parish priest died. ජේසු සවාම්දරුවෝ අප උදෙකා කුරුසි යෙහි උකුත්වූනෝය, or උකුත්වූසේක, Our Lord Jesus died on the cross for us. බුදුන් පිරිනිවන්පෑමේය, Buddha died,

8. To bury.

වල්ලනවා is used for burying animates and inanimates. භූමදනකරණවා, for reasonable beings only, and තැන්පත් කරණවා, for honorifics. Ex: අර රොඩු චලලාපන්, bury these dregs. මිනිපිට්ටනිශ් මොනුගේ මෘත ශරීරය සුමදනකරන්ට හියෝය, they went to bury his corpse in the cemetery. අප ඣාම්රැවන්ගේ මෘ තශරීරය ගල්ලෙනෙහි තැන්පත්කරණු ලැබුවේය, the body of our Lord was buried in the sepulchre.

CHAPTER VII.

nn

ADVERBS.

The adverbs generally precede the verbs to which they refer, except in interrogative sentences; some of them expressing place or time or measure are used as nouns and admit cases, especially the dative and the ablative, according to the meaning of the verb. Ex:

මෙතනට වරෙල්ලා, come here. එතනින් ආවෙම්, I came from there. බොහෝ දරට ගියෙමු, we went very far. නාඹ ආවේ කොහෙත්ද ? whence did you come? මේ මූතුමාලය නඹට ලැබනේ කොහොමද? how did you get this pearl necklace. වසා කොපමණ මහත් රාශියක් එක්කරගණිතත් එයින් ආතමගැලවීම ඉනාලැබෙන්නේය, how much soever riches may be accumulated, salvation cannot be obtained by them. හොඳින් පැවතීමෙන් දෙලොවෙහි ඵලලැබේ, by good behaviour benefit is obtained in both worlds. OB estedd නොෂාක්රීම ඔබිද ? is it proper to make such a noise ? ආණාඩු මේ නියෝගවල පුකාරයෙන් or පුකාරයට or පුකාර බදුගෙ විය යුතුයි, we must pay the taxes according to the laws of the government. නුඹ හේමිකිට කථාකරණවානම් හොඳට හෝ රුම්ගන්ට මට පුළුවන, if you speak slowly I could understand well. වඩා ඉක්මනින් or ඉක්මනට කථාකලොත් කිසිත් මට තේරෙන්නේ තෑ, should you speak too quickly, I could understand nothing. නුඹ උපන්නේ මට ඉස්සරද පස්සේද? were you born before me or after? මා පස්සට වගරන්, come after me. ඉස්සරහට දූවපන්, run in front.

[216]

CHAPTER VIII.

PREPOSITIONS.

The prepositions, better called post-positions, follow the nouns which they affect, and for the most part require the accusative; sometimes the English preposition is omitted and expressed by the dative or the ablative case, as before said. Ex: අප වසින් කරන්ට හැකි සියල්ලම සිදුකල නමුත් අපී පරා

ජයකරණු ලැබුවෙම, although we have done all that could මේ කාරණ ගැණ be done by us we have been vainquished. අප සමග or අප හා සමග කථාකරන්ට වටීද? is it worthwhile to talk with us about these things? කොලඹින් ආවාම මුල් මුදල එක්කම පොලිය දෙන්ට පොරොන්දුවෙම්, I promise to pay the capital with the interest after my return from ' Colombo. මේ මිනිස්සු අප රවටන පිණිස or රවටනු සඳහා මේ බන්දෙසිය ගෙණාවෝය, these people brought this present to deceive us. නුඹ මට පසු නොහොත් මා කැටුව ඉල්ලුම් පතුයක් ඔප්පුකරන්ට ඔනෑ, you must present a petition after me or with me. පකින් දෙන්නෙක් කුඩව තුල දුම්මෙම් එතෙක් එයින් පිටත්ව ගොස් ගහක් මුදනට පියාස රකෙළේය, I put two birds in the cage, one of them went out and fled to the top of a tree. මා ඉදස බලා සැකනැතුට ඇත්ත කියාපන්, looking at me, without hesitation say the truth.

CHAPTER IX.

-00----

CONJUNCTIONS.

When two or more words come in an enumeration, the conjunctive particle න' is often affixed to each of them. Ex: මගේ බෑනාන් මමත් නිදුගෙණ සිටියෙමු, my nephew and I were asleep. වෙළඳ,මෙහි මගේ අයියාටත් මලයාටත් මටක් ලොකු අලාභයක්වුනේය, in trading, my elder brother, my younger brother and I have suffered a great loss.

When \mathfrak{S} is used to join indefinite nouns, or definite nouns ending in a mute consonant such as \mathfrak{S} , \mathfrak

අපට පාණිකුත්, තෙලුත්, පානුත්, මසුත්, පොතුත් ඕනෑය, we require a lamp, oil, bread, meat and books.

In conversation, especially after お、 こお is often changed into CS. Ex:

පුටු දෙකකුසි පාන් තුණකුසි නෙලුසි අරන්වරෙන්, bring two chairs, three lamps and oil.

When several verbs in the relative form are joined the conjunctive particle \mathfrak{S} may be affixed, the \mathfrak{S} long is then changed into \mathfrak{S} short. Ex:

අපි කුඹුරු කාන්නෙත් වී වපුරන්නෙත් වැට බඳින්නෙත් මේ මාසේදීය, it is in this month that we plough the fields, sow the paddy and put up the fences.

After the first word of the enumeration the conjunction සහ or හා is generally used in writing, instead of න් or ද. Ex: ඔහු සහ මම or ඔහු හා මම එය දනගනිමු, he and I knew it. දරුවා හා පියාද මව්ද එක් දිනකදී මලෝය, the child, its father and its mother died the same day.

When more than two nouns are united, the conjunction is often omitted, then a collective expression follows the enumeration. Ex:

බුරුත කළුවර කොස් මිල්ල යනාදිවූ ලී වගී ලඞකාවීපයෙ හි සමබවෙන්ට තිබේ, satin, ebony, jack, milla and such other trees are found in Ceylon. කීකරුකම ඉවසිල්ල බැහැ පත්කම දයාව සානතද,නතකම (මංදුගුණය) මෙයාදි ධම්ගුණ වල් අනාභාශකල යුතුයි, we must practice obedience, patience, humility, mercy, meekness (and such virtues.) පියා මේ දරු මට් මස්රම ගමට සියෝය, the father, the mother and children (all) went to the village.

උතුර, දකුණ, නැගෙණඉර, බස්නාඉර යන සතර පැත් තෙන් මාරුවෙන් මාරුවට හුලන් හමන්නේය, the wind blows alternately from the four sides, the north, south, east and west.

The particle $\boldsymbol{\varphi}$ is used as $\boldsymbol{\varpi}$ to join nouns, adjectives, verbs, etc.; nevertheless as $\boldsymbol{\varphi}$ is also a form of the interrogative, it ought to be avoided whenever its use would lead to ambiguity, especially when two nouns or pronouns are joined; so $\boldsymbol{\Im} \boldsymbol{\varphi} \boldsymbol{\varphi}$ $\boldsymbol{\varpi} \boldsymbol{\varphi}$ means: is it I or he? and also: he and I. Ex:

ඔවුනුත් අපිත්, they and we. රජද ඇමතිද or රජ හා ඇ මති මසනුනසභාවට රැස්වුනෝය, the king and the ministers assembled in council.

When in a sentence there are two sorts of enumeration, the conjunctive particles vary. Ex:

මනුෂායෝද තිරිසන්නුද පැසිහුද කන්නෙත් බොන්නෙත් නිදගන්නෙත්ය, or කති බොති නිදගණිති, men, beasts, and birds eat, drink and sleep.

When several adjectives ending in \mathfrak{A} are joined in an enumeration, \mathfrak{g} is used not \mathfrak{S} . Ex:

පණ්ඩතවූද ධනවත්වූද යහපත් ගුණ ඇත්තාවූද තරුණ මයක් අද නැසුනේ, to day died a young man learned, rich and good. සම් බලධාරිමුද සම් දයාබරවූද සමසනයන් ආර කාකරන්නාවූද දෙවොතතමයානන්වහන්සේට සොත්තුවෙ නමස්ක්වා, may God be praised, who is all powerful, all merciful and preserving all men.

When and couples several verbs having the same subject, the last is put in the proper mood, tense and person; the preceding verbs take the participle form, without any conjunction, or of verbal adjectives with or without conjunction. Ex;

ඉල්ලා උතසාහකර ලැබුනොත් දෙඤඤ, I will ask and try, should I obtain I will give. නුඹ ගොස් පොල් පණහක්

නෙලා කරන්නයක පටවා වරෙන්, go and pluck fifty cocoa-nuts, load them in a cart and come. ලොකය මැව්වාවූ එය ආණඩුකරන්නාවූ සියල්ල බලන්නාවූ දෙවියන්වහන්සේ සෑම තැනම වැඩසිටිනසේක, or ලෝකය මවා ආණඩුකරමින් සිය ල්ල බලා වදරණ දෙවියන්වහන්මස් සෑම තැනම වැඩසිටින සේක, God who created the world and who governs it and who sees everything is every where.

CHAPTER X.

·APPENDIX. අනුඛනිනස.

§ 1. A FEW SINHALESE IDIOMS.

සිංහල වාක්වාවහාර වචන.

මට ඇතුම්කන් දියන්න, listen to me, නුඹට ඇහැ පෙණෙනවාද? do you see? මට ඇස් පෙණේය, I am not blind. ඔහුගේ කණ ඇමහන්නේ නැහැ, he is deaf. නොගිහින් බෑ, I must go. මට හොඳට තේරුම්හියේ, I understood well, මා ලහ මුදලක් නැහැ, I have no money. කෝ බලන්ට, let me see. එකටඑක කරන්ට එපා, do not take revenge. \mathbf{v} . මේ කාගේ කවුද? who is he? ඔහුගේ කීම පිට එය කෙලෙම්, I did it upon his word. නුඹ තරහපිට මෙය කිවෙසිද? did you say this through anger? මා පිට වැරැද්දක් නැහැ, no fault lies upon me. දනින් ඉදින්, kneel down. මොහු මුනින්තලා වැටුනේ, he fell on his face. බලිපාරට වැටුනෙම්, I fell on my back. කුදුගැනිලා ඉන්නවා, to be bent as old people.

[220]

ඇතතියාගණ ඉන්නවා, to squat.

ඌ බදි, he is sleeping.

මාළු බානවා, fishing.

දත්ම්ටිකෑම, gnashing of the teeth.

තොරු ගෙයක් කොල්ලකෑවෝය, thieves committed burglary. නිදිමරන්ට එපා, sleep. (imperative)

ඇත්ත නැතිකොට බොරු කියන්නෝය, they deny the truth. ලෝකයට තුන්සිත බැඳී සිටී, he is much attached to the world. මම ඔටුවා පිටින් බැස්සෙම්, I alighted from the camel.

v. උඹට මක්වෙලාද ? what is the matter with you?

v. ගොසින් එඤඤ, I go. Lit. going I will come.

නොසින් වරෙන්, go, or you may go, or go and come.

මේ ලී කමකට නෑ, this wood is good for nothing.

අපි කොලඹ පාරේ හියෙවු, we went by Colombo.

ඔහු පිනට දුන්ගෙන්, he gave for charity.

නුඹ ඒක කලා හරිද? is what you have done right? [by me. මා අතින් විදුරු දෙකක් බින්දුනෝ, two glasses were broken මම ගෙදරට ගිය හැටියේම බතට වාඩිවුනිම්, as soon as I [went home, I sat for dinner.

ඔය ගෙය තව ලොකුකර හදපත්, enlarge this house. මම ටිකකදී ලිඳේ වැටුනි, I very nearly fell into the well.

නුඹ හියත් එකයි නොගියත් එකයි, it makes no difference [whether you go or not.

මම පොත ලියාලා ඉවරයි, 1 have finished to write the book. නුඹ ඒක කළාට අනුමාන නෑ, there is no doubt that you [did it.

නුඹට මතකද ? මතක නෑ, do you remember ? no. මතකයි, [yes.

මමත් එන්ටද? තොඳසි වරෙන්, shall I also come? well, come. කල්තියා නුඹ ශියානම් ඒක ශන්ට තිබුන්, if you had gone [in time you might have got it.

ර විලියම් ගෝමයි, that is William, I suppose.

මම ලෙඩන් වැටිලා හාරමාසයක් වෙයි, it is four months [since I fell sick.

නුඹෙත් මගෙත් ඇති ගණුදෙනුවක් නෑ, there is no dealing [between us. එක්කෝ වරෙන් නැත්නම් පලයන්, either come or go. මම විලිසම් අත නුඹට ලියුමක් ඇරලා ඇති, I have sent you [a letter through William.

ඇයි ඔබසාම කියන්නේ? why do you say so? අපිමේ ගමඟන් එගොඩවෙන්ට ඕනෑ, we must cross this river. මම එනකල් කිටින්, wait till I come.

දන් සනීප අඩුවේගණ යන්නේය, my health is falling. ඉඳ, take this. (from my hand.)

මට ලියනවා කියා පෑන අල්ලන්ටවත් බෑ, I cannot hold my [pen, much less write.

නුඹ එනවායයි කී බකාට මන්ද නාවේ? having said that you [would come, why did you not?

නුඹට ගස් සන්ට පුළුවන්ද ? can you climb trees ? මේ මසාන ලියන්ට මාසයක් අල්ලයි, it will take one month [to copy this book-

රැ තිස්සේම or රැ තිස්පැයම ඌ අඩඅඩා උන්නේ, he was [crying all the night. (the thirty hours of the night.)

හරි හරි වැරදි හරි මට කමක් නෑ, I do not care whether [right or wrong.

මක්කරලාවත් එන්ට හදපත්, by all means try to come. ඔහු මට මෛරබැන්ද, he was in hatred with me.

මේ මෝඩයා පාර වරද්දශක්කේ, this stupid fellow mistook [the road.

වරදින්නේ or වරද්දන්නේ නැතුව විරෙන්, come without [fail.

වතුර සිතලට මිදේ, water congeals through cold.

මේක උස්සන්ට අත පොවාපන්කෝ, come, put your hand [to lift this.

ගෙයක් ගොඩනැගීමට මුදල් ඕනෑ, to build a house money [is required.

ගිනි තපිම්, I warm myself at the fire.

අවිව තපිම්, I warm myself in the sun. ·

හොරැන්ට කෝටුමස්කරන්ට ඕනෑ, must lash the thieves.

-----00------

[222]

§ 2. USE OF SPECIAL WORDS.

Several words much used in colloquial language have synonyms more honorific or less common generally used in writings. Some of the principal are the following. viz:

Vulgo.	Synonyms.	,
v. අම්මා,	මව්, මෑනියෝ, මාතාවෝ,	mother.
v. තාත්තා,	පියා, පියානෝ,	father.
v. පුතා,	පුතුයා, පුහුයානෝ,	son.
v. ගෑණි ගැණු,	සාෆු සාෆුවරු,	women.
v. පිරිමියා, පිරිමි *	පුරුෂයා, පුරුෂවරු,	males.
v. මිනිහා,	මනුෂෳයා,	man.
v. ඉලන්ද,රියා, 🎾	තරැණයා,	youth.
v. ලම්ස්සි,	තරුණි,	maiden,
v."	බාලී, '	girl.
v. නාකියා,	වැඩිමහල්ලා,	old man.
v. නාකි වයස,	වෘඩවයස,	old age.
v. ಜರು, ගෑණි,	භායෳිාව, භායෳිාවෝ, ุ	wife.
v. කොල්ලා, කොලුවා,	බාලයා,	boy.
v. මස්මරන්තා,	මස්පන්නක්කාරයා,	fisher.
v. කුදිරකාරයා,	අශ්ගොව්වා අශවපාලආ,	horsekeeper.
v. කෝකියා,	පිසන්නා, අරක්කැම්ශා,	cook.
v. බඩල්මිනිහා,	නවන්දන්නා,	goldsmith.
v, ගොන්නු,	මරක්කල්ලු,	Moors.
v. යකා,	ය <i>ඤ</i> යො, නිරාදුතයා,	devil.
v. මාඵ,	මනසාසයා,	fish.
කුරුල්ලා,	ප <i>ස</i> මියා,	bird.
මෘගයා,	තිරිසනා,	beast.
හරක්,	ගවගෝ,	cattle.
ඌග,	සුකරයා,	boar.
බල්ලා,	සුනකයා,	dog.

* This expression ought not to be used, except there be a necessity of making the distinction, as 885 Cox, male child; 885 cox, male being.

[223]

ඔ ඵ ව,	සිරස, මසතකය,	head
අත,	හසත,	hand.
පය, කකුල,	පාද, පතුල,	foot.
කට,	මුඛය,	mouth.
නාගෝ,	නාසය, නාසිකාව,	nose.
ඇහැ,	ගෝහුය,	eye.
ಭಾಂ,	බෙල්ල, ගෙල,	neck.
කණ,	කණිය,	ear.
පපුව,	ලය,	breast.
බඩ,	උදර, -	belly.
ේ,	රුධිරය,	blood.
ඇ ට,	අෂටි,	bone.
වතුර,	දිය, දියවර, ජ ල ,	water.
වැස්ස,	වෂාව,	rain.
ඉර,	සූයතිා,	sun.
හඳ,	වඥයා,	moon.
່ລາະອຸ	ආහාරය,	food.
බ ම,	පානය,	beverage.
ඇඳුම්,	ඇඳුම්පැලඳුම්, විස්තාභරණ,	dresses.
වලල්ල,	හසතාභරණය,	bracelet.
¢rç,	සහනය,	bed.
මුද	සමුදුය,	sea.
සාර,	මාගීය,	way.
ගම,	ගාමය,	village.
ගේ, .	ගෘහය, ·	house.
ල දශනා.කූඩුව,	ධමාසනය,	pulpit.
අල්තාරේ,	පූජාසනය,	altar.
පල්ලිග,	දෙවමන්දීරය, දෙව්මැදුර,	church.
෨ෙකා්ලල්,	පාඨශාලාව,	school.
මිනිය, මලකඳ,	මෘතශරීරය,	corpse.

Many other words could be added here; the reading of good writers will perhaps be more useful than a longer enumeration; in writing and public speaking, foreign words much used in colloquial language ought to be avoided when there are corresponding Sinhalese words.

[224]

§ 3. USUAL WORDS

TO EXPRESS VOICE OR CRY OF ANIMALS.

සතියන්ගෝ හඬ අඳුන්වාදෙන වචන.

The lion roars, — elephant (do) - tiger growls, - horse neighs, - bull bellows, . - cow lows, - ass brays, - dog barks, howls, - cat purrs, - sheep bleats, - bear growls, - wild boar grunts, - jackal howls, - cock crows, - hen clucks, - crow croaks, - bird sings, - pigeon cooes, - peacock screams, - duck quacks, - goose cackles, - bee hums, - fly hums, - frog croaks,

— snake hisses,

සිංහයා නාදකරණවා. අලියා කුචනාදකරණිවා. කොටියා ගොරවනවා. අශුවයා හේෂාවයකරණවා. හරකා තප්පුලනවා. එලදෙන අඩනවා. බූරුවා කෑගහනවා. බල්ලා බුරණවා, උඩුබුරලනවා. බැටළුවා බෑගානවා. වලහා ගොරවනවා. වල්ඌග ගොරවනවා. නරියා හූකියනවා. කුකුලා අඩලනවා. කිකිළි කෙකරගානවා. කපුටා කාකාගානවා. පක්ෂියා නාදකරණවා, පරවියා අඞනවා. මොනරා කෑගහනවා. .තාරාවා අඞනවා. පාත්ති කෙකරගානවා. ම්මැස්සා රූංගානවා, මැස්සා කොඳුරණවා. මැඩියා බක්බක්ගානවා. සපීයා පිඹිනවා.

------00-------

[225]

§ 4. RELATIONSHIP.

ගැක ම.

පියා, පිතා, v. අප්පා, තෘත්තා, පියානැ

Father,

i adher;	ಲೆಜ್ಯ ಲೆಜ್ಯಾ ೧೯ ಕಲಲು, ಮಹಲ್ಯಾ ಲೆಜ್ ಲಿಸ್ಟ್ರಿ ಶ್ರೀ.
Mother,	මව්, මාතා, මෑනියෝ, v. අම්මා, මෑනි
Grand-father,	ආතා, මුක්තා, v. සියා, [යන්ද.]
Grand-mother,	අත්තම්මා, v. ආච්චි.
Great grand-father,	ම්මුත්තා.
Gr. gd. father's father	
Ancestors,	මුතුන්මුත්තෝ, මුතුන්.
Son,	පුතා, පුතුයා, prince, කුමාරයා.
Daughter,	දුව, දෝනියෝ, v. දෝනියන්ද, B. දියනි.
Brother,	සහෝදරයා, මල්බෑයා.
Sister,	ස හෝ දරි.
Eldest brother,	ලලාකු අයියා.
Elder (do)	අයියා, v. අයියන්ඩි.
Younger (do(මලයා, මල්ලි, v. මලයන්ඩි,
Youngest (do)	බාල මලයා, බාල මල්ලි.
Eldest sister,	ලොකු අක්කා.
Elder (do)	අదాదా, v. ఇదాదారాలే.
Younger (do)	නගා, නංගි, B. නැගනි.
Youngest (do)	බාල නංගි.
Grand-son,	මුනුබුරා.
Grand-daughter,	මිනිබ්රී.
Uncle father's brother	(elder) මහප්පා.
(younger) බාප්පා.
	r (elder or younger) මාමා.
Aunt Mother's sister (
	younger) පුචි අම්මා, කුඩම්මා.
	lder or younger) නැහද.
Tauner S Sister (e	nut of younger) wiwy.

If there are more than one younger or elder brother and likewise for the sisters, a distinguishing adjective such as ලොකු, කොඳ, සුදු, පුළු, පොඩ, etc, or the proper name is affixed. viz:

[226]

ලොකු මහප්පා, ලොකු බාප්පා, ලොකු මාමා, සොඳ මාමා, පුරම් බාප්පා, නොනා නැන්ද, පොඩි අම්මා,etc.

Step-father,	කුඩප්පා.		
mother,	කුඩම්මා.		
Father - in-law,	මාමා v. මාමන්සි.		
Mother	නැන්දම්මා, නැන්දු,		
Brother ———	මස්සිනා.		
Sister	නෑනා,		
Son	බෑනා.		
Daughter ———	ලේලි.		
Nephew,	බෑනා.		
Niece,	ලේලි, в. රෙයහෙලි.		
Nephew Nieco } child of { a husband's brother, පුතා, fem. දුව. a wife's sister, (do) a husband's sister, බෑතා, fem. ලේලී. a wife's brother, (do)			
Cousins: children of a brother of a brother	hers { සහෝදරසා,අයිසා,මලයා. isters, { fem. සහෝදරි, අක්කා, නංගි. r• { ඇවැස්ස මස්සිනා. sister { fem. ඇවැස්ස නෑනා.		
ູລແບບເຫລືອ			

Children in the third degree of consanguinity are generally called මස්සිනා, fem. නෑනා.

Husband,	පුරුෂයා, ඣාම් පුරුෂයා, B. දම්පතෳ පුරු
	[ෂයා, v. රාල.
Wife,	සතු, භායෳාව, B. දම්පතා සතු, v. ගැනි.
Spouse,	B. පිය කානතාවෝ.
Child,	දරුවා.
Infant,	ලදරුවා, බිලිඳ, в. බොලඳ,
First born,	කුලුඳුලා, කුලුඳුල් ද රුවා.
Twin children,	නිම්බුල්ලු.
Relatives,	නෑයෝ, නෑද,යෝ, නෑසියෝ, නෑබණිවෝ.
Legitimate child,	සුජාත දරුවා.
Illegitimate child,	අවජාත දරුවා.
Orphan,	ම්විපියන් නැති දරුවා, අනාථ දරුවා.

[227]

§ 5. DISTINCTION OF CASTES.

කුල ග හ ද ය.

To avoid all discussions concerning the relative excellence or rank of the different castes—a discussion entirely foreign to grammar—we have disposed their names here below in an alphabetical order.

Archer,	වැද්ද,
Astrologer,	නැකතියා.
Barber,	ඇම්බැට්ටයා, v. පනික්කියා.
Blacksmith,	ආචාරියා,
Brassfounder,	ලෝකුරුවා.
Chaliya,	හලාගම.
Chando,	දුරාමේ.
- Chetty,	_ වෙලඳ,
Cultivator,	ගොසිවින්ස, v. අන්දුරු.
Fisher,	කරාවා, මස්පනනක්කාරයා.
Goldsmith,	නවන්දන්නා, v. බඩාලා.
Grass cutter,	පන්නයා.
Jaggorer,	හකුරා.
Kuru,	කුරු, v. කුාමව්.
Lime burner,	හුන්නා.
Mat weaver,	කින්නරා.
Palankin bearer,	දුරයා, බත්ගමයා, v. පඳුවා.
Parava,	පරවරා.
Pareya,	පරයා.
Potter,	බඩහැලයා.
Rodhiya,	රොඩියා.
Scavenger,	ගහලයා.
Tomtom beater,	බෙරවායා.
Washer,	භේනයා, පේඩියා, v. රදවා.
Washers of low castes,	තින්නාවා, මලියා, දෙවයා, පල්
-	ලරා, පලියා.

-00-

[228]

§ 6. RANK.

4. KANDIANS OR HIGH COUNTRY PEOPLE,

Agent,	දිසාව, දිසාපති, දිසාහාමුදුරුවෝ.
Chief of a district,	රබට් මහත්මයා,
do Corale,	෧කාරාල.
do Village,	මොහොට්ටාල.
Chief among the Durayas,	මහදුරයා, වේල්දුරයා, දුරයා,

2. LOW COUNTRY PEOPLE.

Great Modaliyar, Modaliyar, Mohandiram, Aratchy. Kankanama, Vidane, Peace officer, Village chief, Officer, Esquire, Gentleman, Son of a gentleman, Yeoman, Registrar, Secretary, Proctor,

මහමුදියන්සේ හාමුදුරුවෝ. මුදියන්සේ රාලහාමි. මුහන්දිරම් මහත්මයා. ආරච්චි, ආරච්චිරාල, කංකානම. විදුනේ, විදුනරාල, සමාදුන මූලාද නියා. ගමරාල. නිලුමේ, ඔපිසර්උන්නැහේ. රාලභාමි. මහත්මයා. අප්පුභාමි. රාල. රෙජිස්හුර් උන නැහේ. ලෙකම්මහත්මයා. පෙරකදෝරු මහත්මයා.

3. WOMEN.

Wife of a Modaliyar, ලමාඑතතී. Lady, වලව්වේමහත්මයා, B. මහත්මයෝ. Wife of rich man, (dressing as Burghers) තෝනාමහත්මයෝ Wife of an Appuhamy, හාම්නෝ. Wife of a Kandian chief, මැනික. Yeoman's daughter, හාමි.

[229]

§ 7. BUDDHIST MONKS.

The great chief,	නායක උන්නාහ්ෂේ, මහානා ය
	ක සංශ්රජ.
The secondary chief,	අහුනායක උන්නාන්සේ,
Venerable,	ථෙරුන්නාන්සේ.
Monk,	මහණුන්තාන්සේ, B. භිඤු.
Professed monk,	උපසමපද,
Hermit.	වනවාසික.
Resident monk,	ගුහවාසික.
Novice,	සාමගෝර.
Attendant,	ඇබත්තයා.
Devil sacrificer,	කපුවා, කපුරාල.
Devil dancer,	සකදුරා, සක්දෙස්සා, කට්ටාඞි යා.
Lay incumbent of a temple.	බස්නාක නිලමේ,

§ 8. TIME.

00-

MONTHS.

	English.	Sinhalese.
January,	ජනවාරි,	දු රුතු.
February,	පෙබවාරි,	නවන්.
March,	මාර්තු,	මැදින්දින,
April,	අඉපුල්,	බක්.
May,	මැයි,	වෙසක්.
June,	ජූනි,	ලපාලසාන්.
July,	ජූලි,	ඇසල.
August.	අගොස්තු,	නිකිනි,
September,	සැප්තැම්බථ්,	බ්නර.
October,	ඔක්තෝබර්,	වක්.
November.	නොවැම්බර්,	ඉල්.
December.	දෙසැම්බර්,	උඳුවක්.

The Sinhalese add always මාස or මස, month, after each of these nouns. Ex: දුරුතු මස, බක් මස, ජූලි මස, etc.

[230]

The old Sinhalese names become obsolete; the English names are now generally used.

2, WEEK DAYS.

Monday,
Tuesday,
Wednesday,
Thursday,
Friday,
Saturday,
Sunday,

	В.
සඳුද,	සොමිදින,
අඟහරුවා ය ,	කුජදින.
බද,ද,	බුදදින.
බුහස්පති න්ද,	ගු <i>රැ</i> දින
සිකුරාද,	කිව්දින.
සෙනසුරා ද ,	ශනිදින.
ඉරිඳ,	රිව්දින.

3. DIVISIONS OF TIME.

Second,	තත්පරය.
Minute,	විනාඩිය.
Hour,	පැය.
Day,	දවස, දින, ද,
Week,	සතිය, සුමාන.
Month,	මාස, මස.
Year,	ૡ වු ા રેટ્રે, ઈંક્રે,
Leap year,	අධිකවෂීය.

§ 9. MEASURE.

-00---

. .

Yodun, 16 miles,	මයාදුන.
Gavoo,	ගව්ව.
Mile,	හැතැක්ම.
Fathom,	බඔය.
Yard,	යාරුව, ජාරුව ,
Cubit,	රියණ.
Foot,	අඩිය.
Span,	ව්යත.
Inch,	අහල.
Line,	නූල.

[231]

§ 10. MONEY.

	- -	රුපියල්.	සත.
Guinea,	ගිනිය, •	10	50
Pound,	පවුණඩ, පවුම,	10	
Rupee,	රුපියල,		100
Shilling,	සිලිම,		50
Penny,	පැනි, පැන්සය,		4
Cent,	జానిది,		1
Dollar,	රිදීපහ, පතාග,		75
Fanam,	පනම,		61
Tuttu,	තුට්ටුව,		$1\frac{1}{2}$
Farthing,	තඔසල්ලි දෙක,		1
Half farthing,	තඹසල්ලිය,	-	ł

§ 11. THE CARDINAL POINTS.

00

North, උතුරු දිසාව, උතුරුදිග. South, දකුණු දිසාව, දක්ෂණදිග. East, නැගෙණිඉර, පෙරදිග. West, බස්නාඉර, පශවීම, අවරදිග, අපරදිග. North-east, ඉසානදිග. ----- west වයඹකොණ. South-east, ගිනිකොණ, අග්නිදිග. නිරිතදිග. ----- west,

12. THE FOUR ELEMENTS.

Ş

-00-----

Earth,	පොලොව,	or	පුසීවි.
Water,	ජලය,	-	අතෝ.
Air,	වාතය,	-	වාගෝ.
Fire,	ගිනි,	-	තේජෝ.

මී Cours ජාතික සිස්තුකාලය

B.

145100232207102

.

ERRATA.

•

Page	5	Line	21	for	ඉරී	read	ඉරි.
	9		14		කව්ද		කවුද.
	11		13		and a	` <u>`</u>	and z.
	(do)	· /	19		su,	·	su.
<u> </u>	(do)		20	—	with		With.
	57		7		part. pres.		verbal adjectives.
	72		8		කිප		කීප.
<u> </u>	(do)		13		බොසෝ		ම බාහෝ.
	88		23		into 🍼	, ——	into 9 or <i>&</i> .
	89		14		part. pres.		partic. past.
. <u> </u>	91		17		න්නාහු		ක්නහු.
,/ —	94		4		made		madest.
•	95		21		may		mayest.
<u> </u>	153		1		nobleman		gentleman.
	158		25	<u>-</u>	(do)	<u> </u>	- (de parti
	188		10		to alight	- '	to light,
	209		28		බ්දුනේ		බ්ප් දුනේ.
	222	~~~~	9		ගෑණි-සහු		ගෑණි,—සාට්,,

ි **ලංකා ජාධ්ය පුස්**බබංලග